

సుమతి

అంతర్జాల సమగ్ర కుటుంబ మాసపత్రిక

22 -03-2023

సంపుటి-1

ఉగాది సంచిక(మార్చి-ఏప్రిల్)

సంచిక-1

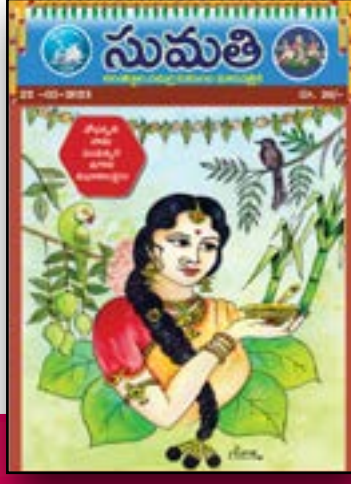
రూ.25/-

శోభకృత
నామ
సంవత్సర
ఉగాది
శుభాకాంక్షలు

చీఫ్ ఎడిటర్
శ్రీమతి ఎ. శ్రీవిద్య

ఎడిటర్
శ్రీమతి కె. వీణ

సుమతి పాఠకులకు విజ్ఞప్తి
తెలుగు సాహితీ జగత్తులోకి
శోభకృత నామ సంవత్సర ఉగాది రోజున
బుడి బుడి నడకలతో కాలిడుతున్న చిన్నారి

సుమతిని

(సమగ్ర సకుటుంబ మాసపత్రిక)
మీ ప్రేమానురాగాలతో ఆదరాభిమానాలతో
ఆదరిస్తారని ఆశిస్తూ

- ఎడిటోరియల్ బోర్డ్

రచనలకు ఆహ్వానం

యువ రచయితలను ప్రోత్సహించాలనే సదుద్దేశంతో కథలు, కవితలు, కార్టూన్లను, సమకాలీన వ్యాసాలను ఆహ్వానిస్తున్నాము. రచనలు తమ సొంతమేనని మరెక్కడా ప్రచురితం కాలేదని హామీ పత్రం తప్పని సరిగా జత చేయాలి.

రచనలన్నీ యునికోడ్ లో టైపు చేసి ఈ క్రింది ఇ మెయిల్ కు పంపగలరు

sumathi.kathalu20203@gmail.com

sumathi.kavitalu2023@gmail.com

ఈ నెల కుసుమాలు...

అందరి కోసం

- 4 ముఖచిత్ర కథ
- 6 అంతర్వేతనం
- 17 వార్తల్లో వ్యక్తి
- 22 హెల్త్ టిప్స్
- 24 సెటైర్
- 28 చూడాల్సిన ప్రదేశం
- 36 రేపటి కోసం
- 44 ముఖా ముఖి
- 57 వినాల్సిన పాట
- 59 చదవాల్సిన పుస్తకం
- 61 చూడాల్సిన సినిమా
- 79 సాహితీ శిఖరాలు
- 80 జీవన చిత్రాలు
- 82 ఈ నెల స్మరణీయులు
- 85 పండుగ
- 94 సాహితీ పద సుమతి
- 95 చిత్ర కథ-చిత్రకవిత

యువత కోసం

- 37 chat GPT (టెక్నాలజీ)
- 39 ఫోటోగ్రఫి పాఠాలు (మూడో కన్ను)
- 42 యువతా తెలుసుకో

- 46 G 20 కరెంటు అఫైర్స్
- 51 Python నేర్చుకోండి
- 77 క్రిడా ప్రపంచం
- 88 పోటీ పరీక్షలకు -GK
- మహిళల కోసం**
- 25 కొత్తగా వస్తున్నాయి
- 26 ఇలా కదా స్వర్గ సీమా
- 27 వంటా వార్షి
- 73 ఆధ్యాత్మికం

పిల్లల కోసం

- 92 పిల్లల కథ
- 93 పిల్లలు పిడుగులు

కథలు, సీరియల్స్

- 8 తనివి తీరలేదు (సరసమైన కథ)
- 13 రాణా ప్రతాప్ (చారిత్రాత్మక సీరియల్)
- 19 గర్భ శోకం (క్రైం సీరియల్)
- 30 లెక్క సరిపోయింది (హాస్యకథ)
- 53 జీవితం ఒక వ్యాపకం (కథ)
- 65 రాంగ్ నెంబర్ (క్రైం కథ)
- 68 అచల (వాస్తవ కథ)

కవితలు

- 5 ఉగాది
- 21 ఎగిసి పడే కెరటాన్నె
- 43 గుప్త నిధి
- 43 తప్పిపోలేదు
- 56 అభిలాష

ఉగాది

జడప్రాయమైన జగత్తులో
చైతన్యాన్ని రగుల్కొల్పి
మానవాళిలో నూతన ఆశలు,
ఆశయాలను అంకురింపజేసే
శుభదినం ఉగాది.

తెలుగు వాళ్ళు జరుపుకునే కొత్త
సంవత్సరం పేరే ఉగాది. ఉగస్య
ఆది అనేదే ఉగాది. 'ఉగ' అనగా
నక్షత్ర గమనం లేక జన్మ, ఆయుష్షు
అని అర్థాలున్నాయి. 'ఆది' అనగా
మొదలు అని అర్థం. అంటే ప్రజల
ఆయుష్షుకు / జనన కాలానికి
మొదటిరోజును 'ఉగాది' అని
పేర్కొనవచ్చు.

చైత్ర శుద్ధ పాడ్యమి రోజున
తెలుగువారు ఉగాదిని
జరుపుకుంటారు. చైత్ర శుద్ధ
పాడ్యమి రోజు బ్రహ్మదేవుడు ఈ
విశ్వాన్ని సృష్టించాడు. కాబట్టి, ఈ
రోజును యుగాదిగా పేర్కొంటారు.
యుగాది నుండే ఉగాది అనే పదం
వచ్చింది.

'యుగం' అంటే రెండు
అని అర్థం. ఉత్తరాయణం,
దక్షిణాయణం అనబడే ఆయన
ద్వయ సంయుతం ఒక యుగంగా
చెప్పబడింది. అటువంటి
యుగానికి ఆది యుగాది లేక
ఉగాది అని చెప్పబడుతోంది.

పురాణాలలో ఉగాది

వేదాలను హరించిన సోమకుని
వధించి మత్స్యవతారి అయిన

విష్ణువు వాటికని బ్రహ్మకు
అప్పగించిన శుభతరుణాన్ని
'యుగాది'గా దేవతలు
జరుపుకున్నారని పురాణాలు
చెబుతున్నాయి.

అంటే కాలగణన గృహ, నక్షత్ర,
ఋతు, మాస, వర్ష, వరాధికులను
బ్రహ్మదేవుడు ఈ రోజు నుంచే
వర్తింపజేస్తాడని నమ్ముతారు.

అంతేకాకుండా వసంత
ఋతువు కూడా ఈ రోజు నుండే
ప్రారంభమౌతుంది. అందుకే
నూతన జీవితానికి నాందిగా
ఉగాది పండుగ జరుపుకుంటారు.

12వ శతాబ్దంలో భారతీయ
గణితశాస్త్రవేత్త అయిన
భాస్కరాచార్యుడు ఉగాదిని కొత్త
సంవత్సరం మొదటిరోజుగా
నిర్ణయించటంతో ఈ రోజు నుండి
ఉగాది తెలుగు సంవత్సరాదిగా
నేటికీ జరుపుకుంటున్నారు.

చరిత్రలో ఉగాది

చరిత్రలోకి ఒకసారి తొంగి చూస్తే
శాలివాహన చక్రవర్తి చైత్ర శుద్ధ
పాడ్యమి రోజున పట్టాభిషిక్తుడై తన
శౌర్య పరాక్రమాలతో శాలివాహన
యుగకర్తగా భాసిల్లిన కారణాన
ఆయన గుర్తుగా ఉగాదిని
ఆచరిస్తున్నారని మరొక కథ.

హిందువులకు అత్యంత
ముఖ్యమైన ఉగాది పండుగను

ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ, కర్ణాటక,
మహారాష్ట్ర తదితర ప్రాంతాల్లో
విశేషంగా జరుపుకొంటారు.

ఆంధ్ర, తెలంగాణాలో ఉగాదిగా
పిలువబడే ఈ పండుగ
మహారాష్ట్రలో "గుడిపాడ్వా"గా,
తమిళనాడులో "పుత్తాండు"గా,
కేరళలో "విఘ్న"గా, పంజాబులో
"వైశాఖి"గా, బెంగాలులో
"పొయేలా బైశాఖి"గా

జరుపుకొంటారు. ఉగాది రోజున
కొత్తగా పనులు ప్రారంభిస్తే
సంవత్సరం అంతా మంచే
జరుగుతుందని వీరందరి
నమ్మకం. ఆ రోజున ప్రాతః
కాలమున లేచి ఇళ్ళు, వాకిళ్ళు
శుభ్రపరుచుకుంటారు.
ఇంటిగుమ్మాలకు మామిడి
తోరణాలు కట్టి అలంకరిస్తారు.
తలంటి స్నానం చేసి, కొత్త బట్టలు
ధరించి, ఉగాది పచ్చడితో దిన చర్య
ప్రారంభిస్తారు.

ఉగాది పచ్చడి

ఉగాది రోజున ఉగాది పచ్చడి
చేసుకుని ఇంటిల్లిపాది రుచి
చూడటం తప్పనిసరి. తీపి
(మధురం), పులుపు (ఆమ్లం),
ఉప్పు (లవణం), కారం
(కటు), చేదు (తిక్తము), వగరు
(కషాయం) వంటి షట్టచుల
సమ్మేళనమే ఉగాది పచ్చడి.

సంవత్సరం పొడుగునా

ఉగాది

ఎదురయ్యే మంచి చెడులను, కష్టసుఖాలను స్వీకరించాలనే సందేశాన్ని ఉగాది పచ్చడి తెలియచేస్తుంది.

ఉగాది పచ్చడిలో వేపపువ్వు (వగరు), మామిడి కాయ (పులుపు), చెఱకు (తీపి), మిరియాల పొడి, ఉప్పు ఎక్కువగా వాడతారు. ఈ మధ్య ఉగాది పచ్చడికి కూడా కార్పొరేటు హాంగులు అద్దుతూ జీడిపప్పు, ఎండుద్రాక్షా, అరటిపండు ముక్కలు, దానిమ్మ గింజలు కూడా పచ్చడిలో కలుపుతున్నారు.

జీవితంలో అనునిత్యం మనకెదురయ్యే ఆనందం, దుఃఖం, కోపం, భయం, ఆశ్చర్యం, అసహ్యం వంటి వివిధ అనుభవాలను గుర్తు చెయ్యటానికే ఉగాది పచ్చడి నిష్కడుచులతో చేసి మనకి తినిపిస్తారు.

శోభకృత ఉగాది

ఈ ఏడాది ఉగాది మార్చి 22 గా జ్యోతిషాస్త్ర పండితులు నిర్ణయించారు. ఈ ఉగాదిని శోభకృత ఉగాదిగా పిలువనున్నారు. "శోభకృత" అనగా శోభను కలిగించేది. గత ఏడాది సంవత్సరం, "శుభకృత" అంటే శుభాలను

అందించేది అని అర్థం. గత ఏడాది లభించిన శుభాలతో శోభాయమానంగా కుటుంబమంత వెలుగొందాలని ఈ ఏడాది శోభకృత ఏడాదిగా పిలువబడుతుంది.

ఉగాది రోజున పంచాంగ శ్రవణం జరుపుట ఆనవాయితీగా వస్తుంది. జ్యోతిషశాస్త్రం ప్రకారం ఈ శోభకృత నామ సంవత్సరంలో గృహస్థితీగతుల ఆధారంగా జ్యోతిష్యులు రాశిఫలాలను నిర్ణయిస్తారు. ఈ సంవత్సరంలో మంచి చెడులు, కందాయ ఫలాలు, ఆదాయ వ్యయాలు, స్థూలంగా భవిష్యత్ జీవిత క్రమం తెలుసుకుని దాని కనుగుణమైన నిర్ణయాలు తీసుకోవటానికి ప్రజలు ఇష్టపడతారు. ఉగాది రోజున తిరుమల శ్రీవారి ఆలయంలో ఉదయం ఉగాది ఆస్థానం నిర్వహించి పంచాంగ పఠనం నిర్వహిస్తారు.

ఉగాదిని ఎలా నిర్ణయిస్తారు

చంద్రమాన సంవత్సర మొదటి రోజును ఉగాదిగా జరుపుకొంటారు. వసంత రుతువులో వచ్చే మొదటి అమావాస్య మరుసటి రోజును ఉగాదిగా లెక్క వెయ్యటం 12వ శతాబ్దం నుండి వస్తోంది. దాని ప్రకారమే జ్యోతిష శాస్త్రవేత్తలు ఉగాదిని ఏరోజు జరుపుకోవాలో తేదీని నిర్ణయిస్తారు. సామాన్యంగా ఉగాదిని మార్చి-ఏప్రిల్ మాసాల మధ్యన ఇంగ్లీషు కాలండర్ ప్రకారం వస్తుంది.

★★★★

ఉగాది

ఈ ఉగాది అన్నది ఉన్నదే, ఇది మన పంచాంగం విప్పుతుంది, ఆదాయవ్యయాల లెక్కల్ని తేలుస్తుంది రాజాపూజ్యావమానాల్ని అంకెల్లో చెబుతుంది

ఏ ఏటికా ఏడు మన భవిష్యత్తుని బహిర్గతం చేస్తుంది ,బాధ్యతల బరువుల్ని, బంధాల అందాల్ని అలవోకగా వినిపిస్తుంది

పనిచేయని వస్తువుల్ని పారవేయిస్తుంది , ఇల్లంతా శుభ్రంగా కడిగిస్తుంది ,అందరిచేతా అభ్యంగన స్నానం చేయిస్తుంది గ్రహబలం,గృహబలం,గృహిణి జయం....అన్నీ ప్రస్తావిస్తుంది వేపపూతని తినిపించి బాధలకి లేపనం పూస్తుంది యజమానికి మాత్రం కృషికి తగిన ఫలం ఉంటుందంటుంది !

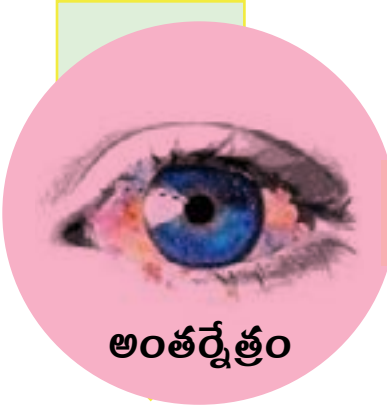
అంతేనా! మనసుంటే మార్గం కూడా ఉంటుందని చెబుతుంది !ఆత్మస్తుతి,పరనిందా పనికిరావంటుంది, ఆచితూచి అడుగేయమంటుంది

ఆలోచనల మధ్యన ఎదిగే కలుపు మొక్కల్ని ఎరువేసి పెంచుతుందికొందరిలో , వేరు చేసి తుంచుతుంది కొందరిలో

పాత నిర్ణయాలనే కొత్తగా నిర్ణయిస్తుంది కొత్తకొత్త ఆశల్ని చిగురింపచేస్తుంది నవగ్రహాలు మనల్ని ఎలా ఆడిస్తాయో,ఆదరిస్తాయో వివరిస్తుంది

ఉగాది మనందరికీ కొత్త ఉత్సాహాన్ని అందిస్తుంది

-పెనుమాక నాగేశ్వరరావు

అంతరంగంలో అన్వేషణ

అంతర్దేత్రం

(తత్ త్వం అసి) - అంతరంగంలో అన్వేషణ
తత్త్వం-అసి అంటే "అది నువ్వే" అంటే, మనలో ఉన్న వాని కోసమే మనం వెతుకుతూ ఉంటాం. వాణ్ని నువ్వు తెలుసుకోగలిగితే అంతా ఆనందమే. సత్ + చిత్ + ఆనందం (సచ్చిదానందం) అంటే ఈ నిమిషం నీ మనస్సును తెలుసుకోగలిగితే అంతా ఆనందమే. అదే త్రిమూర్తి స్వరూపం (సత్యం, శివం, సుందరం).

"తత్త్వం-అసి అంటే అది నువ్వే" అంటే, మనలో ఉన్న వాని కోసమే మనం వెతుకుతూ ఉంటాం. వాణ్ని నువ్వు తెలుసుకోగలిగితే అంతా ఆనందమే. సత్ + చిత్ + ఆనందం (సచ్చిదానందం) అంటే ఈ నిమిషం నీ మనస్సును తెలుసుకోగలిగితే అంతా ఆనందమే. అదే త్రిమూర్తి స్వరూపం (సత్యం, శివం, సుందరం). "

ఈ వెదకటం అనేది నల్లని చీకటిలో గుడ్డివాడు నల్లపిల్లని వెదకటం లాంటిది. ఏం వెదకాలి, ఏం వెదుకుతున్నామో మనకు తెలియదు. వెదికేవాడు ఒక దగ్గర ఉండడు. చాలామంది వ్యక్తులు తారసపడతారు. వెదకడంలో గొప్పదనం చూసి అతనే మా మార్గదిర్శ అని వెంటపడతారు. గుడ్డివాడు గుడ్డివాణ్ణి అనుసరిస్తున్నాడు.

ప్రశాంతంగా, నిర్మలంగా, నిశ్చలంగా మనలో, మనసు లోతులను అన్వేషించాలి. నీవు నిజానికి ఒకరు కాదు, మగ్గురు వ్యక్తులు, నీవు ఎవరని ఇతరులు అనుకుంటారో అదే నీవు, నీవు ఎవరని నీవు అనుకుంటున్నావో అదే నీవు, ఈ రెండూ కాని ఉత్తమమైంది. అతంకంటే శ్రేష్ఠమైంది నిజమైన నీవు. ఆ నిజమైన నీవుని వెతకటమే "తత్త్వ-మసి"

"నీవు నిజానికి ఒకరు కాదు, మగ్గురు వ్యక్తులు, నీవు ఎవరని ఇతరులు అనుకుంటారో అదే నీవు, నీవు ఎవరని నీవు అనుకుంటున్నావో అదే నీవు, ఈ రెండూ కాని ఉత్తమమైంది. అతంకంటే శ్రేష్ఠమైంది నిజమైన నీవు. ఆ నిజమైన నీవుని వెతకటమే తత్త్వమసి"

ఒక నదిని ఒక పది మంది విద్యార్థులు దాటి అవతలి ఒడ్డుకు వెళ్ళి అందరూ సురక్షితంగా చేరాలో లేదో అని లెక్కించసాగారు.

ఎవరు లెక్కించినా తొమ్మిదిమందే వస్తున్నారు. దీంతో కంగారు పడిపోయి గురువుగారి దగ్గరకెళ్ళి తమలో ఒకడు నదిలో కొట్టుకుపోయాడన్నారు. గురువుగారు అందరినీ లెక్కించి పదిమంది ఉన్నారన్నారు.

విద్యార్థులు తమ తప్పు తెలుసుకున్నారు. మనం కూడా విద్యార్థులు లాగానే మనలో వున్నదానికోసం బయట వెదుకుతుంటాం. అరంలే-ని అన్వేషణ, మనమేమిటో, మనం తెలుసుకున్నప్పుడు ఆనందం మనదవుతుంది. బయటే అంతా ఉందనుకొని మనసు వాకిళ్ళు మూసేసుకుని ఆనందాన్ని వెదుక్కునేవాళ్ళు అజ్ఞానులు, మూఢులు అందరం మనలోనే ఆనందంకానీ, స్పృహకానీ, జ్ఞానం కానీ ఉన్నాయని తెలియక బతుకంతా వెతుకుతూనే ఉంటాం. ఈ వెతుకులాటలోనే జీవితమంతా గడిచిపోతుంది.

మీరు గడుపుతున్న రోజులే మీ జీవితానికి సూక్ష్మరూపం. మీరు గడిపే ప్రతి నిమిషం మీ జీవితానికి పునాది రాయి. మీరు చేసే ఆలోచనలు, మాటాడే మాటలు, చేసే పనులే మీ విధిని నిర్ణయిస్తాయి. మీలో ఉన్న అంతర్గత శక్తిని గుర్తించి, దానిని ఉపయోగించగలిగితే మీరు గొప్ప వారుగా గుర్తింపబడతారు. మనచుట్టూ ఉన్న గొప్పవారు, మనకన్నా గొప్ప వారేమి కాదు.

" మీలో ఉన్న అంతర్గత శక్తిని గుర్తించి, దానిని ఉపయోగించగలిగితే మీరు గొప్ప వారుగా గుర్తింపబడతారు. మనచుట్టూ ఉన్న గొప్పవారు, మనకన్నా గొప్ప వారేమి కాదు. "

అంతరంగంలో అన్వేషణ

జీవితంలో ప్రతిరోజు చిన్న చిన్న అడుగులు ముందుకు వేసి గొప్ప వార్యూర్లు వాళ్ళు. మనందరిలో అద్భుతమైన శక్తి వుంది. మన చుట్టూ వున్న ప్రపంచం పై ప్రభావం చూపగలిగితే, మనం గొప్ప వాళ్ళ-మౌతాము.

ఏ మనిషికైనా కలలు కనగల స్వేచ్ఛ కలిగినవాడు వాడు ఏ నాటికి బీదవాడు కాలేడు. ఎవ్వరి కన్నా తక్కువ కాదు. మనిషిలో ఎన్నో ఆలోచనలు వస్తూ, పోతూ ఉంటాయి. వీటిలో ఎన్నో అవకాశాలు. వాటిని గుర్తించగలిగితే అదృష్టవంతుడు.

భగవంతుడు తన సృష్టి మొత్తాన్ని మన మేధస్సులో పాదుకొల్పాడు. మన ఊహల్లోంచి, కలల నుంచి, ఆలోచనల నుంచి దాన్ని చూడగలిగితే నీవు గొప్ప దార్శనికుడవుతావు.

నీ ఆలోచనలు ముందు గౌరవించటం నేర్చుకో. అంటే గొప్పగా ఆలోచించటం ముందు నేర్చుకోవాలి. నీ ఆలోచనలతోనే ప్రతిరోజూ నీకు చిన్న చిన్న అవకాశాలు కనపడుతుంటాయి.

ఈ అవకాశాలకు మనమెలా స్పందిస్తాం అనే దానిపై మన అదృష్టం ఆధారపడి ఉంటుంది. అవకాశాలను అందుకోలేకపోతే, జీవితం చిన్నదిగానే మిగిలిపోతుంది.

కొంత భయపడినా, ఏదో విధంగా వాటివెంట పరుగుతీస్తే మీ జీవితం గొప్ప మలుపు తిరుగుతుంది. కొంత కాలానికి చిన్న అవకాశాలే పెద్ద పరిణామాలకు దారితీస్తాయి.

"నీ ఆలోచనలు ముందు గౌరవించటం నేర్చుకో. అంటే గొప్పగా ఆలోచించటం ముందు నేర్చుకోవాలి. నీ ఆలోచనలతోనే ప్రతిరోజూ నీకు చిన్న చిన్న అవకాశాలు కనపడుతుంటాయి. ఈ అవకాశాలకు మనమెలా స్పందిస్తాం అనే దానిపై మన అదృష్టం ఆధారపడి ఉంటుంది.

“కొత్త ఆలోచనలతో ఒకసారి వికసించడం ప్రారంభించిన మనసు ఎన్నటికి తిరిగి పూర్వస్థితికి రాదు”

థామస్ ఆల్వా ఎడిసన్ చిన్నతనం నుంచి గొప్ప మేధావి ఏమి కాదు. కాని ప్రతి రోజు ఒక కొత్త విషయం నేర్చుకునేవాడు.

ప్రతిరోజు తన ఆవిష్కరణలపై దృష్టిపెట్టేవాడు. అలా కొంత కాలానికి మేధావిగా గుర్తింపు పొందాడు.

పికాసో ఒక రోజు బజారులో వెళ్తున్నప్పుడు, ఒక మహిళ తన బొమ్మ గీయమంది. పికాసో బొమ్మ గీసి ఇస్తూ దీని విలువ కొన్ని కోట్లు ఉంటుంది అన్నాడు.

మీరు ఈ బొమ్మ గీయడానికి 30 సెకన్లు కూడా పట్టలేదు, అంత ఖరీదెందుకు అన్నది. అందుకు పికాసో 30 సెకన్లలో బొమ్మ గీయడానికి వెనుక నా 30 ఏళ్ళ కృషి ఉంది అన్నాడు. దృక్పథం, రోజువారీ అభివృద్ధి, సమయం కలిస్తే ప్రతిభ, మీ ప్రతిభను గుర్తించి దానికి పదును పెట్టండి. మీలో తనకు తానుగా

వెలికి వచ్చే ప్రతిభను గుర్తించి

వాటిని మెరుగుపరుచుకోవడానికి కృషి చేయండి. మీలోని సృజనాత్మక, శక్తిని, వైవిధ్యమైన ఆలోచనలను గుర్తించండి. వాటిని అభివృద్ధి చేయండి. ఒక నాటికి మీకు మీరే గొప్పగా కనపడతారు.

మరపురాని ముచ్చట్లు

కొంతమంది ఇంటి పేర్లు తమాషాగా ఉంటాయి. అందులో ఒకటి తాపీ ధర్మారావుగారి ఇంటి పేరు - తాపీ. తాపీ ధర్మారావుగారి ముత్తాత తాపీపని చేసేవారు. దాంతో ధర్మారావు గారి ముత్తాత లక్ష్మయ్యను తాపీ లక్ష్మయ్యగా పిల్చేవారు. ఇక అప్పటి నుంచి వారి కుటుంబం ఇంటిపేరు 'తాపీ'గా స్థిరపడిపోయింది. తాపీ ధర్మారావు గారు తన ఆత్మకథలో ఈ విషయం వెల్లడించారు. తాపీ పని శ్రమకు చిహ్నం కాబట్టి - తమ వంశీకులు ఎవరైనా భాగ్యవంతులైనా వారంతా తమ పూర్వుకులు శ్రమ జీవులనే సంగతి గుర్తుకు తెచ్చుకునేవిధంగా ఉంటుందని అంటారు. తాపీ ధర్మారావుగారి తండ్రి పేరున్న డాక్టర్. ఆయన మద్రాసులో చదివే రోజుల్లో కాఫీ త్రాగటం అలవాటయింది. ఆ రోజుల్లో పెద్దపెద్ద పట్టణాల్లో భాగ్య వంతులు మాత్రమే కాఫీ త్రాగేవారు. సామాన్య జనం కాఫీ త్రాగే అలవాటు ఉండేది కాదు. ఇక గ్రామాల్లో జనం కాఫీ మాట విని ఉండరు. ఆ ధర్మారావు గారు కాఫీ ఎక్కువ తాగేవారు. దాంతో ధర్మారావు గారి మిత్రులు వారిని పరిస్థితులలో తాపీ ధర్మారావు గారు కాఫీ ఎక్కువగా తాగేవారు - అసలు మె ఇంటి పేరు కాఫీనా లేక తాపీనా అని ప్రశ్నించేవాళ్ళు.

ఆమె చూపుకు నా సర్వస్వాన్నీ
స్వాధీనం చేసుకోగల శక్తి వుంది.
ఆ చూపు నన్ను కట్టిపడేస్తుంది.
ఆమె నవ్వు నాలోని అణువు
అణువునీ స్పందింపచేయగలదు.
సమ్మోహితుణ్ణి చేయగలదు.
రెండు పెదవులూ బిగించి
నవ్వినప్పుడు సొట్ట పడిన బుగ్గలు
భలే అందంగా కనిపిస్తే నా
కంటికి.

ఆమె ఒంటి మెరుపు, నునుపు,
ఆమె మాటల్లో విరుపు, నన్ను
అదుపు తప్పించేస్తుంటే . ఒక్క
మాటలో చెప్పాలంటే ఆమె ప్రతి
కద లికా నా మతి పోగొడుతుంది.
నన్ను పిచ్చివాణ్ణి చేస్తుంటుంది
. ఆమె పెదవులు కదులుతుంటే
ఓ రకం అందం, పెదవి బిగిస్తే
మరోరకం అందం, పెదవి విరిస్తే
అది వర్ణించలేని అందం. నిజం
చెప్పాలంటే ఆమె నా దృష్టిలో ఓ
కదిలే శిల్పం. ఆమె గడ్డం కింది
నొక్కు అంటే నాకు భలే ఇష్టం.
ఇదంతా భానుమతి బాహ్య
సౌందర్యం.

ఇక ఆవిడ మనో సౌందర్యం
గురించి మాట్లాడాలంటే మాటలు
వెతుక్కోవాలి. సహనాన్ని మించిన
సౌందర్యం ఏముంటుంది
కనుక? నెమ్మదితనం తో కూడిన
గడుసుతనం ఆమె సొంతం.
మాటల్లో వినిపించే వినయం
మనసులోనూ కనిపిస్తుంది.

"ఇక ఆవిడ మనో సౌందర్యం
గురించి మాట్లాడాలంటే
మాటలు వెతుక్కోవాలి. సహ-
నాన్ని మించిన సౌందర్యం
ఏముంటుంది కనుక? నెమ్మ-
దితనం తో కూడిన గడుసుత-
నం ఆమె సొంతం. మాటల్లో
వినిపించే వినయం మనసులో-
నూ కనిపిస్తుంది. "

భానుమతి మొదట నా అభిమాన
నటి. అప్పుడు నేను ఆ నాటక
సమాజంలో హాస్యోన్మీ
గా పనిచేసేవాడిని . నెల
జీతం తీసుకునేవాడిని. నిజం
చెప్పాలంటే నేను భానుమతితో
నటించటానికే నటన మీద శ్రద్ధ
పెట్టాను. అప్పటికే ఆమెను
ఆరాధించటం మొదలుపెట్టాను.

నేను ఆమెను ప్రత్యేకంగా
చూడటం గమనించింది
చాలాసార్లు భానుమతి. ఆమె
మౌనాన్ని అర్థాంగికారంగా
భావించాను. నాలో ధైర్యం
ఎక్కువైంది. మెల్లమెల్లగా
మాటలు కదిపి, త్వరలోనే
పరాచికాలాడే వరకు ఎదిగాను .

సమాజంలో మిగతా
వారంతా నా కదలికల్ని ఓ
కంట కనిపెడుతూనే వున్నారు.
కొద్దికాలానికే గుసగుసలు
మొదలైనయ్యి కూడా.

పెనుమాక
నాగేశ్వరరావు

ఓ రోజు ధైర్యం కూడదీసుకుని
భానుమతి ఇంటికి బయలుదేరి
వెళ్ళాను.

మనసులో మాట ఆమెకు చెప్పి
అవకాశాన్ని బట్టి, సందర్భాన్నిబట్టి
ఆమె మనసు తెలుసుకోవాలని
గట్టిగా మనసులో
నిర్ణయించుకున్నాను. దారిలో
ఆమెతో ఎలా మాట్లాడాలి, ఎలా
మొదలుపెట్టాలి, ఏ ఏ విషయాలు
ప్రస్తావించాలి అని రిహార్సల్స్
వేసుకుంటూ ఆమె ఇల్లు
చేరుకున్నాను.

సాదరంగా నన్ను లోనికి
ఆహ్వానించింది చిరునవ్వుతో.
నేను ఆ ఇంట్లోకి అడుగు పెట్టిన
అయిదు నిమిషాల్లోపే కరెంటు
పోయింది.

చీకటి...చిమ్మ చీకటి....
గాడాంధకారం. అంతా
నల్లగా వుంది. చీకటి రంగు
ఎలా వుంటుందనే ఆలోచన
వచ్చి నవ్వుకున్నాను. చీకట్లో
ఆలోచనలు వస్తే, నవ్వు
వస్తుంది, ఏడుపు వస్తుంది
, ఆకలేస్తుంది, భయమేస్తుంది
కోరికలు వుడుతై, చీకటిలో
ఏమీ కనపడదు అంతే. కళ్ళు
పని చేయవు కానీ, మనసు పని
చేస్తుందిగా మరి!

అయితే అంత చీకటి లోనూ
ఆమె చక్కటి రూపం నాకు
స్పష్టం గా కనిపిస్తున్నది. అసలే
పచ్చటి రంగుతో మెరిసే శరీరం.
మళ్ళీ మళ్ళీ చూడాలనిపించే
కనుముక్కు తీరు. ఎంతసేపు
చూసినా తనివి తీరని
ముఖారవిందం. నాజూకయిన
నడుము, ఊరించేటట్లుండే
ఊరువులు, బంధించాలనిపించే
బాహువులు, అందుకోవాలనిపించే
అధరాలు, గుండె దడ పెంచే
మెడ,, కాంక్ష రేపే కళ్ళు, కోర్కె
రగిలించే ఒళ్ళు, తళుక్కున
మెరిసే పళ్ళు, అన్నిటినీ
మించి.....వీటన్నింటినీ మించి,
చూపు మరల్చుకోలేనంతగా
, ఆకర్షణీయంగా అగుపించే
నిండయిన ఎద పొంగులు,
అణువు, అణువు ప్రణయ మధువు
అన్నట్లు ఆమె నిలువెత్తు రూపం,
ఆ రూపం లోని ప్రతి భాగం కళ్ళకు
కట్టినట్లు కనిపిస్తున్నై. కవిస్తున్నై
అంత చీకటిలో కూడా.

అంత చీకట్లోనూ అమెనంత
బాగా చూడగలుగుతున్నాను.

కళ్ళతో కాదు, మనసుతో.
నా కళ్ళతో చూసిన ప్రతి అంగుళం
ఇప్పుడు, ఈ చీకటిలో మరింత
అందంగా కనపడసాగింది. అసలు
నేత్రాల కంటే మనో నేత్రాలకి
శక్తి ఎక్కువేమో! అక్కడ వున్నది
కేవలం నేనూ, ఆవిడ....అంతే. అది
కూడా దగిరగా వున్నాం. ఆమెకు
తోడుగా వుండే వాళ్ళ అన్నయ్య
ఉద్యోగం వెతుక్కునే పనిలో వేరే
వూరు వెళ్ళాడట. రేపు ఉదయం
వస్తాడని క్రితం రోజు రిహార్సల్స్ కి
వచ్చినప్పుడు చెప్పింది నాతో.

వూరికి దూరంగా వుండే ఇల్లు
కావడంతో వీధి దీపాల వెలుగు
కానీ, వచ్చే పోయే వాహనాలు
వెలుగు కానీ కనిపించే అవకాశం
లేదు.

‘పడి చస్తా ‘ అనే మాట చాలా
సార్లు విన్నాను గాని, ఆ మాట
ఎంత బలమైందో, ఎంత
విలువైందో ఆమెను చూశాకనే
అర్థం అయింది నాకు. ఆ మాట
నేనుగా అనుకున్నది ఆమెను
చూశాకనే.

**“పడి చస్తా అనే మాట చాలా
సార్లు విన్నాను గాని, ఆ మాట
ఎంత బలమైందో, ఎంత
విలువైందో ఆమెను చూశాకనే
అర్థం అయింది నాకు. ఆ మాట
నేనుగా అనుకున్నది ఆమెను
చూశాకనే.”**

“కరెంట్ ఇప్పుడల్లా వచ్చేటట్లు
లేదు. ఉండండి, క్యాండిలన్నా
వెలిగించుకు వస్తానూ” అంటూ
లేవబోయింది భానుమతి

“అంత అవసరం అంటారా”
అన్నాను

“అంతేనంటారా”

“ప్రస్తుతానికి అంతే అంటా”
“సరే మీ ఇష్టం....చీకట్లో
మాట్లాడకూడదని నియమం
ఏమీ లేదుగా” “మౌనంగా
ఉన్నారే.....ఏమన్నా చెప్పండి “
అన్నది భానుమతి

“నోరు మాత్రమే మౌనంగా ఉంది.
మనసు మాట్లాడుతూనే వుంది.”

“మేం వినగలిగింది మీ నోటి
ముత్యాలేగా” అన్నది నవ్వుతో
కలిపి

“తలుచుకుంటే మనసునూ
వినగలరులెండి “ అన్నాను

“ మీ మనసు మీతో
మాట్లాడుతుంది. వాటిని
మీరు మాకు చెప్తే నేగా మాకు
తెలుస్తుంది ”

“మీకు సేజ్ మీద కూడా
ప్రాంప్టింగ్ తో పని వుండదు
ఇక ఇలాంటప్పుడు మీకు
ఎదురేముంటుంది ...”

ఆ మాటకి కిలకిల నవ్విందామే.

“మొదటిసారి వేషం కట్టి ఎంత
కాలం అయింది?”

“నా పన్నెండో ఏట మొదటిసారిగా
మా వూళ్ళో రామాలయం దగ్గర
శ్రీరామనవమి పందిట్లో వేసిన
డ్రామాలో గుహుడి క్యారెక్టర్ “
గర్వంగా చెప్పింది భానుమతి

“ఎన్ని సంవత్సరాల క్రితం”

“ఓ పుష్కరకాలం “

‘అంటే ఆమె వయసు దాదాపు పాతిక అనుకోవచ్చు. పరవాలేదు. నాకన్నా చిన్నదే నాలుగేళ్ళు అనుకున్న తర్వాత నాలో ఏదో తెలియని తృప్తి, ఆనందం

“పుష్కర కాలం అని ఎందుకు చెప్పానో తెలుసా. నేను మొదటిసారి వేషం వేసినప్పుడు గోదావరి పుష్కరాలనుకోవటం బాగా గుర్తు. మళ్ళీ ఇప్పుడు ఈ ఏడు గోదావరి పుష్కరాలట గదా. అందుకని చెప్పాను” అన్నది భానుమతి

“బాగుంది మీ జ్ఞాపకం”

“నా జ్ఞాపకాలన్నీ బాగుండాలని నా కోరిక”

“మీ జ్ఞాపకాలే కాదు, అనుభవాలు, అనుభూతులు... ఇంకా చెప్పాలంటే మీ జీవితం అంతా బాగుండాలని కోరుకుంటున్నాను” అన్నాను ఒకింత భావోద్వేగంతో.

“చాలా థ్యాంక్స్ ఆండీ” అన్నది అప్పుడే వెలిగిన దీపాల్ని చూసి నవ్వుతూ, వాటికి నమస్కరిస్తూ,

“నేను మరోసారి పగటిపూట వస్తాను. కరెంటు బాధ వుండదు కదా. “అంటూ కదలేక, కదలేక ఆమె ఇంటినుంచి కదిలాను.

నా వెనుకనే వీధి గేటు దాకా వచ్చి ఆగిపోయింది భానుమతి

“రేపు రిహార్సల్ కు సెలవుకదా

మళ్ళీ ఎల్లుండి సాయంత్రం మనం కలుసుకునేది” కావాలనే ఆమె కళ్ళల్లోకి చూస్తూ అన్నాను

ఆమె నవ్వి నవ్వులో ఎన్నెన్నో అర్థాలు వెతుక్కుంటూ భానుమతిని ఎలాగైనా నా శ్రీమతిని చేసుకోవాలనుకుంటూ వేరువేరు సందర్భాలలో మా ఇద్దరి మధ్యన జరిగిన సంభాషణల్ని గుర్తుచేసుకుంటూ ఇంటికి చేరుకున్నాను.

అప్పటికే నేను హోమ్మీనియం వదిలేసి నటన ప్రారంభించాను. నాలో వున్న ఆసక్తికి తోడు కొంత ప్రతిభ కూడా కనబరచటంతో నన్ను కాదనలేక వేషం ఇచ్చారు సమాజంలో పెద్దలు. అందుకు తోడు భానుమతి కూడా నాతో కలసి నటించటానికి మొగు చూపటంతో మా జంట వేదికపైన చూడముచ్చటగా వుంటుందని ఓ నిర్దారణకు వచ్చారు మా డైరెక్టర్లు, ఇతరులు కూడా. రిహార్సిల్స్ జరిగేటప్పుడే మా ఇద్దరి మధ్యన కుదిరిన ఒద్దిక అందర్నీ ఆకట్టుకున్నది.

అలా నేను భానుమతి కలసి ఆలుమగులుగా ఆడిన మొదటి నాటిక భానుమతి మొగుడు. అందులో తనది డామినేటింగ్ రోల్. పెళ్ళాం చెప్పింది చెప్పినట్లు చేసే మొగుడి వేషం నాది అసలే ఆమెంటే నాకున్న ఇష్టానికి తోడు పాత్ర పరంగా కూడా అలాంటి వేషమే కాబట్టి ది మోస్ట్ ఓబీడియంట్ భర్త గా బాగా నటించి ఉత్తమ నటుడి బహుమతి

కూడా సంపాదించాను. అలా మా మొదటి నాటికే నాకు, ఆమెకు కూడా మంచి పేరునీ, గుర్తింపునీ తెచ్చి పెట్టింది.

మేమిద్దరం మొగుడూ పెళ్ళాలుగా నటించిన రెండవ నాటిక “ఆదర్శం” లో ఆమెది అణిగిమణిగి వుండే భార్య పాత్ర. అందులో ఆమె పేరు శాంత, అయితే నాది భార్యని అదుపులో పెట్టి సాధించే పాత్ర. మళ్ళీ ఈ నాటికలో కూడా నాకు ఉత్తమ నాయకుడి బహుమానం వచ్చింది.

ముచ్చటగా మూడోసారి మేమిద్దరం భార్యాభర్తలుగా నటించిన ‘ఈదురుగాలి’ నాటికలో మా ఇద్దరిదీ పంతాలకి పట్టింపులకీ పోయే మనస్తత్వం వున్న పాత్రలే. ఎవరికి వాళ్ళమే నేనే కరెక్ట్ అనుకుని పౌరుషంగా మనలే మనుషులం. చివరికి విడిపోయేవరకూ వెళ్ళి పెద్ద మనుషుల జోక్యంతో ఒకటవ్వటంతో నాటిక ముగుస్తుంది. దీనికి బహుమతి రాకపోయినా మా నటన ప్రేక్షకుల్ని మెప్పించింది.

అలా మొదలయిన మా భార్యాభర్తల పాత్రపోషణ చివరికి హిట్ పెయిర్ అనిపించుకునేవారకూ వచ్చింది. దానితోపాటే ఇతర నాటక సమాజాల వారు కూడా మా ఇద్దరి గురించి గుసగుసలాడుకోవటం మొదలయ్యింది.

ఆమెను నేను వల్లో వేసుకున్నానని కొందరంటే, మరికొందరు ఆమె

నన్ను బుట్టలో వేసుకున్నదని చెప్పుకోసాగారు. ఆ మాటలన్నీ మా దాకా రావటంతో మేమిద్దరం మనసులో చాలా మధన పడసాగాము.

ఓ శుభముహూర్తాన భానుమతికి నా మనసులో మాట తెలియచెప్పాను. నేను ఆమెను మనస్ఫూర్తిగా ప్రేమిస్తున్నట్లు ఆమెను పెళ్లిచేసుకునేందుకు ఏ అభ్యంతరం లేదని కూడా చెప్పాను. అప్పటికే నన్ను అర్థం చేసుకున్న భానుమతి తన అంగీకారం తెలిపింది.. వాళ్ళ అన్నయ్యకి నన్ను పరిచయం చేసింది. మా పెళ్ళికి అతను అభ్యంతరం చెప్పలేదు. చెల్లెలి పెళ్లి అయిపోతే తాను ఏదొక ఉద్యోగం చూసుకుని తన దారిన తాను వెళ్ళే ఆలోచనలో ఉన్నాడతను.

మా నాటక సమాజం వారి ఆధ్వర్యంలోనే మా పెళ్లి జరిగింది. నా తరపున వున్న కొద్దిమంది బంధువులు వచ్చారు. ఆమెకు వున్న బాబాయి, పిన్ని, మరికొద్దిమంది దగ్గరి బంధువులు హాజరయ్యారు. స్నేహితులే ఎక్కువమంది వచ్చారు. నాటక సమాజం వారు కూడా కొందరు హాజరయ్యారు. ఆశీర్వాదించారు. మా పెళ్లి సంతోషం గా జరిగింది. మా మొదటి రాత్రి ఏర్పాట్లు మేమే చేసుకున్నాం. అవును మరి. మా పెళ్ళికి మేమే పెద్దలం. అలాగే మా శోభనానికి కూడా మేమే నడుం బిగించాం.

ముందుగా నవ్వారు మంచం

బిగించుకున్నాం. సాయంత్రం ఓ పాల పేకెట్టు, ఓ పావుకిలో పాలకోవా నేనే స్వయంగా వెళ్ళి కొనుక్కువచ్చాను. ఇంటిముందుకు వచ్చిన పూల బండి దగ్గర నాలుగు మూరాలు మల్లె దండా, ఓ దోసెడు మల్లెలు, ఓ చారెడు గులాబీలు వగైరాలు కొనేసింది భానుమతి.

చీరెలకు పాల్స్, జాకెట్లు తనే కుట్టుకుంటుంది భానుమతి. ఈమధ్యనుంచి జిగ్ జాగ్ కూడా తనే చేసుకుంటున్నదట. అందుకే ఆ రోజు కోసమే ప్రత్యేక కొలతలతో కుట్టుకున్న జాకెట్టు వేసుకుని, తాను ఎంతో ఇష్టపడి కొనుక్కున్న జరీ అంచు తెల్ల చీర కట్టుకుని, జడలో మల్లెలు తురుముకుని మూసిముసి నవ్వులతో నన్ను పరవశింపచేసింది భానుమతి. తెల్ల ధోవతిలో మెరిసిపోతున్న నన్ను తన్మయంగా అల్లుకుపోయింది. ముచ్చటగా మూడు రోజులు ముద్దులతో, ముచ్చట్లతో గడిపి ఇద్దరం ఓ పదిహేనురోజులు వూళ్ళు తిరిగి వద్దామని బయలుదేరాం.

మేం తిరిగి వచ్చేసరికి మా కోసమే ఓ కొత్త కథ తయారుచేసి వుంచారు మా సమాజం వాళ్ళు. కథ విని మేం సిగ్గుపడిపోయాము. ఎందుకంటే అది కొత్తగా పెళ్ళయిన ఓ జంట మధ్యన జరిగే సరస సలాపాలతో కూడిన కథ. నాటికలో హాస్యం పాలు ఎక్కువ. ఏ వయసుకా ముచ్చట అనేది క్లుప్తంగా ఆ నాటిక సారాంశం.

నాటిక పేరు కూడా అదే. అందులో భానుమతికి బహుమతి వచ్చింది.

ఆ వూళ్ళోనే మేం కాపురం వుండటం వలన రిహార్సల్స్ కు వేళకు వెళ్ళటం, తిరిగిరావటం కొంచెం ఆలస్యం అయినా హోటల్ కు వెళ్ళి తిని ఇల్లు చేరటం పెళ్ళయిన కొత్తల్లో కొనసాగింది. మరో మూడు నెలలు గడిచాక భానుమతి తల్లికాబోతున్నదని తెలిసి ఇద్దరం ఊబ్బితబ్బిబ్బయ్యాం. మా ఆనందానికి అవధులేవు. దగ్గరి స్నేహితుల్ని ఇంటికి పిలిచి చిన్న పార్టీ కూడా ఇచ్చాం.

తర్వాత నాటిక వలపు దీపం. విచిత్రంగా ఆ నాటికలో భానుమతి పాత్ర పేరుకూడా భానుమతే. ప్రసవం తర్వాత కొంత కాలం భానుమతి నటన కు దూరంగా వుండిపోయింది. పిల్లవాడితోనే సమయం గడిచిపోవటంతో నేనూ ఆమెను బలవంతపెట్టలేదు.

కాలప్రవాహంలో మాకు అమ్మాయి కూడా కలిగిన తరువాత భానుమతి కుటుంబ నియంత్రణ ఆపరేషన్ చేయించుకున్నది. నేను మళ్ళీ హార్మోనిస్టుగా మా నాటక సమాజంలో కొనసాగాను. ఎప్పుడైనా తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో దర్శకుడు అడిగినప్పుడు కొన్ని వేషాలు వేయటంజరుగుతున్నది. నా భార్య ఇంటికే పరిమితం అయింది. ఉన్నంతలో ఏ లోటూ లేకుండా మా జీవితాలు గడిచిపోసాగినై. అయినా ఇద్దరం నాటక ప్రేక్షకులం గా మాత్రం ఆసక్తి కోల్పోలేదు.

పాతిక సంవత్సరాల కాల గమనంలో మా నాటక సమాజం స్థాపించి పాతిక సంవత్సరాలయిన సందర్భంగా భారీ ఎత్తున నాటికల పోటీలు పెట్టారు. పాత వాళ్ళంతా పెద్దవాళ్ళయ్యారు. అయినా నాటకాలపట్ల అభిమానం అలాగే అప్పటిలాగే వుంది అందరిలో.

మా డైరెక్టర్ గారు ఓ రోజు సాయంత్రం మా ఇంటికి వచ్చి నన్ను భానుమతిని ఆలుమగలుగా వేషం వేయాలని కోరారు. ఆయనే స్వయంగా కొత్త కథ తయారుచేసినట్లు చెప్పాడు. ఆ పాత్రలు మా ఇద్దరినీ మనసులో పెట్టుకుని చిత్రించినట్లు చెప్పాడు.

మా ఇద్దరినీ చాలా బతిమిలాడి మొహమాటపెట్టాడు. ఆయన పట్ల మాకున్న అభిమానంతో కాదనలేక ఒప్పుకున్నాం. పైగా నాటిక ప్రదర్శన మా ఇరవయ్యో పెళ్లిరోజు. అయినా మాకు ఇష్టమైన నటన తో ఆ రోజు గడపటం మా అదృష్టం గా భావించాం.

రిహార్సల్స్ గురించి, టైముల గురించి మేము చెప్పినవాటికన్నీటికి సరేనంటూనే మా చేత సరే అనిపించాడు ఆ పెదాయన. నాటిక పేరు “తనివి తీరలేదే”. అందులో మా ఇద్దరినీ రొమాంటిక్ టచ్ వున్నవయసు మళ్లిన పాత్రలు. శృంగారానికి వయసు అడ్డు కాదు అని క్లుప్తంగా ఆ నాటిక సారాంశం. పైగా ఆ వయసులో శృంగారం ఆరోగ్యానికి మేలు చేస్తుందని అంతర్గతంగా

చెప్పిస్తాడు దర్శకుడు. మా ఇద్దరిమీదా ఓ చక్కని యుగళగీతం కూడా తయారుచేశారు.

నిజానికి ఆరవై రోజులకు పైగా జరిగిన రిహార్సల్స్ తో నాటిక మంచి రసకందాయంగా కుదిరింది. మా అందరిలోనూ కొత్త ఉత్సాహం చోటు చేసుకుంది. మా సమాజం స్థాపించిన రజితోత్సవ సంవత్సరం కావటంతో రెట్టించిన ఉత్సాహం తో అందరం సమిష్టిగా పనిచేయడం జరిగింది.

"తనివి తీరలేదే .అందులో మా ఇద్దరినీ రొమాంటిక్ టచ్ వున్నవయసు మళ్లిన పాత్రలు. శృంగారానికి వయసు అడ్డు కాదు అని క్లుప్తంగా ఆ నాటిక సారాంశం"

నాటిక ప్రదర్శన రోజు రానే వచ్చింది. నాకు, భానుమతికి స్పెషల్ గా మేకప్ వేయించారు. వయసు మళ్లిన సరస జంటగా మా పాత్రలు మలిచారు. మా గెటప్ కూడా అందుకు తగినట్లే వుండేటట్లు శ్రద్ధ తీసుకున్నాం. ఆ నాటికలో మేం నటించామనేకన్నా జీవించామంటే బాగుంటుంది. ఏకంగా ప్రథమ బహుమతి గెలుచుకున్నాం. పలువురి ప్రశంసలు అందుకున్నాం. మా తో పాటు మా దర్శకుకుడి ఆనందానికి అవధులేవు.

వాటన్నింటికీ మించి మా నిజ జీవితంలో మాకే తెలియని నూతనోత్సాహం చోటు చేసుకుంది

.మాలో మాకే తెలియని ఓ ఉత్సాహం ప్రవేశించింది. అది చివరిదాకా అలాగే వుండిపోవాలని ఇద్దరం మానస్ఫూర్తిగా కోరుకుంటున్నాం..మా నటన మాకు కొత్త ఊపిరి పోసింది.

ఇంటికి చేరేసరికి రాత్రి రెండు గంటలయ్యింది. స్నానాలు పూర్తిచేసుకునేసరికి మూడుగంటలయ్యింది. భానుమతి నా పక్కన కూర్చుంది. నా కళ్ళలోకి చూస్తూ “శీనూ తనివి తీరటంలేదు” అన్నది కొంత విశ్రాంతి “మళ్ళీ నటించుదామనిపిస్తున్నదా” అడిగాను ఆమె ముంగురులను సవరిస్తూ తల అడ్డంగా వూపింది. ఇంకేమిటన్నట్లు కళ్ళే గరేశాను తల వూపుతూ “నీ ప్రేమ ఎంత పొందినా ఇంకా ఇంకా కావాలనిపిస్తున్నది శీనూ. ఇంత బాగా చూసుకుంటున్న భర్త దొరకటం నా అదృష్టం శీనూ” అని నన్ను అల్లెసుకుంది భానుమతి

“భానూ.....ఎవ్వరూ లేని నాకంటూ నువ్వో ప్రపంచాన్ని ఏర్పరిచావు, ఇద్దరు పిల్లల కి తండ్రిని చేశావు. నాకంటూ ఓ కుటుంబాన్ని మీ ప్రేమని రుచి చూపించావు. నీకే తనివి తీరకపోతుంటే ....ఇక నా మాటేమిటి చెప్పు” అంటూ నా శ్రీమతి —భానుమతిని గట్టిగా కౌగిలించుకున్నాను.

ఆ మా గాఢ పరిష్వంగనలో ప్రేమ, ప్రేమ, ప్రేమ ...అంతే. తనివి తీరని ప్రేమ.

రాణాప్రతాప్

- డా. పులిచెర్ల సాంబశివరావు

స్వేచ్ఛా విహంగం

‘ఎవరు నువ్వు?’

‘

‘ఏం కావాలి?’

“స్వేచ్ఛ!”

‘సరే! కూర్చో!’

ఆరావళీ పర్వతం ఆ పక్షిని
సాదరంగా ఆహ్వానించింది.
పర్వత శిఖరం మీద నుండి చుట్టూ
వున్న భూభాగాన్ని ఆ విహంగం
పరిశీలించింది.

‘ఈ ప్రాంతాన్ని ఏమంటారు?’

‘ఇది మేవాడ్!’

‘మేవాడా? ఎక్కడో విన్నట్లుండే’

‘వినేవుంటావు! తలినేల కోసం
తనువులను అలవోకగా బలిపెట్టిన
వీరులు పుట్టిన పవిత్ర ధాత్రి ఇది!
దేశ స్వాతంత్ర్య పరిరక్షణ కోసం
రక్తం ధారవోసిన రసపుత్రవీరులకు

ఉనికిపట్టు ఇది!’

‘అలాగా! అయితే ఇటువంటి
భూమి కోసమే నా అన్వేషణ! ఆహా!
ఎన్నాళ్లకు నా ఆశ నెరవేరింది!’
అని ఆ పక్షి భక్తిభావంతో కన్నులు
మూసుకుని, పర్వత శిఖరాన్ని
చుంబించింది.

‘ఓ పర్వతరాజమా! నాదో చిన్న
కోరిక!’

‘అడుగు’

‘ఈ పుణ్యభూమి పవిత్ర
చరిత్ర యేమిటో, ఈ ప్రాంత
విశేషాలేమిటో, ఈ గడ్డపై పుట్టి
పెరిగి, స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాల
కోసం సమరం చేసిన
మహనీయుల చరిత్రలెట్టివో
తెలుసుకోవాలనే కోరిక నా
మనస్సులో గట్టిగా వున్నది.
దయతో తెలియజేయగలవా!’
ఆరావళీ పర్వతం ఒక నిట్టూర్పు
విడిచింది.

‘ఈ ప్రాంతం పవిత్రమైంది.
ఇక్కడ ఎందరో
మహానుభావులుద్భవించారు.
అందులో రాణాప్రతాపుడు
ప్రముఖుడు!’

‘ప్రతాపుడా!’

‘అవును! మహారాణా
ప్రతాపసింహుడు! ఈ
మేవాడరాజ్య స్వాతంత్ర్య పరిరక్షణ
కోసం పడరాని పాట్లుపడి, అమేయ
బలసంపత్తులు కలిగిన అక్కరు
పాదుషాను ముప్పతిప్పలు పెట్టి
మూడు చెరువుల నీళ్ళు త్రాగించిన
మహాదేశభక్తుడు!’

పక్షి కళ్ళు ఆశ్చర్యంతో మెరిశాయి.

‘ఆహా! అటువంటి దేశభక్తుడి
పుణ్యచరిత్ర వినడంకంటే పుణ్యం
ఏముంటుంది? ఆ మహాపురుషుడి

దివ్యచరిత్ర వినాలని

ఉవ్విళ్ళూరుతున్నాను. దయతో ఆ
వృత్తాంతం ఆసాంతం చెప్పి నన్ను
ధన్యుణ్ణిచేయి!’

పర్వతం తన కుహరాల నిండా
గాలి పీల్చుకొని ప్రతాపుని చరిత్ర
చెప్పడం మొదలు పెట్టింది.

ఉపక్రమణిక

దేశ స్వాతంత్ర్య పరిరక్షణ కోసం
తమ ప్రాణాలను పణంగా పెట్టిన
వీరవరులెందరో ఈ నేలపై
జన్మించారు!

భరతమాత దాస్యశృంగఖలాలు
త్రెంచడానికి వీరరక్తపుధారలలో
ఈదులాడిన క్షాత్రపుంగవుల
తుది శ్వాస ఈ గాలిలో చప్పుడు
లేకుండా కలిసిపోయింది.

ఈ నేల వీరవరులకు కన్నతల్లి;
శౌర్య తేజస్సుకు పుట్టినిల్లు.
దేశభక్తికి పరాకాష్ఠ. అనాదినుండి
లక్షలాది క్షాత్రవ హర్యక్షాలు శాత్రవ
మత్తేభాలను చీల్చి చెండాడుతూనే
వున్నాయి. పవిత్ర రుధిరధారలు
వాకలై పారి, నదీనదములై
ప్రవహించి కాషాయకాంతులను
విరజిమ్మాయి. దేశ
స్వతంత్రతాతేజం పరిరక్షణ
కోసం అసువులు బాసిన
కన్నబిడ్డలను గాంచి భరతమాత
అశ్రువులర్పిస్తున్నది. అట్టి
మహావీరుల పవిత్ర చరిత్రలను

పరిస్తున్న, వింటున్న దేశభక్తులకు
ఒడలు గగుర్పొడుస్తున్నది! నేడు
సైతం ఒక రాణాప్రతాపుడు, ఒక
శివాజీ - మళ్ళా మనకు కావాలి!

నిద్రాణమైన హైందవజాతిని
జాగరూకం చేయాలి! శత్రువుల
పక్కలో బలైమై నిలవగల
వీరవరులుద్భవించాలి.
దేశద్రోహుల గుండెల్లో
నిద్రపోగల వీరసింహులు
భరతమాత అనుంగుబిడ్డలుగా
ఉద్భవించవలసిన సమయం
ఆసన్నమైంది.

సోమనాథేశ్వరంలో మైలగప్పిన
హైందవక్షాత్రం, సానేశ్వరంలో
చల్లారిపోయిన దేశ స్వతంత్రతా
తేజం, అక్కరు శయ్యపై వ్రాలిన
హిందూ స్త్రీల శీలం - ఇలా ఎన్ని
విషాదగాఢలతో కూడుకొని
వున్నది మన పవిత్ర హిందూదేశ
చరిత్ర!

హైందవ ధర్మవీరుల సంస్మరణ
మన కనీస కర్తవ్యం! వారి
త్యాగమయ జీవితం,
దేశభక్తితత్పరత నేటి యువతకు
తప్పక స్ఫూర్తినిస్తుంది.
స్వసుఖాలను లెక్కచేయక
అడవులలో అష్టకష్టాలు పడుతూ
అక్కర్ చక్రవర్తికి పక్కలో
బలైమై, పరజాతి ప్రభువుల
గుండెలకు గాలమై జీవితమే ఒక
భయంకర సమరంగా తుది క్షణం
వరకూ పోరాటపటిమ చూపిన
రాణాప్రతాపుని దివ్యచరిత్రం నేటి
యువతకు పవిత్ర ఆదర్శం.

ప్రాచీన గ్రీసుదేశ చరిత్రలో
ధర్మపైలీ యుద్ధాన్ని గూర్చి

పాశ్చాత్యులు గొప్పగా
చెప్పుకొంటారు.

అది క్రీ.పూ.480 ప్రాంతం.
పర్షియాదేశాన్ని ఆనాడు జర్జిన్
పరిపాలిస్తుండే వాడు. జర్జిన్
అనంత సైన్యసమూహంతో
గ్రీసుదేశంపైకి దండెత్తాడు.
ఆ సైన్యాన్ని ఎదుర్కొనే
బలం గ్రీసుదేశానికి లేదు.
మొత్తం వారి సైన్యం పదివేల
లోపే! దక్షిణ గ్రీసును జార్జిన్
ఆక్రమించుకోకుండా లియోనిడస్
అనే వీరశిఖామణి తన
అనుచరులతో 'ధర్మపైలీ' కనుమ
దగ్గర కాపలాకాశాడు. జర్జిన్కి
చెందిన సైన్యవాహిని ధర్మపైలీపై
విరుచుకుపడింది. శూరశిఖామణి
అయిన లియోనిడస్ ఆ సైన్య
వాహినికి ఎదురునిలిచాడు.
లియోనిడస్ వెంట వున్న
గ్రీకువీరులు తమపై ఉత్తుంగ
తరంగంలా విరుచుకుపడబోతున్న
శత్రుసైన్యాన్ని చూచి గుండె
బేజారై చెల్లాచెదరయ్యారు.
చివరకు లియోనిడస్ వెంట
మూడువందలమంది మాత్రమే
మిగిలారు. ఆ మూడువందల
మంది వీరవరుల సహకారంతో
లియోనిడస్ ధర్మపైలీ
అనే కొండకనుమ దగ్గర
శత్రుసేనానివహాన్ని చీల్చి
చెండాడాడు. పెక్కు గంటల పాటు
జర్జిన్ సైన్యం అంగుళం కూడా
ముందుకు కదలేకపోయింది.
కానీ, చివరకు లియోనిడస్ తన
అనుచరులతో కలిసి ధర్మపైలీ
కనుమ దగ్గరే నిహతుడయ్యాడు.
లియోనిడస్ చూపిన దేశభక్తి
తత్పరత, పరాక్రమం ప్రపంచ

ప్రజలందరికీ మార్గదర్శకం,
ఆదర్శప్రాయం. ఆ కనుమ దగ్గర
శాసనంలో ఇలా వ్రాయబడింది.

‘ఓ బాటసారీ! మా స్పార్టా
నగరానికి తన సుపుత్రులిక్కడ
హతులైనారని చెప్పు! స్పార్టా
ఇచ్చిన ఆజ్ఞను తు.చ. తప్పక మేము
పాటించాం!’

తామా, కొద్దిమంది; శత్రువుల
సంఖ్య, అపరిమితం! అయినా,
ఆ మహావీరుడు జంకు గొంకు
లేక సమరాంగణాన చెంగలించి
శత్రువులను చీల్చి చెండాడాడు.
అపజయం అనివార్యమనీ,
శత్రువుల చేతిలో తనకు చావు
తప్పదనీ స్పష్టంగా తెలిసిగూడా
ఆ శూరాగ్రేసరుడు కత్తిపట్టి
కదనరంగాన దూకాడు. తనువులో
తుది నెత్తుటిబొట్టు వున్నంతవరకు
శత్రుబలగాన్ని తుత్తునియలు
చేస్తూ, చివరకు రణరంగాన
నేలవ్రాలాడు. అనన్యసామాన్యమైన
లియోనిడస్ పరాక్రమ క్రమాన్ని
పాశ్చాత్యులు పలువిధాల
ప్రశంసించి మురిసిపోతారు -
కానీ - -
హలీఫూటీ కనుమ దగ్గర
అశేషమైన అక్కర్ చక్రవర్తి
సైన్యాల నడ్డగించి, ప్రళయ
ర్షుంఝామారుతంలా
విరుచుకుపడే తురుష్కు
సేనావాహినికి ఎదుర్కొని నిలిచి,
శౌర్యప్రతాపాలను ప్రదర్శిస్తూ
వీరోచితంగా పోరాడిన
రాణాప్రతాపుని పవిత్రచరిత్ర,
ప్రపంచ ప్రజల సంగతి అటుంచి,
కనీసం భారతీయ రక్తం ప్రవహించే
వారికైనా తెలియకపోవడం

క్షమార్థంగాని నేరం! అక్కర్
మహోదాత్తపురుషుడనీ,
రాణాప్రతాప్ దారితప్పిన
దేశభక్తుడనీ, శివాజీ కొండెలుక
అనీ ఇలా చిత్ర విచిత్రమైన పిచ్చి
చరిత్రలను చెప్పి విద్యార్థుల లేత
హృదయాలను పాడుచేస్తున్న
నేటి పాడురోజుల్లో, యువతకు
సవ్యమైన మార్గదర్శనం
చేయగల, వారిని దేశభక్తులుగా,
త్యాగశీలురుగా తీర్చిదిద్దగల
భవ్యమైన రాణాప్రతాపుని
వీరచరితం అవశ్యం పఠనీయం!

ఓం నమశ్శివాయ!

వందే శంభుముమాపతిం
సురగురుం వందే జగత్కారణమ్
వందే పన్నగభూషణం మృగధరం
వందే పశూనాం పతిమ్ వందే
సూర్య శశాంక పహ్నినయనం
వందే ముకుందప్రియమ్ వందే
భక్తజనాశ్రయం చ వరదం వందే
శివం శంకరమ్.

ఉదయసింహుడు భక్తితో చేతులు
జోడించి మేవాడు కులదైవమైన
ఏకలింగనాథ స్వామికి మ్రొక్కులు
చెల్లించాడు.

ఇప్పుడు ఉదయసింహుని
హృదయం అలలు లేని
కొలనులాగా నిశ్చలంగా వుంది.

ఏకలింగనాథపురానికి వచ్చేదాకా
ఆయన మనస్సు ఆందోళనాగ్నిలో
దగ్ధమవుతూ వున్నది.

విరుచుకుపడే ముష్కర తురుష్కు
సేనావాహినిని తానొక్కడే అడ్డుకొని
ఎదురు నిలవగలడా? భారతమాత
స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యాలను
కాపాడగలడా?

అవతల, అరివీరుడు
అక్కర్ చక్రవర్తి! అశేష
సైన్యసమూహాలతో, విశేషాయుధ
సంపత్తితో చిత్తోడ్డుకైవసం
చేసుకోవడానికి అవకాశం
కోసం ఎదురుచూస్తున్నాడు!
ఇవతల సోదర భారతీయులు
- అంతఃకలహాలతో
కుమ్ముదుమ్మువుతున్నారు!

సోదరునితో వాడు పెంచుకొని,
శత్రువుల నీడన చేరి చివరకు
దేశమాతను పెరవారి
కప్పగించే పరమ దుర్మార్గులు
పుట్టుకొస్తున్నారు!

వారిని జయించడమెలా? వీరికి
బుద్ధిచెప్పడమెలా?

ఈ ఆలోచనలతో
సతమతమవుతూ, మనశ్శాంతి
కోసం ఉదయసింహుడు
రాజధానిని విడిచి
అరణ్యమార్గాన అనుచరవర్గంతో
ఏకలింగనాథస్వామి సన్నిధికి
చేరాడు. నిశ్చలదీక్షతో
పరమేశ్వరుణ్ణి అర్చించాడు.
శత్రు నిర్మూలనకు తగిన శక్తి
సామర్థ్యాల నిమ్మని సాంబశివుని
మనసారా ప్రార్థించాడు. సాష్టాంగ
దండప్రణామం ఆచరించి షడక్షరీ
మంత్రాన్ని జపింప సాగాడు.

ఓం నమశ్శివాయ! ఓం
నమశ్శివాయ!!

‘ఓం నమశ్శివాయ!’ ఎవరో తన
చెవుల్లో ఈ పవిత్ర మంత్రాన్ని
ప్రబోధిస్తున్నట్లుగా భ్రాంతిచెంది
చటుక్కున కళ్ళు తెరచి అటూ
ఇటూ చూశాడు. ఎవరూ లేరు!
తన కంఠస్వరానికే అది ప్రతిధ్వని
కాదుగద! లేక..... భ్రాంతా?

‘ఓం నమశ్శివాయ!’ మళ్ళా
వినపడింది! కాదు! తనది
భ్రాంతి కాదు! ఎవరో ఈ
పవిత్ర మంత్రాన్ని అదేపనిగా
జపిస్తున్నారు.

ఉదయసింహుడు లేచి
నిలుచున్నాడు. ఆరడుగుల
భారీవిగ్రహం! కొనతేనిన
మీసాలు! ఉదయసింహుని
ఒడలిపై ఉన్న స్వర్ణాభరణాలు
చిరుసవ్వడులు చేశాయి.

ముఖ్యానుచరులు వినయంతో
ఆయన చెంతచేరి ‘ఓం
నమశ్శివాయ!’ మళ్ళా ఆ ధ్వని
వినిపించింది. ప్రభువు భ్రుకుటి
ప్రశ్నార్థకంగా ముడివడింది.

ఇందాకటి నుండి ఆ గొంతు
వినబడుతున్నా ఎవరూ
పట్టించుకోలేదు. ఇప్పుడు
ప్రభువు మనస్సులో పుట్టిన
ఆసక్తిని గమనించి అనుచరులు
నలువైపులా చూశారు. వారికి
ఏ శబ్దమూ వినబడలేదు; ఏమీ
అర్థమూకాలేదు.

ఆ సవ్వడి ఉత్తరంవైపు నుండి
వస్తున్నట్లుగా ప్రభువుకి
అనిపించింది. ఉదయసింహుడు
ఏకలింగనాథస్వామి ఆలయం
నుండి వెలుపలికి వచ్చాడు.

రాజు రాకను గమనించి
సైనికులు ఆయుధాలపై
హస్తాలనుంచి సన్నద్ధులై
నిలుచున్నారు. వారిని వారించి,
ఉదయసింహుడు అశ్వారూఢుడై
ముందుకు కదిలాడు. ఆయన
వెంట అంగరక్షకులూ,
ప్రధానానుచరులూ మొత్తం
పదిమందికి మించి లేరు.

ఉదయసింహుడు దేవాలయ
పరిసర ప్రాంతాలను దాటి
చాలాదూరం వచ్చాడు.

మిట్టమధ్యాహ్నపుటెండ మిడిమిడి
కాలుతూ వున్నా, గాలిలో వేడి
లేకపోవడంతో ఆహ్లాదంగానే
వుంది. ఆరోజు - 16 మార్చి
1559 శుక్రవారం.

రాజసాన్లో అన్నీ విపరీతమే! చలికి
నెత్తుర్లు గడ్డకడుతుంది. ఎండకు
రక్తం సలసల

కాగుతుంది! మార్చి నెల
కావడంతో ఎండ మరి
బాధించడంలేదు.

మహారాణా ఉదయసింహుల
వారెందుకు ఇంత హఠాత్తుగా
గుడిని వీడి ఇటువైపు
పయనమయ్యారో కాసేపటికిగాని
అనుచరవర్గానికి అవగతం
కాలేదు. 'ఓం నమశ్శివాయ'
అనే ధ్వని వారికి కూడా ఇప్పుడు
వినబడుతుంది!

ఉదయసింహుడు తన అశ్వాన్ని
ఆపాడు. వెంట వస్తున్న
వాళ్ళు ఎక్కడి వాళ్ళక్కడ
నిలుచుండిపోయారు.

ఉదయసింహుడు సునిశితంగా
ఆ ధ్వనిని ఆలకించాడు. అతి
సమీపంలోనే పొదలమాటు
నుండి ఆ శబ్దం వినవస్తున్నట్లు
గ్రహించాడు.

పరివారం ప్రకృతిని తిలకించి
పులకించిపోతుంది.

చుట్టూ దట్టమైన అడవి.
నిట్టనిలువున పెరిగిన
పెనుమానులు అంబరాన్ని
చుంబిస్తున్నాయి. ఆ చెట్లచుట్టూ

అల్లిబిల్లిగా అల్లుకున్న
అడవితీగలకు ఏవో వింతవింత
పెద్దపూలు! వాటినుంచి వచ్చే
సుమధుర పరిమళాలు!

ప్రభువు పొదరింటిని పక్కకు
తోసుకుంటూ కరవాలంతో
అడ్డుగావున్న కొమ్మలను
నరుకుతూ ముందుకు నడిచాడు.
ఆయన అభిమతం గ్రహించి,
అనుచరులు ఆయుధాలను
బయటకుతీసి మార్గం సుగమం
చేశారు.

ఆ పొదరింటి అవతల దివ్యతేజం
ఒకటి తళుక్కున మెరిసింది. వింత
వెలుగులు విరజిమ్ముతున్నాయి!
ఒక మహాతేజస్వి ధ్యానముద్రలో
కూర్చుని ఉన్నాడక్కడ! ఆ
దివ్యపురుషుణ్ణి చూడగానే
ఎక్కడివారక్కడ తన్మయత్వంతో
చేతులు జోడించి నిలుచున్నారు.

ఆ మహాపురుషుని
ముఖవర్చస్సును గాంచినంతనే
ఉదయసింహుని హృదయం
పులకాంకితమైంది! సాక్షాత్తు
ఏకలింగనాథస్వామే ఈ రూపంలో
తనను కనికరించి ప్రత్యక్ష

మయ్యాడా?
ఆనందతన్మయత్వంతో
ఉదయసింహుడు ఆ
దివ్యతేజోమయమూర్తి
వదనారవిందాన్ని అనిమేషనేత్రుడై
తిలకింపసాగాడు.

విశాలమైన నుదురు!
కోటేరు వేసినట్లున్న ముక్కు
నుదుటిపై విబూది రేకలు. ఆ
రేకలపై కుంకుమబొట్టు! అది
పరమేశ్వరుని మూడవకన్ను
గాదుగదా!

'ఓం నమశ్శివాయ' ఆ
మహాతేజస్వంతుని ఆన్యగహ్వరం
నుండి గంభీరంగా వినబడింది!
అవును! ఇదే స్వరం
దేవాలయంలో తన చెవులకు
వినబడింది!!

సాధువుంగవుడు
ఉదయసింహుని వైపే
చూస్తున్నాడు! ఆయన నేత్రాల
నుండి ప్రసరించే పవిత్ర
తేజస్సు ఉదయసింహుని
నిలువెల్లా పులకితుణ్ణి చేసింది.
సింహ పరాక్రముడైన
రసపుత్రవీరుడిప్పుడా సాధువు
దగ్గర పిల్లిపిల్లలా ముడుచుకొని
పోయాడు.

'ఉదయసింహా' ఆ
మహాపురుషుని కంఠస్వరం
గంభీరంగా వినపడింది. అది
మదగజ ఘీంకారంలాగా, పర్వత
కందరాలు ప్రతిధ్వనించేటట్లు
వినబడింది.

'స్వామి!' ఉదయసింహుడు
మోకాళ్ళ మీద కూర్చుని కొంచెం
వంగి నమస్కరిస్తూ అన్నాడు.
ప్రభువు పేరు ఈ సాధువునకు
ఎలా తెలిసిందా అని అనుచరులు
ఆశ్చర్యచకితులయ్యారు.

'ఉదయా! మాతృదేశ స్వాతంత్ర్య
పరిరక్షణా దీక్షాదక్షుడవై
వర్ధిల్లుమయ్యా!' 'నా
జీవితధ్యేయం అదే స్వామి!'

సశేషం

ప్రముఖ రచయిత ఆరుద్ర సతీమణి కె.రామలక్ష్మి 3-03-2023 తేదిన కన్నుమూశారు. కొంతకాలం నుంచి అనారోగ్యంతో బాధపడుతున్న ఆమె హైదరాబాద్లోని ఆస్మానఘడ్లో ఉన్న తమ నివాసంలో తుదిశ్వాస విడిచారు.

జననం : 31-12-1930

పుట్టిన స్థలం : కాకినాడ జిల్లా లోని కోటనందురు

విద్యాభ్యాసం : మద్రాస్ విశ్వవిద్యాలయంలో బీఏ

సద్యోగాలు 1950ల కాలాన తెలుగు స్వతంత్రతలో ఉపసంపాదకురాలిగా పనిచేశారు, ఆంధ్ర మహిళ పత్రికకు సంపాదకురాలిగా బాధ్యతలు నిర్వహించారు

అవార్డులు : 1975 లో నంది అవార్డు , 1978లో రామానాయుడు అవార్డు, స్వర్ణకంకణం పురస్కారం

రచనలు : విడదీసే రైలుబళ్లు, అవతలిగట్టు, మెరుపుతీగె, తొణికిసన్ స్వర్గం, మానని గాయం, ఆణిముత్యం, పెళ్లి, ప్రేమించు ప్రేమకై, అడవి, ఆశకు సంకెళ్లు, కరుణ కథ, లవంగి, ఆంధ్ర నాయకుడు, పాండురంగని ప్రతిజ్ఞ, నీదే నా హృదయం, అద్దం, ఒక జీవికి స్వేచ్ఛ

1951 నుంచే రామలక్ష్మి రచనా

ప్రస్థానం మొదలైంది. వివాహమైన తర్వాత 'రామలక్ష్మి ఆరుద్ర' కలం పేరుతో రచనలు చేశారు. తొలుత ఆమె కథలు తెలుగు స్వతంత్ర, గృహలక్ష్మి, భారతి, ఆంధ్రపత్రిక, ఆంధ్రమహిళ పత్రికలలో ప్రచురితమయ్యాయి. కథలతో పాటు వ్యాసాలు రాసేవారు. మొత్తం 100 కు పైగా పుస్తకాలు రాశారు.

రామలక్ష్మి కథలు, నవలలు, వ్యాసాలు మాత్రమే కాక. కాలమ్స్ నిర్వహించారు. రచయిత్రుల చరిత్రని గ్రంథస్థం చేశారు. జర్నలిస్టుగా పత్రికల నిర్వహణలో చురుకుగా వ్యవహరించారు. ఆంధ్రపత్రికలో 'ఇదీ నారీ దృక్పథం' శీర్షికన కాలమ్ నిర్వహించే వారు. మహిళల సమస్యలనీ, వారిలో పాదుకోవాల్సిన ఆత్మవిశ్వాసాన్ని గురించి చర్చించేవారు. ఆంధ్రపత్రికలో ఆమె సుదీర్ఘకాలం నిర్వహించిన 'ప్రశ్న జవాబు' శీర్షిక ప్రసిద్ధి చెందింది.

1953లో ఆరుద్రతో మద్రాసులో వివాహమైంది. కేవలం ఏడు రూపాయల ఖర్చుతో ఏంటో నిరాడంబరంగా రిజిస్టరు వివాహం చేసుకున్నారు. సాహిత్యాన్ని ప్రాణసమానంగా ప్రేమించే ఆ ఇద్దరి సహజీవనం వారి సృజనాత్మక జీవితాన్ని ద్విగుణీకృతం చేసింది.

ఒకరికొకరు తోడ్పడ్డారే తప్ప ఒకరి ప్రభావానికి మరొకరు లోను కాలేదు. ఎందుకంటే ఆరుద్ర రచనా జీవితం, రామలక్ష్మి రచనా ప్రయాణం భిన్నమైనవి. కనుక ఆరుద్రని రామలక్ష్మి జీవన సహచరుడిగానే చూడాలి. రామలక్ష్మి సాహిత్య వ్యాసంగం ఎంత విలువైనదో ఆమె రచనలు చదివి ఆకళింపు చేసుకుంటేగానీ అర్థం కావు.

ఆరుద్రతో వివాహమయ్యాక వారిద్దరి సాహిత్య జీవితం వికసించి పరిమళించింది. అంతే తప్ప ఆరుద్ర చాటున ఒదిగిన మహిళ కాదు రామలక్ష్మి. కలిసి జీవించే క్రమంలో భర్తతోనూ వాదించేవారు. తన అభిప్రాయాలను స్వేచ్ఛగా వ్యక్తీకరించేవారు. తప్పును తప్పుగా చెప్పడానికి ఆమె ఏనాడూ జంకలేదు.

ఆవిడ ఓ ఎన్నెక్కోపీడియా. ఆమె మాటలోనూ, రాతలోనూ ఇమిడివుండే పదును ఎంత గాఢమైనదో ఆమె రచనలు చదివిన వారికీ, ఆమెని ఇంటర్వ్యూలు చేసిన వారికీ, పాఠకులకు, సన్నిహితులకు మాత్రమే తెలుసు. నిర్భయంగా మాట్లాడే ముక్కుసూటి మనిషి. ఏ సందర్భంలో అయినా.... ఏ విషయంపైన అయినా గంటల తరబడి అనర్గళంగా మాట్లాడగలరామె. ఆధునిక

భావజాలం అంతగా వ్యాప్తిలోకి రాని 1950ల కాలంలోనే రామలక్ష్మి అభ్యుదయ దృక్పథంతో కథలు రచించారు. మధ్యతరగతి కుటుంబాలలోని విభిన్నతరహా మహిళల జీవితాల్ని గమనించి చిత్రించారు. ఆడవాళ్ళ జీవన గమనంలో రావాల్సిన మార్పుల్ని సూచించారు.

"చదువు, ఉద్యోగం, వివాహం, కుటుంబం వంటి అంశాలలో ఆడవాళ్ళు బేలగా ఉండకూడదన్న దృక్పథంతో ఆమె కథలు రచించారు"

చదువు, ఉద్యోగం, వివాహం, కుటుంబం వంటి అంశాలలో ఆడవాళ్ళు బేలగా ఉండకూడదన్న దృక్పథంతో ఆమె కథలు రచించారు. అల అని మగవారిని శత్రువులుగా ఆమె చూడ లేదు. పురుషాధిపత్యాన్ని మాత్రమే వ్యతిరేకించారు. అయితే కుటుంబ, వివాహ వ్యవస్థలని ధిక్కరించలేదు. వీటిలో మార్పుల కోసం, సంస్కరణలకోసం ప్రయత్నించడం స్త్రీ పురుషులిద్దరి బాధ్యత అనే దృక్పథం ఆమె కథలలో అభివ్యక్తికరించారు.

1950ల నుంచి మొదలుకొని గ్లోబలైజేషన్తో మన జీవితాల్లో వచ్చిన మార్పులని చిత్రిక పడుతూ 2000 వరకు చేసిన రచనల్లో రచయిత్రిగా రామలక్ష్మి దృక్పథం వ్యక్తమవుతుంది. ఆమె కేవలం మహిళల గురించే రాయలేదు. సమాజంలోని అనేకానేక సంక్లిష్టతల్ని, మధ్యతరగతి కుటుంబాల్లోని వైరుధ్యాల్ని, ఆర్థిక సంబంధాల వ్యాపార బంధాలుగా మారిన వైనాన్ని రామలక్ష్మి కథలు చిత్రించాయి.

ఆమె కథా సంపుటాలు 'నీదే నా హృదయం, అద్దం, ఒక జీవికి స్వేచ్ఛ' ప్రత్యేకంగా చదవదగినవి. 1950 నుంచి 2000 సంవత్సరం వరకు మహిళల జీవితాల్లో వచ్చిన మార్పులకు ప్రతిఫలనం ఈ కథల సంకలనాలు. ఆడవాళ్ళ బతుకుల్లో క్రమానుగత పరిణామాలకు ఆమె కథల్లోని స్త్రీ పాత్రలు సాక్ష్యంగా నిలుస్తాయి. మహిళల్లో నెలకొన్న చైతన్యం వారి జీవితాల్లో మార్పుకు ఎలా దోహదం చేసిందో రామలక్ష్మి చాలా బలంగా, ప్రతిభావంతంగా చెప్పారు. ఆడవాళ్ళు తమ జీవితాలకు సంబంధించి తామే

నిర్ణయాలు తీసుకోవాలంటూ మహిళల సాధికారతను నొక్కి చెబుతూ ఈ నవలలు రాశారామె.

ప్రేమ, పెళ్ళికి సంబంధించి తటపటా యింపులు ఆడవాళ్ళ జీవితాల్ని అతలాకుతలం చేస్తాయని విషయాన్ని పాఠక హృదయాలని ఆకట్టుకునేలా చెప్పడంలో రచయిత్రి రామలక్ష్మి సఫలమయ్యారు.

"మన జీవితాలకు సంబంధించి మనం నిర్ణయాలు తీసుకోలేకపోతే ఇతరులు నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు"

మన జీవితాలకు సంబంధించి మనం నిర్ణయాలు తీసుకోలేకపోతే ఇతరులు నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు. ఆ ఇతరులు తండ్రి, భర్త, కొడుకు... ఎవరయినా కావచ్చు. కనుక వారికి ఆ అవకాశం ఇవ్వకుండా తమకు ఏం కావాలో, తమ జీవితాన్ని తాము ఏవిధంగా మలుచుకోవాలో ఆడవాళ్ళు నిర్ణయించుకోవాలని స్పష్టంగా చెబుతాయి రామలక్ష్మి కథలు, నవలలు.

అందుకే ఇరవయ్యో శతాబ్ది మహిళల జీవితాల్ని ప్రభావితం చేసిన రచయిత్రిగా రామలక్ష్మిది తెలుగు సాహిత్య ప్రపంచాన ప్రత్యేక స్థానం. అటువంటి గొప్ప రచయిత మన మధ్య లేకపోవటం తెలుగు సాహిత్యానికే పెద్ద లోటు.

★★★★★

మనదేశంలోని నిద్రపోని మహానగరాలలో ఆ నగరం కూడా ఒకటి.

నగరానికి ఆనుకుని ప్రవహిస్తున్న నదికి కూడా నిద్ర రావటం లేదేమో ప్రవాహపు గలగలతో సందడి చేస్తోంది.

రాత్రి వెలుగుల్లో నదీమతల్లి సోయగాలు తిలకించటానికి వచ్చే పోయే వాళ్ళతో, నది మీద కట్టిన బ్యారేజి మొత్తం సందడి సందడిగా వుంది.

ఆకాశం నుండి చూస్తే నదీమతల్లి నడుముకు తొడిగిన వడ్డాణంలా అగుపిస్తుంది బ్యారేజి. రాత్రి పూట వెలిగే హైమాస్కో లైట్ల వెలుతురులు బంగారపు వర్షంలో వెలిగిపోతోంది బ్యారేజి.

**"ఆకాశం నుండి చూస్తే నదీమ-
తల్లి నడుముకు తొడిగిన వడ్డా-
ణంలా అగుపిస్తుంది బ్యారేజి.
రాత్రి పూట వెలిగే హైమాస్కో
లైట్ల వెలుతురులు బంగారపు
వర్షంలో వెలిగిపోతోంది
బ్యారేజి. "**

అర్ధరాత్రి అవుతుందేమో బ్యారేజి మీద వున్న వాళ్ళు ఒక్కొక్కరే అంతర్ధానమౌతున్నారు. చిన్నముల్లు, పెద్దముల్లు ముద్దాడే సమయానికి, బ్యారేజి అంతా నిర్మానుషంగా తయారయ్యింది.

అప్పుడే సన్నగా చిరుజల్లులు కూడా ఆకాశం నుండి అవని పైకి దూకటం మొదలయ్యింది. ఉన్నట్టుండి పావు గంటలో వాతావరణం మొత్తం మారిపోయి, పెద్దపెద్ద ఉరుములతో ఉద్రుతమైన గాలితో కుంభవృష్టి కురవటం మొదలయ్యింది.

అంతటి కుంభవృష్టిలోకూడా ఒక ఆకారం బ్యారేజిపై పరిగెట్టుకుంటూ వస్తోంది. ఆ ఆకారం వెనకాల మరో నాలుగు ఆకారాలు వెంటపడుతున్నాయి. దగ్గరగా చూస్తే ఓ ముప్పై ఏళ్ళ మహిళ భుజాల మీద ఓ చంటి బిడ్డను గట్టిగా అదిమిపట్టుకుని ఆయాసపడుతూ పరిగెడుతోంది. ఆమె వెనకాల నలుగురు కానిస్టేబుళ్ళు ఆమెను పట్టుకోవాలని వెంటాడుతున్నారు.

ఆమె వాలకం చూస్తుంటే ఆమె ఎవరి బిడ్డనో దొంగతనంగా ఎత్తుకొచ్చినట్లునిపిస్తోంది. అందుకనే ఆమెను పోలీసులు వెంటాడుతున్నట్టున్నారు. ఈ మధ్య ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో పురిటి మంచాలపై నుండి పసిబిడ్డలు అపహరణకు గురి అవుతున్నారు. మార్కెట్లో మగ బిడ్డలకు గిరాకి ఎక్కువుండటంతో, ఈ దొంగతనాలు రోజురోజుకూ, పెరిగిపోతున్నాయి.

ఆడపిల్లలను మాత్రం

కన్నతల్లులే పురిట్లనే పీక నులిమి చంపుతున్నారు.

పోలీసులు దగ్గరకు వచ్చే కొద్ది ఆమెలో ఆందోళన మరింత ఎక్కువై అడుగులు తడబడటం మొదలయ్యాయి. ఇక పరిగెట్టే ఓపిక కూడా నశించటంతో బ్యారేజి గోడ దగ్గర నిలబడి ఆయాసం తీర్చుకోవటం మొదలు పెట్టింది.

ఒకటి, రెండు, మూడు, నాలుగు... అడుగులు పోలీసులు ఆమె వైపు వేసేలోపే, అమాంతంగా చేతిలో వున్న బిడ్డతో సహా బ్యారేజి పై నుండి నదీ ప్రవాహంలోకి జారిపోయింది. అంతా క్షణాల్లో ఊహించనది జరగటంతో పోలీసులకు అసలేం జరిగిందో అర్థం కావటానికి ఒక్కక్షణం పట్టింది.

"ఒకటి, రెండు, మూడు, నాలుగు... అడుగులు పోలీసులో ఆమె వైపు వేసేలోపే , అమాంతంగా చేతిలో వున్న బిడ్డతో సహా బ్యారేజి పై నుండి నదీ ప్రవాహంలోకి జారిపోయింది. అంతా క్షణాల్లో ఊహించనది జరగటంతో పోలీసులకు అసలేం జరిగిందో అర్థం కావటానికి ఒక్కక్షణం పట్టింది."

బ్యారేజి పై నుండి కాలుజారి నదిలో పడిందో, లేక తానే బిడ్డతో సహా నదిలోకి దూకిందో అర్థం కాక పోలీసులు నిశ్చేష్టులై చెక్కుబొమ్మల్లా

గర్భ శోకం

నది ప్రవహించవు చూస్తూ
నిలబడిపోయారు.

ఓ అయిదు నిమిషాల తర్వాత
తేరుకుని విషయం కంట్రోల్
రూముకి కాలి చేసి చెప్పాడు ఓ
కానిస్టేబుల్. ఫోన్ చేసిన పది
నిమిషాల్లోనే రెస్పూన్ టీమ్,
ఫ్లెడ్జిల్ల వ్యానుతో సహా అక్కడికి
చేరుకుంది.

ఫ్లెడ్జిల్ల వెలుగులో నదీ
ప్రవాహంలో కురుస్తున్న
వానజల్లులు, మంచు ముత్యాలలా
మెరుస్తూ కనపడుతున్నాయి
తప్ప, ఆమెగాని ఆమె జాడ కానీ
వాళ్ళకు ఎక్కడ కనిపించలేదు.
అప్పటికే నదీమతల్లి వాళ్ళిద్దరినీ
తన గర్భంలోకి కలిపేసుకుంది.

ఇంక చీకట్లో చేసేదేమి
లేక వెతుకులాటను ఆపేసి
వెనుతిరిగారు పోలీసులు.

★★★★★

నగరంలో బడా వ్యాపారస్తులు,
సినితారలు, రాజకీయ
నాయకులూ నివసించే
కాలనీల్లో ఆదిత్య కాలనీ
కూడా ఒకటి. ఆదిత్య కాలనీ
లగ్గరీ అపార్టుమెంట్లకు,
ఖరీదైన విల్లాలకు ప్రసిద్ధి.
అక్కడ గజం స్థలం కొనాలన్నా
కోటీశ్వరుడై వుండాలి. పెద్దపెద్ద
వ్యాపారవేత్తలు, సినిమా తారలు,
రాజకీయ నాయకుల నివాసాలు
అక్కడే వుండటంతో రాత్రి,
పగలు అనే తేడా లేకుండా అక్కడ
షాపింగ్ మార్ట్స్, మల్టీప్లక్సులు,
బార్లు, పబ్బులు అన్నీ కస్తమర్లతో

కళకళలాడుతుంటాయి.
కాలనీలో ఇంటి నెం.306
విల్లా ముందు పోలీసు జీపులు,
వివిధ ఛానళ్ళ వాహనాలు
ఆగివున్నాయి. అప్పటికే
అక్కడ మూగి వున్న జనాలను
చెదరగొట్టటానికి పోలీసులు
నానా తిప్పలు పడుతున్నారు.
కొంత మంది న్యూస్ ఛానళ్ళ
ప్రతినిధులు మాత్రం పోలీసుల
నుండి తప్పించుకుని విల్లాలోకి
ప్రవేశించగలిగారు.

విల్లాలోని పై అంతస్తులోని
బెడ్రూములో మంచం మీద
ఓ శరీరం రక్తపు మడుగులో
అచేతనంగా పడివుంది. ఆ
శవం ప్రముఖ బహు భాష
హీరోయిన్ సుస్మిత ది. అప్పటికే
శవాన్ని పరిశీలించటం
పూర్తయ్యిందో ఏమో ఆ
ఏరియా డి.సి.పి. శ్రీనివాసరావు
ఫోరెన్సిక్ నిపుణులకు ఎదో
సూచనలిస్తున్నాడు.

" **విల్లాలోని పై అంతస్తులో-
ని బెడ్రూములో మంచం మీద
ఓ శరీరం రక్తపు మడుగులో
అచేతనంగా పడివుంది. అప్పటికే
శవాన్ని పరిశీలించటం పూర్త-
య్యిందో ఏమో ఆ ఏరియా డి.సి.
పి. శ్రీనివాసరావు ఫోరెన్సిక్
నిపుణులకు ఎదో సూచనలిస్తు-
న్నాడు.** "

ఇంట్లో ఎక్కడా కూడా ఒక్క వస్తువు
పోయిన దాఖలాలు లేవు. ఇంటి
తలుపులు కూడా మారు తాళలతో
తెరిచినట్లున్నారు. ఎక్కడా
తలుపులు కాని, కిటికీలుగాని

దెబ్బ తిన్న దాఖలాలు లేవు.

అంటే ఈ హత్య ఎవరో తెలిసిన
వాళ్ళే చేసుందాలి. శవం మీద
కూడా పెద్దగా గాయాలు ఏమీ
లేవు. ఒక్క మెడ దగ్గర తప్ప
ఏదో పదునైన వస్తువుతో చేసిన
గాటు తప్ప. అంటే హతురాలితో
బాగా చనువుగా వున్న వాళ్ళో
లేక బాగా తెలిసిన వాళ్ళు చేసి
వుండాలి ఈ పని అనుకుంటూ
డి.సి.పి. గదిలో నుండి
బయటకొచ్చాడు. వెనకాలే డి
సి పి ని అనుసరించాడు సి.ఐ.
అంబుజం తన సిబ్బందితో.

గది బయట గోడవారగా వేసిన
సోఫాలో దిగాలుగా కూర్చుని
ఉన్నాడు సుస్మిత భర్త ఉరఫ్
అం ధ్రుల అభిమాన నటుడు
నటమకుట బిరుదాంకితుడు
నవీన్.

"మీకెవరి మీదయినా
అనుమానం వుందా?"
ప్రశ్నించాడు డిసిపి
శ్రీనివాసరావు.

"సమాధానం, ఏం చెప్పాలి?
అసలు చెప్పాలో వద్దా"
అర్థంకాక, అయోమయంగా
వాళ్ళవంక చూసాడు నవీన్.

ఎవరో వ్రాసిచ్చిన డైలాగులు
చెప్పటం తప్ప, క్లిష్టమైన
పరిస్థితులు ఎదురైనప్పుడు,
ఏం మాట్లాడాలో తెలియని
మరబొమ్మలు మన
నటీనటులందరు.

"ఎవరో వ్రాసిచ్చిన డైలాగులు చెప్పటం తప్ప, క్లిష్టమైన పరిస్థితులు ఎదురైనప్పుడు, ఏం మాట్లాడాలో తెలియని మరబొమ్మలు మన నటనటులందరు."

ఎదో చెబుదామని
అనుకుంటున్నాడేమో నవీన్.
పెదాలు కదిలిస్తున్నట్టు కాని
మాటలు మాత్రం బయటకు
రావట్లేదు. "మీరేమైన
చెప్పాలనుకుంటున్నారా?"
అంటూ గద్దించి అడిగాడు డి.సి.
పి. పక్కనేవున్న సి.ఐ. అంబుజం
కోపంగా నవీన్ వంక చూస్తూ.

అంబుజం స్వరంలోని తీవ్రతకు
భయపడ్డ వాడిలా నవీన్
తలదించుకుని మిన్నకుండి
పోయారు.

"ఏమయ్యా అసలే ఆయన
భార్యపోయిన దుఃఖంలో వుంటే,
నువ్వు అలా అరిస్తే ఇంకేం
చెప్పతారు" అన్నాడు విసుగ్గా డి సి
.పి.

"అది కాదు సార్, ఎంతకీ
మాట్లాడకపోతే..." అంటు
నసిగాడు అంబుజం.

"సరే సరే, ఫార్మాలిటీస్ అన్నీ
త్వరగా ముగించు, పూర్తి డిటెయిల్స్
రేపటికల్లా నా టేబుల్ మీదుండాలి"
అంటూ అంబుజం సమాధానం
కోసం ఎదురు చూడకుండా
బయటకు అడుగులు వేసాడు. "ఎస్స్
సార్..." అంటూ అంబుజం
ఆయన్ని అనుసరించాడు జీపు దగ్గర
వరకు వెళ్ళి దిగబెట్టటానికి.

★★★★★★ సశేషం

ఎగిసిపడె కెరటన్నె

నేనేమిటనేది నాకే అర్థం
కాలేనపుడు
ఉత్సాహం ఉరకలు వేస్తున్నా
ప్రోత్సాహం కరువైనపుడు
గీసింది రాసింది అపనమ్మకంగా
మారినపుడు

ఒంటరి శూన్యమే
నిస్సహాయతలోకి నెట్టెస్తుంది
నన్ను!

బేల చూపులతో ఊహల్ని
కట్టిపడేస్తుంటే

ఏమీ తెలియనితనంలోంచి మేం
చెప్పిందే వేదమని విర్రవీగే నోళ్ళకి

ధీటైన సమాధానం చెప్పాలని
బలమైన సంకల్పంతో ఉన్నా!

ఎదురు చెప్పలేని
నిస్సహాయతలోంచి తల
దించుకుని కన్నీళ్ళతోనే
మనసును కడుగుతున్నా!

ఒక్కోసారి వెనక్కి తిరిగి
చూసుకుంటే ఏం సాధించానో
అని బేరీజు వేసుకున్నప్పుడల్లా
వెక్కిరించే భీకర ఆకారాలే
కళ్ళ ముందు కనిగా
మెదులుతుంటాయి

నీకేమీ రాదంటూ రాళ్లు
వేసే వాళ్ళే తప్ప భుజం తట్టి

ప్రోత్సహిస్తూ ముందుకు నడిపించే
చేతులే కరువయ్యాయి

అప్పుడు నా రూపం కూడా
అందవిహీనమైన ప్రశ్నల్నే
మౌనాస్త్రాలుగా సంధిస్తుంటుంది

ప్రయత్నిస్తావా పారిపోతావా అనే
అపనమ్మకం నాలోని అంతరాత్మను
ప్రశ్నిస్తుంటుంది

ఈ ఆశా నిరాశల
ఊగినలాటలో నన్ను నేను
చైతన్యపరుచుకుంటుంటే

నేను నడిచే దారిలో నా మొదటి
అడుగు నాకే స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది

ముందుకెళ్ళేందుకు ఇప్పుడు కొత్త
దారి సిద్ధమైంది

మార్గం సుగమమవుతుంటే
పడిలేచిన కెరటంలా

ఉవ్వెత్తున ఎగిసిపడటమెలాగో
అనుభవపూర్వకంగా తెలిసి
వచ్చింది

తడబాటు లేనితనంతో
చేయూతకోసం నిరీక్షించకుండా
సరికొత్తగా భవిష్యత్తు వైపు బలంగా
పడుతున్నాయి

... నా అడుగులు!!

ఎన్. లహరి
హైదరాబాద్

మధుమేహం ఓ మాయరోగం

డా.కె. వేణుగోపాల రెడ్డి

ఈ రోజు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఎక్కువమంది జనాభా బాధపడుతుంది మధుమేహం వ్యాధి తోటే. ప్రముఖ మధుమేహం వైద్యులు డాక్టర్ కే. వేణుగోపాలరెడ్డి గారు సుమతి పాటకుల కోసం ప్రతి నెల మధుమేహం వ్యాధి తో బాధపడే వాళ్ళకు తగు సూచనలు సలహాలు ఇవ్వడలచారు. కావున పాటకులు తమ సందేహాలను, ప్రశ్నలును sumathi.doctorsalahalu@gmail.com కు పంపవచ్చు.

మధుమేహం గురించి ఎందుకు తెలుసుకోవాలి?

మధుమేహం వ్యాధి ఇటీవల కాలంలో మన దేశంలో బాగా పెరిగినట్లు సర్వేలు వెల్లడిస్తున్నాయి. అంతేకాకుండా ఆంధ్రప్రదేశ్ మనదేశంలో అగ్రగామిగా ఉందని, హైదరాబాద్ మధుమేహ నగరంగా ముందుందని తెలుస్తుంది.

"చాపక్రింద నీరులా మధుమేహం వ్యాప్తి జరుగుతుంది. ప్రపంచానికి మధుమేహ రాజధానిగా మనదేశం ప్రసిద్ధికెక్కింది. సుమారుగా 70 మిలియన్లకి పైగా ఇప్పటికే మనదేశంలో మధుమేహం బారిన

పడ్డారు. ఈ సంఖ్య 2030 నాటికీ 130 మిలియన్లకి పెరగవచ్చని ఒక అంచనా."

చాపక్రింద నీరులా మధుమేహం వ్యాప్తి జరుగుతుంది. ప్రపంచానికి మధుమేహ రాజధానిగా మనదేశం ప్రసిద్ధికెక్కింది. సుమారుగా 70 మిలియన్లకి పైగా ఇప్పటికే మనదేశంలో మధుమేహం బారిన పడ్డారు. ఈ సంఖ్య 2030 నాటికీ 130 మిలియన్లకి పెరగవచ్చని ఒక అంచనా.

దురదృష్టం కొద్ది మధుమేహ వ్యాధి లక్షణాలు అంతగా ఇబ్బంది పెట్టేవి కాదు. అందుకే దానిని అంతగా పట్టించుకోరు. నష్టం జరిగిన తరువాత గాని నిజ

స్వరూపం బయటపడదు. కాబట్టే దానిని సైలెంట్ కిల్లర్ అంటారు. మధుమేహం ఉన్నదని మధుమేహం ఉన్నవాళ్ళకు 50% మందికి తెలిసే తెలియదు తెలుసుకున్న వాళ్ళలో 50% మంది మాత్రమే తగిన వైద్యాన్ని తీసుకొంటున్నారు. ఎక్కువ మందిలో క్రమం తప్పకుండా షుగర్ వ్యాధి చికిత్స చేయించు కోవడం అనవసరం అనే భావనం ఉంటుంది. అలాగే ఖర్చుతో కూడుకున్నదనే అపోహ ఉంటుంది. కాని షుగర్ వ్యాధి చికిత్సకంటే దానిని అశ్రద్ధ చేయడం వలన వచ్చే కాంప్లికేషన్స్ కి అయ్యే ఖర్చు 100 నుండి 500 రెట్లు ఎక్కువగా ఉంటుంది. అలాగే జరిగిన నష్టాన్ని పూర్తిగా నివారించలేము ఎక్కువసార్లు ఈ కాంప్లికేషన్స్ వలన

హెల్త్ టిప్స్

ప్రాణాపాయం సంభవించవచ్చు. అలాగే ఈ కాంప్లికేషన్స్ చికిత్స చేసే నిష్ణాతులైన వైద్యుల బృందం అన్నిప్రాంతాల్లో అందుబాటులో ఉండక పోవచ్చు.

ఈరోజు మనదేశంలో జరిగే మరణాలు షుగర్ వ్యాధి ఒక ప్రధాన కారణంగా తయారైంది అవగాహన లోపమే ఇందుకు ప్రధాన కారణం మధుమేహం వలన నరాలు, గుండె, ఊపిరితిత్తులు, రక్తనాళాలు, మూత్రపిండాలు, కళ్ళు, పాదాలు లాంటి ఎన్నో అవయవాలు దెబ్బతింటాయి. కాబట్టి మధుమేహం గురించి అందరు తప్పక తెలుసుకొని దాని నుంచి రక్షణ పొందాలి.

మధుమేహం రావడానికి

ఎవరికి అవకాశం ఉంది?

* కుటుంబంలో తల్లిదండ్రులకు మధుమేహం ఉంటే

★ అధిక బరువు, ఊబకాయం ఉన్నవాళ్ళు

ఎక్కువ శ్రమలేని జీవితాన్ని గడుపుతున్నవాళ్ళు

★ ఎక్కువ ఒత్తిడికి గురి అవుతున్న వాళ్ళు అధిక రక్తపోటు (బి.పి.) ఉన్నవాళ్ళు.

★ కొలెస్ట్రాల్ (లేక) ట్రైగ్లిజరైడ్ ఎక్కువగా ఉన్నవాళ్ళు

★ 4 కిలోల బరువున్న శిశువుకు జన్మనిచ్చిన స్త్రీ

★ స్థిరాయిడ్ మందులు తీసుకొనేవాళ్ళకు

మధుమేహం రిస్క్ ఎలా

ఉంటుంది ?

★ తల్లితండ్రులిద్దరికి మధుమేహం ఉంటే - 99%

* తల్లితండ్రుల్లో ఒకరికి మధుమేహం ఉండి రెండోవాళ్ళు బంధువులెవరికైనా మధుమేహం ఉంటే - 75%

తల్లిదండ్రులల్లో ఒక్కరికే మధుమేహం ఉంటే - 50%

* తల్లిదండ్రులకుగాక దగ్గర బంధువులెవరికైనా మధుమేహం ఉంటే - 25%

చేయించుకోవలసిన

పరీక్షలు

* ఫాస్టింగ్ మరియు పోస్టులంచ్ బ్లడ్షుగర్

★ ప్రతినెలకి ఒకసారి: గ్లైకోజిలేటెడ్ హెమోగ్లోబిన్ (HbA1C)

★ 2-3 నెలలకు ఒక్కసారి : లిఫీడ్ ప్రొఫైల్

★ 6 నెలలుకు ఒక్కసారి మైక్రో అల్బుమిన్

★ సంవత్సరానికి ఒక్కసారి: *కిడ్నీ పరీక్షలు, యూరియా, క్రియాటినిన్, గుండె, లివర్, పాదాలను సంవత్సరానికి ఒక్కసారి పరీక్ష చేయించుకోవాలి. “ఇకనుంచి ప్రతి నెల డాక్టరు గారి సలహాలు సూచనలకు ఇక్కడే చుడండి.”

మీ సందేహాలను కిందది మైల్కు పమపండి

sumathi.doctorsalahalu@gmail.com

చరిత్రలో తెలియనివి

గాంధీజీని ఎదిరించిన ఆంధ్రకేశరి గాంధీజీని ఆ రోజుల్లో ఎదిరించిన వ్యక్తులు ఇద్దరే ఇద్దరు. అందులో మొదటివారు సుభాష్ చంద్రబోస్.

రెండవవారు ప్రకాశం

పంతులుగారు. ప్రకాశంపంతులు గారు ప్లీడర్ ప్రాక్టీస్లో అపారంగా ధనం ఆర్జించారు. అయితే

దాన్నంతా రాజకీయాలకు,

ఆయన సారధ్యంలోని “స్వరాజ్య” పత్రికకే ఖర్చు చేశారు. చేతిలో

రూపాయి కూడా లేకుండా

చేసుకున్నారు. దాంతో ఆయనకు

వారి అభిమానులు ఇచ్చే

చందాలపైనే బ్రతకవలసిన

పరిస్థితి వచ్చింది. దాంతో

ఆయన వ్యతిరేకులు కొందరు

ప్రకాశంగా ప్రజాధనం స్వంత

ఖర్చులకు వాడుకుంటాన్నారని

గాంధీజీకి చాడీలు చెప్పారు.

గాంధీజీ ఈ విషయమై జమా

ఖర్చులు చెప్పవల్సిందిగా

ప్రకాశంకు ఉత్తరం రాశారు.

అందుకు ప్రకాశం పంతులు

ఏమాత్రం జంకకుండా -

“అవును ప్రజాధనం వాడుకునే

మాట నిజమే. నా యావదాస్థి

స్వాతంత్ర్యోద్యమానికే ఖర్చు

పెట్టాను... నా దగ్గర ఏమీ

లేకపోవటం వలన నా

అభిమానులు నా స్వంత ఖర్చులకు

ఇచ్చిన పైకం వాడుకుంటున్నాను.

ఆ పైకం కాంగ్రెసు పార్టీకి ఇచ్చినది

కాదు. నా స్వంతానికి ఇచ్చిన

డబ్బు. మీలాగా నాకు ఆశ్రమాలు

లేవు. ఈ ఆశ్రమాలు నిర్వహణకు

పైకం ఇచ్చే బిర్లాలులాంటి

కోటీశ్వర్లు నాకు లేవు. నా ప్రజలే

ప్రజలే నా పోషకులు” - అంటూ

ఘాటుగా సమాధానం ఇచ్చారు.

30 సంవత్సరాల క్రిందట ఎస్ వి కృష్ణ రెడ్డి దర్శకత్వంలో వచ్చిన యమలీల సినిమా అందరికీ గుర్తుండే ఉంటుంది . అందులో ఒక సన్నివేశంలో చిత్రగుప్తుడు ఒక ఇంటి గోడ మీద పిడకలను చూసి ఎస్ ఐ తో “ వీటిని చూస్తుంటే మీకేమి అనుమానం రావట్లేదని అడుగుతాడు .దానికి ఎస్ ఐ “ఉహూ అసలు నీ కోచ్చిన అనుమానం ఏమిటి “ అని తిరిగి ప్రశ్నిస్తాడు . దానికి సమాధానంగా “ఆవు గోడ మీదకి ఎక్కి ఎలా పేడ వేసింది “అని చిత్రగుప్తుడు తన సందేహాన్ని బయటపెట్టటంతో ఆశ్చర్యపోవటం ఎస్ ఐ వంతు అవుతుంది .

ఈ సంగతి ఎలా ఉన్న కేంద్ర ప్రభుత్వం మళ్ళి గ్యాస్ ధరలు పెంచటంతో దేశ వ్యాప్తంగా నిరసనలు మిన్ను ముట్టాయి . ప్రతిపక్షాలు రోడ్లపై కొచ్చి ప్రధాని దిప్తి బొమ్మను పిడకలతో దగ్గం చేస్తూ నిరసన తెలియచెయ్యాలని , మరికొంతమంది పిడకలతో నడిరోడ్లపై వంట వార్చులు కొనసాగించాలని చేయాలని నిర్ణయించుకున్నారు . కాని ఈ మధ్య పిడకల రేటు కూడా విపరీతంగా పెరిగి పోవటంతో ఆ ప్రయత్నం విరమించుకున్నారు .

ఒకప్పుడు పల్లెటూళ్ళలో ఆవులు గేదల వెంటపడి మరీ పేడ ముద్దలు పోగేసి పిడకలు చేసుకునేవాళ్ళు .సంవత్సరం మొత్తం వంట వార్చులు రూపాయి

ఖర్చు లేకుండా ఈ పిడకలతోనే నడిచిపోయేది. ఈ పిడకలకోసం విధుల్లో ఆడవాళ్ళ మధ్య చిన్న చిన్న యుద్ధాలు, పోరాటాలు జరిగిన సందర్భాలు అనేకం. మన పాత తెలుగు సినిమాలో ఈ విధి పోరాటాలను కళ్ళకు కట్టినట్టు ఎదో ఒక సందర్భంలో చూపించే వాళ్ళు . పాతతరానికి చెందిన నటీమణులు సూర్యకాంతం-ఛాయాదేవి ఈ విధి పోరాటాలలో అందేవేసిన చేయి . వీళ్ళు కొట్టుకుంటూ ఉంటే మధ్యలో పద్మనాభం, రాజబాబు లాంటి వాళ్ళు చెరో పక్క చేరి ఇద్దరినీ ఇంకా రెచ్చ గొడుతూ ఎగతాళి వేసేవాళ్ళు.

అన్ని రంగాల్లో మార్పులు వచ్చినట్లే పిడకల పొయ్యి స్థానం లో కిరసనాయుల్ పొయ్యి ఆ తదనంతరం గ్యాస్ స్థాయి వచ్చాయి .ఇప్పుడు పల్లెటూల్లోకూడా ఎవరు పిడకలు వాడటం లేదు. ఇప్పుడు పిడకలు కావాలంటే అమెజాన్ లో కాని ఫ్లిప్ కార్ లో కానీ వెతకాలి .ఆర్కానిక్ పిడకల పేరుతో ఇప్పుడు అమెజాన్ లో ఒక్కో పిడక పది రూపాయలుకు అమ్ముతున్నారు.పెద్ద పెద్ద నగరాల్లో ఆకాశహార్యంలో నివాసం ఉండే బడా బాబులందరూ పూజలకు పునస్కారాలకు , పండగలకు పబ్బాలకు వీటిని ఆన్లైన్లో ఆర్డర్లు

పెట్టి మరి కొనుక్కుంటున్నారు. నిజానికి ఈ అమెజాన్, ఫ్లిప్ కార్ వంటి వాళ్ళ మన పల్లెటూళ్ళలో వీటిని ఆరర్ మీద తయారు చేయించుకుంటున్నారు అన్న విషయం చాలామందికి తెలియదు.

ఇటీవల కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చెందిన ఒక అధికారి పిడకలకు రేడియో ధార్మిక కిరణాలను అడుకునే శక్తి ఉందని పేర్కొనటంతో అది కాస్త వివాదాస్పదమయ్యింది .నిజానికి సౌరాష్ట్ర విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థులు పిడకలకు రేడియో ధార్మిక కిరణాలను అడుకునే శక్తి ఉందని నిరూపించే ప్రయోగాలూ చేస్తున్నా, ఫలితాలు మాత్రం ఆశాజనకంగా రావట్లేదు.

గ్యాస్ ధరలు ఇలాగే ముందు ముందు పెరిగిపోతూ ఆకాశాన్ని అంటితే , ప్రభుత్వమే సబ్సిడీ మీద ప్రజలందరికీ పిడకలను సప్లై చెయ్యాలి వస్తుందేమో . అటువంటి రోజు రావలె కానీ మనపల్లెటూల్లో ఇంటికో పిడకల తయారీ పరిశ్రమ బయలుదేరుతుంది అనటంలో ఎ సందేహం లేదు. ఎటూ ప్రభుత్వాలు నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగాలు చూపించలేక పోతున్నాయి , కనీసం ఇలాగన్నా స్వయం ఉపాధి పథకం ద్వారా నిరుద్యోగ యువతకు ఉపాధి చూపించిన వాళ్ళవుతారు.

-ఈ. సాయి అలేఖ్య

ఏడు వారల
నగలు

కొత్తగా వస్తున్నాయి

ఇంపోర్టెడ్ ప్రీమియం క్వాలిటీ జేమ్స్, బీడ్స్, జ్యువెలరీ

— జ్ఞానిక క్రిస్టలైన్ వారి సహకారంతో

పేరు :వాటర్ బ్లాక్ పెర్ల్
ధర :రు .10000
బీడ్ సైజు :25-30mm
రంగు :డార్క్ పెర్ల్ షేడ్

పేరు :మిక్స్ అగాటే
ధర :రు .6000
దండలు :7
పొడవు :40cm

పేరు :టైగర్ ఐ డ్రాప్
ధర :రు .5000
బీడ్ సైజు :8-12mm
రంగు :పసుపు, నలుపు

పేరు :జపనీస్ అమెత్రిస్ట్ చిప్స్
ధర :రు .2500
సైజు :72 cm
రంగు :పర్పుల్

పేరు :ఆరంజ్ అగాటే ట్యూబ్
ధర :రు .6000
బీడ్ సైజు :8-12mm
రంగు :ఆరంజ్

పేరు :లాస్ లజులి చిప్
ధర :రు .2500
పొడవు :90 cm
రంగు :బ్లూ

జ్ఞానిక క్రిస్టలైన్ వారు సుమతి పాఠకులకు మార్కెట్ ధర పై 10శాతం డిస్కాంట్ ఇవ్వడలచారు. కావున కొనుగోలు చేయ దలచిన వారు కింది నెంబర్ కు ఫోన్ లో ” సుమతి ఏడూ వరాల నగలు -96369”అనే మెసేజ్ పెట్టి మీ చిరునామా తెలియచేస్తే ఇంటికే పోస్ట్ ద్వారా పంపుతారు. జ్ఞానిక క్రిస్టలైన్ వారి నెం: 8008338674

ఇల్లే కదా స్వర్గసీమ

నీ ఇల్లే నీ ప్రపంచం, నీ ఇంట్లోని ప్రతి వస్తువు నీతో ఊనులాడాలి. ప్రతిరోజు
నీకో కదా చెప్పాలి

సోఫా కవర్లు -

1. వీటిని చూడగానే ఎవరికళ్ళైనా సరే నాట్యమాడాల్సిందే. దట్టమైన అడవులలో సూర్యకాంతి చెట్ల ఆకుల సందుల గుండా పడినప్పుడు ఏర్పడే అందమైన ఆకృతులను స్ఫూర్తిగా తీసుకుని వీటిని రూపొందించారు. నేసిన ఉన్ని గుడ్డపై వంపులు తిరిగిన పట్టీలతో ఆకుపచ్చ రంగులోని వివిధ ఛాయలు గోచరించేటట్లు డిజైను చేయబడిన సోఫాదిండు కవర్లు చూపరులను ఇట్టే ఆకర్షిస్తాయి అనటంలో ఏసందేహం లేదు.
2. ఎర్రటి నేసిన ఉన్ని గుడ్డపై, ముదురు బూడిద రంగులో ఉచ్చులను వంపులు వంపులుగా తీర్చిదిద్దటం వల్ల, చూడటానికి అందంగా వుండటమే కాక, దిండుపై వత్తిగిలపడే వాళ్ళకు అదనపు మెత్తదనాన్ని ఇస్తాయి ఈదిళ్ళు.
3. ఖద్దరు మరియు లెనిన్ కలయికతో నేసిన గుడ్డపై అందమైన లతలను అద్దటం ద్వారా ఈ దిళ్ళు అందంగా మెరుస్తున్నాయి. వీటి అద్దకంలో వాడిన రంగులు ఎంతో ఛాయ మానంగా వుండి చూపరులను ఇట్టే ఆకర్షిస్తాయి.
4. 100% లైనేస్ గుడ్డ పై నేసిన దిండుపై లేత రంగులు ప్రతినిత్యం మనకు ఉత్సాహాన్నిస్తాయి అనటంలో ఏ సందేహం లేదు.

‘ఉగాది’ స్వీషల్ వంటకాలు

1. కొబ్బరి అన్నం

కావలసినవి :

కప్పు ఉడికించిన అన్నం
కప్పు తురుమిన కొబ్బరి
2-3 టేబుల్ స్పూన్ల నెయ్యి/నూనె
టీ స్పూన్ ఆవాలు
టీ స్పూన్ జీలకర్ర
స్పూన్ ఉరద పప్పు
టీ స్పూన్ చనా పప్పు
2 ఎండుమిరపకాయలు
1 టేబుల్ స్పూన్ జీడిపప్పు
టేబుల్ స్పూన్ పచ్చిమిర్చి
టీ స్పూన్ అల్లం
టీ స్పూన్ ఇంగువ
5 కరివేపాకు ఆకులు
కప్పు కొత్తిమేర
ఘుమఘుమలు
తగినంత ఉప్పు

చేసే పద్ధతి :

1. ముందుగా బాణాలలో నూనె వేసి / నెయ్యి వేసి వేడి చేయండి.
2. ఆవాలు, జీలకర్ర, ఉరద, చనా పప్పులు వేసి వేయించండి.
3. లేత బంగారు రంగులోకి అవి మారినప్పుడు కరివేపాకు, పచ్చిమిర్చి, జీడిపప్పు, ఎండు మిరపకాయలు, అల్లం వేసి కొన్ని సెకన్ల పాటు వేయించండి.
4. తురిమిన కొబ్బరిని బాణాలలో వేసి, లేత బంగారు రంగులోకి వచ్చే వరకు వేయించాలి.
5. ఉడికిన అన్నాన్ని బాణాలలో వేసి, రుచికి అనుగుణంగా ఉప్పు చల్లి కలిసేవరకూ తిప్పండి.
6. పైన తరిగిన కొత్తిమేరను చల్లండి, ఇప్పుడు కొబ్బరి అన్నం రెడి, వేడివేడిగా వడ్డించండి.

2. మామిడి బెల్లం హల్వా

కావలసినవి :

పండిన మామిడి - 50 గ్రా.
తాటి బెల్లం - 100 గ్రా.
మొక్కజొన్నపిండి
నెయ్యి - 5 టీ స్పూన్లు
25 గ్రా. బాదం,
పిస్తా, జీడిపప్పు, యూలకులు తగినంత

చేసే పద్ధతి :

1. మామిడి కాయను మెత్తగా పేస్టులా గ్రైండ్ చేసి పక్కన పెట్టుకోండి.
2. ఒక గిన్నెలో తగినన్నీ (100 మి.లీ.) నీళ్ళు పోసి బెల్లాన్ని కరగపెట్టండి.
3. మొక్కజొన్నపిండి 50 మి.లీ. నీళ్ళలో వేసి మెత్తగా వచ్చేవరకు కలపండి.
4. తక్కువ వేడి మీద నేతిలో జీడిపప్పు, బాదం, పిస్తా పప్పులను లేత బంగారు రంగు వచ్చే వరకు వేయించండి.
5. మామిడికాయ పేస్టును తక్కువ మంట మీద 5 నిమిషాలు, వేడిచేసి, బెల్లం నీళ్ళను కలపండి. ఈ మిశ్రమం చిక్కబడుతుండగా, మొక్కజొన్నపిండి కలిపి నిరంతరం కదిలిస్తూ వుండండి.
6. ఈ మిశ్రమానికి నెయ్యి కలిపి, బాగా తిప్పాలి. అందులో యాలకల పొడి, బాదం, జీడిపప్పు, పిస్తా కలిపి, మిశ్రమాన్ని నెయ్యి రాసిన ట్రేలోకి వంపండి.

3. పెసరపప్పు పాయసం

కావలసినవి :

పెసరుపప్పు - 1 కప్పు
నీళ్ళు - 3 కప్పులు
బెల్లం - 3/4 కప్పు
నెయ్యి - 2 టీ స్పూన్లు
జీడిపప్పులు - 10, యాలకులు
తురిమిన కొబ్బరి తురుము - కప్పు

చేసే పద్ధతి :

పెసరపప్పును సన్నని సెగ మీద మంచి వాసన వచ్చేంత వరకు వేయించండి.

3 కప్పుల నీళ్ళు పోసి కుక్కర్లో ఉడికించండి.
ఉడికిన పెసరపప్పును మెత్తగా మెదపండి.
బాణాలలో బెల్లాన్ని కొద్ది నీటిలో వేసి కరిగించండి.
పాకం కొద్దిగా గట్టిపడ్డ తరువాత మెదిపిన పెసరపప్పును కలపండి
కొబ్బరి తురుమును 5 నిమిషాల పాటు వేడి నీళ్ళలో ఉడికించి, మిశ్రమాన్ని మిక్సిలో మెత్తగా రుబ్బండి, రుబ్బిన మెత్తటి మిశ్రమాన్ని ఒక గుడ్డలో వేసి పిండి కొబ్బరి పాలను పిండండి.
కొబ్బరి పాలను బాణలి లోని మిశ్రమానికి కలిపి పై నిముషాలు ఉడికించండి .
మిశ్రమనిలి యాలుకలు జీడి పప్పు కలిపి వేడిగా వడ్డించండి .

తాడిపత్రి

తాడిపత్రి అనగానే ఫాక్షన్ రాజకీయాలు , హత్యలు, దొమ్మిలు గుర్తుకొస్తాయి మనందరికీ. కాని తాడిపత్రిలో అద్భుతమయిన శిల్ప సౌందర్యంతో కూడిన అనేక దేవాలయాలు ఉన్నాయని ఎంతమందికి తెలుసు. వాటిని సుమతి పాఠకులకు పరిచయం చెయ్యటానికే ఈ చిన్న ప్రయత్నం ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని అనంతపురం జిల్లాలో పెన్నా నది ఒడ్డున ఉన్న తాడిపత్రి పట్టణానికి అనేక శతాబ్దాల చరిత్ర ఉంది. కళ్యాణ చాళుక్యులు, హొయసలలు మరియు శక్తివంతమైన

విజయనగర సామ్రాజ్యంలోని చక్రవర్తుల ప్రధాన రాజవంశాలకు చెందిన అనేక మంది రాజులు దీనిని పాలించారు. తాడిపత్రిలో రెండు ఆలయాలు ఉన్నాయి, ఒకటి శివుని కోసం మరియు మరొకటి విష్ణువు కోసం, రెండూ 16వ శతాబ్దంలో నిర్మించబడ్డాయి, విజయనగర కాలంలో పెమ్మసాని కుటుంబానికి చెందిన నాయకులు ఈ ప్రాంతాన్ని పరిపాలించినప్పుడు. చింతల వెంకటరమణ స్వామి ఆలయం తిమ్మానాయుడు కుమారుడు , రామలింగనాయుడు తమ్ముడు పెమ్మసాని యేర తిమ్మానాయుడు కాలంలో నిర్మించబడింది. ప్రధాన దైవం వెంకటరమణుడు లేదా శ్రీనివాసుడు. ఈ దేవత చింతను తొలగిస్తుందనే ప్రజల నమ్మకం వల్ల అ పేరు వచ్చింది . తాడిపత్రిలోని ఈ ప్రాంతం ఒకప్పుడు చింతపండు (చింత) చెట్ల అడవిగా ఉండేదని చెబుతారు. చెట్టు ఒకటి విరిగిపడగానే లోపల విష్ణుమూర్తి విగ్రహం కనిపించింది. అప్పట్లో ఈ ప్రాంతాన్ని పరిపాలిస్తున్న యేర తిమ్మానాయుడు ఈ విగ్రహాన్ని చూసి, ఈ దేవతకు ఆలయాన్ని నిర్మించమని దేవుడిచ్చిన ఆజ్ఞ ప్రకారం నడుచుకుని దేవాలయం కట్టించాడు. తాడిపత్రి మొదట తాళ్లపల్లె అనే గ్రామం. ఇది ఒక

పట్టణంగా అభివృద్ధి చేయబడి, పెమ్మసాని నాయకుల యొక్క పెమ్మసాని రామలింగ నాయుడు చేత తాడిపత్రి అని పేరు మార్చబడింది.

చింతల వెంకటరమణ దేవాలయం

తాడిపత్రిలోని ప్రసిద్ధ చింతల వెంకటరమణ స్వామి దేవాలయం అనేక అరుదైన దేవుళ్ల చిత్రాలు , శిల్పాలకు నిలయం. దానిలోకి కొంచెం ముందుకు నడిస్తే, బహుళ చేతులతో విష్ణువు యొక్క చిత్రం మీకు కనబడుతుంది . భగవంతుని యొక్క ఈ చిత్రం అనేక ఇతర దేవతల రూపాలను స్ఫురిస్తుంది , అంటే ఒక చేతిలో విల్లు మరియు బాణంతో రాముడిని చూపుతాయి, మరొక ఆయుధమ్ శ్రీకృష్ణుడు వాయించే వేణువు లాగా ఉంటుంది

.మీరు రామాయణ ఇతిహాసం నుండి గరుడను గుర్తు చేసుకుంటే, ఈ పురాణ పక్షి దేవత పుణ్యక్షేత్రం యొక్క ప్రాముఖ్యతను మీకు తక్షణమే గుర్తుచేస్తుంది . రథం ఆకారంలో నిర్మించబడిన, చింతల వెంకటరమణ దేవాలయం యొక్క మందిరం గ్రానైట్ తో తయారు చేయబడతామే కాకా చాలా వివరాలతో అది నిర్మించబడింది మీరు ఇంతకు ముందు హంపికి

వెళ్ళినట్లయితే, మీరు అక్కడ
అత్యంత ప్రసిద్ధి చెందిన గరుడ
మండపాన్ని కలిగి ఉన్న విట్టల
దేవాలయాన్ని ఇది పోలి
ఉంటుందని గుర్తిస్తారు .

బుగ్గ రామలింగేశ్వర దేవాలయం
16వ శతాబ్దానికి చెందిన
ఒక రక్షిత వారసత్వ ప్రదేశం.
నిజానికి బుగ్గ రామలింగేశ్వర
దేవాలయం 1490 మరియు
1509 సంవత్సరాల మధ్య
నిర్మించబడిందని చెబుతారు.
ఎటువంటి సందేహం లేకుండా,
చరిత్రను ప్రేమించే వారందరూ
తప్పక సందర్శించవలసిన
ప్రదేశం ఇది . మీరు ఆలయంలోకి
అడుగుపెట్టిన క్షణం నుండి

నైపుణ్యంగా చెక్కబడిన శిల్పాలు,
ఎత్తైన గోపురాలు మరియు
సంగీత రాతి స్తంభాలతో
స్వాగతం పలుకుతాయి . గొప్ప
శిల్పకళతో అబ్బురపరుస్తూ బుగ్గ
రామలింగేశ్వర ఆలయం ఎవరికైనా
ఊపిరి పీల్చుకోవటానికి కూడా
సమయం ఇవ్వదు.

చాలా మంది ప్రజలు, పర్యాటకులు
మరియు స్థానికులు, ఇక్కడి నదిలో
ఈత కొట్టడానికి ఇష్టపడతారు. ఈ
నదిపై సూర్యాస్తమయం చిత్రాలు
ఏంతో అందంగా ఉండటం వల్ల
పర్యాటకులు తమ కెమెరాలకు
పని చెబుతారు. దేవాలయాలు
మరియు గోపురాలను ఒక్కసారి
చూస్తే సరిపోదు. 16వ శతాబ్దానికి
చెందిన విజయనగర రాజవంశానికి
చెందిన సంగీతకారులు మరియు
నృత్యకారుల శిల్పాలు ఇక్కడ ఏంటో
అందంగా తీర్చిదిద్దబడ్డాయి .

అనంతసాగ్రామం

బత్తలపల్లి నడిబొడ్డున ఉన్న
ఒక అందమైన గ్రామం ఇది.
అనంతసాగ్రామం మండల కేంద్రం
కూడా . దీనిని సందర్శించే

ఏ పర్యాటకుడికైనా ఏంతో
అందంగా కనిపిస్తుంది. మీరు
ప్రకృతి ప్రేమికులైతే, ఇక్కడ మీరు
ఆనందించడానికి నదీతీరాల
వెంట పెద్ద మొత్తంలో పచ్చదనం
,గల గల పారే సెల ఏళ్ళు మీకు
స్వాగతం పలుకుతాయి . మీరు
నగర జీవితంలోని సందడితో
విసిగిపోయి, దాని నుండి విశ్రాంతి
తీసుకోవాలనుకుంటే ఇది గొప్ప
వాతావరణం అంతం లో ఇ
సందేహం లేదు .

అనంతసాగ్రామం లోని పచ్చని
వాతావరణం, తాడిపత్రి లోని
పెద్ద సంఖ్యలో దేవాలయాలు
మిమ్మల్ని ఆధ్యాత్మికంగా ఎక్కడికో
తీసుకు వేలతాయి . మిమ్మల్ని
మీరు రిఫ్రెష్గా మార్చుకోవడానికి
ఇది సరైన ప్రదేశం అనటంలో ఏ
సందేహం లేదు.

భక్తులతో గుడి
కోలాహలంగా ఉంది. కొందరు
ప్రదక్షిణలు చేస్తూ..., కాగితం
మీదలెక్కరాసుకుంటున్నారు.
సీతాపతి ప్రదక్షిణ చేస్తున్నవాడల్లా
ఆగి ఒక అమ్మాయిని తదేకంగా
చూడడం మొదలు పెట్టాడు.

“ఎంత నాజుగా వుందో! ఈ పిల్ల!
లక్ష్మీదేవిలా కళకళలాడుతోంది”
... అనుకుంటూ ఆమెను చూస్తూ
ముందు నడుస్తున్న భక్తుణ్ణి
గుద్దేసాడు.

అతను సీరియస్ గా మొహం
పెట్టి “ఏం కళ్ళు కనబడ్డంలేదా!”
అన్నాడు కోపంగా.

సీతాపతి పట్టించుకోకుండా
ముందు నడుస్తున్న ఆ పిల్ల
కాళ్ళవంక పై నుంచి క్రింద వరకు
చూస్తూ వెనకాలే అనుసరించాడు.

గుడినుంచి బయటకు వచ్చినా
వెనకాలే వెంటబడుతున్న
సీతాపతిని గమనించిన ఆ పిల్ల
భయపడింది. అనుమానంతో తన
పక్కనున్న వాళ్ళకు ఏదో చెప్పింది.
వాళ్ళలో ఓ పెద్దాయన కోపంగా
సీతాపతి దగ్గరకు వచ్చి..

“ఏరా! నీకీ వయస్సులో ఈ
పాడు బుద్ధులేంట్రా? అమ్మాయిల్ని
బ్రతకనీయరా? ఎందుకు వెంట
పడుతున్నావ్?”... అంటూ
కాలర్పట్టుకుని పిడిగుడ్డులు

కురిపించడానికి సిద్ధమయ్యాడు.
చుట్టూ గుమిగూడిన జనంలో తలో
ఒకడు తలో చెయ్యి వెయ్యడానికి
ముందుకి ఉరికారు.

“అయ్యో! అయ్యో! మా
ఆయన” అని అరుస్తూ దూరంగా
ఉన్న చంద్రమతి పరుగెత్తుకుంటూ
వచ్చింది.

“ఈయన మీ ఆయనా? ఇంత
వయసొచ్చి ఈ పాడు పనేమిటి”
అంటూ అక్కడ ఉన్న వాళ్ళు
ప్రశ్నించారు

చాగంటి ప్రసాద్

“అయ్యో! అలాంటాయన
కాదండి. శ్రీరామ చంద్రుడు.
కనుక్కుంటానుండండి.. ఏవండి!
ఏం చేసారు ఆ అమ్మాయిని?”...
అంటూ

బిత్తరపోయి, గుడ్లు తేలేసిన
సీతాపతిని భుజాలు పట్టుకు
ఊపింది..

“అయ్యో! నాకు అమ్మాయిల వెంట
పడేంత సీనుందా? “మన పిల్లాడికి
ఈడు జోడు కుదురుతుందేమోనని
చూస్తుంటే ఈ తింగరాళ్ళు అపార్థం
చేసుకున్నారే”.. అని బావురు
మన్నాడు.

“ఇది నాయన విషయం. మా
అబ్బాయి పెళ్ళీడు కొచ్చాడు. ఈడు
జోడు కుదురుతుందేమోనని
చూసారు.! ఇక వెళ్ళండి బాబు!

“చేతులు జోడించింది.

“భలేవాడివయ్య! ముందే చెప్పచ్చుకదా!” అంటూ జారుకున్నారు.

★★★★★★

“ఏం కష్టాలో! ఒళ్ళుగాని ఒళ్ళు పిల్లాడికి పెళ్ళి చేయలేకపోతున్నాం. ‘గుండెలమీద గాడిపొయ్యిలా కూర్చున్నాడు.’ వాపోయింది... చంద్రమతి, సీతాపతితో.

“ఛీ ఛీ అదేం పోలికే! పాత కాలం ఆడపిల్లల తల్లిదండ్రులు ఫీల్ అయినట్టు.”

“ఈ రోజుల్లో వాళ్ళ పనే బావుందండి. ఏదో లెక్కతప్పిందిటిగా! ముగ్గురు మగ వెధవలకి ఒక్కతే ఉందిట. దాంతో వాళ్ళ డిమాండ్ రింగు రోడ్డు పక్క భూముల రేటులా పెరిగిపోయిందిటిగా”

“ఏం చేస్తాం! మగ పిల్లాణ్ణి కన్నందుకు తప్పదుకదా! మన ప్రయత్నం మనం చేద్దాం.” అంటూ వాట్స్ వాట్ చేసాడు సీతాపతి.

‘పెళ్ళీ - పేరంటం’... ‘వివాహభోజనంబు’... ‘పందిట్లో పెళ్ళవుతోంది’... ‘పప్పున్నం ఎప్పుడు పెడతారు’... అనే సంబంధాల వాట్స్ ఆఫ్తూ పుల్లో తల దూర్చి అమ్మాయిల వివరాలు చూడడం మొదలు పెట్టాడు.

కొడుకు లవ కుమార్ మాత్రం

అద్దం ముందు నిలబడి రోజురోజుకి వెనక్కిపోతున్న వైజాగ్ బీచ్ లాంటి జుత్తుని, దానిస్థానంలో మిగిలిన ‘చవుడుపర్ర’ లాంటి బుర్రని చూసుకుని బావురుమంటున్నాడు.

“ఛీ ఛీ! వెధవ మగజీవితం. పెళ్ళవుతుందా లేదా అనే టెన్షన్ లో బుర్ర హీటెక్కిపోయి, ఉన్న కాస్త బొచ్చు రాలిపోతోంది. వ్వు...” బావురుమంటున్నాడు. నాలుగు పుంజీల వెంట్రుకలని పొలంలో పన్నలు సర్దినట్టు సర్దుకున్నాడు.

★★★★★

“ఏమోయ్! సీతాపతి! నిన్న గుళ్ళో ఎవరో అమ్మాయిని అల్లరిపెట్టావుట?” కొలీగ్ గోవర్ధనం వెక్కిరింపుగా అడిగాడు.

“నీదాకా వచ్చిందీ! అమ్మాయిల్ని అల్లరి పెట్టే వయసా నాది. మా బడుద్దాయి పెళ్ళి సంబంధాల కోసం పడే పాట్లు నాయన! నీకే! హాయిగా ఇద్దరూ అమ్మాయిలే. రోజులన్నీ మీ అడపిల్లల కన్నవాళ్ళవే. అంతా “ఆడకాలం” గోవర్ధన పర్వతం చిటికిన వేలు ఎత్తినంత సులువుగా, నీ కూతుర్ల పెళ్లిళ్లు చేసేశావు.... నిన్ను మీ ఆవిణ్ణి అల్లుళ్ళు నెత్తిమీద పెట్టుకుని ఊరేగిస్తున్నారు.. అంటూ అక్కసు వెళ్ళగక్కాడు.

“నీకేం లోటు సీతాపతి! ఒక్కగాని

ఒక్క కొడుకు, ఇరవై ఎకరాలకి ఏకైక వారసుడు. ఉన్న ఊళ్ళో ఉద్యోగం.... ఇంతకన్నా ఏం కావాలయ్యే!” అన్నీ ఉన్నాయి కానీ ఐదోతనం లేదన్నట్టుగా వీడికి పెళ్ళి కూతుర్ని తేవడం చాలా కష్టంగా ఉంది”.. అంటూ దీనంగా మొహం పెట్టాడు సీతాపతి.

“పూర్వం గవర్నమెంటు ఉద్యోగం రాగానే.... ‘కాపుకొచ్చిన మావిడికాయల్ని జాలీలో దాచి పెట్టి తర్వాత మాంచి రేటో చ్చాకా మార్కెట్లో పెడితే .. ఎలా ఎగబడి కొనుక్కు పోయేవారో అలా మాంచి డిమాండు ఉండేది మగపిల్లలకి. ఇప్పుడంతా పునాన కాపు, హైబ్రిడు కాపు అని బోల్లు ‘ఆల్ సీజన్’ కాయలోచ్చేసి అవికూడా చీపుగా దొరికేస్తున్నాయి మరి. ఇప్పుడు మేం దేబిరిస్తున్నా ఆడపిల్ల గలవాళ్ళు కనీసం కన్నెత్తేనా చూడడం లేదు. నా రిటార్నెంట్ దగ్గర పడుతోంది. ఈ లోగా పిల్లాడి పెళ్ళి చేయగలనో లేదో అని భయంగా ఉంది గోవర్ధనం!.”

“అయిన పెళ్ళిసంబంధాలు అలా గుళ్ళలో వెదకడం కాదేమో సీతాపతి? ఏదైనా మాట్రిమోనియల్లోనో.... మరేదైన మార్గం లో వెదుకు.”.... సలహా ఇచ్చాడు గోవర్ధనం

“అదీ అయ్యింది నాయనా! ఎన్నో దేశీ, విదేశీ మాట్రిమోనియల్స్ లో డబ్బులు కట్టి జాయిన్ అయ్యాను. అన్నిట్లోను అవే సంబంధాలు భూమి గుండ్రంగా ఉన్నట్టు.

మాలాంటి వాళ్ళ డబ్బులతో వాళ్ళు కోట్లు సంపాదిస్తున్నారు. ఆశచావక అన్నిటో మావాడ్ని రకరకాల ఫోజులో అంపకానికి పెట్టా. ఫలితం కనబడలేదు వ్య... అంటూ నిట్టూర్చాడు సీతాపతి.

“ఫోన్ రింగవుతోంది ఎత్తండిమహాప్రభో! పెళ్ళివారేమో! లేటు చేస్తే వేరేవాళ్ళు తన్నుకు పోతారు”, అరిచింది చంద్రమతి వంటింట్లోంచి.

పిల్లాడి పెళ్లి అవ్వాలని 'నాలుగు ముఖాలాయన' గురించి తపస్సు చేస్తున్నట్టు కలలు కంటూ నిద్రపోతున్న సీతాపతి ఉలిక్కిపడి లేచి గదిలోంచి బయటకి వచ్చాడు.

“అబ్బా! మంచి కల కంటుంటే సమయానికి అరిచి పాడు చేసావే! చంద్రం! అంటూ

కౌన్ బనేగా కరోర్ పతి లోఫాస్టెస్ట్ ఫింగర్ లా ముందుకు దూకి ఛార్జింగ్ లో ఉన్న ఫోను తీసి నొక్కాడు.

“హలో ఎవరండి “అన్నాడు ఆశగా.” గుడ్మార్నింగ్ అంకుల్!

“అబబ్బజబబ్బా” బ్యాంక్ నుంచి మాట్లాడుతున్నాను. మీరు వాడుతున్న కారుమీద టాపప్ లోన్ ఇస్తామండి. వీలైనప్పుడు తీర్చవచ్చు “తియ్యగా.. సీతాపతి సమాధానం చెప్పడానికి ఛాన్స్ ఇవ్వకుండా మాట్లాడుతోంది అవతలి పక్క బ్యాంకు పిల్ల.

“తల్లి! తల్లి! ఆగు ఆగు! నాకసలు కారే లేదు. దానికి 'టాపుమీద' లోను నేనేం చేసుకుంటాను? నాకొద్దమ్మ”

“అయ్యో అంకుల్! కారు లోన్ కూడా మేమే ఇస్తాం!” ఎందుకమ్మ! అదో 'వైట్ ఎలిఫెంట్ 'మళ్ళీ నాకు!

“వేరే కలర్ కొనుక్కోండి అంకుల్. వైట్ ఇష్టం లేకపోతే!”;

“నీకలా అరం అయ్యిందా తల్లి! లేదా గడుసుతనమా?”

‘నాకు తెలుసు అంకుల్ మీకు ‘బరెన్ ‘ అంటున్నారు. ఎక్కువ లోను మీద చాలా తక్కువ నెలసరి వాయిదా కడితే చాలు. మీరు ఊ... అంటే ఫోను లో ఒకటి నొక్కండి. మీ ఇంటి కాలింగ్ బెల్లునొక్కి ఇంటిముందు కారెక్కిస్తం అంకుల్!”

“ఇప్పుడు కారెక్కిస్తావు.., ఆనక వడ్డీతో కాసులు కక్కిస్తావు. తెలివైన దానివే! ఇంతకీ నీకు పెళ్లయిందా? మీ ఇంటిపేరు, అమ్మ, నాన్న ఎవరు?” ఆరాతీయడం మొదలుపెట్టాడు..

“అవన్నిఫోనులో చెప్పకూడదంకుల్! మీ కారు లోన్ సంగతి చెప్పలేదు “...అంటూ టాపిక్ డైవర్టు చేసి ట్రాక్ లోకి తీసుకొచ్చింది.

చివరికి సీతాపతి కి కారు లోన్ అప్లై చేయక తప్పిందికాదు.

“ఆడపిల్లని వెతకమంటే కారులోనీ

సుకున్నారా?” అంటూ ఇంతెత్తు లేచింది చంద్రమతి.

“ఉండవే 'ఏ ఫోనో ఏ పిల్ల దాగుందో' పోన్నే కొత్తకోడలొచ్చేసరికి, కొత్త కారు ఇంటిముందుంటుంది.. కారు చూసినా అమ్మాయి ఇంట్లో అడుగు పెడుతుందేమోనని..”...వెర్రి నవ్వొకటి నవ్వాడు.

“మొదటి వాడికి కళ్యాణం లేదు. కడవాడికి కార్యంట. అలాఉంది మీ నిర్వాకం” ... నెత్తిబాదుకుంది చంద్రమతి. “సామెతఅదికాదేమో నే.” అనబోతుంటే, గుడ్లురిమింది చంద్రమతి.

★★

పది రోజుల సెలవు తర్వాత సీతాపతి ఆఫీసులోకి అడుగుపెట్టాడు.

“ఏం సీతాపతి! చెప్పాచెయ్యకుండా సెలవెట్టావు! ఏంటి సంగతి?” అన్నాడు గోవర్ధనం.

“ఏం చేయమంటావు! పిల్లాడికి సంబంధాల వేటలో ఊళ్ళన్ని తిరుగుతున్నాను. ఆడపిల్లలు ఒక పట్టాన ఒప్పుకోవడం లేదయ్య.

అమ్మాయిలు ఉండే ఊళ్ళు వెళ్ళడం, అక్కడ హోటల్లో రూం తీసుకోవడం, ఇళ్ళకు వెళ్ళి మా అబ్బాయిని చేసుకోమని వాళ్ళని బ్రతిమలాడడం. అలా ఉత్తరకోస్తా చివరి వరకు, తెలంగాణా చివర ఆదిలాబాద్ వరకు వెళ్ళి

తడుముకులాడి వచ్చాను. ఎక్కడా కుదిరి చావలేదు. అమ్మాయిలు 'తగ్గేదేలే'! అంటున్నారు. వాళ్ళకి ఆషన్ను ఎక్కువైపోయాయి మరి. పిల్ల కోసం హోల్ ఆంధ్రా, తెలంగాణా అంతా తిరిగేసాను. ఇహ ఓండ్ర, మళయాళ, కన్నడ, తమిళ ని కూడా టచ్ చేయాలేమో?" దిగాలుగాకుర్చీలో కూలబడ్డాడు సీతాపతి.

“అదేంటి ఉత్తర భారత దేశం వదిలేశావు? “వేళాకోళంగా అన్నాడు గోవర్ధనం.

“వాళ్ళకి మనకి పడికట్టు కుదరవు. దక్షిణాది రాష్ట్రాల వాళ్లయితే కాస్త తిండి దగ్గరైనా, మన తో కలుస్తాయని ఆశ”.. అన్నాడు.

“నేను రేపట్నుంచి సెలవులో వెడుతున్నాను సీతాపతి! మా అమ్మాయి, అల్లుడు అమెరికా రమ్మంటున్నారు అవి ఇవి తిప్పుతారుట”.

“నీ పనే బావుందయ్య! హాయిగా గట్టెక్కేసావు. ఇప్పుడేమో 'ర్హాం ర్హాం' మంటూ విమానం ఎక్కేస్తున్నావు.. అతని అదృష్టానికి అసూయపడ్డాడు.. కొడుకు పెళ్ళి గుర్తుకొచ్చిగట్టిగా నిట్టూర్చాడు.

★★★★

“ఏమేవ్! ఆ గోరోజనం సంబంధం వాళ్ళు ఫోను చేసారు పిల్లని చూడానికి రమ్మనమని”... ఒక్క అరుపు అరిచాడు

సీతాపతి..... పెళ్లి చూపులకని బయలుదేరారు....కుశల ప్రశ్నలు అయ్యాకా.

“మామూలుగామా అమ్మాయికి వంటిల్లంటే ఎలర్జి. కాఫీ కలపడం కన్న, తాగడం ఇష్టం! వండడం కన్న ఎవరైన చేస్తే తినడం మరి ఇష్టం.. చాలా గారాబంగా పెంచాం”. అంది పిల్లతల్లి.

“ఆ బెంగ అబ్బరేదండి. మా ఆవిడ భేషుగ్గా వంట చేస్తుంది. ఎప్పుడైనా కాస్త నలత చేస్తే తప్ప.. అని సీతాపతి చెప్పబోతుంటే.....” వంట ఎందుకు? స్విగ్గీ ఉందిగా”;. అంది పెళ్ళికూతురు తలెత్తకుండా ఫోను మెసేజెస్ చూసుకుంటూ.

“మరే! మరే!” అన్నాడు సీతాపతి.

“పనులు కూడా అంతగా చేతగావు మా అమ్మాయికి”

‘పనులంటే? ‘ అర్థమవక అడిగింది చంద్రమతి.

“అదేనండి! ఇంట్లో సామాను సర్దడం, ఇల్లు ఊడ్చడం, పక్కబట్టలు మడత పెట్టడం, చుట్టాలోస్తే వాళ్ళకు మంచినీళ్లు ఇవ్వడం ఇలాంటి పెద్ద పనులు చేయలేదండి. కానీ అప్పుడప్పుడు తను త్రాగిన కాఫీ కప్పుమటుకు భేషుగా తీసి సింక్ లో పడేస్తుందండోయ్; అంది అమ్మాయి తల్లి.

“ఆ పనులకి ‘;అర్బన్ క్లాప్స్ ‘

ఉందిగా” అంది. పెళ్ళికూతురు కాలాపుతూ.

“అదేంట్రా?”... అడిగింది చంద్రమతి కొడుకుని .

“అదేనమ్మ! ఇంటికి వచ్చి పనిచేసి డబ్బులు తీసుకుపోతారు. “యాప్; ద్వారా బుక్ చేసుకోవాలి” వివరించాడు లవకుమారుడు.

“మా తల్లీ!” అనుకుంది చంద్రమతి. కాస్త కోపం కూడా వచ్చింది. కానీ కొడుకు పెళ్లి కోసం దింగమింగుకుంది.

ఎప్పుడు పెళ్ళికూతురుతో మాట్లాడడామా అని లవుడు నిమిషానికి ఒకసారి తల మీద వెంట్రుకలు సర్దుకుంటున్నాడు ఎక్కడ తన ‘‘ ఖాళీ పిచ్ ‘ కనబడిపోతుందేమోనని.

ఇంతలో సడన్ గా,, ‘ఊ అంటావా .. వూ వూ .. అంటావా ‘ అని సినిమా పాట రింగ్ టోన్ గట్టిగా వినబడింది. పెళ్ళికూతుల్లో కూర్చున్న

పిల్ల కాస్త రక్కున లేచి ఫోను చెవిలో పెట్టుకుని బాల్కనీ లోకి వెళ్లి పోయింది. గంటవరకు రాలేదు. లవుడికీ వూ అంటుందో? వూ హూ అంటుందో అని ఎదురు చూస్తున్నాడు.

మళ్ళీ వచ్చి ఆమె కూర్చున్నా మెసేజెస్ చూసుకుంటూ కాలు ఊపుతోంది.

సీతాపతి, చంద్రమతి ఒకరి

మొహాలు ఒకరు చూసుకున్నారు.

“ఏమిటి ఈ పిల్ల? ఇష్టం లేని వ్యవహారంలా ఉందే “ అనుకున్నారు..

పెళ్ళికూతురు తండ్రి ఇది గమనించి వాళ్ళని దైవర్ష చేయడానికని....

“ఉక్రైన్ ,రష్యా వార్ ఆగుతుందంటారా మాష్టారు “
“..అంటూ బాతాఖానీ మొదలుపెట్టాడు. ‘ఆ వార్ ఆగడం “ మా వాడి పెళ్లి చేయడం

ఇప్పుడప్పుడే అయ్యేలా లేవు .. మనసులో అనుకున్నాడు సీతాపతి.

లవకుమార్ అందగాడే. మంచి స్ఫురద్రూపీ , పెద్ద ఉద్యోగం. పెళ్లయ్యే లోపులోనే జుట్టు ఊడిపోతోందేమోనన్న టెన్షన్ తప్ప, మరే లోటు

లేదు. ఈ పెళ్లి కష్టాలన్ని మా మగాళ్ళకే వచ్చాయి... అని మనసులో బాధపడ్డాడు.ఆ అమ్మాయి కన్నెత్తి చూడకపోవడం అతనికి అవమానమైపోయింది.

నాన్న! ఇంకలేద్దామా?;అన్నాడు అసహనంగా.

“అయ్యో! కాస్త ఆ జీడిపప్పు ఉప్పా అయినా తినండి. అమ్మాయికి ఇంపార్టెంటు మెసేజి, కార్లఅనుకుంటా.మా అమ్మాయి ఆరు వాట్సప్ గ్రూపులకు అడ్మిన్ కూడాను,అమ్మాయికి అదేదో “;డబ్ స్మాష్ “లో పాటల పాడడం హాబీ! మళయాళం పాటలు పాడడం గొప్ప సరదా.! మీకు

కూడా వైరేటిగా ఉంటుంది. తను పాడి ఎంచక్క వినిపిస్తుంది సర్! ఉండండి. వినండి !” ... హడావుడి చేసాడు పిల్ల తండ్రి.

అప్పటి వరకు జీడిపప్పు ఉప్పా తిందామా వద్దా! అనే ఆలోచనలో ఉన్న సీతాపతి, చంద్రమతి,లవుడు కంగారుగా ఆపిల్ల ఎక్కడ పాడేస్తుందోనని కంగారుపడ్డారు.

“పాప చాలా బిజీ అనుకుంటా పాపం.పాపకి తీరిగ్గా ఉన్నప్పుడు పాడించుకుంటాం. అన్నీ కుదిరితే వస్తాం కదా !”...అంటూ ఇంటి

మొహం పట్టారు. ఈ పిల్ల లవుడి కుటుంబానికి కళా హృదయం లేదని రిజెక్ట్ చేసింది . అలా చాలా మంది అమ్మాయిల చేత రిజెక్ట్ చేయించుకున్నాడు లవుడు.

★★★★

“అమెరికాలో ఉండిపోబట్టి. మీ అబ్బాయి పెళ్ళికి రాలేక పోయాను సీతాపతి!. చివరికి మీవాడికి పిల్ల ఎలా దొరికింది?” ఆత్రం ఆపుకోలేక అడిగాడు గోవర్ధనం.

“చాలా సంబంధాలు చూసాం. ఒళ్ళి కుదరలేదు. కానీ చాలా విచిత్రంగా! పెళ్ళింది మా వాడికి, ..ఒక రోజు..., మావాడు గుడికి ప్రదక్షణలు చేయడానికి వెళ్ళాడు..ప్రదక్షణలు వల్ల పుణ్యం మాటేమో గానీ పెళ్ళవుతుంది అని మావాడి అనుభవం చెబుతోంది. మా వాడు నాకు చెప్పింది కాస్త ఊహ కలిపి నీకు చెబుతాను

విను!....అంటూచెప్పడం మొదలుపెట్టాడు.....లవుడు భక్తిగా గుడి చుట్టు ప్రదక్షణలు చేస్తున్నాడు.

“ఏమండి! హలో!, అని సన్నని మధురమైన గొంతు వినబడింది. గిరుక్కున వెనక్కితిరిగిన లవుడికి బంగారు తీగలాంటి అమ్మాయి పిలుస్తూ కనబడింది. ఆమెని చూస్తూ కళ్ళు తిప్పుకోలేక పోయాడు.

“ఏం...ఏం కావాలండి! ‘తడబడుతూ అడిగాడు.

“నేను నూట ఎనిమిది ప్రదక్షణలు చేయాలి. కంగారులో పెన్ను తెచ్చుకోవడం మర్చిపోయా! ఈ కాగితం మీద నోటు చేసుకోవాలి....కాసేపు మీ పెన్నిస్తారా?ప్లీజ్!”అంది.

“అయ్యో! అదేం భాగ్యం..!” అదెంతో భాగ్యం అనుకుంటూ పెన్ను ఆమెకిచ్చి, ఆమె వెనకాల ప్రదక్షణలు చేసాడు. మాటలు పెరిగి మనసులు కలిసాయి. పేరు ‘సుభాషిణి ‘ అని తెలుసుకున్నాడు.. ఫోన్ నంబర్ల ఇచ్చి పుచ్చుకోవడం అయ్యాక లవుణ్ణి ముద్దుగా “లవ్! మీ వాళ్ళతో మాటాడు: అంది

ఒక రోజు”అలాగే డియర్! మీ వాళ్ళని ఫోను చేసి మా వాళ్ళాని పిలవమను. అన్నాడు ఆమె తో....

సీతాపతి పెళ్లి మాటలకి ఆడపెళ్ళివారి ఇంటికి వెళ్ళాడు పిలుపు రాగానే. కాబోయే పెళ్ళికూతురి గొంతువని ఈ మధురమైన గొంతు ఎక్కడో

బహుమతి పొందిన హాస్య కథ

విన్నానని, తనని ఎక్కడో
చూసానని చంద్రమతితో
అన్నాడు.

అది విని సుభాషిణి సీతాపతితో
..."ఆ రోజు గుళ్ళో నా
వెంటబడ్డారుగా మావయ్య! నేను
యాదృచ్ఛికంగా మీ వెంటబడి
ఫోను లో కారు లోన్ ఇచ్చాను
కద!" ఇప్పుడు మీ పేరు, అడ్రెస్
విని గుర్తుపట్టాను అంది తెలివిగా!

"ఆ! ఆ "అని ఆనందంగా
నోరుతెరిచాడు సీతాపతి.

"సరిపోయింది "అంది...
చంద్రమతి. సుభాషిణి
ముసిముసిగా నవ్వింది గాని,
సిగ్గుతో తలొంచుకోలేదు .
ఎందుకంటే ఊడిపోయిన
తన కురుల రహస్యం తెలియ
కూడదని. అది కనిపెట్టిన
లవకుమార్ పైకి తేలకుండా
జుత్తులో ఏముంది? సుభాషిణి
మాటల్లో ఉంది మత్తంతా !
అనుకుంటూ సైల్ గా దువ్వెన
తీసి పుంజీ వెంట్రుకలని, 'పందెం
కోడిపుంజు ఈకల్లా ' నిలబెట్టాడు.

"అలా జరిగిందయ్యా మావాడి
పెళ్ళి.. గోవర్ధనం.! "ఎంతైనా
మగవాళ్ళని కన్నవాళ్ళు
అదృష్టవంతులయ్యా! మా
అల్లుడు నాతో అడ్డమైన పనులని
చేయించుకుంటున్నాడయ్యా!
అందుకే అమెరికాలో ఉండలేక
వచ్చేసా" బావురుమన్నాడు
గోవర్ధనం. భళ్ళున నవ్వి మీసం
మెలితిప్పాడు సీతాపతి అది
కాదేమోనే అనబోతుంటే,
గుడ్లురిమింది చంద్రమతి.

రేపటి కోసం

వితింగ్స్ U-స్కాన్ అనే వినూత్న డిజిటల్ ఆరోగ్య ఉత్పత్తి ,హైడ్రేషన్ మరియు విటమిన్ లెవెల్స్ వంటి బయోమార్కర్ల కోసం వినియోగదారుల మూత్రాన్ని స్కాన్ చేయడానికి గులకరాయి ఆకారంలో ఉన్న పరికరం టాయిలెట్ బౌల్లో ఉపయోగించటానికి తాయారు చేసారు . U-స్కాన్ మూత్రం యొక్క రసాయన విశ్లేషణలను స్మార్ట్ఫోన్ యాప్ కి పంపుతుంది .ఈ పరీక్ష ఫలితాల ఆధారంగా వ్యాయామాలు, ఆహార మార్పులు మరియు వంటకాల వంటి సూచనలను యాప్ అందిస్తుంది .U-Scan ఐరోపాలో 2023 రెండవ త్రైమాసికంలో అమ్మకాలను ప్రారంభమిస్తుంది. ప్రస్తుతం U.S.లో విక్రయించబడటానికి అనుమతుల కోసం వేచి చూస్తోంది

ఇప్పటిదాకా మనం ఆన్లైన్లో ఏదన్న వస్తువును కానీ ఆహార పదార్థాలను కానీ ఆర్డర్ చేస్తే నిమిషాల్లో డెలివరీ బాయ్స్ ద్వారా వాటిని మన ఇంటికి చేరుస్తున్నాయి ఆన్లైన్ వ్యాపార సంస్థలు .ఆన్లైన్ వ్యాపార సంస్థలు రాను రాను డెలివరీ బాయ్స్ ను వినియోగించుకోవటం ఆర్థికంగా భారంగా పరిణి మిన్నటంతో తక్కువ ఖర్చులో తమ వస్తువులను వినియోగదారుల ఇంటికి చేర్చటానికి రకరకాల మార్గాలను అన్వేషిస్తున్నారు . అందులో భాగంగా డ్రోన్ లను కూడా వినియోగిస్తుంటుం చాల కాలం క్రితమే మొదలయ్యింది .కాని ఇవికూడా ఖర్చుతో కూడినవే అవ్వటంతో వీటి వినియోగం అంతగా సఫలం కాలేదు. ఇప్పుడు కోత్త గా కివిబోట్లు అనే చిన్న సైజు నాలుగు చక్రాల రాబోట్ల ద్వారా ఒంటినేలో వచ్చిన ఆర్డర్లను వినియోగదారుల ఇంటికి చేరవేసేందుకు సిద్ధమయ్యాయి . ఇప్పటికే మూడు లక్షల ఆర్డర్లను అమెరికాలోని వివిధ విశ్వవిద్యాలయాలలో విద్యార్థులకు ఆర్డర్లను చేరవేయటానికి వినియోగించారు.ఈ అనుభవం తో ఇప్పుడు మందులు, ఆహారం,పుస్తకాలు,బొమ్మలు వంటి అనేక వస్తువులు రవాణ చేయటానికి అనేక ఆన్లైన్ వ్యాపారసంస్థలు వీటిని కొనుగోలు చేస్తున్నాయి . ముందు ముందు మన ఇంటి ముందు చిట్టి రోబోట్లు దర్శనం ఇవ్వనున్నాయి.

GE కంపెనీ యొక్క స్మార్ట్ మిక్సర్ వినూత్నమైన సాంకేతికతతో నిండి ఉంది. దీని అంతర్నిర్మిత స్కేల్ రెసిపీ పదార్థాలను ఖచ్చితంగా కొలుస్తుంది. ఇది అలెక్సా లేదా గూగుల్ హోమ్తో వాయిస్ నియంత్రణ ద్వారా పనిచేస్తుంది . వంట ఇంటిలో ఇల్లాలు మిక్సర్ వాయిస్ కమాండ్ల ద్వారా మిక్సిని పనిచేయించ వచ్చు . మిక్సర్ యొక్క ఆటో-సెన్స్ టెక్నాలజీ ఆటోమేటిక్ గా ఆన్ ,ఆఫ్ అయ్యేలా తిర్చిదిద్దపడింది. మన స్మార్ట్ ఫోన్ ద్వారా దీనికి సంబంధించిన యాప్ను డౌన్లోడ్ చేసుకుని దాని ద్వారా ఈ మిక్సిని పనిచేయించ వచ్చు

పి.దేవకాంత్

ఈ మధ్య అంతర్జాలంలో ఎక్కడ చూసినా Chat GPT గురించే మాట్లాడుకుంటున్నారు. chat GPT గురించి తెలుసుకునే ముందు మనం chatbot గురించి తెలుసుకుందాం. దీన్ని మొదటిసారిగా మైకేల్ మార్టిన్ 1994 లో క్రియేట్ చేశారు. దానిలో Special NLP (Natural Language Processing) అలోరితంలను వాడారు. ఈ రోజుల్లో chatbot అనేది చాలా వ్యాపారాలలో వాడుతున్నారు. చాలాకంపనీలలో వినియోగదారుల సేవలకు, సాంకేతిక సేవలకు ఈ bots నే వాడుతున్నారు. chat bot ముందుగానే సమాచారంతో లోడ్ చెయ్యబడిన డేటా బేస్ మీద ఆధారపడి వినియోగదారుల ప్రశ్నలకు సమాధానమిస్తుంది.

.ChatGPT అనేది కృత్రిమ మేధా సాంకేతికత ద్వారా పనిచేసే సహజ భాషావిశ్లేషణ సాధనం. దీనితో మనం సాధారణంగా మనుషులతో ఎలా మాట్లాడుకుంటామో అలాగే దీనితో కూడా మాట్లాడొచ్చు. ఇది మీకు బొమ్మలు, వ్యాసాలు, ప్రోగ్రాములను రాయటానికి చాలా బాగా ఉపయోగపడుతుంది.

ChatGPT అనేది అధునాతనమైన చాట్ బాట్, ఇది

ప్రజల జీవితాలను సులభతరం చేయగల సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉంది. ఇమెయిల్ రాయడం లేదా సమాధానాల చెప్పడం వంటి రోజువారీ పనులకు ఇది ఉపయోగపడుతుంది. ఇక్కడ మీరు గమనించవలసినది ముందు ముందు AI ప్రపంచాన్ని మార్చేస్తుంది అంతం లో ఇ సందేహం లేదు. భవిష్యత్లో మానవ మేధస్సును మించి పోయే ప్రమాదం కూడా లేకపోలేదు, దీని వల్ల చాలా మంది ఉద్యోగాలు కూడా పోవొచ్చు, మరెన్నో కొత్త ఉద్యోగాలు కూడా రావచ్చు. ఇదంతా దీనిని మనం ఎలా వాడతాం అన్న దాని మీద ఆధారపడి ఉంటుంది

OpenAI వారి GPT-3.5 లోని భాగమే ChatGPT సాఫ్ట్ వేర్. ఇది ఫాలో-అప్ ప్రశ్నలకు సమాధానమివ్వడం తప్పులు తెలుసుకోవడం వంటివి చేస్తూ వుంటుంది.

ChatGPT – చాట్ జనరేటివ్ ప్రీట్రైన్డ్ ట్రాన్స్ ఫార్మర్ అని కూడా పిలుస్తారు, ఇది వినియోగదారు అవసరాలకు ప్రతిస్పందనలను రూపొందించడానికి మెషిన్ లెర్నింగ్ అలారిథమ్లను ఉపయోగించే సహజ భాషా విశ్లేషణ సాధనం.

ChatGPT పెద్ద మొత్తంలో

టెక్స్ట్ డేటాను విశ్లేషించడానికి మరియు ఆ విశ్లేషణ ఆధారంగా ప్రతిస్పందనలను రూపొందించడానికి అధునాతన మెషిన్ లెర్నింగ్ అలారిథమ్లను ఉపయోగిస్తుంది. వినియోగదారు సందేశాన్ని నమోదు చేసినప్పుడు, ChatGPT సంభాషించే సందర్భంలో సిరమైన ప్రతిస్పందనను రూపొందిస్తుంది. ఇది ఒక అనువాదకుడిగా పని చెయ్యడమే కాక ఒక భాష నుంచి ఇంకొక భాషకి సాధారణ మనుషులు మాట్లాడుకున్నట్టుగా మార్చగలదు. మొత్తంమీద, ChatGPT అనేది శక్తివంతమైన మరియు బహుముఖ సహజమైన భాషా విశ్లేషణ సాధనం, ఇది ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ లో అద్భుతమైన అభివృద్ధి.

దీనిని మీరు చాలా విధాలుగా వాడుకోవచ్చు. మీ youtube లేదా instagram కోసం కథలు రాయమని దీనికి చెప్తే మీకు ఎలా కావాలంటే అలా రాసి ఇస్తుంది. దీనిని మీరు ప్రోగ్రాములు, కవితలు, పాటలు రాయమని అడగొచ్చు. ChatGPT కి Google కి కొన్ని తేడాలు ఉన్నాయి. ChatGPT అనేది మనతో సంభాషణ జరుపుతుంది, Google సెర్చ్ ఇంజిన్, ఇంటర్నెట్ లో ఉన్న సమాచారాన్ని మొత్తం మీకు చూపిస్తుంది.

వికీపీడియాలో ఉన్న సమాచారం ChatGPT కన్నా చాలా ఎక్కువ ఉంటుంది. ఒక పదాన్ని Google మరియు ChatGPT లో వెతకండి, అప్పుడు మీకే అర్థం అవుతుంది తేడ. Google కూడా ఇప్పటికే ఇలాంటి bot ని తయారు చేసింది, దాని స్వంత AI-ఆధారిత chatbot ను LaMDA అని పిలుస్తారు.

చాట్ GPT వల్ల నష్టాలు

chatbot మొత్తం పూర్తి వ్యాసాన్ని సెకన్లలో వ్రాయగలదు. దానివల్ల దీని మీద ఆధారపడి స్టూడెంట్స్ నేర్చుకోవడం మానేస్తారు. దీనివల్ల పూర్తిగా సాంకేతికత మీద ఆధారపడిపోతారు. దీని వల్ల మానవి మేధస్సు తగ్గిపోతుంది. ChatGPT అన్ని సార్లు సరిఅయ్యిన సమాధానం ఇస్తుంది అన్న నమ్మకం లేదు. కాబట్టి తప్పుడు సమాచారంనే మనం నిజం అనుకునే ప్రమాదం ఉంది. ChatGPT చెప్పే సమాధానాలు కచ్చితంగా నిజాలు అవ్వాలని ఏమి లేదు, కావున మీరు నిజాలని సరిచూసుకోవాలి. ప్రస్తుతం ChatGPTని ఉచితంగా ఉపయోగించవచ్చు.

ఎప్పటినుండో AI ఆధారంగా పనిచేసే tool ఒకటి ఉంది. దాని పేరు “Replika” (రెప్లికా). ఇది Chat GPT 3 లాగా చాట్ చెయ్యదు, మాట్లాడుతుంది ఇది ఇప్పటికే మార్కెట్ లో ఉన్నది. ఎన్నో వాయిస్ అసిస్టెంట్ల కన్నా చాల బాగుంటుంది, దీనిలో థెరపీ

మోడ్ ఉంటుంది కాబట్టి ఎక్కువ మంది దీనిని వాడుతున్నారు. ChatGPT కి మరొక ఆప్షన్ కావాలి అంటే మార్కెట్ లో ఉన్న బెస్ట్ ఆప్షన్ JasperAI.

ఇవి కాక ఇంకా ఎన్నో ఉన్నాయి. ఇతర ChatGPT ప్రత్యామ్నాయాలు:

- ☐ Novel AI
- ☐ Writesonic
- ☐ Scalenut
- ☐ Anyword
- ☐ WordHero
- ☐ ChatGPT

మరియు ఇతర మోడల్ల మధ్య మరొక ముఖ్యమైన తేడా ఏమిటంటే మిగతావి ముందే సెట్ చేసుకున్న టెంప్లేట్ లో సమాధానం చెప్తాయి. కానీ ChatGPT మాత్రం యూసర్ ఏ మాత్రం ఊహించని రీతిలో సమాధానం చెప్తుంది, ఏంతో క్రియేటివ్ గా సమాధానం చెప్తుంది.

అలా ఉపయోగించాలి

మీరు ChatGPT నీ ఓపెన్ చేయడానికి ఈ లింక్ మీద క్లిక్ చేయండి chat.openai.com

తరువాత OpenAI account క్రియేట్ చేసుకోవాలి. ఒక సారి మీరు సైన్ ఇన్ అయ్యిన తరువాత రంభల వెల ఎంత?

మీరు ChatGPT ని వాడడం మొదలు పెట్టవచ్చు. మొదటిగా *

చిన్న ప్రశ్నలతో మొదలెట్టండి తర్వాత మీ ఇష్టం వచ్చినన్ని ప్రశ్నలు అడగండి. ఎందుకంటే ఇది రీసెర్చ్ స్టేజ్ లోనే ఉంది మనం ఇచ్చే ఫీడ్ బ్యాక్ ని బట్టి అది ఇంకా బాగా ఉపయోగపడుతుంది

మరపురాని ముచ్చట్లు

ఒకసారి భమిడిపాటి కామేశ్వరరావు గారు ఒక సభలో మాట్లాడుతూ ఒక తమాషా సంఘటన చెప్పారు - ఒకసారి ఆ పండితుల వారు అరటిపళ్ళ దుకాణానికి వెళ్ళి “ఏమోయ్ రంభలు వెల ఎంత?” అని ప్రశ్నించేటప్పటికి ఆ దుకాణాదారు మండి పడి “రంభలు కావాలంటే సానివాడకెల్లు, ఇక్కడెందుకుంటారు. అయినా నీకు ఈ వయస్సులో రంభలు కావల్సివచ్చారా - సిగ్గులేదూ” అనేప్పటికి పండితుల వారు సిగ్గుపడిపోయి “అది కాదయ్యా బాబూ, రంభలు అంటే అరటిపళ్ళు”

ఆ సంగతి నాకేంటి తెలుస్తుంది, సరే ఏమీ అనుకోకండి పంతులుగారు” అన్నాడట ఆ దుకాణాదారు. (రంభ అంటే అరటిపండు అనే అర్థం కూడా వుంది) ఈవిధంగా అనువుకాని చోట గొప్పలు పోతే ఇటువంటి తిప్పలు తప్పవని భమిడిపాటివారు ముక్తాయించారు.

మూడో
కన్ను

ఫోటోగ్రఫీ పాఠాలు మూడో కంటికి 183 వసంతాలు

తమ్మ శ్రీనివాస రెడ్డి

పారిస్! 1839 ఆగస్ట్ 18వ తేదీ!

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వపు ఎకాడమీ ఆఫ్ సైన్సెస్, ఎకాడమీ బ్యూరో ఆఫ్ ఆర్ట్స్ సంయుక్తంగా ఏర్పాటు చేసిన సర్వసభ్య సమావేశం. 'డాగొరె' ప్రత్యేక ఆహ్వానితులు! డాగొరె తమ కనుగొన్న పరికరం పని విధానం సభ్యులకు వివరించి చూపించాడు. ఈ ప్రపంచానికి ఓ కొత్త పనిముట్లను అందించిన గౌరవనీయుడుగా డాగొరెను సమావేశం గుర్తించింది. డాగొరె మానవుడికి మూడో కన్ను ఇచ్చాడు. అతడు కనుగొన్న కెమెరాను డాగొరె బైప్ కెమెరాగా

వ్యవహరించారు.

ఉపరితలంలో కన్పించే ప్రతి అంశానికి పునాదిలో కారణాలు ఉన్నట్లే డాగొరె కెమెరా కనుగొనటం వెనుక అనంతమైన చరిత్ర ఉంది. అనేకుల అన్వేషణ, జిజ్ఞాస పరాజయాలు ఈ విజయానికి సోపానాలయ్యాయి. తొలిఫోటోగ్రాఫర్ సూర్యుడే.

అప్పటికి ఈ భూమండలం మీద మనిషి అనేవాడు రూపు దాల్చలేదు. కొన్ని లక్షల సంవత్సరాల క్రితం మానవుడు కూడా ఆవిర్భవించలేదు బహుశ! అమీబాలున్నాయేమో, చరిత్రకందని రోజుల్లో ఫోటోను సృష్టించిన సూర్యుడు నమస్కారానికి అర్హుడే సుమా!

దట్టమైన కీకారణ్యంలో ఒక గుహ, ఆ గుహ ముఖద్వారం నుండి తన చేతులనే కిరణాలతో గుహ లోపలి గోడలను స్పర్శించేవాడు. అసూర్యంపశ్య (సూర్య కిరణాలు తగలనిది) గా ఉన్న లోపలి రాతిగోడపై గుహముఖద్వారం నుండి కొంతమేరకు తగిలేది. ఆ లోపలి రాతిగోడలలో ఉన్న తెలియని రసాయన పదార్థాల వల్ల

ఫోటోగ్రఫీ అనేది ఒక కళ, కెమెరాచేతిలో ఉన్న ప్రతి ఒక్కరు ఫోటోగ్రాఫర్ కాలేరు. అంతర్జాతీయ ఖ్యాతి గడించిన ప్రముఖ ఫోటోగ్రాఫర్ తమ్మ శ్రీనివాస రెడ్డి గారు సుమతి పాఠకులకు ప్రతి నెల ఫోటోగ్రఫీ లో మెలకువలు నేర్పనున్నారు.

సూర్యరశ్మి సోకినంతమేరకు నల్లగా మారిపోయింది. అంటే గుహ ముఖద్వారం యధాతథంగా లోపలిగోడ పై ప్రింటయిందన్నమాట. దక్షిణాఫ్రికా, తదితర ప్రదేశాల్లో జరిగిన సూర్యచిత్రపు విచిత్రం 14వ శతాబ్దిలో కొందరి దృష్టికి కొందరు శాస్త్రవేత్తలు చెవిన ఈ విషయం పడింది. వెలుతురు సోకని ఏవో కొన్ని రసాయనాలపై వెలుతురు ప్రసరింపజేస్తే ఆ మేరకు నల్లటి ఆకృతి ఏర్పడుతుందనే సత్యం ఫోటోగ్రఫీ ఆవిర్భావానికి నేపథ్యం అయింది అని చెప్పవచ్చు.

మహోన్నత చిత్రకారుడు, అనేక ఇతర వైజ్ఞానిక రంగాలలో వెలుతురులు ప్రసరించిన వాడు గ్రేట్ మాస్టర్ 'లియోనార్డోడవిన్చి',

1559లో గుహవలె చీకటిగది (కెమెరా) రూపొందించటానికి కొన్ని సూచనలు పొందుపరిచాడు. సిల్వర్ నైట్రేట్ కాంతి గ్రాహకంగా ఉపయోగపడుతుందని 1802లో థామస్ వెడ్జవుడ్ నిరూపించాడు. పారిస్కు చెందిన జోసెఫ్ నియెస్ 1827లో తొలిసారిగా లోహపుపలకలపై దృశ్యాన్ని పట్టగలిగాడు. కాని 'ఫిక్స్' చేయలేక పోయాడు. దృశ్యపు సౌష్ఠవం నామమాత్రంగా ఉండేది. అప్పటికదెంతో ప్రోత్సాహకర ఫలితంగా చెప్పుకోవచ్చు.

ఎల్ఎఎమ్ డాగొరె (DA-GUERRE) పారిస్లో ఒక పెయింటర్ ఒకవైపు బొమ్మలు వేసుకుంటూనే యాంత్రిక సాధన కోసం పరిశోధనలు చేశాడు. డాగొరె చేస్తున్న కృషి తెలుసుకుని 1829లో నియాప్స్ అతడిని కలిశాడు.

'జ్ఞాపకశక్తి ఉండే అద్దాన్ని సృష్టించడం కోసం ఇరువురూ చేయి చేయి కలిపారు. అప్పటివరకు వీరిరువురూ ప్రయోగాలు చేస్తున్న ఎస్టాల్ (ASPHALT) విధానమూ, సిల్వర్ లవణాల మిశ్రమ విధానమూ చాలా ఆలస్యంగా, అస్పష్టంగా ఫలితాలను ఇవ్వటంతో డ్యూమస్ (DU-MAS) అనే రసాయన శాస్త్రజ్ఞుడి సహకారం తీసుకున్నారు. దృశ్యాన్ని ఫలించే ప్లేట్లపై సిరికరించటాన్ని (FIX) సాధించారు. నియామ్స్

అనుకోకుండా చనిపోయాడు.

1837లో నియాప్స్, డాగొరె కలిసి డాగొరె బైప్ కెమెరాలను, రసాయనిక ప్రక్రియకు మార్కెట్ వేసుకోటానికి ఓ కంపెనీ తెరిచారు. వీరి ఆశలు నెరవేరలేదు. ఆర్థికంగా నానా యాతన అనుభవించారు. ఫ్రెంచ్ ప్రభుత్వంతో ఒప్పందం ప్రకారం డాగొరె బైప్ విధానాన్ని ప్రభుత్వపరం చేసింది. ప్రభుత్వం వీరికి పెన్షన్ ఏర్పాటుచేసింది.

1839లో ఆగస్ట్ 18న ఫ్రెంచ్ ప్రభుత్వ ఆమోదముద్ర పడిన కొద్దివారాల్లోనే పాశ్చాత్య ప్రపంచం ఈ వివరాలను పత్రికల ద్వారా తెలుసుకొంది. మొదట్లో వచ్చిన డాగొరె బైప్ కెమెరాలు భవంతులు, చారిత్రక స్థలాలు, వీధిదృశ్యాలు తీయటానికి మాత్రమే ఉపయోగపడేవి. ఈ కెమెరాల్లో లెన్స్ ఉండేవి కాదు. సన్నటిరంధ్రం ఉండేది. కాబట్టి 'పిన్హోల్ కెమెరా' అని కూడా వ్యవహరించేవారు. ఈ కెమెరా ద్వారా ఫోటో దిగాలంటే ఒక వ్యక్తి దాదాపు 45నిల్లు కదలకుండా కూర్చోవలసి వచ్చేది. అప్పటి అధునికులు తప్పించి సాధారణ జనం ఫోటోలు దిగే సాహసం చేసేవారు కాదు. రాకాసికన్ను వెనుక ముసుగు వేసుకున్న వ్యక్తి మంత్రం వేసి బొమ్మ తీస్తాడని, ఆ రాకాసి కన్ను మనిషిలోని జీవశక్తిని పీల్చేస్తుందని భయపడేవారు. తమ అజ్ఞానంతో కొందరు వ్యక్తులను మంత్రగాళ్లు గా భావించి, హింసించే ప్రజల చిట్టాలో

ఇదివరకు ఫోటోగ్రాఫర్లు ఉండేవారు.

1840లో లండన్ నివాసి గోడ్డర్డ్ వేగంగా ఫిలింని కడిగే రసాయనాన్ని కనుగొన్నాడు. ఫోటో తీసే సమయం 45 ని.లకు తగ్గింది. ఫెడ్జెల్ ప్రవేశపెట్టిన కెమెరా లెన్స్ ఎక్కువ కాంతిని ఫిలిం పైకి పంపగలగటంతో ఫోటోదిగే సమయం సెకన్లకు తగ్గింది. ఆ కాలంలో పాశ్చాత్యదేశాలలో పోర్టయిట్ ఫోటోలు ప్రజల ఆదరణను విపరీతంగా పొందాయి. 1853 ఒక అమెరికాలోనే 3 మిలియన్ల డాగరే బైపు (లెన్స్ అమర్చినవి) కెమెరావి తయారయ్యాయి. అదే సంవత్సరం లండన్లో ఫోటోగ్రఫీ సొసైటీ ఆఫ్ లండన్ ఏర్పాటయింది. ఆ తర్వాత కాలం నుండి ఈ సొసైటీ రాయల్ ఫోటోగ్రఫిక్ సొసైటీగా పిలవబడుతుంది.

1854లో ప్రారంభమైన బ్రిటీష్ జనరల్ ఆఫ్ ఫోటోగ్రఫీ అనే వారపత్రిక ఇప్పటికీ జనరల్ ప్రచురించబడుతుంది. అమెరికా అంతర్భూభాగిని ముందు న్యూయార్క్ లోని మామ్మీ బ్రాడీ అనే వ్యక్తిగా చెందిన రెండు స్టూడియోలలో 1850లోని ఒక సంవత్సరంలో 30,000 ఫోటోలు తీశారు. ఒక్క ఫోటోకు 25 డాలర్ల నుండి 75 డాలర్ల వరకు వసూలు చేశారు. మొట్టమొదటిసారిగా అవుటోరే ఫోటోలను 1855లో తీశారు. రోజన్ పెన్స్టన్ అనే ఫోటోగ్రాఫరు ఆ సంవత్సరం జరిగిన క్రెమిన్ యుద్ధాన్ని బ్రిటీష్ ప్రభుత్వ

ఆదేశానుశారం తీశారు. ఆ మరుసటి సంవత్సరమే 1856లో అవుట్ డోర్ ఫోటోలు మన దేశంలో తీశారు.

1800 సంవత్సరం మొదటి కన్నుగొన్న హంపీ శిథిలాలను 1850లో ఓ ఆంగ్లేయుడు అద్భుతమైన ప్రొఫెషనల్ సామర్థ్యంతో తీశాడు. ఈ ఫోటోలు హంపీ మ్యూజియంలో ఇప్పటికీ మనకు దర్శనమిస్తాయి.

1888లో ఈస్టన్ కొడాక్ రోల్స్ రూపంలో ఫిలిం తయారుచేసింది. 1860లో జేమ్స్ క్లాక్ కలర్ ఫోటోలను సూత్రబద్ధంగా ఆవిష్కరిస్తూ రాయల్ ఫోటోగ్రఫీ సొసైటీలో చారిత్రాత్మక ప్రసంగం చేశాడు. 1869లో కలర్ చిత్రాలను ముద్రించవచ్చని హార్న్ వినిపించాడు. నేషనల్ జియోగ్రఫిక్ సర్వే పత్రిక ఈ విషయాన్ని ప్రచురించింది. అమెరికా ఇంగ్లండ్లతో పోటీపడుతూ ఫోటోగ్రఫీ పరికరాలను కన్నుగొనడంతో గత శతాబ్దం మొదట్లో జర్మనీ అగ్రగామిగా వుంది. రోలైక్స్ ఒక అద్భుత ఆవిర్భావం. ఆ తరువాత రాజ్యాన్ని ఏలింది.

ఇప్పటి ఆధునిక కెమెరాలు సెకండులో లక్ష వంతు భాగంలో కనిపించే దృశ్యాన్ని శాశ్వతం చేస్తున్నాయి. మన దేశంలో మహారాజా సవాయి రామ్ సింగ్, రాజాదీనదయాళ్, రాజాత్రయంక్

తదితరులు ఫోటోగ్రఫీని ప్రవేశపెట్టారు. ఆ తరువాత అనేకమంది అభివృద్ధి చేశారు. ప్రస్తుతం డిజిటల్ యుగం రాజ్యమేలుతోంది. ఫోటోతీసిన కొద్ది క్షణాల్లో చూసుకునే వీలుంది.

దేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫోటోగ్రఫీ అకాడమి (ఎపిఎ) తెలంగాణ ఫోటోగ్రఫీ అకాడమి, ఇండియా ఇంటర్నేషనల్ ఫోటోగ్రఫిక్ కౌన్సిల్ (ఐఐపిసి), ఫెడరేషన్ ఆఫ్ ఇండియన్ ఫోటోగ్రఫీ (ఎపి) ఉన్నాయి. ఇవి వ్యక్తులను సభ్యులుగా చేర్చుకొని వివిధ పోటీల ద్వారా, సెమినార్లు, వరాప్ ల ద్వారా ఫోటోగ్రఫీని అభివృద్ధి చేస్తాయి. ఇంకా అంతరాతీయంగా రాయల్ ఫోటోగ్రఫిక్ సొసైటీ (ఆర్పిఎస్) - లండన్, ఇమేజ్ కోలీగ్స్ సొసైటీ (ఐసిఎస్) - అమెరికా, ఫోటోగ్రఫిక్ సొసైటీ ఆఫ్ అమెరికా, వంటి సంస్థలు అనేక సత్కారాలు,

డిస్టింక్షన్స్ అందివ్వడం ద్వారా ప్రతిభను గుర్తించి ఫోటోగ్రఫీని ప్రోత్సహిస్తున్నాయి. ఇవేకాకుండా టాటా వారి 'బెటర్ జర్నల్ ఆఫ్ ఫోటోగ్రఫీ', 'ఏషియల్ ఫోటోగ్రఫీ', స్మార్ట్ ఫోటోగ్రఫీ వంటి పత్రికలు ఫోటోగ్రఫీ అభివృద్ధికి కృషి చేస్తున్నాయి.

1966 సంవత్సరంలో తెలుగునేలపై తొలిసారిగా ఫోటో ప్రదర్శన జరిగింది. నాటి ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ప్రారంభించారు. నాలుగు దశాబ్దాలుపాటు తెలుగునేల ఫోటోగ్రఫీకి ముఖ్యంగా ఆర్ట్ ఫోటోగ్రఫీకి స్వర్ణయుగంగా చెప్పవచ్చు.

రచయిత

టి.శ్రీనివాసరెడ్డి

ఫెలో ఆఫ్ రాయల్ ఫోటోగ్రఫిక్ సొసైటీ - గ్రేట్ బ్రిటన్ email : phototsreddy@gmail.com

తీవ్రమైన ఆకాంక్ష విజయం వైపుకు నడిపిస్తుంది

ఎంతటి మహావ్యక్తమైనా చిన్న విత్త-
నంలోనుంచే మొలకెత్తుతుంది. అలాగే
మహోన్నత విజయాలన్నీ ఒక చిన్న
కోరిక నుంచే ప్రారంభమౌతాయి.
అయితే ఆ కోరిక చాలా తీవ్రమైనదై
వుండాలి. తీవ్రమైన కోరిక బలమైన
కార్యాచరణను ప్రేరేపిస్తుంది.

ఒక వ్యక్తి మనసు తీవ్రమైన కోరిక దిశగా
ప్రేరేపించగలిగితే, ఆ కోరిక సాధనలో
అనుకున్నదానికన్న ఎక్కువ సాధించ-
గలడు.

**"ఒక వ్యక్తి మనసు తీవ్రమైన
కోరిక దిశగా ప్రేరేపించగలిగితే,
ఆ కోరిక సాధనలో అనుకున్న-
దానికన్న ఎక్కువ సాధించగల-
డు."**

చాలామంది విద్యార్థులను భవిష్య-
త్తులో మీరేమౌతారని ప్రశ్నించినప్పుడు
వారి వారి కోరికలను ప్రస్తావిస్తారు. కాని
తరువాత వారు అలా అవ్వక పోవడానికి
కారణం వారికున్నది కోరికకాదు, కేవలం
అభిలాష మాత్రమే.

అభిలాష వల్ల నీలో అంతఃప్రేరణ
జరగదు. అదృష్టవశాత్తు మంచి జరిగినా
ఉన్నత స్థానాన్ని చేరుకోలేరు. దురదృ-
ష్టవశాత్తు చెడు జరిగితే తమని తాము
తిట్టుకుంటూ తీరని కోరికతో కుమిలి-
పోతారు తప్ప, తమ స్థితిని మార్చుకుం-
దామనుకోరు.

ఒక బిల్ గేట్స్ కానీ, స్పిల్బెర్గ్ కాని, స్టీవ్
జాబ్స్ కాని అత్యున్నత స్థితికి చేరారంటే
అది వారిలోనున్న తీవ్రమైన ఆకాంక్ష.

విజయం సాధించడం అన్నా, శక్తిని
సంపాదించడం అన్నా రెండూ ఒకటే.
శక్తి అనేది వ్యవస్థీకృత జ్ఞానం. శక్తిని
అభివృద్ధి చేసుకునేందుకు జ్ఞానం,
సామర్థ్యం సమన్వయ కృషి అవసరం.

తీవ్రమైన కోరిక ఉన్నవారు మానసి-
కంగా, భౌతికంగా ఎన్ని అవాంత-
రాలున్నా తమ
మార్గాన్ని సుగమం చేసుకుంటూ
ముందుకెళతారు. మీ కోరిక మీలో
ఊహలను మొలకెత్తేటట్లు చేయాలి. ఆ
ఊహలలో మీరనుకున్న స్థితిని చేరు-
కోవాలి. ఆ ఊహలు లేదా భావనలే మీ
కలలుగా మారాలి.

మీ భావనలు బలంగా వున్నట్లయితే
మీరెంత వున్నత స్థితిలోవున్నా, హఠా-
త్తుగా మీ స్థితినుంచి క్రిందకు పడినా
అవి మరలా మీ పూర్వ స్థితికి తీసుకెళ్ళ-
డానికి తప్పక దోహదం చేస్తాయి.

అయితే ఈ భావనలు మీ స్వంతమై
ఉండాలి. ఎందుకంటే ఇతరుల
భావనలను మనవిగా చేసుకుంటే అవి
ఫలించక పోవచ్చు. విజయానికి మీరు
గనక స్వంత నిర్వచనం ఇవ్వగలిగి-
తే, మీ భావనలు కూడా స్వంతంగానే
వుంటాయి. ఇతరుల భావాలు, ఆలో-
చనలు మీ మీద ప్రభావం చూపవు. మీ
భావాలు మీకే స్వంతమౌతాయి. మీ
కోరికలు ప్రత్యేకంగా వుండి మీలోనే
ఎదిగి మిమ్మల్ని విజయపథం వైపు
నడిపిస్తాయి.

**"ఒక బిల్ గేట్స్ కానీ, స్పిల్బెర్గ్
కాని, స్టీవ్ జాబ్స్ కాని అత్యున్నత
స్థితికి చేరారంటే అది వారిలో-
నున్న తీవ్రమైన ఆకాంక్ష."**

అబ్దుల్ కలామ్ (మాజి రాష్ట్రపతి)
తన పుస్తకం "వింగ్స్ ఆఫ్ ఫైర్"లో,
తనకి చిన్ననాడే విమానాన్ని తయారు
చెయ్యాలనే కోరిక బలంగా ఏర్పడిం-
దని, ఆ కోరికే తనని గొప్ప శాస్త్రవేత్తగా
తీర్చిదిద్దిందంటారు. "వింగ్స్ ఆఫ్ ఫైర్"
అంటే నిప్పుకు రెక్కలాస్తే, ఇక్కడ నిప్పు
అంటే తృప్తి లేక జ్వలించే కోరిక.

కోరికకు రెక్కలాస్తే అది నిన్ను నిలు-
వనివ్వదు. నువ్వు దాన్ని సాధించేవరకు
నిన్ను నిద్ర పోనివ్వదు.

దురదృష్టవశాత్తు ఈ కోరికలు చెడ్డవైనా
అవి నిద్రపోనివ్వవు. తద్వారా చెడు
ఫలితాలు సిద్ధిస్తాయి. అందువల్లే
కొంతమంది విద్యార్థులు తీవ్రమైన
ప్రేమను (కోరిక) పెంచుకుని, అది
ఫలించక అత్యహత్యలో, హత్యలో
చేస్తున్నారు. కాబట్టి మన కోరికలు
కూడా మంచివయ్యిండాలి. అప్పుడే
వాటి ఫలితాలు మధురంగా వుంటాయి.
తద్వారా మీ కలలు కూడా సుందర
స్వప్నాలయి సాకారమౌతాయి.

మీ కోరికలకు, ఆకాంక్షలకు ఒక నిర్వ-
చనం ఇవ్వండి. అప్పుడే అవి సాధిం-
చడానికి ఒక ప్రణాళికను రూపొందిం-
చగలం. ప్రణాళికతో కూడిన కోరికలు
తప్పక నెరవేరతాయి.

తప్పిపోలేదు....

అవినీతిని సహిస్తూ
మిన్నకుండిపోతున్నానని
అన్యాయాన్ని ప్రశ్నించడం
మరచిపోతున్నానని
అక్రమాలను భరిస్తూ బ్రతకడం
నేర్చుకున్నానని
అవసరాల కోసం మౌనంగా
మిగిలిపోతున్నానని
అసలు నేను స్పృహలో ఉన్నానో
లేనో అర్థం కాక
అసలైన నేను ఎక్కడన్నా
తప్పిపోయానేమోనని
అలుపెరగని అన్వేషణ సాగిస్తోంది
నా అంతరాత్మ
తమచుట్టూ ఉన్న ఉనికిని
చూడటం ఇష్టం లేక
తలలు తమలో దూర్చుకొని
నడుస్తున్న
మెదళ్లు మొద్దు బారిన మొండాల
మధ్య
తమ ఉనికి ప్రపంచానికి
తెలియటం ఇష్టం లేక
ముఖాలకు ముసుగులేసుకుని
మసులుతున్న
గుండెలు బండ బారిన
సమూహాలు నడుమ
నా ఆనవాళ్లకోసం వెతుకుతోంది
అంతరాత్మ
ఏవైపు చూసినా వాస్తవాలు
చూడటానికి ఇష్టపడక
కనురెప్పల గంతులు కట్టుకుని
పుసిబారిన కళ్ళు
బూజబట్టిన గాజు పెంకుల్లా
మెరుస్తున్నాయి
ఎవరిని పలకరించినా నిజాలు
పలకడానికి ఇష్టపడక

మూతికీ మలాములంటించుకున్న
పెదాలపై
చిరుగులు పట్టిన చిరునవ్వులు
మొలుస్తున్నాయి
అందరూ నాకన్నా అసమర్థులేనని
అర్థమౌతోంది
చుట్టూ కులాల కంచెలు కట్టుకుని
మతాల నీడన
మౌనంగా కునుకు తీయడం
నేర్చుకున్నారందరూ
మెలకువలోనే రాని నిద్రను కళ్ళకు
అలుముకుంటూ
చీకట్లలో బతకడానికి అలవాటు
పడ్డారందరూ
మెదడు పొరల నడుమ రాశులుగా
పోయబడిన
కోరికల కింద సిదిలలుగా
మారుతున్నాయి ప్రశ్నలన్ని
అందరూ నాకన్నా స్వార్థపరులేనని
అవగతమౌతోంది
ప్రశ్నలన్నిటినీ మడిచి మోకాళ్ళ కింద
దాచేసుకుని
మనసు గోడల నిండా తడి ఆరని
అసూయ ద్వేషాల
పచ్చటి నెత్తుటి మరకలు
పులుముకునినిశీధిసంపదలల
వెలుగుల మధ్య శవాల్లా
నిద్రపోతున్నారందరూ
నేను మాత్రమే ఇంకా మేల్కొనే
ఉన్నానని నేనెక్కడా తప్పిపోలేదని
ఆలస్యంగానైనా అసలు విషయం
తెలుసుకుని
మౌనం దుప్పట్ల కప్పుకొని వెచ్చగా
నిద్రపోతోంది నాఅంతరాత్మ
-----ఈదర.శ్రీనివాస రెడ్డి

బహుమతి పొందిన కవిత

గుప్త నిధి

ఒంటి విరుపులు పంటి మెరుపులు
మెలికల కులుకుల మార్జాల గమనాలే
మకుటానికి మానికలంటూ
మొక్కుబడిగా ఆత్మ సౌందర్యానికి
అర్థం మార్చేస్తున్న అర్థ రహిత
అందాల పోటీలలో
న్యాయ నిర్ణేతల నట్టువాయిద్యాల
వంత విన్యాసాల్లో విషయమేమంటే
విశ్వ సుందరిగా విజేతవంటూ
వర్తక విస్తరణకై అర కొరగా
వలువల్ని విలువల్ని కుదించటం
పడతుల పరువుని పడదోయాలని
పన్నాగం చేసే పన్నగ సమాజంలో
నిలువ లేక నివురు గప్పిన
నిజమైన నిప్పు కణికలకు
విలువ కట్టే నిరలాక్షముంటేనే
నిశ్చలంగా నిల బడుతాయి
గుట్టుగా దాచిన స్త్రీల గుప్త
సౌందర్య నిధి నిక్షేపాలు
గుడ్డిగా గుప్పెట తెరిస్తే
గురివింద సాయికి పడపోతాయి
మహిలో ఆచంద్రార్కం మెరిసే
హరి చంద్ర సతి మాంగల్యాలు
మగువ ప్రాణమైన మానాభిమాన
మహిమాన్విత సాఫల్యాలు
బాడీ షేమింగ్ చేయొద్దంటూనే
బాగున్నావని బాగోలేవని చెప్పి
భామలను బొమ్మలుగా చూపే
బాధాకర సుందర పోటీల్లో
అతివల ఆత్మన్యూనత
పర్యాలు ముగించేది ఎప్పుడు?
పాంచాలీ పరాభవ
ఘట్టాలు ఆపించేది ఎవరు?

★ ★ ★

D. అనసూయాదేవి

గ్రంథాలయం - ఈ పేరెక్కడో విన్నట్టుండా ? అవును ఒకప్పుడు ప్రతిఒక్కరు ఎ శనివారమో లేక ఆదివారమో లేదా వారంలో ఎదో ఒకోజు గ్రంథాలయానికి వెళ్లి కాస్తంత జ్ఞానాన్ని పెంచుకున్న వాళ్ళమే . కానీ రాను రాను ఈ అంతరాల యుగంలో, స్మార్ట్ ఫోన్ల ఒరవడిలో పడి పుస్తకం వంక చూసే వాళ్ళే కనుమరుగయ్యారు . ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో ప్రభుత్వాలు కూడా తమ ప్రాధాన్యతలను మార్చుకుని గ్రంథాలయాల పై చిన్నచూపు చూస్తు వాటికి నిధులు కేటాయించటం మానివేశాయి .

మళ్ళీ ఇన్నాళ్ళకు గ్రంథాలయాల పట్ల ప్రస్తుత ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తో వాటికి నిధులు కేటాయించి పునర్నిర్మింపచేస్తున్నాయి అంటే దాని వెనుక ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గ్రంథాలయాల చైర్మన్ మందపాటి శేషగిరి రావు గారి కృషి ఎంతైనా ఉంది . ఈ మాసం పుస్తకాలకు ప్రాణం పోస్తున్న ఆయనతో ముఖా ముఖి.

ప్రస్తుతం మన రాష్ట్రంలో ఎన్ని గ్రంథాలయాలు ఉన్నాయి సర్ , వాటి పరిస్థితి ఏమిటి సర్?

మ .శ .: మన రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం 1700 గ్రంథాలయాలు , 13 జిల్లా గ్రంథాలయాలు , 4 ప్రాంతీయ గ్రంథాలయాలు నెలకొని ఉన్నాయి . గత ప్రభుత్వాలు గ్రంథాలయాలను నిర్లక్ష్యం చెయ్యటంతో పాటు వాటికి అందించాల్సిన నిధులను అందించక పోవటంతో కొత్త పుస్తకాలను కొనలేక పాఠకులకు అవి దూరమయ్యాయి .

గ్రంథాలయాలకు నిధులు ఎక్కడినుంచి వస్తాయి ?

మ .శ .: గ్రంథాలయాలకు ప్రజలు కట్టే ఇంటి పన్నుల పైన 8% సెస్సు విధించటం వల్ల, ఆ సెస్సు నుండి నిధులు సమకూరుతాయి . గతంలో ఆ నిధులను ప్రభుత్వాలు గ్రంథాలయాలకు అందించకుండా వేరే పథకాలకు మళ్ళిస్తుంటే గ్రంథాలయాలు ములన పడ్డాయి.

ప్రస్తుతం గ్రంథాలయాలకు ఎన్ని నిధులు ఖర్చుబెట్టారు ?

2021 లో చైర్మను గా పదవి చేపట్టిన తరువాత , ముఖ్యమంత్రి గారి ఆశిస్సులతో గ్రంథాలయాలకు 15 కోట్ల 74 లక్షల రూపాయల నిధులను ప్రభుత్వం నుండి రాబట్ట గలిగాను. వాటిలో ఇప్పటి వరకు పుస్తకాల కొనుగోలుకు 10 కోట్ల రూపాయలను ఖర్చుబెట్టటం జరిగింది .

అదే విధంగా కడప, నెల్లూరు గ్రంథాలయాలకు నూతన భావనలు నిర్మిస్తున్నాము . కర్నూలు , విజయనగరామ్ , గుంటూరు లలో కూడా త్వరలో నూతన భావనలకు శంఖుస్థాపన చేయనున్నాము .

నేటి డిజిటల్ యుగం లో యువత పూర్తిగా సెల్ ఫోన్లకు బానిసలై వాటితోనే రోజంతా కాలక్షేపం చేస్తున్నారు. బుక్ రీడింగ్ అనేది అడుగంటి పోతున్న ఇటువంటి తరుణంలో మీరు గ్రంథాలయాలకు యువతను రాప్పించగలం అని నమ్ముతున్నారా ?

ముఖా ముఖి

మ.శ . : మీరన్న మాట నిజమే కాని , గ్రంథాలయాలలో ఒక ఆహ్లాదకరమయన వాతావరణాన్ని మనం పొరకులకు అందించగలిగితే, తప్పకుండా మళ్ళి యువత వీటి వైపు చూస్తారని మా నమ్మకం . అందుకనే మనం -మన గ్రంథాలయం అనే కార్యక్రమం ద్వారా ప్రతి నెల మొదటి శని వారం గ్రంథాలయాలను సుబ్రహ్మణ్య, వాటి చుట్టూ మొక్కలు పెంచి రంగులతో తీర్చి దిద్ది సరికొత్త ప్రపంచాన్ని పాటకుల ముందు ఉంచటానికి మావంతు కృషి చేస్తున్నాము .

నేటి పిల్లలకు గ్రంథాలయం అంటే ఏమిటో కూడా తెలియదు వాళ్ళను ఎలా రాప్పించాగాలుగుతారు ?

మ.శ . : పిల్లల్ని ఆకర్షించటానికి ఇప్పటికే దసర, సంక్రాంతి, వేసవి సెలవుల్లో సమ్మర్ కాంపులు నిర్వహించి వివర కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తున్నాం. భావివ్యతులో గ్రంథాలయ దర్శని అనే కార్యక్రమం ద్వారా, ప్రతి వారం ఒక స్కూల్ కు చెందిన పిల్లలను మా బస్సులలో దగ్గరలోని

గ్రంథాలయానికి తీసుకెళ్ళి రోజంతా అక్కడే గడిపే ఏర్పాట్లు చేయబోతున్నాము.

తల్లిదండ్రులు కూడా పిల్లలను పుణ్యక్షేత్రాలు తిప్పే బదులు దగ్గరలోని గ్రంథాలయాలకు తీసుకు వెళితే వారిలో తెలుసుకూవాలన్న తపన మరింత పెరుగుతుంది. అదే సత్యాన్వేషణకు మూల సూత్రం.

రచయితలకు మీ సంస్థ ఎటువంటి ప్రోత్సాహం ఇస్తుంది ?

రచయితలు ఎవరైనా నేరుగా మమ్మలను సంప్రతిస్తే వారి పుస్తకాలను మేమే కొనుగోలు చేసి మా గ్రంథాలయాలన్నిటాకి వాటిని సరఫరా చేస్తాము .

వ్యక్తి గత వివరాలు

తండ్రి పేరు :

మందపాటి లుద్దయ్య

తల్లి పేరు : ఎసమ్మ

భార్య పేరు : రోజా రాణి

కుమార్తె : ప్రణతి ఆర్యన్

కుమారుడు : ప్రవీణ్ ఆర్యన్

విద్యాభ్యాసం

పాటశాల విద్య : అమరావతి జిల్లా పరిషత్ హై స్కూల్

ఉన్నత విద్య :

ధరణికోట ప్రభుత్వ డిగ్రీ కాలేజీ మరియు ఆచార్య నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం

ఉద్యోగ రాజకీయ పర్యాలు :

1996 లో న్యూ ఇండియా ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీలో డెవలప్మెంట్ ఆఫీసురు గా ఉద్యోగం చేస్తూ , 2009 లో రాజకీయాలలోకి ప్రవేశం . 2009 లో తాడికొండ నియోజక వర్గానికి తెలుగు దేశం అబ్కర్డిగా ప్రకటించబడి చివరినిమిషంలో బిబ ఫారం రానందున మళ్ళి ఉద్యోగంలోకి చేరారు.

2011 నుండి వైఎస్ ఆర్ సి పి ఆవిర్భావం తో ఆ పార్టీమీద అభిమానంతో ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేసి పార్టీ కార్యకలపాలలో చురుకుగా పాల్గొంటున్నారు .

G-20 (దిగ్రూప్ ఆఫ్ ట్వంటీ) ట్వంటీ

కరెంటు
అఫైర్స్

ది గ్రూప్ ఆఫ్ ట్వంటీ - G20

గ్రూప్ ఆఫ్ ట్వంటీ, లేదా G20, అంటే అంతర్జాతీయ ఆర్థిక ఎజెండాలోని అత్యంత ముఖ్యమైన అంశాలపై అంతర్జాతీయ సహకారం కోసం ఏర్పాటు చేయబడ్డ ప్రధాన వేదిక. ఇది ప్రపంచంలోని అభివృద్ధి చెందిన మరియు అభివృద్ధి చెందుతున్న ఆర్థిక వ్యవస్థలను ఒకచోట చేరి వారి అభివృద్ధికి ఇతర దేశాలతో చర్చించటానికి ఒక గొప్ప వేదికగా ఉపయోగపడుతుంది.

"G20లో అరెంటీనా, ఆస్ట్రేలియా, బ్రెజిల్, కెనడా, చైనా, EU, ఫ్రాన్స్, జర్మనీ, ఇండియా, ఇండోనేషియా, ఇటలీ, జపాన్, మెక్సికో, రష్యా, సౌదీ అరేబియా, దక్షిణాఫ్రికా, దక్షిణ కొరియా, టర్కీ, UK మరియు USA ఉన్నాయి. G20 దేశాలు కలిసి ప్రపంచ GDPలో 90%, ప్రపంచ వాణిజ్యంలో 80% మరియు ప్రపంచ జనాభాలో మూడింట రెండు వంతుల వాటాను కలిగి ఉన్నాయి."

G20లో అరెంటీనా, ఆస్ట్రేలియా, బ్రెజిల్, కెనడా, చైనా, EU, ఫ్రాన్స్, జర్మనీ, ఇండియా, ఇండోనేషియా, ఇటలీ, జపాన్, మెక్సికో, రష్యా, సౌదీ అరేబియా, దక్షిణాఫ్రికా, దక్షిణ కొరియా,

టర్కీ, UK మరియు USA ఉన్నాయి. G20 దేశాలు కలిసి ప్రపంచ GDPలో 90%, ప్రపంచ వాణిజ్యంలో 80% మరియు ప్రపంచ జనాభాలో మూడింట రెండు వంతుల వాటాను కలిగి ఉన్నాయి.

G20 యొక్క లక్ష్యాలు:

ఎ) ప్రపంచ ఆర్థిక స్థిరత్వం, స్థిరమైన వృద్ధిని సాధించడానికి దాని సభ్యుల మధ్య విధాన పరమైన సమన్వయం ఏర్పాటు చేయటం

బి) ఆర్థిక సంక్షోభాలను నిరోధించే ఆర్థిక నిబంధనలను ప్రోత్సహించడం మరియు రూపొందించటం

సి) కొత్త అంతర్జాతీయ ఆర్థిక విధానాన్ని రూపొందించడం.

ఎప్పుడు ఏర్పడింది

1990లలో అనేక అభివృద్ధి చెందుతున్న ఆర్థిక వ్యవస్థల్లో తలెత్తిన ఆర్థిక సంక్షోభాలకు ప్రతిస్పందనగా G20 సృష్టించబడింది. ఈ దేశాలలో కొన్ని ప్రపంచ ఆర్థిక చర్చలలో తగినంతగా ప్రాతినిధ్యం దక్కటం లేదని దీన్ని ఏర్పాటు చేయటం జరిగింది.

డిసెంబర్ 1999లో, ప్రపంచ ఆర్థిక స్థిరత్వానికి కీలకమైన

కొండేటి వీణ

సమన్వయంపై అనధికారిక సంభాషణ కోసం జర్మనీలోని బెర్లిన్ లో అభివృద్ధి చెందిన మరియు అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల ఆర్థిక మంత్రులు మరియు సెంట్రల్ బ్యాంక్ గవర్నర్లు మొదటిసారి సమావేశమయ్యారు. అప్పటి నుండి, ఆర్థిక మంత్రులు మరియు సెంట్రల్ బ్యాంక్ గవర్నర్లు ఏటా సమావేశమవుతున్నారు. భారతదేశం 2002లో G20 ఆర్థిక మంత్రులు మరియు సెంట్రల్ బ్యాంక్ గవర్నర్ల సమావేశానికి ఆతిథ్యం ఇచ్చింది. 2008 లో ప్రపంచ ఆర్థిక సంక్షోభాన్ని పరిష్కరించడానికి G20ని శిఖరాగ్ర స్థాయి చర్చలకు వేదికగా మార్చారు.

G20 యొక్క సంస్థాగత నిర్మాణం

G-20 శాశ్వత సచివాలయం , సిబ్బంది లేకుండా పనిచేస్తుంది. చైర్మన్ పదవి సభ్యుల మధ్య ప్రతి సంవత్సరానికి మారుతూ వుంటుంది .G20 దేశాల నుండి చైర్మన్ పదవి ఎంపిక చేయబడుతుంది . G20 సమ్మిట్ షెర్పా మరియు ఫైనాన్స్ ట్రాక్ల ద్వారా నిర్వహించబడుతుంది, ఇవి శిఖరాగ్ర సమావేశాలలో ఆమోదించబడిన సమస్యలు, నిబంధనలను తయారు చేస్తాయి షెర్పాస్ ట్రాక్- అభివృద్ధి, అవినీతి నిరోధకం మరియు ఆహార భద్రత వంటి ఆర్థికేతర మరియు ఆర్థిక సమస్యలపై దృష్టి పెడుతుంది. ఆర్థిక మంత్రులు మరియు సెంట్రల్ బ్యాంక్ గవర్నర్లు ఫైనాన్స్ ట్రాక్కు నాయకత్వం వహిస్తుండగా, షెర్పాలు షెర్పా ట్రాక్కు నాయకత్వం వహిస్తారు.రెండు ట్రాక్లలో, సభ్యుల సంబంధిత మంత్రిత్వ శాఖల నుండి ఆహ్వానించబడిన అతిథి దేశాలు మరియు వివిధ అంతర్జాతీయ సంస్థల నుండి ప్రతినిధులు పాల్గొనే వర్కింగ్ గ్రూపులు ఉన్నాయి.

G20 ప్రక్రియ యొక్క విధానపరమైన నిర్ణయాలు , అంతర్గత అంశాలు. ముఖ్యమైన ప్రణాళిక, చర్చలు మరియు అమలు పనులను షెర్పాలు నిరంతరం పర్యవేక్షిస్తారు .

ఫైనాన్స్ ట్రాక్ ఆర్థిక సమస్యలపై దృష్టి పెడుతుంది. షెర్పా మరియు

ఫైనాన్స్ ట్రాక్లు రెండు వర్కింగ్ గ్రూపుల శ్రేణి లో అతున్నత సాంకేతిక నిపుణులు ఉంటారు . అదనంగా, ఆర్థిక అభివృద్ధి మంత్రుల సమావేశాలు , కార్మిక, వ్యవసాయం,పర్యాటక మంత్రివర్గ సమావేశాలు వంటి అనేక మంత్రివర్గ సమావేశాల నిర్వహణ ద్వారా ఎజెండా అభివృద్ధి చేయబడుతుంది .

G20 సమ్మిట్లు

ఇప్పటి వరకు 17 జి20 సదస్సులు జరిగాయి. ప్రపంచ ఆర్థిక సంక్షోభాన్ని ఎదుర్కోడానికి నవంబర్ 2008లో US అధ్యక్షుడు వాషింగ్టన్లో మొదటి సమ్మిట్ ని నిర్వహించారు. మొదటి సమ్మిట్లో, నాయకులు ప్రపంచ ఆర్థిక మరియు ఆర్థిక సంక్షోభానికి గల కారణాలను చర్చించారు. (i) ప్రపంచ వృద్ధిని పునరుద్ధరించడం, (ii) అంతర్జాతీయ ఆర్థిక వ్యవస్థను బలోపేతం చేయడం అనే ప్రధాన లక్ష్యాల చుట్టూ ఒక కార్యాచరణ ప్రణాళికను అమలు చేయడానికి అంగీకరించారు.

భారతదేశం మరియు G-20

G20 ప్రక్రియలో భారతదేశం యొక్క భాగస్వామ్యం : ప్రధానంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న ఆర్థిక వ్యవస్థగా ,అంతర్జాతీయ ఆర్థిక వ్యవస్థ యొక్క స్థిరత్వంలో భారతదేశం మొట్టమొదట సానంలో ఉండటం వల్ల G-20లో కీలకమైన వాటా ఇవ్వబడింది.

భారతదేశం ప్రారంభం నుండి షెర్పాస్ ట్రాక్ మరియు

ఫైనాన్సియల్ ట్రాక్ రెండింటిలోనూ G20 సన్నాహక ప్రక్రియలో చురుకుగా పాల్గొంటోంది. మొత్తం ఏడు జి20 శిఖరాగ్ర సమావేశాల్లో భారత ప్రధాని పాల్గొంటు వస్తున్నారు . G20 సమ్మిట్లలో భారతదేశం కీలక పాత్ర పోషిస్తోంది .

అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల వృద్ధి అవకాశాలు దెబ్బతినకుండా చూసుకోవడం, అభివృద్ధి చెందుతున్న ఆర్థిక వ్యవస్థలకు వారి అభివృద్ధి అవసరాలను తీర్చడానికి తగినన్ని ఆర్థిక వనరుల ప్రవాహాన్ని నిర్ధారించాల్సిన అవసరంపై ప్రపంచ సమాజం దృష్టిని కేంద్రీకరించడానికి భారతదేశం కృషి చేసింది.

బలమైన, స్థిరమైన మరియు సమతుల్య వృద్ధికి ఫ్రేమ్వర్క్ను ఏర్పాటు చేయడం, అంతర్జాతీయ ఆర్థిక నియంత్రణ వ్యవస్థలను బలోపేతం చేయడం, బ్రెట్టన్ వుడ్స్ సంస్థలను సంస్కరించడం, వాణిజ్య ఆర్థిక వ్యవస్థను సులభతరం చేయడం, దోహా ఎజెండాను ముందుకు తీసుకెళ్లడం కోసం G20 చర్చలలో చైతన్యం ,విశ్వసనీయతను కొనసాగించడానికి భారతదేశం కృషి చేసింది.

తక్షణ అసమతుల్యతలను మాత్రమే కాకుండా అభివృద్ధి ద్వారా ఏర్పడే అసమతుల్యతలను కూడా పరిష్కరించడానికి అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలలో మిగులు పొదుపులను పెట్టుబడులుగా రీసైకింగ్ చేయాలని మన మన ప్రధాన మంత్రి పిలుపునిచ్చారు.

యురోజోన్ లో అంతర్గత అసమతుల్యత. స్థిరమైన, సమగ్రమైన ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థను సాధించడం కోసం భారతదేశం G20 ప్రక్రియకు కట్టుబడి ఉంది అని ప్రధాని అన్నారు .

షెర్పా ట్రాక్ నుండి G20 ప్రక్రియ సభ్య దేశాల షెర్పాలచే సమన్వయం చేయబడుతుంది, వీరు ఆయా దేశాల నాయకుల వ్యక్తిగత దూతలు. షెర్పా ట్రాక్ 13 వర్కింగ్ గ్రూప్లు, 2 ఇనిషియేటివ్లు కలిగి ఉంది . అవి రీసెర్చ్ ఇన్స్టోవేషన్ ఇనిషియేటివ్ గేడరింగ్ (RIIG) మరియు G20 ఎంపవర్. వీటిలోని సభ్యులు ఏడాది పొడవునా కలుసుకుని సమస్యలపై చర్చిస్తారు . ముఖ్యమైన చర్చలు షెర్పా సమావేశాలకు ఏకాభిప్రాయాలు సాధించటానికి ఉపయోగ పడతాయి . షెర్పా-స్థాయి సమావేశాల ఫలిత పత్రం చివరికి లీడర్స్ డిక్లరేషన్ కు ఆధారం అవుతుంది, ఇది వచ్చే ఏడాది సెప్టెంబర్ లో జరిగే ఆఖరి న్యూఢిల్లీ సమ్మిట్ లో అన్ని G20 సభ్యదేశాల నాయకులు చర్చించి, సంతకం (ఏకాభిప్రాయం వచ్చిన తర్వాత) చేయబడుతుంది.

అదనంగా, G20 దేశాల పౌర సమాజాలు, పార్లమెంటేరియన్లు, థింక్ ట్యాంక్లు, మహిళలు, యువత, కార్మికులు, వ్యాపారాలు మరియు పరిశోధకులను ఒకచోట చేర్చే ఎంగేజ్మెంట్ గ్రూపులు కూడా ఇందులో ఉన్నాయి. స్టార్ట్ 20 ఎంగేజ్మెంట్ గ్రూప్ భారతదేశం యొక్క G20 ప్రెసిడెన్సీ క్రింద మొదటిసారిగా స్థాపించబడింది, వేగంగా మారుతున్న ప్రపంచ దృష్టాంతానికి ప్రతిస్పందించే ఆవిష్కరణలను నడపడంలో స్టార్ట్ వల్ పాత్రను ఇది గుర్తిస్తుంది. బాలి సమ్మిట్ లో ప్రధాన మంత్రి నరేంద్ర మోదీ వివరించిన విధంగా, ఎంగేజ్మెంట్ గ్రూపులతో క్రియాశీల సంప్రదింపులు భారతదేశం యొక్క "సమిష్టి ప్రతిష్టాత్మక, నిర్ణయాత్మక మరియు కార్యాచరణ-ఆధారిత" G20 విధానంలో అంతర్భాగం కానున్నాయి.

భారతదేశం G-20 నాయకత్వం

డిసెంబర్ 1, 2022 నుండి నవంబర్ 30, 2023 వరకు భారతదేశం G20 అధ్యక్షత వహించనుంది . 43 మంది డెలిగేషన్ల అధిపతులు ఈ ఏడాది సెప్టెంబర్ లో జరిగే చివరి న్యూఢిల్లీ సమ్మిట్ లో పాల్గొంటారు.

G20 లోగో భారతదేశ జాతీయ జెండా యొక్క శక్తివంతమైన రంగుల నుండి ప్రేరణ పొందింది - కుంకుమ, తెలుపు మరియు ఆకుపచ్చ మరియు నీలం రంగులతో ఇది ఏర్పడింది . ఇది

సవాళ్ల మధ్య వృద్ధిని ప్రతిబింబించే భారతదేశపు జాతీయ పుష్పమైన కమలం భూమిని మోస్తున్నట్లు డిజైన్ చేయబడింది . దీని అర్థం భూమి , భుతలవతరణం పట్ల భారతదేశం యొక్క ఆలోచనలను ప్రతిబింబిస్తుంది, ప్రకృతితో సంపూర్ణ సామరస్యంతో మెలగాలని ఇది ఉద్ఘోషిస్తుంది . G20 లోగో క్రింద దేవనాగరి లిపిలో "భారత్" అని వ్రాయబడింది.

"భారతదేశం యొక్క G20 థీమ్ - వసుధైవ కుటుంబం లేదా ఒక భూమి ,ఒక కుటుంబం ,ఒక భవిష్యత్తు - ఇది మహా ఉపనిషత్ యొక్క పురాతన సంస్కృత గ్రంథం నుండి తీసుకోబడింది. ముఖ్య ఇతివృత్తం ఏమిటంటే అన్ని జీవులకే ఒకే ప్రధానతను విలువను ఇవ్వాలని ఇది ధృవీకరిస్తుంది - మానవుడు, జంతువులు, మొక్కలు మరియు సూక్ష్మజీవులు - భూమిపై, విస్తృత విశ్వంలో వాటి పరస్పర అనుసంధానం పైన ఇది దృష్టి పెడుతోంది . (పర్యావరణం కోసం జీవనశైలి), "

"భారతదేశం యొక్క G20 థీమ్ - వసుధైవ కుటుంబం లేదా ఒక భూమి ,ఒక కుటుంబం ,ఒక భవిష్యత్తు - ఇది మహా ఉపనిషత్ యొక్క పురాతన సంస్కృత గ్రంథం నుండి తీసుకోబడింది. ముఖ్య ఇతివృత్తం ఏమిటంటే అన్ని జీవులకు ఒకే ప్రాధాన్యతను , విలువను ఇవ్వాలని ఇది ధృవీకరిస్తుంది - మానవుడు,

జంతువులు, మొక్కలు మరియు సూక్ష్మజీవులు – భూమిపై, విస్తృత విశ్వంలో వాటి పరస్పర అనుసంధానం పైన ఇది ద్రుష్టి పెడుతోంది . పర్యావరణం కోసం జీవనశైలి, దాని అనుబంధిత, పర్యావరణపరంగా స్థిరమైన , బాధ్యతాయుతమైన ఎంపికలతో, వ్యక్తిగత జీవనశైలి మరియు జాతీయ అభివృద్ధి రెండింటిలోనూ, ప్రపంచవ్యాప్తంగా పరివర్తనాత్మక చర్యలకు ఇది దారి తీస్తుంది, ఫలితంగా పరిశుభ్రమైన, పచ్చదనం , ఉజ్వలమైన భవిష్యత్తు ఉంటుంది.

భారతదేశం కోసం, G20 నాయకత్వం “అమృతకాల్” ప్రారంభాన్ని సూచిస్తుంది, 25-సంవత్సరాల కాలం 15 ఆగస్టు 2022న స్వాతంత్ర్యం పొందిన 75వ వార్షికోత్సవం నుండి ప్రారంభమై, స్వాతంత్ర్యం యొక్క శతాబ్ది వరకు, మన దేశ ఆర్థిక భవిష్యత్తు ఉజ్వలమానంగా వెలుగొందాలని అనేక కార్యక్రమాలు ప్రారంభిస్తున్నారు .

G20 ద్వారా సామూహిక పనిని ప్రోత్సహించడానికి, బహుళ-క్రమశిక్షణా పరిశోధనలను చేపట్టడానికి , విపత్తుల వల్లప్రమాదాలు తగ్గింపుపై ఉత్తమ పద్ధతులను అధ్యయనం చేయడానికి ఒక కొత్త వర్కింగ్ గ్రూప్ ఏర్పాటు చేయబడుతుంది.

భారతదేశం యొక్క ప్రత్యేక ఆహ్వానిత అతిథి దేశాలు బంగ్లాదేశ్, ఈజిప్ట్, మారిషస్, నెదర్లాండ్స్, నైజీరియా, ఒమన్,

సింగపూర్, స్పెయిన్ మరియు UAE.G-20 యొక్క ఆహ్వానిత అంతరాజాతీయ సంస్థలు UN, IMF, వరల్డ్ బ్యాంక్, WHO, WTO, ILO, FSB, OECD, AU చైర్, NEPAD చైర్, ASEAN చైర్, ADB, ISA మరియు CDRI ఇందులో పాల్గొన బోతున్నాయి .G20 సమావేశాలు కేవలం న్యూఢిల్లీ లేదా ఇతర మహానగరాలకు మాత్రమే పరిమితం కావు. దాని G20 ప్రెసిడెన్సీ థీమ్ “వసుధైవ కుటుంబం” – “ఒకే భూమి ఒక కుటుంబం ఒక భవిష్యత్తు, అనే ప్రధాన మంత్రి యొక్క విజన్ నుండి స్ఫూర్తిని పొందుతూ, భారతదేశం లోని 32 విభిన్న ప్రాంతాలలో 50కి పైగా నగరాల్లో 200 సమావేశాలను నిర్వహిస్తుండం జరుగుతుంది . వర్క్ స్ట్రీమ్లు, G20 ప్రతినిధులు , అతిథులకు భారతదేశం యొక్క గొప్ప సాంస్కృతిక వారసత్వం యొక్క సంగ్రహాలలోకనం అందించడానికి ,వారికి ఒక ప్రత్యేకమైన భారతీయ అనుభవాన్ని అందించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. G20 సెక్రటేరియట్ లో దేశ పౌరులకు అద్వితీయమైన అవకాశాన్ని అందించడానికి కూడా ఒక అవకాశం ఉంటుంది .

భారత G20 ప్రెసిడెన్సీ G20 సభ్య దేశాలు, ప్రత్యేక ఆహ్వానితులు మరియు ఇతరుల కోసం ఒక సంవత్సరం పాటు భారతదేశ కార్యక్రమాలను ప్లాన్ చేసింది.

భారతదేశం యొక్క G20 ప్రాధాన్యతలు ఏమిటి?

గ్రీన్ డెవలప్ మెంట్, క్లెమెట్ ఫైనాన్స్ & లైఫ్

కోవిడ్-19 మహమ్మారి వాతావరణ మార్పుల యొక్క క్యాస్కేడింగ్ ప్రభావాలతో వ్యవస్థల బలహీనతలను బహిర్గతం చేయడంతో, G20కి నాయకత్వం అస్తిత్వ ముప్పును ఎలా ఎదుర్కోవాలో చూచుకుంటున్నది . ఈ విషయంలో, క్లెమెట్ ఫైనాన్స్ మరియు టెక్నాలజీపై మాత్రమే కాకుండా, ప్రపంచవ్యాప్తంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలకు మరియు , భారత దేశానికి వాతావరణ మార్పు అనేది ఒక కీలకమైన ప్రాధాన్యత కలిగిని అంశం .

పరిశ్రమ, సమాజం మరియు ఇతర రంగాలలో వాతావరణ మార్పుల సమస్యను అర్థం చేసుకుంటూ, భారతదేశం ప్రపంచానికి జీవం (పర్యావరణానికి జీవనశైలి) అందించడానికి ప్రయత్నం చేస్తోంది – ఇది మన దేశం యొక్క సుసంపన్నమైన, పురాతన స్థిరమైన సంప్రదాయాల నుండి స్వీకరించడానికి ఒక ఉద్యమం ల పూర్తి చెయ్యటానికి ముందుకు వెళుతున్నారు . మార్కెట్లు, పర్యావరణ స్పృహతో కూడిన పద్ధతులను అనుసరించడానికి ఇది దోహదం చేస్తుంది . ఇది భారతదేశం యొక్క G20 థీమ్ ‘వసుధైవ కుటుంబం’ లేదా ‘వన్ ఎర్త్. ఒక కుటుంబం, వన్ ప్ల్యాచర్ కు దగ్గరగా ఉంటుంది.

**భారతదేశం యొక్క G20 ప్రాధా-
న్యతలు ఏమిటి?**

**గ్రీన్ డెవలప్ మెంట్, క్లైమేట్ ఫైనాన్స్
& లైఫ్**

కోవిడ్-19 మహమ్మారి వాతావరణ మార్పుల యొక్క ప్రభావాలతో వ్యవస్థలు బలహీనతలను బహిర్గతం చేయడంతో, G20కి నాయకత్వం అస్తిత్వ ముప్పును ఎలా ఎదుర్కోవాలో చర్చించటానికి వీలౌతుంది. ఈ విషయంలో, క్లైమేట్ ఫైనాన్స్ మరియు టెక్నాలజీపై మాత్రమే కాకుండా, ప్రపంచవ్యాప్తంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలకు మరియు, భారత దేశానికి వాతావరణ మార్పు అనేది ఒక కీలకమైన ప్రాధాన్యత కలిగిని అంశం.

పరిశ్రమ, సమాజం మరియు ఇతర రంగాలలో వాతావరణ మార్పుల సమస్యను అర్థం చేసుకుంటూ, భారతదేశం ప్రపంచానికి జీవం (పర్యావరణానికి జీవనశైలి) అందించటానికి ప్రయత్నం చేస్తోంది - ఇది మన దేశం యొక్క సుసంపన్నమైన, పురాతన స్థిరమైన సంప్రదాయాల నుండి స్వీకరించటానికి ఒక ఉద్యమం లా పూర్తి చెయ్యటానికి ముందుకు వెళుతున్నారు. మార్కెట్లు, పర్యావరణ స్పృహతో కూడిన పద్ధతులను అనుసరించడానికి ఇది దోహదం చేస్తుంది. ఇది భారతదేశం యొక్క G20 థీమ్ కు దగ్గరగా : 'వసుధైవ కుటుంబం' లేదా 'వన్ ఎర్త్. ఒక కుటుంబం. వన్ ప్యూచర్'. అనే నినాదాన్ని నిజం చెయ్యాలనుకుంటోంది.

సాంకేతిక పరివర్తన & డిజిటల్ పబ్లిక్ ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్

G20 ప్రెసిడెన్సీగా, భారతదేశం సాంకేతికత పట్ల మానవ-కేంద్రీకృత విధానం డిజిటల్ పబ్లిక్ ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్, ఫైనాన్సియల్ ఇన్ క్లూజన్ మరియు వ్యవసాయం నుండి విద్య వరకు వివిధ రంగాలలో సాంకేతికతతో కూడిన అభివృద్ధి సులభతరం చేస్తుంది.

21వ శతాబ్దానికి బహుపాక్షిక సంస్థలు

21వ శతాబ్దంలో సవాళ్లను ఎదుర్కొనేందుకు సరిపోయే మరింత జవాబుదారీతనం, కలుపుకొని పోయే న్యాయబద్ధమైన ప్రాతినిధ్య బహుళ ధ్రువ అంతర్జాతీయ వ్యవస్థను రూపొందించే సంస్కరించబడిన బహుపాక్షికత కోసం ఒత్తిడిని కొనసాగించడం భారతదేశం యొక్క G20 ప్రాధాన్యత.

మహిళల నేతృత్వంలో అభివృద్ధి

భారతదేశం యొక్క G20 చర్చలలో మహిళా సాధికారత మరియు ప్రాతినిధ్యం ప్రధానాంశంగా ఉండటంతో, సమీకృత వృద్ధి మరియు అభివృద్ధిని హైలైట్ చేయడానికి G20 ఫోరమ్ ను

ఉపయోగించాలని భారతదేశం భావిస్తోంది. ఇది సామాజిక-ఆర్థిక అభివృద్ధి మరియు SDGల సాధనను పెంచడానికి మహిళలను ముందుకు తీసుకురావడం, ప్రముఖ సానాలోకి తీసుకురావడంపై దృష్టి పెడుతోంది.

భారతదేశం తన ప్రెసిడెన్సీ టర్మ్ ఎజెండాను అనేక సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలతో ప్రారంభించింది, ఇందులో వివిధ కార్యకలాపాలు, దేశవ్యాప్తంగా 75 విద్యా సంస్థలతో ప్రత్యేక యూనివర్సిటీ కనెక్ట్ ఈవెంట్లు, G20 లోగో మరియు రంగులతో 100 ASI స్మారక చిహ్నాలను వెలిగించడం మరియు నాగాలాండ్ లోని హోంబిల్ ఫెస్టివల్ లో G20ని ప్రదర్శిస్తూ జరుగుతుంది. ఇసుక కళాకారుడు శ్రీ సుదర్శన్ పట్నాయక్ ఒడిశాలోని పూర్ బీచ్ లో భారతదేశం యొక్క G20 లోగో యొక్క ఇసుక కళాక్రమిని కూడా రూపొందించారు. వివిధ ఇతర కార్యక్రమాలు, యువత కార్యకలాపాలు, సాంస్కృతిక ప్రదర్శనలు మరియు సంబంధిత నగర-వేదికల పైన ప్రసంగాలు, సంప్రదాయాలను ప్రదర్శించే విహారయాత్రలు కూడా సంవత్సరం పొడవునా క్యాలెండర్ లో ప్లాన్ చేయబడ్డాయి.

ప్రస్తుతం మనకు 700కి పైగా ప్రోగ్రామింగ్ భాషలు కలవు. ముందుగా ఏది నేర్చుకోవాలో నిర్ణయించుకోవడం కూడా విద్యార్థులకు కొంచెం కష్టమైనా పనే. వెబ్ సాఫ్ట్‌వేర్ డెవలప్‌మెంట్ విషయానికి వస్తే, పైథాన్, జావా, జావాస్క్రిప్ట్ మరియు C++ తర్వాత, ఇవాళ ఐటి ప్రపంచంలో అత్యంత ప్రజాదరణ పొందిన ప్రోగ్రామింగ్ భాషలలో ఒకటి.

మీరు మీ కోడింగ్ నైపుణ్యాలను మెరుగుపరచుకోవాలని లేదా సాంకేతిక వృత్తిని ప్రారంభించాలని చూస్తే మాత్రం తప్పనిసరిగా ఏదన్న కోడింగ్ లాంగ్వేజ్ నేర్చుకుని తీరాలి. కోడింగ్ భాషను నేర్చుకోవడం వల్ల అనేక ప్రయోజనాలను విద్యార్థులు పొందవచ్చు. కోడింగ్ లాంగ్వేజ్ మీ సాంకేతిక మరియు సమస్య-పరిష్కార నైపుణ్యాలను మెరుగుపరచడంలో ఏంతో సహాయపడుతుంది

2023లో నేర్చుకోవలసిన ఉత్తమ ప్రోగ్రామింగ్ లాంగ్వేజెస్ కొన్ని కింద ఇవ్వబడ్డాయి. వీటిలో మీకు నచ్చిన లాంగ్వేజ్ నేర్చుకోండి, మంచి సాఫ్ట్‌వేర్ ఉద్యోగం పొందండి

1. పైథాన్
2. C#

3. C++

4. జావాస్క్రిప్ట్

5. PHP

6. సిస్ట్

7. జావా

8. వెళ్ళు

9. SQL

10. రూబీ

పైథాన్ జాబితాలో మొదటి ప్రోగ్రామింగ్ భాష అని ఇప్పటికే మీకు అర్థమయ్యి ఉండాలి.

పైథాన్ ఒక ఉన్నత-స్థాయి, సాధారణ-ప్రయోజన ప్రోగ్రామింగ్ భాష. ఇది డేటా విశ్లేషణ మరియు విజువలైజేషన్ నుండి వెబ్ డెవలప్‌మెంట్, ప్రోటోటైపింగ్ మరియు ఆటోమేషన్ వరకు వివిధ పనుల కోసం ఉపయోగించవచ్చు.

ఇప్పుడు పైథాన్ సాఫ్ట్‌వేర్ డెవలప్మెంట్లో బాగా ప్రాచుర్యం పొందింది, ఎందుకంటే ఇది సింప్లింగ్ లాంగ్వేజ్‌గా కూడా పనిచేస్తుంది. అంతేకాకుండా, ఆబ్జెక్ట్-ఓరియెంటెడ్, ఇంపెరేటివ్, ప్రొసీడ్యూరల్ మరియు ఫంక్షనల్ ప్రోగ్రామింగ్ లాంగ్వేజ్‌లతో సహా వివిధ ప్రోగ్రామింగ్ నమూనాలను

ఉపయోగించుకోవడానికి ఇది వినియోగదారులకు అవకాశం ఉంది.

ఇంకా, ఈ భాష ఓపెన్ సోర్స్, ప్రోగ్రామర్లు దాని సోర్స్ కోడ్‌ను వారి అవసరాలకు సరిపోయేలా సవరించుకోడానికి వీలు కల్పిస్తుంది.

ఇతర భాషల కంటే పైథాన్ నేర్చుకోవడం చాలా సులభం, మీరు సాఫ్ట్‌వేర్ డెవలపర్ లేదా ఇంజనీర్‌గా మీ కెరీర్‌ని కిక్‌సార్ చేయాలనుకుంటే, పైథాన్‌లో కోడ్ నేర్చుకోవడం ఉత్తమం.

ఈ భాష దేనికి ఉపయోగించబడుతుంది అంటే :

1. బ్యాక్ ఎండ్ అభివృద్ధికి
2. డేటా సైన్స్ లో
3. యాప్ అభివృద్ధికి

పైథాన్ అనేది ఒక సాధారణ-ప్రయోజన ప్రోగ్రామింగ్ లాంగ్వేజ్, ఇది ప్రోగ్రామలను రూపొందించేటప్పుడు అనేక విభిన్న ప్రోగ్రామింగ్ శైలులను (అంటే, ఫంక్షనల్, ఆబ్జెక్ట్-ఓరియెంటెడ్, రిఫ్లెక్టివ్, మొదలైనవి) ఉపయోగించడానికి డెవలపర్‌లకు అనుమతిని ఇస్తుంది.

యూట్యూబ్, గూగుల్ సెర్చ్ మరియు ఐరోబోట్ మెషీన్‌లతో సహా అనేక ప్రసిద్ధ డిజిటల్ సాధనాలు మరియు ప్లాట్ ఫారమ్లు

పైథాన్తో అభివృద్ధి చేయబడ్డాయి. హ్యూకర్‌ర్యాంక్ ప్రకారం, పైథాన్ అమెరికాలో మేనేజర్‌లను నియమించుకోవడానికి ఇది రెండవ అత్యంత డిమాండ్ ఉన్న ప్రోగ్రామింగ్ భాష.

మరింత సులభంగా నేర్చుకుని, ఉపయోగించగల భాషలలో ఒకటిగా పైథాన్ ను పేర్కొంటారు. పైథాన్ కొత్త వారి నుండి, అనుభవజ్ఞులైన కోడల్‌ల వరకు అనువైనది. భాష సాధారణ ఆదేశాలు మరియు టాస్క్‌లకు మద్దతిచ్చే విస్తృతమైన లైబ్రరీతో వస్తుంది. దీని ఇంటరాక్టివ్ లక్షణాలు ప్రోగ్రామర్‌లు కోడ్‌ని పరీక్షించడానికి అనుమతిస్తాయి. ఇది కోడ్ యొక్క సుదీర్ఘ విభాగాలను సృష్టించడం మరియు పరీక్షించడంపై వృథా అయ్యే సమయాన్ని తగ్గిస్తుంది.

పైథాన్ ఏమి చేయగలదు?

1. వెబ్ అప్లికేషన్‌లను రూపొందించడానికి పైథాన్‌ను సర్వర్‌లో ఉపయోగించవచ్చు.

2. వర్క్‌షెల్‌లను సృష్టించడానికి సాఫ్ట్‌వేర్‌తో పాటు పైథాన్‌ను ఉపయోగించవచ్చు.

3. పైథాన్ డేటాబేస్ సిస్టమ్‌లకు కనెక్ట్ చేయగలదు. ఇది పైల్‌లను చదవగలదు మరియు సవరించగలదు.

4. పెద్ద డేటాను నిర్వహించడానికి మరియు సంక్లిష్ట గణితాన్ని నిర్వహించడానికి పైథాన్ ఉపయోగించవచ్చు.

5. పైథాన్ వేగవంతమైన ప్రోటోటైపింగ్ కోసం లేదా ఉత్పత్తికి సిద్ధంగా ఉన్న సాఫ్ట్‌వేర్ అభివృద్ధి కోసం ఉపయోగించవచ్చు.

పైథాన్ ఎందుకు?

పైథాన్ వివిధ ప్లాట్‌ఫారమ్‌లలో పనిచేస్తుంది (Windows, Mac, Linux, Raspberry Pi, etc).

పైథాన్ అంగ్ల భాషకు సమానమైన సరళమైన వాక్యనిర్మాణాన్ని కలిగి ఉంది.

పైథాన్ సింటాక్స్‌ను కలిగి ఉంది, ఇది డెవలపర్‌లను కొన్ని ఇతర ప్రోగ్రామింగ్ భాషల కంటే తక్కువ లైన్‌లతో ప్రోగ్రామ్‌లను వ్రాయడానికి అనుమతిస్తుంది.

పైథాన్ ఇంటర్‌ప్రెటర్ సిస్టమ్‌లో రన్ అవుతుంది, అంటే కోడ్ వ్రాసిన వెంటనే దాన్ని అమలు చేయవచ్చు. దీని అర్థం ప్రోటోటైపింగ్ చాలా త్వరగా ఉంటుంది.

పైథాన్‌ను విధానపరమైన మార్గంలో, ఆబ్జెక్ట్-ఓరియెంటెడ్ మార్గంలో లేదా క్రియాత్మక మార్గంలో ఉపయోగించవచ్చు.

ఇతర ప్రోగ్రామింగ్ భాషలతో పోలిస్తే పైథాన్ సింటాక్స్ చదవడానికి వీలుగా రూపొందించబడింది. తరచుగా సెమికోలన్లు లేదా కుండలీకరణాలను ఉపయోగించే ఇతర ప్రోగ్రామింగ్ భాషలకు విరుద్ధంగా, పైథాన్ ఆదేశాన్ని పూర్తి చేయడానికి కొత్త లైన్లను ఉపయోగిస్తుంది. స్కోప్‌ను

నిర్వచించడానికి పైథాన్ వైట్ స్పేస్‌ని ఉపయోగించి ఇండెంటేషన్‌పై ఆధారపడుతుంది; లూప్‌లు, ఫంక్షన్‌లు మరియు తరగతుల పరిధి వంటివి, ఇతర ప్రోగ్రామింగ్ భాషలు తరచుగా ఈ ప్రయోజనం కోసం కర్లీ-బ్రాకెట్లను ఉపయోగిస్తాయి.

Python Install

మీరు విండోస్ పిసిలో పైథాన్ ఇన్‌స్టాల్ చేసి ఉండో లేదో తనిఖీ చేయడానికి, పైథాన్ కోసం స్టార్ట్ బార్‌లో శోధించండి లేదా కింది వాటిని కమాండ్ లైన్ (cmd.exe) లో అమలు చేయండి:

Command Line (cmd.exe):

C:\Users\Your Name>python --version

మీరు Linux లేదా Macలో పైథాన్ ఇన్‌స్టాల్ చేసి ఉండో లేదో తనిఖీ చేయడానికి, linuxలో కమాండ్ లైన్‌ని తెరవండి లేదా Macలో టెర్మినల్‌ని తెరిచి టైప్ చేయండి:

python --version

మీరు మీ కంప్యూటర్‌లో పైథాన్ ఇన్‌స్టాల్ చేయలేదని మీరు కనుగొంటే, మీరు దానిని క్రింది వెబ్‌సైట్ నుండి ఉచితంగా డౌన్‌లోడ్ చేసుకోవచ్చు:

website: <https://www.python.org/>

--సుమతి ఐటి డెస్క్

జీవితం ఓ వ్యాపకం

సామజిక
స్ఫూర్తి నింపే కథ

Bh. గౌరీ శంకర్

“జీవితం సుఖమయం
కానీయండి, దుఃఖపూరితం
కానీయండి, జీవితం ఒక
అద్భుతమైన వ్యాపకం.
ఇదినిత్యనూతనమైన వ్యాపకం”

**"జీవితం సుఖమయం
కానీయండి, దుఃఖపూరితం
కానీయండి, జీవితం ఒక అద్భు-
తమైన వ్యాపకం. ఇదినిత్యనూ-
తనమైన వ్యాపకం"**

రాత్రి పది గంటల సమయం...
శీతాకాలం... డిశంబర్ నెల..
చలి ఎక్కువగానే ఉంది... ఫోన్
మోగింది.

రామలక్ష్మి. రాజమండ్రి ఓ డిగ్రీ
కళాశాలలో తెలుగు లెక్చరర్ గా
చేస్తున్నది.. మా మధ్య పదేళ్ళుగా
స్నేహం ఉంది...

నేను, రామలక్ష్మి, శుభ,

కొమరయ్య మేమంతా ఆంధ్ర
విశ్వవిద్యాలయంలో తొంభైలో
విద్యార్థులం.

“చెప్పు..” అన్నాను ఆనందంగా...
ఏముందీ... మా కళాశాలలో
దళిత సాహిత్యంపైన ఓ జాతీయ
సెమినార్ నిర్వహిస్తున్నాం.
నువ్వో సెషన్ తీసుకోవాలి...
మా ఇంట్లోనే ఉండాలి సుమా..
అభ్యంతరం లేదుగా...” అంది
గొంతులో ఏదో తెలియని
సందిగత... వారి కులం; నాకు
గుర్తు చేస్తూ....

“మన స్నేహంలో ఏనాడయినా
నేనలా ప్రవర్తించానా... ఇప్పుడు
క్రొత్తగా అడుగుతున్నావేమీ?”;
అన్నాను.. కాస్త కోపంగానే....

**"మన స్నేహంలో ఏనాడయినా
నేనలా ప్రవర్తించానా... ఇప్పుడు
క్రొత్తగా అడుగుతున్నావేమీ?
అన్నాను.. కాస్త కోపంగానే...."**

“ఆ.. కోపగించుకోకే తల్లీ....
ఏదో... అలా అలవాటు చేసింది...
నా చుట్టూ ఉన్న వ్యక్తుల
సమూహం...” అంది..

ఆమె గొంతులో ఏదో తెలియని
నిస్సహాయత....; నేను వచ్చి మీ
ఇంట్లోనే రెండు రోజులుంటాను
సరేనా..” అన్నాను..

ఆమె ఆనందంగా
అంతకన్నాన” అంది... ఆ
తరువాత ఎన్నో విషయాలు

మాట్లాడుకున్నాం... శుభ,
కొమరయ్యలు కూడా
రాజమండ్రిలో ఉన్నారని
చెప్పింది... నాకు ఎంతో
సంతోషమనిపించింది...
అందరం... దాదాపు పాతికేళ్ళ
అనంతరం కలుస్తున్నాం...

★★★★

రాజమండ్రి.. గోదావరి గాలి..
శీతాకాలపు తడిలో.. రాత్రి
ఎనిమిది గంటల వేళ... నా ఒడిలో
తలపెట్టి పడుకున్న రామలక్ష్మి..
నా పెద్దరికాన్ని మరింతగా
పెంచింది.....

“అవును... వెన్నల ఎవరు.
నన్ను బాగా కుదిపింది.. ఆమె
ప్రతనమర్పణ పద్ధతి.. ఆమెను
నేను ఎక్కడో.. ఎప్పుడో చూసాను...
కాని... గుర్తుకు రావటం లేదు..”
అని అడిగాను

ఉదయం వెన్నెల నా సెషన్లోనే
ముల్కరాజ్ ఆనంద్ రాసిన తొలి
దళిత నవల ‘అన్ టచబుల్’
పైన అద్భుతంగా మాట్లాడింది..
ఆమెను చూస్తే.. నన్ను నేను
చూసుకున్నట్టనిపించి....

“రేపు రాత్రికి... మనం..
ఒకరింటికి వెళదాం... అప్పుడన్నీ
నీకు తెలుస్తాయి... ప్రస్తుతం నీ
సంగతులు నాకు చెప్పు” అంది
ఆసక్తిగా

తన గురించి... మధ్యాహ్నం

లంచ్ టైమోనే మాట్లాడుకున్నాం...
భర్త... ఇద్దరు పిల్లలు...
ఇద్దరూ అమ్మాయిలే.. హేపీగా
ఉన్నానంది...

కాని... కాస్త నల్లగా.. సన్నగా
అయిపోయింది.. 'ఏంటి ఈ
అవతారం అన్నాను' చూడగానే.....

“తన స్వేచ్ఛను పణంగా
పెట్టి కుటుంబ సంబంధమైన
ఆనందాన్ని పొందడంలో స్త్రీ
సౌందర్యం ఆవిరైపోతుంది...

“అవును ఏబైలలో కూడా నీలో
ఇంతందం ఎలా సాధ్యం...
ఇద్దరు పిల్లలు... సాఫ్ట్ వేర్లుగా
పని చేస్తున్నారని చెప్పావు...
నాకూ చెబుదూ నీ గ్లామర్
రహస్యం..” అంది నా బుగ్గ మీద
ముద్దు పెడుతూ....

“నీవేమీ మారలేదు.. అదే అల్లరి...
మీ ఆయన ఎలా వేగుతున్నారే
తల్లి” అన్నాను టీజింగ్గా

ఇంతలో వేడి వేడిజొన్నపొత్తుల
వాసన మాకు దగ్గరగా వచ్చింది..
అమ్మతున్న పిల్లాడిని పిలిచాను..
రెండు జొన్నపొత్తులు... బాగా
కాలినవి... తీసుకున్నాను...
ఇద్దరం తింటున్నాం... దూరంగా
పడవల అలికిడి.... ఇస్కాన్
టెంపుల్ నుంచి వస్తున్న
చిరుగంటల శబ్దం...

“అవును.. నీకేదో సమస్య
అన్నావు... భర్త చనిపోయిన,
పిల్లలు లేని ఇంట్లో ఒంటరి
ఆడది... అదీ మగరాయుడిలా
ఉద్యోగం చేస్తున్నదంటే.. అందరూ
ఆశగా చూస్తారే...!? అదే నా నీ

సమస్య.. లేక శుభ మాదిరి ఏమైనా
కొమరయ్యలా మా కులం వారు
ఎవరయినా...” అర్థోక్తిగా ఆగి...
ఒక్క నిమిషం జొన్నపొత్తును
కొరికి.. గింజలు నములుతూ....

“జోసఫ్ అని ఎవరి గురించో
చెప్పావు కదా... ఏమా కథ...” అని
అడిగిన రామలక్ష్మితో ఏమి
చెప్పాలో అర్థం కాలేదు....

“రేపు బయలుదేరే ముందు
చెబుతానులే... ఇప్పుడు ఇది పూర్తి
చేద్దాం” అని దాట వేసాను...

కొన్ని వైవాహిక జీవితాలు
విఫలం కావటానికి ప్రధాన
కారణం... భార్యాభర్తల మధ్య
ప్రేమలేకపోవటం కాదు... స్నేహం
లేవకోవటం.. అది.. నాకు నా
భర్తకు మధ్య దూరాన్ని పెంచింది..

**“కొన్ని వైవాహిక జీవితాలు
విఫలం కావటానికి ప్రధాన
కారణం... భార్యాభర్తల మధ్య
ప్రేమలేకపోవటం కాదు... స్నేహం
లేవకోవటం”**

జోసప్పు నాకు పరిచయం
చేసింది, ఇది. మా ఇంట్లోను...
అందరికీ తెలిసింది. కాని
అందరం సంసారమనే యవనిక
మీద పరువు మర్యాదల
ముసుగులో అనందంగా
బ్రతికినట్లు నటించటం అలవాటు
చేసుకున్నాం. హఠాత్తుగా..
నా భర్తమరణం,, దుఃకాన్ని
మిగిల్చింది. పిల్లలు చేతికంది
వచ్చారు... నేను.. నా రాబడి కన్నా
కాస్త రిచ్చానే బ్రతకాలనుకున్నాను..
కాని.. తగిన ఆర్థిక వనరులు నా
దగ్గర లేవు.

అదిగో ఆ సమయంలోనే “జోసఫ్”
నాకు పరిచయమయ్యాడు..

కలక్తరాఫీసులో సీనియర్
అసిస్టెంటుగా చేసేవాడు... ప్రస్తుతం
రిటైరయినాడు... అతనికి భార్య
పిల్లలున్నారు... అతను నా కుటుంబ
స్నేహితుడుగా ఉన్నాడు... “ఏంటీ
ఆలోచిస్తున్నావు..” అంది రామలక్ష్మి
“మళ్ళీ తానే.. పద.. వెళదాం...
వండుకొని తినాలి కదా” అంది...
ఇద్దరం బయలుదేరాం..

★★★

మరుసటి రోజు సాయంత్రం
నాలుగు గంటలకే సదస్సు
ముగిసింది.. ఆరు గంటల
సమయంలో రామలక్ష్మి భర్తకు ఫోన్
చేసి తను రాత్రికి రానని చెప్పింది.

. “ఎక్కు” అంది... బండి మీద
ఇద్దరం కూర్చున్నాం... దేవి చౌక్.
మీదుగా... జైల్ రోడ్ వైపు బండిని
స్పీడ్గా పోనిస్తున్నది.. శీతాకాలపు

చలిగాలి... రివ్వున తగులుతున్నది..
శరీరాన్ని కోస్తున్నది. అరగంట
ప్రయాణించిన తరువాత... ఓ ఇంటి
ముందు బండిని ఆపింది.. ఇంటి
ప్రాంగణం... చాలా బాగుంది..

ఎక్కడి నుంచో సన్నజాజి, నైటీ క్రీస్
వాసనలు వస్తున్నాయి.. మనసున
మల్లెలు మాలలూగేనే... దేవులపల్లి
వారు గుర్తుకొచ్చరు. అలసట
తీరింది... రామలక్ష్మి డోర్బెల్
కొట్టింది... ఆ.. వాస్తున్నా” అనే స్త్రీ
గొంతు.. తలుపు తెరుచుకుంది...
ఎదురుగా నా బాల్య స్నేహితురాలు...
శుభ.. ఇద్దరికి ఆశ్చర్యం.. ఆనందం..
నన్ను గాఢంగా హత్తుకుంది...
హృదయం చేసే కరచాలనమే
కొగిలింత...

ఆ రాత్రి భోజనాల దగ్గర శుభ
మాటాడుతూ “నేను.. కొమరయ్యను
పెళ్ళి చేసుకోవటం ఎవరికి ఇష్టం
లేదు.. కారణం మా కులాలు వేరని
మీకు కూడా తెలుసు. కొమరయ్య
పేదవాడు.. దళితుడు...” కాస్త ఆగి...
అతని ముఖంలోకి చూసింది..

అతను మౌనంగా.. చిన్న
చిరునవ్వుతో అన్నం తింటున్నాడు.
తెలివి గలిగిన పురుషుడెప్పుడూ
మౌనంగా ఉండడూ. కాని.. ఎప్పుడు
మౌనంగా ఉండాలో అతనికి తెలుసు.

**"అతను మౌనంగా.. చిన్న చి-
రునవ్వుతో అన్నం తింటున్నాడు.
తెలివి గలిగిన పురుషుడెప్పుడూ
మౌనంగా ఉండడూ. కాని.. ఎప్పుడు
మౌనంగా ఉండాలో అతనికి
తెలుసు"**

“ఆ తరువాత అతనికి మొదట
గవర్నమెంట్ జూనియర్ కాలేజిలో
లెక్చరర్ ఉద్యోగం వచ్చింది..

పేదవాడి సంపద సమర్థతే
మరి. ఇహ అక్కడి నుంచి
ఒక్కొక్కరూ మా యింటికి
రావటం ప్రారంభించారు..
అతనిని నన్ను వేరు చేయాలని
చూసారు.. ఈలోగా నా పి.
హెచడి అయిపోవటం.. ఓ
యూనివర్సిటీలో తాత్కాలిక
ప్రాతిపదిక పైన ఉద్యోగం
రావటం జరిగిపోయాయి. మాకు
ఒక్కపాపే... ఇంతకి... నీకేదో
సమస్య అని రామలక్ష్మి ఫోన్
చేసింది..” అంది కంచంలో చేతులు
కడుగుకుంటూ

ఇంతలో ఆమె ఫోన్
రింగయింది... ఎవరితోనో
మాట్లాడింది.. మా పాపే.. వచ్చేసరికి
ఆలస్యమవుతుందిట... అందరం
డైనింగ్ టేబుల్ దగ్గర నుంచి లేచి...
పడక గదికి చేరాము... నేను,
రామలక్ష్మి. శుభ ఒక గదిలో... త్రి
బెడ్రూమ్ పాట్ అది... “నేను... ఓ
సమస్యలో ఉన్నాను... సమస్యతో
పాటు సహాయం కూడా కలిసే
ఉంది మరి” అన్నాను

నెమ్మదిగా.. ఇద్దరూ వైపు ఓసారి
చూసి..” నా భర్త మరణం..
పిల్లలు వారి దారి వారు
చూసుకోవటం.. ఎందుకో
ఒంటరితనం... భయం... దాదాపు
పది సంవత్సరాలుగా కుటుంబ
స్నేహితుడుగా ఉన్న జోసప్..
సహజీవనం చెద్దామంటున్నాడు...
భర్త ఉన్న సమయంలో మంచి
మనిషిగా తెలుసును... కష్టానికి
ఆదుకున్నాడు.. కాని.. ఈ ప్రపోజల్
ఎందుకో నన్ను భయపెడుతున్నాది
అన్నాను” అలా అంటున్నపుడు
నా గొంతులో సన్నని వణుకు

నాకు తెలుస్తున్నాది.. సన్నగా.. ఓ
కన్నీటి తెర.. శుభ దగ్గరగా వచ్చి...
మెల్లగా కొగిలించుకుంది..
వీపున తట్టింది.. ఓ తల్లి స్పర్శ.
ఒక మౌన ఆలింగనం బాధపడే
హృదయానికి వెయ్యి పదాల
స్వాంతన. మళ్ళీ తేరుకున్నాను..
శుభ మెల్లగా... “తమ
బలహీనతలనే తమ ఆయుధంగా
మలుచుకోనంతకాలం
స్త్రీలు శక్తిమంతులు కాలేరు.
తనకు లేని వాటి గురించి
చింతించకుండా ఉన్నవాటిని
గుర్తించి ఆనందించటమే

**“ఓ తల్లి స్పర్శ. ఒక మౌన
ఆలింగనం బాధపడే హృదయా-
నికి వెయ్యి పదాల స్వాంతన.”**

తనకు లేని వాటి గురించి
చింతించకుండా ఉన్నవాటిని
గుర్తించి ఆనందించటమే.
తెలివైనవారు చేయవలసిన పని.

ఇది నీ జీవితం.. పిల్లలు వెళ్ళి...
మిగిలిన కర్తవ్యాలు కూడా నీకు
ఉన్నాయి.. ఆలోచించు... మేము
సులభంగా చెప్పినంత తేలిక కాదు
నీవు ఆచరించటం.. సహజీవనం
తప్పా.. రైటా అనే సందిగ్ధత నీది..
ఇంతకాలం మీరు చేస్తున్నదేమిటో
నీవే ప్రశ్నించుకో.. పరస్పర
వ్యక్తిత్వాల ఎదుగుదల మీద,
మార్పుల మీద ప్రేమను వ్యక్తపరచే
విధానాల మీద గౌరవమున్నప్పుడే
ఇటువంటివి ముందుకు
కొనసాగుతాయి... మనమంతా
చివరి మజిలి బాటసారులం...
ఏది ఏమైనా.. నిన్ను నిరంతరం
రక్షించుకోవటానికి...
సహాయమందించటానికి..

ఇక్కడ మేమిద్దరమున్నామనే
విషయం మరిచిపోకు.. ఇక్కడికొచ్చి..
ఆపాటి ప్రయివేటు ఉద్యోగం ఇక్కడ
మేము చూసి పెడతాం... ఓకేనా..
ప్రశాంతంగా ఉండు... హాయిగా.. నీకు
నచ్చిన నిర్ణయం తీసుకో.. దేనికైనా మా
ఇద్దరి ఆమోదం ఉంటుంది... సరేనా..”
అంది... “దా... పడుకుం”

ముగ్గురం ఒకే మంచం పైన...
రామలక్ష్మి, శుభల మధ్య

నేను... వారిద్దరి చేతులు నా మీద...
దాదాపు రెండున్నర దశాబ్దాల
తరువాత... ఇలా.. ఒకే మంచం మీద
మగ్గురం...

ఇంతలో... తలుపు చప్పుడయింది...
శుభ లేచి.. పాప వచ్చినట్టుంది...
“తనది నా పోలిక,, నాలాగే పెంచాను”
అని తలుపు తీసింది... ఎదురుగా...
వెన్నెల... చిరునవ్వుతో... “అంటి..”;
అని నా దగ్గర కూర్చుంది... నేను..
నాకూతురిని చూసినట్టనిపించింది.

నా మనసులో సందేహాలు
తీరిపోయాయి... రేపు ఏమిటో...
నిర్ణయించుకున్నాను.

★★★

సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన కవిత

అభిలాష

ఆమని సొగసుల అందాల
చిత్తరువు సరస కథల తోడ
సరసమాడె

మలయ మారుతాల వనంత
వీవనలద్ద సామాజిక స్ఫర్శలున్న
రచనలను వినరె

మర్మంపు మాటల మగువ
పలుకుల వోలె కొసమెరుపు
విసిరేటి కైము కల్పితాల నద్దె
పచ్చని సొగసుల పలె పడుచు
పదునగు కవితల తోడ కోరచూపు
వినరె

తొలి పండుగ నాడు తొలి
సంచికను నిండు ముత్తైదువలా
తెరమీదకు వస్తూ

మరుగవుతున్న పత్రికా
రంగాన్నికడలి తరంగంలా

ఉబికించి తెస్తూ

ఉప్పెనలా ఉరుకుతూ ముందుకు
వస్తున్న సుమధుర సాహితీ
సుమగంధం “సుమతి”

భాషాభిమానులకు షుభ్రుచుల
విందు విమర్శకుల కలాలకు
పసందు

ఉగాది నాడు వస్తున్న ఉత్తమ
రచనా పేటిక కదిలించాలి

పాఠకుల హృదయ
వాటికెదగాలి ఇంతై, అంతై,
వటుడింతై అన్న విధాన అంతర్జాల
ప్రపంచాన రారాజు చందాన....

..... శింగరాజు శ్రీనివాసరావు,
ఒంగోలు

వినాల్సిన
పాట

ఆ పాత మధురాలు

నీ మది చల్లగా....

.....స్వామీ నిదురపో

సినిమా పేరు : ధనమా - దైవమా
సాహిత్యం : డా.సి.నారాయణరెడ్డి
సంగీతం : టి.వి.రాజు
దర్శకత్వం : సి.ఎస్.రావు

దేవరకొండ చంద్రకళ

ఆందోళన చెందిన మనసును
జోలపాటతో సాంత్యన
చెందించిన తెల్లకోకిల పి.సుశీల
గళ మాధుర్యం;
దైవభక్తి కలిగి; సంస్కృతి,
సాంప్రదాయం మూర్తిభవించిన
మధ్యతరగతి ఇల్లాలిగా జమున
అభినయం ప్రశంసనీయం.

నిధి చాల సుఖమా
రాముని సన్నిధి చాల సుఖమా
అను త్యాగరాజకృతిని
తలచుకునేలా
ఉంటుంది ఈ పాటలోని
సాహిత్యం...

వ్యామోహంలో పడి, అశాంతితో,
ఆందోళనతో నిద్రకు దూరమైన
భర్తకు సాంత్యన కలిగించేందుకు
పాట పాడే సందర్భంలోనిది.

రాముని సుగుణము
జానకి సహనము
ఏ యుగమైననూ ఇలకే
ఆదర్శము
వారి దారిలోన నడచువారి
జన్మ ధన్యము

ఇటీవలే దివికేగిన అందాల
అభినేత్రి జమున గారికి నివాళిగా...
డా.సి.నారాయణరెడ్డి గారు
సాహిత్యం అందించగా, టి.
వి.రాజు గారు సంగీత దర్శకత్వం
వహించిన ధనమా-దైవమా
చలనచిత్రంలోని పాట...

నీ మది చల్లగా, స్వామి
నిదురపో దేవుని నీడలో వేదన
మరచిపో

ఏ సిరులెందుకు
ఏ నిధులెందుకు
ఏ సౌఖ్యములెందుకు
ఆత్మశాంతి లేనిదే
మనిషి బ్రతుకు నరకమాను
మనసు తనది కానిదే

నీ మది చల్లగా స్వామి
నిదురపో దేవుని నీడలో
వేదన మరచిపో
అంటూ ధన సంపాదనా

అంటూ సాగే చరణంలో
సంసారంలో భార్య సహనగుణం
ప్రాముఖ్యతను తెలపడం జరిగింది.
ఒక రాముడు - ఒకే సీత అన్న
ఏకపత్నీవ్రత ఆదర్శ ధర్మాన్ని
చాటడం జరిగింది.
ఇంకో చరణంలో
చీకటి మూగినా వేకువ ఆగునా
అంటూ ఆశావహ దృక్పథాన్ని
మేల్కొల్పుతూ...

ఆ పాత మధురాలు

**ఏ విధి మారినా దైవం మారునా
కలిమిలోన,లేమిలోన పరమా-
త్ముని తలచుకో**

అంటూ మనకే సమస్య
వచ్చినా, దేవుడు అండగా
ఉంటాడనే భరోసా మనిషిలో
అశాంతిని తొలగించి, ఎంత
శాంతిని కలగజేస్తుందో
తెలియజేస్తూ, దైవభక్తి
ప్రాధాన్యతను తెలిపారు డా.సి.
నా.రె. గారు.

ఇలా ఆ పాత మధుర గీతాల్లో,
సమాజానికి ఏదో ఒక సందేశం
దాగి ఉంటుంది.
హిందీ చలనచిత్రం షర్మిలీ లో ఖిల్
తే హై గుల్ యహ్
అనే పాట ట్యూన్ కి అనుసరణగా
ఉంటుంది ఈ పాట.
కానీ, ఆ పాటలో రొమాంటిక్
భావన ఉంటే, తెలుగు పాటలో
సందేశం మిళితమై ఉంటుంది.

హాయి గొలిపే సంగీతాన్ని
అందించిన ఇరువురు సంగీత
దర్శకులకు, రచయిత డాక్టర్
సి.నారాయణరెడ్డి గారికి
నమోవాకములు

హిందీ సాహిత్యం:
ఖిల్తే హై గుల్ యహ్
ఖిల్తే కే బిఖర్ నే కో ఖిల్తే హై గుల్
యహ్,

ఖిల్తే కే బిఖర్ నే కో మిల్తే హై దిల్
యహ్, మిల్తే కే బిచ్చద్నే కో ఖిల్తే
హై గుల్ యహ్

కల్ రూకే నా రూకే, ధోలా బహార్
కా
కల్ రహే నా రహే, మౌసం యే
ప్యార్ కా
కల్ రహే నా రహే, మౌసమ్ యే
ప్యార్ కా
కల్ రూకే నా రూకే, ధోలా బహార్ కా
చార్ పల్ మిలే జో ఆజ్, ప్యార్ మే
గుజార్ దో

ఖిల్తే హై గుల్ యహ్, ఖిల్తే బిఖర్
నే కో ఖిల్తే హై గుల్ యహ్

ర్మిలోన్ కే హోత్రోంపర్ మేఘాన్
కా రాగ్
పూలోన్ కే సీనే మే థండి తాండి

ఆగ్ హై ర్మిలోన్ కే హోత్రోంపర్
మేఘాన్ కా
రాగ్ హై పూలోన్ కే సీనే మే థండి
తాండి ఆగ్ హై దిల్ కే ఆయినే మే
తు, యే సమ ఉతార్ లే

ఖిల్తే హై గుల్ యహ్, ఖిల్తే కే బిఖర్
నే కో ఖిల్తే హై గుల్ యహ్

ప్యాసా హై దిల్ సనమ్ ప్యాసి యే
రాత్ హోలోం మే దబీ దబీ కోయి
మీఠీ బాత్ హై ప్యాసా హై దిల్

సనమ్ ప్యాసి యే రాత్ హై హోలోం
మే దబీ దబీ కోయి బహో ఏ మే ఇన్
తు, హర్ ఖుషీ నిసార్ దే

ఖిల్తే హై గుల్ యహ్, ఖిల్తే కే బిఖర్
నే కో మిల్తే హై దిల్ యహ్,
మిల్తే కే బిచ్చద్నే కో ఖిల్తే హై గుల్
యహ్

“ద నేమ్ సేక్”

పద్మావతి రాంభక్త

అతి ప్రతిష్టాత్మక “పులిట్జర్” బహుమతి పొందిన జంపా లహిరి పేరు అంతర్జాతీయంగా ఎంతో సుపరిచితం. ఆమె “ఇంటర్ ప్రెటర్ ఆఫ్ మెలడీస్” అనే కథల సంపుటికి పులిట్జర్ బహుమతి (2000లో) పొందింది. ఈ ప్రముఖ రచయిత్రి భారతదేశంలోని బెంగాలీ కుటుంబానికి చెందిన అమెరికా పౌరురాలు. ఆమె కుటుంబం అమెరికా నుండి ఆత్మీయులను, బంధువులను కలవడానికి తరచూ కలకత్తాకు రావడం వలన ఆమె “ద నేమ్ సేక్” నవలలో అటువంటి అనుభవాలను చిత్రించి ఉండవచ్చును. ఇక ఇక్కడ ప్రస్తావించిన “ద నేమ్ సేక్” నవల ఎంతో ప్రాచుర్యం పొంది సినిమాగా కూడా నిర్మింపబడింది.

ఇక నవలలోని ఇతివృత్తం గురించి ప్రస్తావిస్తే, ఇది వెస్ట్ బెంగాల్ నుండి అమెరికాకు వలస వెళ్ళిన ఒక కుటుంబం కథ. కొత్తగా పెళ్ళైన అశోక్, ఆపీమా అనే ఒక బెంగాలీ జంట అమెరికాలో జీవితం ఆరంభిస్తారు. వారు గంగూలీ అనే ఆచార వ్యవహారాలను గౌరవించే ఒక కుటుంబానికి చెందిన వారు. వారికి గోగోల్ అనే కొడుకు అమెరికాలో జన్మిస్తాడు. కథ మొత్తం గోగోల్ చుట్టూ తిరుగుతుంటుంది.

మొట్టమొదట అశోక్ ఆపీమాలు తమ సంతానానికి బెంగాలీ సంస్కృతికి చెందిన పేరు పెడదామని ఆశ పడతారు. ఆ పేరు సైతం తమ కుటుంబంలోని పెద్దవారు సూచించిన పేరు అయి ఉండాలని కోరుకుంటారు. ఆ రోజులలో ఎక్కువగా ఉత్తరాలపైనే ఆధారపడడం కారణంగా, వారికి సమయానికి ఆ పేరుకు చెందిన సమాచారం ఎంత వేచి చూసినా చేరదు. అక్కడ అమెరికాలోని నియమ నిబంధనల ప్రకారం ప్రసూతి వార్డులోనే పసిగుడ్డు పేరు తప్పనిసరిగా రికార్డులలో నమోదు చెయ్యాలి. ఇక తప్పని పరిస్థితులలో తనకు ఎంతో ఇష్టమైన రప్సన్ రచయిత “నికొలాయ్ గోగోల్” పేరులోని “గోగోల్” ను కొడుకుకు పెట్టుకుంటాడు అశోక్.

భారతదేశం నుండి పేరును సూచించే ఉత్తరం రాకపోవడం వల్ల ఆపీమాకు ఆ పేరు నచ్చకపోయినా ఆమోదిస్తుంది. ఆత్మీయులకు ఫోన్ చేసి పేరి గురించి అడిగినా టెలిఫోన్ లో వాళ్ళు మాట్లాడేది ఆపీమాకు సరిగ్గా వినబడదు. గోగోల్ ఎదుగుతున్నప్పుడు తన పేరు ప్రత్యేకంగా ఉండడం గమనింపుకు వస్తుంది. తనకు అటువంటి పేరు పెట్టిన తల్లిదండ్రులపై గోగోల్ నిత్యం కోపంగా ఉంటాడు. దానికి తోడు అమెరికన్ పిల్లలు ఆ వింత పేరును ఎగతాళి చేయడంతో మరింత ముడుచుకుపోతాడు.

గోగోల్ అమెరికాలోని భారతీయ పిల్లలలాగే “ఎబిసిడి”గా గుర్తించబడతాడు. భారతదేశపు సంస్కృతికి, అమెరికన్ సంస్కృతికి మధ్య ఊగిసలాడుతూ అమెరికాలో పెరిగే భారతదేశపు సంతతిని అక్కడ “అమెరికన్ బార్న్ కన్ ఫ్యూస్డ్ దేశీ”గా వ్యవహరిస్తారు. అప్పుడప్పుడు తల్లిదండ్రులతో కలకత్తా వెళ్ళడం అక్కడ అలవాట్లు, ఆహార ఆచార వ్యవహారాలు అతడిని మరింత గందరగోళంలోకి నెట్టేస్తాయి. అతడు యవ్వనంలోకి అడుగు పెడుతున్నప్పుడు అమెరికన్ పిల్లల అలవాట్లు అతడిని విపరీతంగా ఆకర్షిస్తాయి. ఇంట్లో తెలియకుండా తాగడం, గర్ ఫ్రెండ్స్ తో తిరగడంలో అతడు

“ద నేమ్ సేక్”

ఆనందాన్ని వెతుక్కుంటూ ఉంటాడు. లోలోపల ఎక్కడో మాత్రం ఒక స్వరం హెచ్చరిస్తున్నా, అతడు తనదైన సంతోషాలలో మునిగిపోతాడు. తన పేరు ఎవరైనా అడిగినా, దాని గురించి ప్రశ్నించినా, ఉచ్చరించినా గొగోల్ విపరీతమైన అసహనంతో రగిలిపోతాడు. తరతూ తల్లిదండ్రులతో పేరు విషయమై ఘాటైన చర్చకు దిగుతాడు. అందరూ తన పేరు గురించే మాట్లాడుకుంటున్నారేమో అనే న్యూనత కూడా అతడిని ఆవరిస్తుంది.

చివరకు తన పేరు మార్చుకుందామని నిర్ణయించుకుని తల్లిదండ్రుల వద్ద ఆ ప్రస్తావన తెస్తాడు. ఇక చేసేది లేక తల్లిదండ్రులు ఆమోదిస్తారు. గొగోల్ పేరు మార్చుకు అవసరమైన పత్రాలు సమర్పించి చివరకు సఫలత సాధిస్తాడు. కానీ అతడు పేరు మార్చుకున్నాడని తెలియని పాత స్నేహితులు తనను పాత పేరుతో పిలిచినపుడు అతడిలో కోపం నిద్రలేస్తూ ఉంటుంది. తల్లిదండ్రులు గొగోల్ కోసం, అతడి చెల్లెలి భవిష్యత్తు కోసం ఎన్నో కలలు కంటారు. పిల్లలను ఆనందంగా ఉంచడానికి శాయశక్తులా శ్రమ పడతారు. అక్కడ వాతావరణానికి పరిసరాలకు తగ్గట్టు తమ జీవితాలు తీర్చిదిద్దుకోవడంలో సైతం వారు

నలిగిపోతూ ఉంటారు.

ఒక సమయంలో గొగోల్ కు తండ్రి జీవితంలో జరిగిన ముఖ్యమైన సంఘటన గురించి తెలిసి నివ్వెరపోతాడు. ఆ క్షణం తండ్రి పట్ల ఎంతో సానుభూతి కలుగుతుంది. తనకా పేరు పెట్టడం వెనుక కారణం అతడు తెలుసుకుంటాడు. మరొకవైపు అతడి తల్లి ఆపీమా అమెరికన్ జీవితానికి క్రమేపీ అలవాటు పడుతూనే, ఏడాదికి ఒకసారైనా కలకత్తా వెళ్ళి తన వారిని కలవడానికి ఉత్సాహం చూపుతుంటుంది.

గొగోల్ పెరిగి పెద్దవాడైనపుడు అతడి జీవితంలోకి వచ్చి వెళ్ళే అమెరికన్ ఆడపిల్లల గురించి తెలిసినా అశోక్, ఆపీమాలు నిర్లిప్తంగా ఉండిపోతారు.

అతడు ఎవరిని పెళ్ళి చేసుకున్నా ఆమోదించడానికి సంసిద్ధత వ్యక్తం చేస్తారు. చివరకు ఆ ప్రేమలు విఫలమైనపుడు ఆపీమా కలగజేసుకుని అమెరికాలోనే పెరిగిన ఒక బెంగాలీ అమ్మాయిని గొగోల్ కు సూచిస్తుంది. అతడి ఆమోదంతో పెళ్ళి కూడా చేస్తుంది.

ఈ నవల మొదట అశోక్ ఆపీమాల జీవితారంభంతో మొదలైనా ఎక్కువగా గొగోల్ చుట్టూనే కథ పరిభ్రమిస్తుంది. మనుషుల మనస్తత్వాలు, దుఃఖాలు, ఆనందాలు, బలహీనతలు వీటినన్నటినీ రచయిత్రి సునిశితంగా చిత్రీకరించింది. ఎక్కడ బిగి సడలకుండా చక్కగా చదివిస్తుంది ఈ నవల.

ఈదర శ్రీవిద్య

రావలసింది కాదు, నేడు ఆ చలనచిత్రం దేశమంతటా విడుదల అవ్వాలని అవసరం ఎంతైనా ఉంది. 50 సంవత్సరాల ముందే యువత ఎటువంటి పెడదారులు తొక్క బోతున్నారో ఆనాడే దర్శక శిఖామణి ఆదుర్తి సుబ్బారావు గారు, కళాతపస్వి విశ్వసించారు, నట చక్రవర్తి అక్కినేని నాగేశ్వరరావు గారు ఊహించి ఆ చిత్రాన్ని నిర్మించడం జరిగింది.

!!నిజానికి ఆ చలనచిత్రం 50

సంవత్సరాల క్రితం రావలసింది కాదు, నేడు ఆ చలనచిత్రం దేశమంతటా విడుదల అవ్వాలని అవసరం ఎంతైనా ఉంది. 50 సంవత్సరాల ముందే యువత ఎటువంటి పెడదారులు తొక్క బోతున్నారో ఆనాడే దర్శక శిఖామణి ఆదుర్తి సుబ్బారావు గారు, కళాతపస్వి విశ్వసించారు, నట చక్రవర్తి అక్కినేని నాగేశ్వరరావు గారు ఊహించి ఆ చిత్రాన్ని నిర్మించడం జరిగింది."

ఆ చిత్రంలో జడ్డి చంద్రశేఖరం ఒక్కగానొక్క కొడుకు, రాజా అనే పిల్లవాడిని విక్రమ్ కుమార్, సంధ్యారాణి అనబడే ధనవంతులు పిల్లలు హత్య చేస్తారు. ఎందుకు హత్య చేశారు అంటే, సరదా కోసం హత్య చేశాము, ఎవరినైనా చంపితే ఎలా ఉంటుందోనని,

ఆ చావు గురించి ఊర్లో ఏం మాట్లాడుకుంటున్నారో తెలుసుకోవాలని, ఆ హత్య గురించి పోలీసులు తల బాదుకుంటుంటే ఉంటే చూసి ఆనందించాలని అని జవాబు ఇస్తారు ఆ నూనుగు మీసాల కుర్రవాళ్ళు. ఆ యువత ముఖ్యంగా "సరదాగా" హత్య చెయ్యడానికి, సమాజంలో వారికి అందుతున్న ఆశ్లీల సాహిత్యం, హింసా ప్రవృత్తిని ప్రేరేపించే సినిమాలు, విశృంఖలమైన ఫాక్షన్, విచ్చలవిడి శృంగారం అని చెప్పక తప్పదు.

వయసు మళ్ళీన వారిపైన పెద్దగా ప్రభావం చూపించక పోవచ్చు కాని విరిసీ విరియని వయసులో తెలిసీ తెలియని జ్ఞానంతో సక్రమమయిన మార్గంలో నడవాల్సిన యువతపై ఇవి కచ్చితంగా దుష్ప్రభావమే చూపించి తీరుతాయి. అందుకు ప్రబల సాక్ష్యం మనం రోజూ

50 సంవత్సరాల క్రితం విడుదలైన "సుడిగుండాలు" అనే ఒక చలనచిత్రం గురించి ఇక్కడ ప్రస్తావించ దలుచుకున్నాను. ఆ చలనచిత్రాన్ని ఈ తరం పిల్లలు కానీ యువకులు కానీ ఎవ్వరు కూడా చూడకపోవటం వల్ల, 50 సంవత్సరాల క్రితం విడుదలైన చలనచిత్రం గురించి ఇప్పుడెందుకు ప్రస్తావిస్తున్నానో అర్థం కాకపోవచ్చు. కానీ గత తరానికి చెందిన వాళ్లు ఈ చలనచిత్రాన్ని చూసి ఉండవచ్చు కాబట్టి వారికి నేనెందుకు ఈ చిత్రం గురించి ప్రస్తావిస్తున్నానో కొంతైనా అర్థం చేసుకోగలరని భావిస్తున్నాను.

నిజానికి ఆ చలనచిత్రం 50 సంవత్సరాల క్రితం

చూస్తూ వింటున్న ఏసిడ్ దాడులు, మానభంగాలు, హత్యలు, దోపిడీలు, అకృత్యాలు ఇంకెన్నో ఘోరాలు.

గత కొంతకాలంగా మన భారతీయ చలనచిత్రాల్లో సెక్స్, హింస, మాదకద్రవ్యాలు, మద్యపానం వంటి వాటి వినియోగాన్ని చిత్రీకరిస్తున్న విపరీత ధోరణిని గమనిస్తుంటే అసలు సెన్సార్ అనేది ఒకటి మన దేశంలో ఉందా అనే సందేహం కలుగక మానదు.

ఇటువంటి దృశ్యాలు కేవలం క్షణం చిత్రాలకే పరిమితం కాలేదు టీవీ కార్యక్రమాలు సీరియల్లలో, లఘు చిత్రాల్లో, సామాజిక మాధ్యమాల్లో కూడా విపరీతంగా చూపెట్టడం జరుగుతోంది.

సమాజం మీద ఈ దృశ్యాల ప్రభావం మన భారతీయ చలనచిత్రాల సెన్సార్ వారు ఊహించిన దానికంటే ఎక్కువగానే ఉంది అనేది ఇటీవల అమెరికా యూరప్ చెందిన కొన్ని పరిశోధన సంస్థలు నిర్వహించిన పరిశోధనలో తేటతెల్లమయింది. మన భారతదేశంలో వివిధ భాషలలో అత్యంత ప్రజాదరణ పొందిన చలనచిత్రాలు, టీవీ కార్యక్రమాలలో ఇటువంటి

దృశ్యాల యొక్క ప్రభావం మన యువతపై ముఖ్యంగా చిన్నపిల్లలపై అత్యంత ప్రమాదకర స్థాయిలో ఉందని అనేక అధ్యయనాలు తెలియజేస్తున్నాయి. మన కుటుంబాలలోని చిన్నపిల్లలు అదేపనిగా ఎక్కువ సమయం టీవీ కార్యక్రమాలు వీక్షించడం వల్ల వాటిలోని హింసాత్మకమైన దృశ్యాలు లైంగిక పరమైన నీలి సన్నివేశాలు వీరిపై తీవ్ర దుష్ప్రభావాలు చూపుతున్నాయి అని కొన్ని వందల అధ్యయనాలు పేర్కొన్నాయి.

అమెరికాకు చెందిన అమెరికన్ అకాడమీ 2017 లో పిల్లల మరియు యువత మానసిక పరిస్థితులపై చలనచిత్రాలు మరియు టీవీ కార్యక్రమాలలోని హింసాత్మక సంఘటనల ప్రభావంపై జరిపిన అధ్యయనాలలో దిగ్భ్రాంతి కరమైన అంశాలు వెలుగు చూశారా. కేవలం చలనచిత్రాలు టీవీ కార్యక్రమాలే కాకుండా వీడియో గేములు సామాజిక మాధ్యమాల్లో నీలి చిత్రాలు యొక్క ప్రభావం కూడా అత్యంత ప్రమాదకర స్థాయిలో ఉన్నాయి అని ఈ నివేదిక స్పష్టం చేసింది.

టీవీ కార్యక్రమాలలో చలనచిత్రాల్లో చూపే

హింసాత్మక సంఘటనల వాళ్ల పిల్లలు అచేతనంగా మారుతూ తమకు ఎదురవుతున్న సమస్యలను పరిష్కరించుకోవడానికి హింసా మార్గం పట్టడం మనం తరచుగా ఈ మధ్యకాలంలో చూస్తున్నాము.

ఇంట్లో తల్లిదండ్రులు మందలించారనో, తమకిష్టమైన వీడియో గేములు ఆడనివ్వకుండా అడ్డుపడుతున్నారనో, తాను ఇష్టపడ్డ అమ్మాయి తిరస్కరించినదనో, పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులు మందలించారనో, కారణం ఏదైనా విద్యార్థులు వీటిని ఎదుర్కోవటానికి హింస మార్గాలను ఎంచుకొని తమ జీవితాలను పాడు చేసుకోవటం నేడు చూస్తున్నాము. అదేపనిగా ఎక్కువ సమయం టీవీ కార్యక్రమాలు పిల్లలు వీక్షించడం వల్ల వారిలో చిరాకు, ఆందోళన ఆవేశం పెరిగి దుందుడుకు స్వభావం ఏర్పడుతుందని నివేదికలు తెలియజేస్తున్నాయి.

1980 నుండి అదే పనిగా టీవీ కార్యక్రమాలను వీక్షిస్తున్న పాఠశాల సాయి చిన్నపిల్లల మానసిక పరిస్థితిపై రోవేల్ మరియు లియోనార్డ్ అనే మానసిక శాస్త్రవేత్తలు జరిపిన పరిశోధనలలో వెళ్లడైనా నిజమేమిటంటే ఈ పిల్లలందరూ కళాశాల స్థాయికి

వచ్చేసరికి అత్యంత దుందుడుకు స్వభావం కలవారిగా మారుతున్నారు. వీరందరూ భవిష్యత్తులో నేర స్వభావం కలిగి అనేక నేరాలలో పాల్గొని జైలు జీవితం కూడా గడపాల్సిన పరిస్థితులు ఏర్పడ్డ కూడా ఆశ్చర్యపోనక్కర్లేదని మానసిక శాస్త్రవేత్తలు పేర్కొంటున్నారు.

|| 2010 లో ప్రముఖ మానసిక శాస్త్రవేత్త క్రెగ్ అండర్సన్ బృందం జరిపిన పరిశోధనల్లో అత్యధికంగా హింసాత్మకమైన వీడియో గేములు ఆడటం వల్ల, వారిలో దయ కరుణ వంటి లక్షణాలు అడుగంటిపోయి విపరీతమైన కోపం ఆవేశం దుందుడుకు స్వభావాలు పెరిగే ఆస్కారం ఎంతైనా ఉందని పేర్కొన్నారు ||

2010 లో ప్రముఖ మానసిక శాస్త్రవేత్త క్రెగ్ అండర్సన్ బృందం జరిపిన పరిశోధనల్లో అత్యధికంగా హింసాత్మకమైన వీడియో గేములు ఆడటం వల్ల, వారిలో దయ కరుణ వంటి లక్షణాలు అడుగంటిపోయి విపరీతమైన కోపం ఆవేశం దుందుడుకు స్వభావాలు పెరిగే ఆస్కారం ఎంతైనా ఉందని పేర్కొన్నారు. రాస్ ఇవోరా, ఫెడ్రిక్ గిబ్బన్ జరిపిన మరొక

పరిశోధనలో చిన్న వయసులోనే సెక్స్ చిత్రాలు చూడటం సెక్స్ సంబంధించిన అంశాల పట్ల ఆకస్మికంగా వలస వచ్చే అమెరికాలోని అనేక మంది విద్యార్థులలో ఇటువంటి ప్రవృత్తి కనిపిస్తోంది.

మీ డియాలో కనబరుస్తున్న హింసాత్మక సంఘటనల ప్రభావం పై రోవెల్ మరియు టేలర్ జరిపిన పరిశోధనలో ఇటువంటి హింసాత్మక దృశ్యాలు సంఘటనలు పదే పదే ప్రసారం చేయటం వల్ల ప్రజల యొక్క మానసిక పరిస్థితి దిగజారి భౌతిక ప్రపంచంలో హింసాత్మక సంఘటనలు దాడులు జరిగే ప్రమాదం లేకపోలేదని తెలిపారు. టీవీ కార్యక్రమాల్లో చలనచిత్రాల్లో చూపే హింసాత్మక సంఘటన వల్ల దీర్ఘకాలంలో యువత ఉద్దేశ స్వభావులై ఫించకు పాల్పడే అవకాశం ఎక్కువగా ఉందని పరిశోధనలు తెలుపుతున్నాయి. వార్తలు పేరుతో ప్రసారమవుతున్న హింసాత్మక దృశ్యాలు కూడా ఎందుకు మినహాయింపు ఏమీ కాదు.

టీవీ కార్యక్రమాలు గాని చలనచిత్రాలు గాని విపరీతమైన భయాందోళనలు హింస సెక్స్ వంటి కార్యక్రమాలు ప్రసారం చేయకుండా

అడ్డుకోవాల్సిన బాధ్యత నేడు మన పైన ఉంది. విపరీతమైన భయం గొలిపే చిత్రాలు చూడటం వల్ల సరిగ్గా నిద్ర పట్టక ఆందోళన చెందడం వల్ల మానసిక పరిస్థితి దిగజారే ప్రమాదం ఉంది. 52 శాతం యువత భయాందోళన కలిగించే చలనచిత్రాలు చూసిన తర్వాత రాత్రిపూట నిద్ర పట్టక భయాందోళన గురైనట్లు తెలిపారు. 25 శాతం మంది యువత ఆ భయాందోళనలు కొన్ని సంవత్సరాలు పాటు కొనసాగాయని తెలిపారు. అన్నెన్నో పబ్లిక్స్ వేల్ వంటి వీడియో గేములు అడుతూ ఎంతో మంది యువత తమ ప్రాణాలు తీసుకున్న సందర్భాలు నేడు అనేకం ఉన్నాయి.

ఇటీవల వీడియో గేమ్ లో ఓడిపోయినందుకు తన సోదరి వెక్కిరించినదనే ఆత్మ నూన్యత భావనతో ఒక యువకుడు తన ప్రాణాలు తీసుకున్నాడు. టీవీలలో ప్రసారమయ్యే క్రైమ్ ఫైల్స్, క్రైమ్ కార్నర్ వంటి కార్యక్రమాలను అనుకరిస్తూ కొంతమంది యువకులు నిజజీవితంలో కూడా నేరాలకు పాల్పడిన సంఘటన అనేకం వెలుగు చూస్తున్నాయి. ఇటీవల సూపర్ హీరోల పేరుతో కార్టూన్ చలనచిత్రాలు ఎక్కువగా విడుదలవుతున్నాయి. వీటిలో

కూడా సూపర్ హీరోలను సూపర్ మాన్లుగా చూపించడానికి విపరీతమైన హింసాత్మక దృశ్యాలను చూపిస్తున్నారు. ఇటువంటి కార్టూన్ చిత్రాలు చిన్న పిల్లలపై విపరీతమైన దుష్ప్రభావం కలగజేస్తుందటంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు.

"నడిరోడ్డు మీద తండ్రి కూతురు లేదా తల్లి కొడుకులు నడుచుకుంటూ వెళ్లే పరిస్థితి నేడు లేదు. ఎటువంటి చూడకూడని దృశ్యాలు దృశ్యాలు తమ కంటపడతాయోనని తలవంచుకుని వెళ్లాల్సిన పరిస్థితి నేడు నెలకొన్నది."

నడి రోడ్డు మీద తండ్రి కూతురు లేదా తల్లి కొడుకులు నడుచుకుంటూ వెళ్లే పరిస్థితి నేడు లేదు. ఎటువంటి చూడకూడని దృశ్యాలు దృశ్యాలు తమ కంటపడతాయోనని తలవంచుకుని వెళ్లాల్సిన పరిస్థితి నేడు నెలకొన్నది. వాల్ పోస్టర్ దగ్గర నుండి మొదలయ్యే అతి జగుప్సాకరమైన దృశ్యాలు చివరకు వెండితెరపై లేదా బుల్లితెరపై విశృంకలంగా తమ విశ్వరూపాన్ని ప్రదర్శిస్తుంటే అభం శుభం తెలియని పసి మొగ్గలు వీటికి బలై అతి చిన్న వయసులోనే తీవ్ర మానసిక రుగ్మతలకు లోనవుతున్నారు.

నేడు కుటుంబం మొత్తం కలిసి చూడగలిగిన సినిమాలు ఏడాదికి ఒకటో రెండో మాత్రమే వస్తున్నాయి. కొంతమంది నిర్మాతలు తమ చిత్రాలకు ప్రచారంలో భాగంగా కుటుంబంతో కలిసి చూడగల చిత్రం అని పేర్కొంటున్నారు అంటే నేడు వస్తున్న చలనచిత్రాలలో ఏ మేరకు హింసాత్మక, సెక్స్ తో కూడిన దృశ్యాలు ఉంటున్నాయో అర్థం చేసుకోవచ్చు.

ఇక నైనా మన భారతీయ చలనచిత్ర సెన్సార్ వారు మేల్కొని చలనచిత్రంలోని భయానక, హింసాత్మక, సెక్స్ తో కూడిన దృశ్యాలను నిరోధించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. కాసులకు కక్కుర్తి పడి తమ కత్తెరకు పని చెప్పకపోతే సమాజం గొంతును తమ చేతులతోనే కోసిన వాళ్ళు అవుతారు అని గుర్తుంచుకోవాలి సెన్సార్ పెద్దలు. ఎటువంటి హింస భయం సెక్స్ వంటి అంశాలకు చోటు లేకుండా ఆరోగ్యకరమైన చలనచిత్రాలను రూపొందించే వారికి ప్రోత్సాహాలు అందించాలి. దీనికి మంచి ఉదాహరణ టామ్ అండ్ జెర్రీ, చార్లీ చాప్లిన్ కార్టూన్ చిత్రాలు. ఇవి పిల్లలను నవ్వించడమే కాకుండా ఎంతో ఆలోచింపజేసేవుగా

కూడా ఉండటం వల్ల మానసిక ఎదుగుదలకు ఎంతో దోహదం చేస్తాయి అనటంలో ఏ సందేహం లేదు.

ఇటు వంటి చిత్రాలు మన దేశీయ భాషలలో చాలా అరుదుగా చూడగలుగుతాము. సుడిగుండాలు, మరో ప్రపంచం వంటి చిత్రాలు నిర్మించడానికి కూడా నేడు ఎవరూ ఉత్సాహం చూపించడం లేదు. బాహుబలి, ఆర్ ఆర్ ఆర్ వంటి చిత్రాలను నిర్మించినందుకు దర్శక నిర్మాతలను పొగుడుతున్నాం కానీ వాటిలో ఉన్న హింసాత్మక దృశ్యాలు పిల్లలపై ఎంత ప్రభావం చూపుతాయో ఎవరూ ఆలోచించడం లేదు.

ఇక నైనా మన దేశ సంపద కాపాడుకోవడానికి ఎటువంటి భయం, హింస, సెక్స్ అంశాలు లేని ఆరోగ్యవంతమైన చిత్రాలను, టీవీ కార్యక్రమాలను ప్రసారం చేయటానికి మన చలనచిత్ర దర్శకులు నిర్మాతలు ముందుకు వస్తే, సుడిగుండాలు, మరో ప్రపంచం వంటి చిత్రాలు మళ్లీ మన ముందుకు వస్తాయని ఆశించడంలో ఏ తప్పు లేదు.

టేబిల్వై వున్న లాండ్ ఫోన్
మోగింది.

వారం రోజులలో వున్న పోటీ
పరీక్షకు చదువుకుంటున్న
పాతికేళ్ల వినీత వులిక్కిపడి ఫోన్
తీసి ‘హలో’ అంది.

“రియల్ ఎస్టేట్ రామారావు
గారి ఇల్లేనా?” అవతల నుండి
వినయంగా అందొక కంఠం.

“కాదండి, నాన్నగారి పేరు
రామారావే కానీ ఆయన టీచర్ గా
పనిచేస్తున్నారండి, రియల్ ఎస్టేట్
కాదు” అన్నది వినీత.

“ఓకే, మీరు రియల్ ఎస్టేట్
బిజినెస్ చేస్తుంటారా?”

“లేదండి, పార్ట్ టైం ఇన్సూరెన్స్
ఏజెంట్ గా వుంటూ కాంపిటిటివ్
ఎగ్జామ్స్ కు ప్రిపేరేషన్
వుంటాను” అన్నది వినీత.

“సారీ, రాంగ్ నంబరండి”
అవతల లైన్ కట్ అయ్యింది.

వినీత నిట్టూర్చి, తన టేబిల్
వద్దకు వచ్చింది.

ఆమె తల్లిదండ్రులు రామారావు,
జూనకి బంధువుల ఇంట్లో పెళ్లికి
దగ్గర్లోనే టౌన్ కు వెళ్లారు.

ఎగ్జామ్స్ కు
చదువుకుంటూ వినీత ఒక్కటే
ఇంట్లో వుంది.

ఆ పెద్ద పల్లెటూర్లో ఒక మూల
విసిరేసినట్లున్న కొత్త కాలనీలో

వుంది వినీత వాళ్లుండే ఇల్లు. కొత్త
కాలనీ కాబట్టి ఇళ్లు అక్కడక్కడా
వున్నాయి. వినీత పక్కఇంట్లో ఒక
ఫ్యామిలీ వుంటోంది.

మళ్ళీ ఫోన్ మోగింది. మళ్ళీ అదే
కంఠం.

“ఏమండి, నేను ఇన్ కమ్ టాక్స్
సమస్యల వల్ల అరెంటుగా ఒక కొత్త
ఇన్సూరెన్స్ పాలసీ తీసుకోవాలి.
మీరు ఏమైనా సహాయపడగలరా,
నా పేరు కుమార్” అన్నాడతను.

వినీత పార్ట్ టైం ఇన్సూరెన్స్
ఏజెంటుగా చేసే కంపెనీవారు
నెలకిన్ని పాలసీలు చేయాలని
ఆమెకు టార్గెట్ ఇచ్చివున్నారు.

రెండు నెలలుగా టార్గెట్ రీచ్
కాలేదని ఆమె సీనియర్ వినీతను
కోప్పడుతూ వున్నాడు. కాబట్టి
కొత్త పాలసీ అనగానే వినీత
సంబరపడింది.

“అలాగే కుమార్ గారు, మా
మార్కెట్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీలో
మంచి ప్లాన్లున్నాయి, రేపుదయం
పదిగంటలకు వస్తే, నేను మీకు
మా కంపెనీ ప్లాన్లు ఎక్స్ ప్లైన్
చేస్తాను” అన్నది వినీత.

“లేదండి, ఈ వూర్లో ఫ్రెండింటికి
వచ్చాను, రేపుదయమే మళ్ళీ
తిరుత్తణి యాత్రకు వెళ్లి రెండు
రోజుల పాటూ మేమిద్దరం రాము.

ఆ తరువాతిరోజు నా ఇన్ కమ్
టాక్స్ రిటెన్స్ ఇవ్వాలి. ఇప్పుడు
పాలసీ కట్టేస్తే, రసీదు మళ్ళీ నెట్

రాచపుటి రమేష్

లో డౌన్లోడ్ చేసుకుంటాను.
ఆ ఫారలవీ నింపాలి కదా”
అన్నాడతను.

వినీత నిమిషం పాటూ
ఆలోచించి “సరే రండి” అన్నది.

సమయం రాత్రి ఎనిమిది
గంటలౌతూ వుంది తమ పక్కింటి
వారు వుంటారు కదా, తనకేం
భయం అనుకొంది.

అదీకాక ఆ వీధి చివర
నిర్మించిన బాలాజీగుడికి భక్తులు
వచ్చిపోతూనే వుండడం వలన ఆ
వీధి సందడిగానే వుంటుంది.

కానీ ఆమె పక్కింటివారు
కూడా ఏదో ఫంక్షనుకు వెళ్లి వున్న
విషయం వినీతకు తెలియదు.

హఠాత్తుగా జడివాన
ప్రారంభమయ్యింది.

★★★

తలుపు చప్పుడు అవడంతో కుమార్ వచ్చాడనుకొని వినీత గ్రీన్ డోర్ వద్దకు వెళ్లి చూసింది. అవతల వర్షంలో తడిసివున్న ఒక యాభై ఏళ్ల వ్యక్తి కనిపించాడు.

తనతో ఫోన్ మాట్లాడిన వ్యక్తి ఇతనేనేమో అని వినీత తలుపు తీసింది

. ఆ వ్యక్తి హడావిడిగా లోనికి వచ్చి, “థాంక్స్ మ్యా, బాలాజీ గుడికి వచ్చి, హఠాత్తుగా వచ్చిన వానలో చిక్కుకుని పోయాను. ఏం చేయాలో తెలియక మీ ఇంటి తలుపు తట్టాను” అన్నాడు.

అనవసరంగా ఇతడిని లోనికి రానిచ్చానే అనుకొని వినీత “ఫర్వాలేదు కూర్చోండి సార్” అన్నది మొహమాటానికి.

ఆ వ్యక్తి జేబులోంచి రుమాలు తీసి, మొఖం, తల తుడుచుకున్నాడు. టేబుల్ మీద పుస్తకాలు చూసి వినీత ఏం చేస్తున్నదీ కనుక్కున్నాడు.

“మిమ్మల్నెప్పుడూ ఈ పల్లెలో చూడలేదు, ఎవరైనా బంధువులింటికి వచ్చారా?” అన్నది వినీత.

“నేను స్టేషన్ లో పనిచేస్తాను. కొత్తగా ఇక్కడికి ట్రాన్స్ ఫర్ చేయబడ్డాను” అన్నాడతను.

స్టేషన్ అంటే రైల్వే స్టేషనేమో అనుకొంది వినీత. ఇంతలో బయట చెక్క తలుపు చప్పుడైంది.

“బాత్రూం ఎక్కడుందమ్మా” అన్నాడు వచ్చిన వ్యక్తి.

వినీత అనుమానంగానే వాష్ రూమ్ వంక చూసింది. ఆ వ్యక్తి

వాష్ రూమ్ లోనికి వెళ్లాడు.

ఇంతలో మళ్లీ గ్రీన్ తలుపు చప్పుడైంది.

వినీత లేచి వెళ్లి గ్రీన్ లోంచి చూసింది. దాదాపు ముప్పై ఐదేళ్లున్న బట్టతల వ్యక్తి గ్రీన్ లోంచి తడిసిపోతూ కనిపించాడు.

“వినీత మేడమ్ గారా? నమస్తే! నా పేరు కుమార్. ఇందాక ఇన్సూరెన్స్ పాలసీ కోసం ఫోన్ చేసింది నేనే” అన్నాడతను.

పోనీలే ఇన్ని రోజులకు ఒక పాలసీ ఐనా చేస్తున్నాను అనుకొని వినీత, “లోపలకు రండి సార్” అని తలుపు తీసింది.

కుమార్ లోపలకు వచ్చి ఒక కుర్చీలో కూర్చున్నాడు.

వినీత తన కంపెనీ బ్రోచర్ తీసి, వివిధ రకాల ఇన్సూరెన్స్ పథకాలను కుమార్ కు వివరించింది. కుమార్ ఆ వివరాలను ఆసక్తిగా విన్నాడు.

బయట జడివాన పెద్దదైనట్లుంది. హోరుగాలి శబ్దం వినిపిస్తూ వుంది. వినీతకు భయంగా వుంది.

“ఇంకా సేపు ఇలా వర్షం కురిస్తే కరెంటు పోతుందేమో. ఇలాంటప్పుడే ఈ కొత్త వ్యక్తి దాపురించాలా? త్వరగా ఏదో ఒక ఫారం నింపించి, చెక్ తీసుకొని ఇతడిని పంపించి వేయాలి” అనుకొంది వినీత.

“సరే మేడమ్, నేను ఈ స్టార్ట్ ఫ్లస్ స్కీము తీసుకుంటాను. అప్లికేషన్ ఇస్తే నింపి, చెక్ ఇచ్చి వెళ్లిపోతాను. మీకు చెక్ సరిపోతుందా, లేక కేష్ ఇవ్వాలా?” అన్నాడు కుమార్.

“చెక్ చాలు సార్” అంత తొందరగా కస్టమర్ కొత్త పాలసీ తీసుకుంటున్నందుకు ఆనందంలో ఆ పథకం తాలూకు ఫారం వెతకసాగింది వినీత.

“బైదిబై మేడమ్, మేము రకరకాల కొత్త ప్రాడక్ట్స్ మార్కెట్ లోకి ప్రవేశపెడుతున్నాం. ఈ మధ్య ఫర్ ఫ్యూమ్ మాస్కులను తయారు చేశాం. వీటికి మార్కెట్లో మంచి డిమాండ్ వుంటోంది. మీరు మా కంపెనీ కాంప్లిమెంటరీగా రెండు మాస్కులు స్వీకరించండి” ఆమెకు రెండు కొత్త మాస్కులు అందించి, వాడి చూడమన్నాడు కుమార్.

వినీత సందేహిస్తూనే మంచి వాసన వస్తున్న ఆ మాస్క్ ధరించింది. కొద్ది నిమిషాలకే ఆమెకు తల తిరుగుతున్నట్లుగా అనిపించింది. నిస్సత్తువగా కుర్చీలో కూలబడింది.

కుమార్ నవ్వుతూ తనను సమీపించడం చూసింది వినీత. ఆమె చేతిగాజులు, మెడలోని చెయిన్ తీయడానికి అతను ప్రయత్నిస్తున్నాడు. వినీత అతడిని ప్రతిఘటిస్తూ వుంది. కానీ ఆమెకు శక్తి చాలడం లేదు. అరవాలన్నా భయంతో నోరు పెగలడం లేదు.

కుమార్ గాజులు, చెయిన్ తీసి తన బేగ్ లో వేసుకోబోయాడు. ఇంతలో మెరుపు వేగంతో అక్కడికి వచ్చాడు వాష్ రూమ్ కు వెళ్లిన వ్యక్తి.

రాగానే కుమార్ ను దూరంగా తోశాడు. కుమార్ కిందబడి లేస్తూ ఆ వ్యక్తి వంక చూసి నివ్వెరపోయాడు. అతని చేతిలో ఒక రివాల్వర్ మెరుస్తూ వుంది.

“మర్యాదగా లొంగిపో మణీ,
నీ ఆట కట్టు” అంటూ గట్టిగా
విజిల్ వేశాడతను. అప్పుడే
అక్కడికి చేరుకున్న ఇద్దరు పోలీస్
కానిస్టేబుళ్లు మణీ అనే ఆ నేరగాణి
అదుపులోకి తీసుకున్నారు.

***

ముఖంపై నీళ్లు
చిలకరించడంతో పది నిమిషాల
తరువాత నెమ్మదిగా కళ్లు
తెరిచింది వినీత. యూనిఫాంలోని
కానిస్టేబుల్ ఇచ్చిన నీళ్లు తాగి
కాసేపటికి తేరుకొంది. ఏం
జరిగిందో ఆమెకు బొత్తిగా
అర్థం కాలేదు. ఇండాక గుడికి
వచ్చానని చెబుతూ ఇంట్లోకి
వచ్చిన ఆజానుబాహుడు ఆమెను
నవ్వుతూ పలకరించి ఎలా వుందని
అడిగాడు.

“ఇప్పుడు బాగానే వుందండి,
ఏం జరిగిందో నాకు బొత్తిగా అర్థం
కావడం లేదు” అందామె.

“భయపడకమ్మా, మీ వాళ్లకు
ఫోన్ చెయ్యి. నేను పోలీస్ ఇన్స్
పెక్టరు రాఘవులను” అన్నాడతను.

వినీత ఫోన్ చేసిన ఇరవై
నిమిషాల్లోనే ఆమె తల్లిదండ్రులు
కంగారుపడుతూ ఇల్లు
చేరుకున్నారు.

**“సమయానికి దేవుడిలా వచ్చి
మా అమ్మాయిని కాపాడారు.
చాలా థాంక్స్ బాబూ రామా-
రావుగారు రాఘవులు చేతులు
పట్టుకొని థాంక్స్ చెప్పాడు.”**

“సమయానికి దేవుడిలా వచ్చి
మా అమ్మాయిని కాపాడారు. చాలా
థాంక్స్ బాబూ” రామారావుగారు
రాఘవులు చేతులు పట్టుకొని

థాంక్స్ చెప్పాడు.

“అదేమీ లేదండి, నేను ఈ రోజు
వుదయమే ఎస్సెగా ఈ వూరి
పోలీస్ స్టేషన్లో ఛార్జి తీసుకున్నాను.
మా వాళ్లు ఇక్కడ వుండడానికి
నాకు అద్దె ఇల్లు వెతికారు. అక్కడ
దిగి స్నానం చేసి మా ఇంటికి ఫోన్
చేద్దామని చూసుకుంటే ఫోన్లో
ఛార్జింగ్ లేదు. మొబైల్ ఛార్జింగ్
పెట్టి ఆ వీధి చివరోనే ఎస్సీడీ బూత్
వుందని మా ఓనర్ చెబితే అక్కడికి
వెళ్లాను.

నేను వెళ్లే సరికే మణీ అనే
వెధవ ఆ బూత్ నుండి బయటకు
వస్తున్నాడు. వాడికి నేను తెలియదు
కానీ నాకు వాడు తెలుసు. రెండేళ్ల
క్రితం నేను కావలిలో డ్యూటీలో
జాయిన్ అయినప్పుడు నేరస్థుల
ఫోటోలలో వాడి ఫోటో కూడా
చూశాను.

వాడు కొత్త వూర్లలో, వూరికి
దూరంగా కాలనీలలో వుండే ఇళ్లు
సెలక్ట్ చేసుకొని, ఇంటికి వున్న
నేమ్ బోర్డ్స్ బట్టి ఇంటి యజమాని
పేరు తెలుసుకుంటాడు. తరువాత
టెలిఫోన్ డైరెక్టరీలో వాళ్లపేరు

వెతికి, వాళ్లతో ఎలాగో పరిచయం
చేసుకొని వారి ఇంటిలోకి
ప్రవేశిస్తాడు.

సమయం చూసి, ఆ ఇంటిలోని
వారిని మత్తులో ముంచి ఇంటిని
దోపిడీ చేసి పారిపోతాడు.
వాడు రెండు సార్లు జైలుకు వెళ్లి
విడుదలయ్యాడు.

డైరెక్టరీలో రామారావు
పేరుకింద పెన్సిల్ తో అండర్
లైన్ చేసి, పెన్సిల్ ను ఆ పేజీలోనే
వదలడం వల్ల, వాడు మీ ఇంటికి
వెళ్లి వుండవచ్చునని గ్రహించాను.
ఆధారాలతో వాడిని అరెస్ట్
చేయాలని, నేను వెంటనే మీ
ఇంటికి వచ్చాను. వచ్చే ముందు
కానిస్టేబుళ్లకు ఎస్సీడీ బూత్ నుండి
ఫోన్ చేయడంతో, వాళ్లిక్కడికి
చేరుకున్నారు” అన్నాడు
రాఘవులు.

రామారావు దంపతులు, వినీత
పోలీసులకు ఎంతగానో కృతజ్ఞతలు
చెప్పారు.

అచల

పగలు వంటపని, రాత్రి
వంటి పనితో శరీరం పూర్తిగా
అలసిపోవడంతో, ఏ రాత్రికో
పూర్తిగా నిద్రలోకి జారుకుంటూ
ఉండగా, ఎవరో తలుపులు
కొడుతున్న శబ్దం వినపడి
ఉలిక్కిపడి ఒక్క ఉదుటున లేచి
కూర్చున్నాను.

“ఏవండీ ఎవరో తలుపులు
కొడుతున్నారు చూడండి” పక్కనే
ఉన్న మొగుడు అనబడే మగాడిని
మేల్కొలుపుదామని ఒక వృధా
ప్రయత్నం చేశాను.

అప్పటిదాకా నా శరీరంతో ఒక
ఆట ఆడుకుని అలసిపోయి
ఉలుకు పలుకు లేకుండా పడి
గురకబెట్టి నిద్రపోతున్నాడు
మొగుడు అనబడే ఆ మగాడు

ఇక చేసేది ఏమీ లేక నెమ్మదిగా
మంచం దిగాను. వళ్లంతా
పచ్చిపుండు లాగా అనిపిస్తోంది,
అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ
బెడ్ రూమ్ నుండి హాలులోకి
గోడ మీద ఉన్న గడియార వంక
చూశాను తెల్లవారుజాము
మూడు గంటలకు కావొస్తోంది.
ఇవాల్టప్పుడు ఎవరై ఉంటారబ్బా
అనుకుంటూ మెల్లగా మెయిన్
డోర్ చేరుకుని తలుపులు తీశాను

ఎదురుగా అచల, ఆమె

ఆకారాన్ని చూసి ఒక్కసారిగా
ఒళ్ళు జలదరించింది. నుదుటన
చెరిగిన బొట్టు, విరబోసుకున్న
జుట్టు, పూర్తిగా నలిగిపోయి
అక్కడక్కడ చిరుగులు పడ్డ చీరతో
ఆమెను చూస్తూ ఉంటే జరగరాని
ఘోరమేదో జరిగినట్లు నా మనసు
కీడు శంకించింది.

నన్ను చూడగానే, “భవానీ...
”అంటూ ఒక్కసారిగా పెద్దగా
ఏడుస్తూ నా మీద వాలిపోయింది

“ఏం జరిగింది, అచలా?” అంటూ
ఆమెను నా కౌగిటోకి తీసుకుని
సముదాయించబోయాను.

తీవ్రంగా వణికిపోతున్న
ఆమె శరీరం నుండి వెలువడే
ప్రకంపనలు నన్ను తాకగానే
ఒక్కసారిగా ఏదో కీడు జరిగిందనే
భయం నన్ను ఆవహించి ఒళ్ళు
జలదరించింది.

ఆ భయం నుండి బయటపడడానికి
నాకు ఒక్క నిమిషం పట్టింది.
నా భుజం మీద వాలి పెద్ద
పెద్దగా వెక్కిళ్లు పెట్టి ఏడుస్తున్న
అచలను పట్టుకుని, “అసలు ఏం
జరిగింది అచలా?” అంటూ మళ్ళీ
ప్రశ్నించాను

నా ప్రశ్నకు అచల సమాధానం
చెప్పకపోగా ఆమెలో భయం
తాలూకు ప్రకంపనలు

ఇంకా పెరుగుతున్నాయని
అర్థమవ్వటంతో, అచలను
అలాగే తీసుకెళ్లి బాత్రూంలో షవర్
కింద కూర్చోబెట్టి నీళ్ల ట్యాప్ ఓపెన్
చేశాను

ఒక పది నిమిషాల పాటు అచల
అలాగే షవర్ నుండి జారిపడుతున్న
నీళ్ల కింద కూర్చోవడం వల్ల షాక్
నుంచి తేరుకున్నదానిలా నా వంక
బేలగా చూడటం మొదలుపెట్టింది

★★★★★

అచల, నేను అమీర్పేట్ లోని ఒక
కార్పొరేట్ జువెలరీ షాప్ లో సేల్స్
గర్ల్స్ గా పని చేస్తున్నాము. మేము
ఉండేది మాత్రం ఉప్పలోని ఓ
మధ్య తరగతి కాలనీలో. ప్రతిరోజు
మెట్రోలో రాను పోను రెండు
గంటల ప్రయాణం మా దినచర్యలో
అంతర్భాగం అయిపోయింది.

ఉదయం సాయంత్రం ఆఫీసులో
పనిమీద మెట్రో లో ప్రయాణించే
వాళ్ళలో ఆడవాళ్లే ఎక్కువగా
ఉంటారు. గంటసేపు ప్రయాణాన్ని
కబుర్లతో గడిపేసే వాళ్ళు కొందరైతే,
కుట్టు అల్లికలతో కలెక్షేషన్ చేసే
వాళ్ళు మరికొందరు. నాకు మాత్రం
ప్రయాణాలలో పుస్తకాలు చదవటం
బాగా అలవాటు.

అదేమీ చోద్యమో అచల మాత్రం
రైలు ఎక్కంగానే నిద్రాదేవి ఒడిలోకి
జారిపోయేది. షాపులో కూడా లంచ్

టైం లో ఏమాత్రం తీరిక దొరికినా ఓ కునుకు తీసేది. అప్పుడప్పుడు సేల్స్ టైమ్ లో కూడా నిలబడే నిద్ర పోవడంతో మా యజమాని చేత తిట్లు తిన్న సందర్భాలు కూడా లేకపోలేదు.

“నీకు ఎక్కడబడితే అక్కడ నిద్రపోయే పాడు అలవాటు ఎలా అలవాటయింది ?” అని ఎవరన్నా అడిగితే మాత్రం సమాధానం చెప్పకుండా ఒక జీవం లేని నవ్వు నవ్వేది. చేసేదేమీ లేక అందరూ అచలను “ఊర్మిళాదేవి మళ్ళీ పుట్టిందే “అని వెక్కిరించడం మొదలు పెట్టారు.

నాకు మాత్రం అచల పరిస్థితి చూసి జాలి వేసేది. ఒకరోజు ఉండబట్టలేక

“ఏమే అందరూ అలా వెక్కిరిస్తుంటే నీకు ఏమి అనిపించటం లేదా? అయినా ఇంటిదగ్గర నిద్రపోకుండా ఏం చేస్తున్నావు?” అంటూ నిలదీశాను.

తను చెప్పిన సమాధానం విన్న తర్వాత , నాకు తిరిగి ఏం మాట్లాడాలో అర్థం కాలేదు. అచల చెప్పిన సమాధానం నన్ను దిగ్భ్రాంతికి గుర్తుచేసింది.

ఆమె భర్తకు లేని అలవాటు అంటూ లేదు. ప్రతిరోజు పీకల దాకా తాగి ఏ అర్ధరాత్రికో ఇంటికి చేరుకునేవాడు.

అతను ఇంటికి చేరుకునే వరకూ అచల అతని కోసం కనిపెట్టుకొని కూర్చోవాలి. ఏమాత్రం మంచం మీద నడుము వాల్చినా, ఆరోజు నడుం విరిగేదాకా కొట్టేవాడు ఆ రాక్షసుడు.

పోనీ , అర్ధరాత్రి పూట అచల వడ్డించిన భోజనం కడుపునిండా తిన్న తర్వాత నన్నా కాసేపు నిద్రపోనిస్తాడా అంటే అది లేదు .ప్రతిరోజు ఆమెను నిద్రపోనివ్వకుండా రాత్రంతా లైంగికంగా వేధించడంతో, ఆ బాధను తట్టుకోలేక వెక్కివెక్కి ఏడ్చేది. ఆమె బాధను చూసి మరింత రెచ్చిపోయేది ఆ మానవ మృగం. ఆమెను నిద్రపోనివ్వకుండా తెల్లార్లు చిత్రవధ చేసేవాడు. ఆమె ఆరోగ్యం గురించి కానీ ఆమె ఇష్టా ఇష్టాలు గురించి గానీ ఏ మాత్రం పట్టించుకోకుండా తన కామ వాంఛలు తీర్చుకునేవాడు.

తెల్లవారుజామున ఏ నాలుగింటికో నిద్రపోయినా మళ్ళీ వెంటనే ఆరింటికల్లా లేచి ఇంటి పనులన్నీ చేసుకుని ఆ మానవ మృగానికి ఆహారం వండి వార్చేసరికి రైలు అందుకునే సమయం అయ్యేది. తను ప్రశాంతంగా ఎటువంటి అంతరాయం లేకుండా నిద్రపోగలిగింది కేవలం రైలులోనే అని ఆమె చెబుతున్నప్పుడు, నా కళ్ళలో నుండి నీళ్లు కారకుండా ఉండలేకపోయాను.

అప్పటికి గానీ నాకు, అచల ఎవరు తనని “ఊర్మిళ” అని వెక్కిరించినా కూడా ఒక జీవం లేని నువ్వు నవ్వి మిన్నకుండి పోతుందో అర్థం కాలేదు.

నిజానికి అచలపడే బాధలు ప్రతి పెళ్లెయిన ఆడదీ పడేవే. కాకపోతే కొంతమంది తాము పడే కష్టాలు ,బాధలు బయటకు చెప్పుకోలేక అచల లాగా లోలోపలే బాధపడుతూ ఉంటారు . అటువంటి వారి గురించి పూర్తిగా తెలుసుకోకుండా వెక్కిరించటం వల్లవాళ్లు మరింత మానసికంగా కృంగిపోయి ఆత్మహత్యలు చేసుకునే ప్రమాదం కూడా లేకపోలేదు. ఆరోజు నుండి అచలను ఎవరు వెక్కిరించినా నేను తనకు అండగా నిలబట్టడం మొదలుపెట్టాను.

అచల కూడా నన్ను ఒక తోబుట్టువు లాగా భావించి, ఆ రోజు నుండి తన కష్టాలు కన్నీళ్లు అన్నీ నాతో పంచుకోవడం మొదలుపెట్టింది.

★★★★★

స్నానం ముగిసిన తర్వాత మౌనంగా అచల తన ఒంటి మీద ఉన్న తడి బట్టలు వదిలి ,నేను ఇచ్చిన పొడి బట్టలు మార్చుకోసాగింది.

చూడకూడదు అనుకుంటూనే అప్రయత్నంగా అచల శరీరం కేసి చూశాను. సున్నితమైన అచల శరీరంపై ఉన్న గాయాలు, గాట్లు, మచ్చలు చూసి ఒక్క క్షణం నా

వెన్నులోంచి భయం తోసుకొచ్చి
ఒళ్లంతా వణకటం ప్రారంభించింది.

గుండెల్లో నుండి తన్నుకొస్తున్న
దుఃఖాన్ని ఆపుకోలేక గద్గద స్వరంతో

“అసలు ఏం జరిగింది అచలా? ఈ
గాయాలు, గాట్లు ఏమిటి? ఎవరు
చేశారు? ఎవరన్నా నీ మీద
అఘాయిత్యానికి ప్రయత్నించారా
? అంటూ గాభరా పడుతూ అడిగాను.

“కట్టుకున్నవాడే రోజు నా మీద
అత్యాచారం చేస్తూ ఉంటే,
ఇంక బయట వాళ్ళు నా మీద
అఘాయిత్యాలు చేసే అవకాశం
ఎక్కడిది భవాని” అంటూ నెమ్మదిగా
వచ్చి నా ఎదురుగా కూర్చుంది.

“అంటే ఈ గాట్లు...” నా ప్రశ్న పూర్తి
కాక ముందే

“ఆ మృగం పంటి గాట్లు. వాడికి
కామం తలకెక్కిన ప్రతిసారి నా శరీరం
మీద ఎక్కడపడితే అక్కడ కొరుకుతూ,
కోరిక తీర్చుకోవడం అలవాటు”
అంటూ జవాబు ఇచ్చింది

“మరి ఈ నల్లటి మచ్చలు...” కొంత
అర్థమైనా అర్థం కానట్లు అడిగాను

“వాడి రాక్షస మనస్తత్వానికి
చిహ్నాలవి. వాడి కోరిక తీరిన
తర్వాత అలిసిపోయిన నేను
ఎక్కడ నిద్రపోతానో అని, మధ్య
మధ్యలో సిగరెట్ పీకులతో నా
వంటిని కాలుస్తూ, ఆ నొప్పికి నేను
బాధపడుతూ ఉంటే రాక్షసానందం

పొందేవాడు” అచల చెప్తూ ఉంటేనే
నా గుండెల్ని ఎవరో పిండెస్తున్నట్లు
అనిపించింది

“అప్పుడప్పుడు వాడి పైశాచికత్వం
పరాకాష్ఠకు చేరిన రోజు బ్లేడుతో
నా వంటి మీద గాయాలు చేస్తూ,
ఎక్కడలేని ఆనందం పొందేవాడు”
నేను అడగకుండానే చెప్పటం పూర్తి
చేసింది అచల

“మరి అలాంటి మృగంతో
ఇన్నాళ్ళూ ఎలా కాపరం చేశావే?”
అడగకూడదనుకుంటేనే
అడిగేసాను

“పిల్లల కోసం...” ముక్తసరిగా
జవాబిచ్చింది అచల

“మొదటి నుంచి అతను అంతేనా?
నా అనుమానం తీర్చుకోవడానికి
అడిగాను

“పెళ్లయిన కొత్తలో బాగానే
ఉండేవాడు. కానీ తర్వాత
చెడు స్నేహాలకు, అలవాట్లకు
బానిసై, ఉన్న ఉద్యోగం కాస్త
పోగొట్టుకున్నాడు. అప్పటినుండి
పది, పాతిక కోసం నన్ను కొట్టడం
ప్రారంభించాడు. అది కాస్త చిన్నగా
తారా స్థాయికి చేరి నా జీతం
మొత్తం లాక్కునే స్థితికి వచ్చాడు.
నేను జీతం ఇవ్వను అంటే, ఆరోజు
నాతో పాటు, నా ఇద్దరు ఆడ
పిల్లలకూ నరకం చూపించటం
మొదలు పెట్టాడు “ అంటూ
జరిగింది చెబుతూ ఏడవడం
మొదలు పెట్టింది అచల

“కనీసం పిల్లల మీద కూడా ప్రేమ
లేని వాడితో కాపురం చెయ్యటం
ఎందుకే? అలాంటి మొగుడు
ఉన్నా ఒకటే, ఊడినా ఒకటే.
అసలు ఇన్నాళ్ళు నువ్వు ఎందుకు
ఉపేక్షించావు అతనిని. విడాకులు
ఇస్తే వదిలిపోయేవాడు కదా?”
అంటూ గట్టిగా అరిచాను

“అంత అవసరం లేకుండానే ఈ
లోకం వదిలి పోయాడు” చిన్నగా
గొణిగింది అచల

అచల ఏమంటున్నదో నాకు
అర్థం కాలేదు. “ఏమంటున్నావే?
“అంటూ అచల వంక
అనుమానంగా చూశాను

“ఆ మృగాన్ని చంపేశాను...”
ఈసారి అచల నోట్లో నుండి
మాటలు చాలా స్థిరంగా వచ్చాయి

ఆ మాటలు నా చెవులను
తాకగానే, శరీరం మొత్తం
చల్లబడిపోయింది, “చంపేశావా?”
వణికిపోతూ అడిగాను

“అవును చంపేశాను...” అచల
గొంతులో ఏ మార్పు లేదు, మళ్ళీ
అంతే స్థిరంగా జవాబిచ్చింది

“మరి పిల్లలు...” పిల్లలకు ఏమన్నా
కీడు జరిగిందేమో అనే భయంతో
అడిగాను

“నా మీద ఎంత అఘాయిత్యం
చేసినా, నన్ను ఎంత హింస
పెట్టినా ఇన్నాళ్ళు పిల్లల కోసం

భరించాను. కానీ ఆ మృగం
కన్నా మిన్నూ కానకుండా,
తను పెట్టిన గుడ్లను తనే తినే
పాములాగా, కన్న బిడ్డలనీ కూడా
చూడకుండా, కాటేయటానికి
ప్రయత్నిస్తుంటే చూస్తూ
ఊరుకోలేక వాడి బారి నుంచి
వాళ్లను రక్షించడానికి వేరే దారి
లేక వాణ్ణి చంపేసాను. పిల్లలు
ఇద్దరూ వాడికి భయపడి ఇంట్లో
నుంచి పారిపోయారు. ఎక్కడికి
వెళ్లారో తెలియదు భవానీ”
అంటూ గుండెలు అవిసేలాగా
ఏడవ సాగింది అచల

“ఊరికో అచల, ఏడవకు పిల్లలకి
ఏమీ కాదులే? పోలీస్ స్టేషన్ కి
వెళ్లి కంప్లెంట్ ఇద్దాం” అచలను
ఊరడించాను

“పోలీస్ స్టేషన్ కా, వద్దు
భవానీ, ఆ మృగాన్ని
చంపినందుకు నాకు ఏ ఊరి శిక్షో
వేస్తారు. అప్పుడు నా పిల్లలు
పరిస్థితి ఏమిటి? దిక్కులేని అనాధ
పిల్లలా బతకాల్సిందే కదా?”
అంటూ మళ్ళీ పెద్దగా ఏడవ
సాగింది

“లేదమ్మా, కోర్టు నీకు ఏ శిక్ష
విధించదు. కట్టుకున్న మగాడైనా
కూడా భార్య అనుమతి లేనిదే
భార్యపై అత్యాచారం చేయటం
నేరం కిందే పరిగణిస్తుంది”
అంటూ మేమిద్దరం ఉన్న గది
తలుపు దగ్గర నిలబడి అచలకు
ధైర్యం చెప్పబోయేదు మా ఆయన

అప్పటి దాకా
నిద్రపోతున్నాడనుకున్న నా
మొగుడు మా ఇద్దరి మధ్య
జరుగుతున్న సంభాషణలు తలుపు
చాటు నుండి వింటున్నాడని
గ్రహించలేకపోయాను

ఒక్క క్షణం ఆయన వంక
చూస్తూ, “పగలు ఎంతో
సంస్కారవంతుడిలా సమాజానికి
కనపడుతూ, రాత్రిపూట భార్యను
ఒక బానిసలాగా భావించి తన
ఇష్టా రీతిని ఆడుకునే ఇతనేనా,
ఇలా మాట్లాడుతున్నది” అని నాలో
నేను అనుకుంటూండగా

“నన్ను క్షమించు భవానీ. నేను
కూడా నీ పట్ల కొంత క్రూరంగానే
ప్రవర్తించాను. నిజానికి భార్యల
పట్ల అనుచితంగా ప్రవర్తించే
భర్తలకు కోర్టు విధించే శిక్ష
నాకు కూడా పడాల్సిందే. అచల
కథంతా విన్న తర్వాత, ఒక ఆడది
మగాడివల్ల ఎంత మానసిక హింస
గురవుతుందో తెలుసుకోగలిగాను.
ఇప్పటిదాకా నేను ఎంత పొరపాటు
చేశానో తలుచుకుంటేనే నామీద
నాకే అసహ్యం వేస్తుంది.
ఒకరకంగా అచల నా కళ్ళు
తెరిపించింది. అచలకు మనిద్దరం
అండగా నిలబడదాం” అంటూ
మా ఆయన నా దగ్గరికి వచ్చి,
నా చేతులు రెండూ పట్టుకుని
క్షమించమని అడిగాడు.

“అచల అంత కాకపోయినా, ఈ
విషయంలో నేను కూడా ఎంతో
కొంత శారీరకంగా, మానసికంగా

హింస గురవుతూనే వచ్చాను.
అచల లాగా ఎవరికీ చెప్పుకోలేక
పంటి బిగువున బాధను ఇన్నాళ్లు
భరిస్తూ వచ్చాను. దేవుడు నా
పట్ల ఉండి అచల రూపంలో మా
ఆయనలో మార్పు తీసుకొచ్చాడు.
అందుకు నేను అచలకు
జీవితాంతం రుణపడి ఉండాలి”
అని నాలో నేను అనుకుంటూ
వుండగా

“పైపెచ్చు మీ ఆయన పిల్లల
మీద కూడా లైంగిక దాడికి
ప్రయత్నించాడు. వారి
ప్రాణమానాలను రక్షించకోడానికి
ఒక తల్లి చేసిన హత్యను
కోర్టువాళ్లు నేరంగా పరిగణించరు.
మానవత్వంతో ఆలోచించి
నీ కేసు కొట్టేస్తారు. నువ్వేమీ
భయపడాల్సిన అవసరం లేదు.
మా ఫ్యామిలీ లాయర్ తో నేను
మాట్లాడతాను” అంటూ లాయర్
కు ఫోన్ చేయడానికి అన్నట్లు
హాల్లోకి అడుగులు వేశారు

ఆయనలో ఇంత త్వరగా మార్పు
వస్తుంది అని ఊహించని
నేను ఆనందంగా ఆయన్ని
అనుసరించాను. అచల కూడా
ధైర్యంగా నా వెనకే అడుగులు
వేసింది.

★★★★★

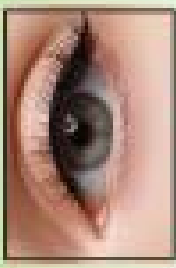
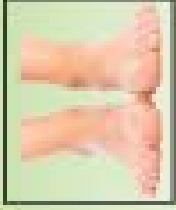
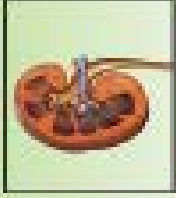
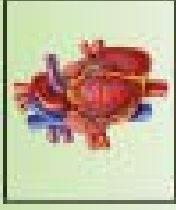
(ఇది వాస్తవంగా జరిగిన కథ
, పేర్లు మార్చబడ్డాయి)

-----ఈదర శ్రీనివాసరెడ్డి

V.G.R DIABETES SPECIALITIES HOSPITAL

మీరు 30 సంవత్సరాలు పైబడి ఉన్నారా...?
ఖచ్చితంగా ప్రతి సంవత్సరం షుగర్ మరియు ముఖ్యమైన అవయవాలన్నింటినీ తవ్వనిసరిగా పరీక్షలు చేయించుకోండి.

వి.జి.ఆర్. రక్త పరీక్షల ల్యాబ్ కి క్యాలిడీ పరంగా BIORAD అనే ప్రతిష్టాత్మక అమెరికన్ ల్యాబ్ సుండి సుర్టింపు రొవడం జరిగినది.

మా దగ్గర Cobas C111, Cobas C311 మరియు Cobas e411 వంటి అధునాతనమైన

Fully Automatic మిషన్ లతో అతి తక్కువ రేట్లకే అనుభవజ్ఞులైన నిపుణులచే

కంటికి మరియు కాలక్యకు సంబంధించిన కంప్లీట్ షుగర్ పరీక్షలు

మరియు హెల్త్ స్కాన్ పరీక్షలు చేయబడును..

• రాష్ట్ర ప్రభుత్వ E.H.S రీయంబర్సుమేంట్

సదుపాయం కలదు.

• 50 వడకల హాస్పిటల్

• ప్రపంచస్థాయి అత్యాధునిక డయాబెటిస్ ల్యాబ్

• ఫుల్ కేర్ బ్యాండ్ అందుబాటులో కలదు

• ఫైవేటు క్యాష్ లెస్ హెల్త్ ఇన్సూరెన్స్ సదుపాయం కలదు

Cobas C311

Cobas e411

Philips CV 350

3 Nethra

Sysmex

JAMMI CHETTU CENTER, MOGHALRAJAPURAM, VIJAYAWADA

Ph: 08666 - 2485933, 944, 7702954455

1. గరుడోపాఖ్యానం

ధర్మతత్వజ్ఞులు
ధర్మశాస్త్రంబని, యధ్యాత్మవిదులు
వేదాంతమనియు నీతివిచక్షణుల్
నీతిశాస్త్రంబని, కవి వృషభులు
మహాకావ్యమనియు లాక్షణికులు
సర్వలక్ష్య సంగ్రహమని,
యైతిహాసికాలితిహాసమనియు,
బరమ పౌరాణికుల్
బహుపురాణ సముచ్చయంబని
మహిగానియాడుచుండ ఆ
వివిధ వేదతత్వవేది వేదవ్యాసు
డాదిముని పరాశరాత్మజుండు
విష్ణు సన్నిభుండు విశ్వజనీనమై
పరంగచుండఁజేసె భారతంబు అని
కీర్తించబడుతున్నది మహాభారతం.

చంద్రవంశానికి చెందిన
భరతవంశీయుల కథ భారతం.
వ్యాసుడు మూడు సంవత్సరాలు
దీక్షతో “జయం” అనే పేరుతో
మొదట దీనిని రచించాడు. తన
శిష్యులకు ప్రచారం చేయటం
కోసం నియోగించగా నారదుడు
దేవలోకంలో, దేవలుడు
పితృలోకంలో, వైశంపాయనుడు
జనమేజయుడికి చెప్పటం ద్వారా
మానవలోకంలోనూ ప్రచారం
కలిగింది. జనమేజయుడి
సందేహాలు నివృత్తిచేస్తూ
వైశంపాయనుడు వ్యాస
తాత్పర్యానికి అనుగుణంగా
చెప్పటం వలన ఆ విశేషాలతో
“జయం” “భారతం”గా ప్రసిద్ధి
చెందింది. వైశంపాయనుడు

చెప్పగా విని సూతుడు శౌనకాది
మునులకు చెప్పగా అది
‘మహాభారతమైంది. దానిని
కవిత్రయంగా పిలవబడే నన్నయ,
తిక్కన, ఎర్రనలు ‘శ్రీమదాంధ్ర
మహాభారతము’గా తెలుగులో
రాశారు. తెలుగు సాహిత్యంలోనే
మొదటి రచన ఇది. శతపర్వాలు
సంస్కృత భారతంలో ఉంటే
ఆంధ్రమహాభారతంలో ఆది,
సభా, ఆరణ్య, విరాట, ఉద్యోగ,
భీష్మ, ద్రోణ, కర్ణ, శల్య, సౌప్తిక,
స్త్రీ, శాంతి, అనుశాసనిక,
అశ్వమేధ, ఆశ్రమవాస, మౌసల,
మహాప్రస్థానిక, స్వర్గారోహణ అనే
పద్యైనిమిది పర్వాలు ఉన్నాయి.

లోకంలో ఏదైతే ఉందో
అది భారతంలో ఉంటుంది,
భారతంలో లేదు అంటే
అది లోకంలోనూ ఉండదు
అనేటంత నిత్యనూతనంగా,
సత్యసనాతనంగా సర్వకాలాలకు
అనువర్తించేటంత
సందేశాత్మకంగా మహాభారతం
ఉంటుంది. భిన్న వ్యక్తులు,
విభిన్న మనస్తత్వాలు, అనేకమైన
పరిస్థితులు అన్నీ మనకు
భారతంలో కనిపిస్తాయి. భారతం
అనగానే కౌరవ పాండవుల కథ
అని అందరికీ స్ఫురించే విషయమే.
అయితే ఈ ప్రధానకథకు ఏమాత్రం
అంతరాయం కలిగించకుండా
సందర్భానుసారంగా అనేక
ఉపాఖ్యానాలు మహాభారతంలో
చెప్పబడ్డాయి. ఈ ఉపకథలు

E.మాధవి

ప్రధాన కథకు అనుసంధానంగా
ఉన్నప్పటికీ వేటికవే
స్వతంత్రకథలుగానూ ఉంటాయి.
అటువంటి ఉపకథలను
చదివి, విని అవి అందిస్తున్న
సందేశాలను అర్థం చేసుకొని
ఆచరిస్తే జీవితాలే మారిపోతాయి.
ఆదిపర్వం ద్వితీయాశ్వాసంలో
మొదటగా వచ్చే ఉపాఖ్యానం
“గరుడోపాఖ్యానం”.

ఆదియుగంలో కశ్యప
ప్రజాపతి భార్యలైన కద్రువ,
వినతలు పుత్రులను కోరి అనేక
వేలసంవత్సరాలు కశ్యపుడిని
సేవించగా అతడు అనుగ్రహించి
వరాలు కోరుకోమన్నాడు.

కద్రువ అగ్నిలాగా
ప్రకాశించేవారు, పొడవైన
శరీరాలు కలవారు, బలవంతులైన
వెయ్యిమంది కుమారులు
కావాలనగా వినీత కద్రువ

కుమారులకంటే బలమైనవారైన ఇద్దరు కుమారులు కావాలని కోరింది. కశ్యపుడు చాలాకాలం తపస్సుచేసి, పుత్రకామేష్టి యాగం చేసి కద్రువకు వేయి మంది కుమారులను, వినతకు ఇద్దరు కొడుకులను కనే విధంగా గర్భాలను ప్రసాదించి జాగ్రత్తగా కాపాడమన్నాడు. కొంతకాలానికి గర్భాలు అండాలుగా మారగా వాటిని నేతికుండలలో ఉంచి రక్షిస్తుండగా ఐదు వందల సంవత్సరాలకు కద్రువ అండాలు ఒకదాని తర్వాత ఒకటి పగిలి శేషుడు, వాసుకి, ఐరావతుడు, తక్షకుడు మొదలైన వెయ్యిమంది సర్పాలలోనే ముఖ్యులైనవారు జన్మించారు. అది చూసిన వినత తన అండాల నుంచి కుమారులు రానికారణంగా క్రుంగిపోయి ఒక గుడ్డును పగులగొట్టింది. ఆ గుడ్డులో నుండి శరీరంలో క్రింది సగభాగంలేని అనూరుడిగా పిలవబడే అరుణుడు పుట్టాడు. అనూరుడు తల్లి తొందరపాటుకు కోపించి పూర్తి శరీరం లేనివాడిగా చేసిన నీతిలేనిదానివి కనుక కద్రువకు దాసివి కమ్మని శపించాడు. రెండో గుడ్డు పగిలేవరకు వేచి ఉండు, దాని నుండి పుట్టేవాడు నీ దాసితనాన్ని పోగొడతాడని చెప్పి సూర్యుడి రథానికి సారథిగా వెళ్ళిపోయాడు. వినత ఆ గుడ్డును రక్షిస్తూ ఉంటుంది.

దేవతలు, రాక్షసులు అమృతం కోసం పాల సముద్రాన్ని మధించగా పాలసముద్రం నుండి మొదటగా

హోలాహలం, తరువాత జ్యేష్ఠాదేవి, చంద్రుడు, శ్రీలక్ష్మి, ఉచ్చేశ్రవం అనే గుర్రం, ఐరావతం అనే ఏనుగు వంటివి వచ్చిన తరువాత చివరగా అమృతం వచ్చింది. అమృతం రాక్షసుల పాలుకాకుండా విష్ణుమూర్తి మోహినీ రూపంలో వచ్చి అది దేవతలకిచ్చాడు. దానితో దేవదానవులకు యుద్ధం జరుగగా ఆ యుద్ధంలో నరనారాయణులు వచ్చి రాక్షసులను ఓడించగా రాక్షసులు సముద్రంలో ప్రవేశిస్తారు. ఇంద్రుడు అమృతాన్ని రక్షించటానికి ఆదేశం పొందుతాడు.

ఒకరోజు కద్రువ వినతలు విహారం చేస్తూ సముద్రతీరంలోని ఉచ్చేశ్రవాన్ని చూస్తారు. వినత దాని తెల్లదానికి ఆశ్చర్యపోతూ ఎంత తెల్లని గుర్రమక్కా అనగా కద్రువ అంత తెల్లని ఆ గుర్రానికి నిండు చంద్రుడిలో మచ్చలాగా తోకభాగం నల్లగా ఉంది అంది. అప్పుడు వినతి అక్క ఆ తెల్లని గుర్రంలో మచ్చేలేదు అంది. అప్పుడు కద్రువ ఆ గుర్రానికి నల్లటి మచ్చ ఉంటే నువ్వు నాకు దాసివి కావాలి, మచ్చ లేకపోతే నేను నీకు దాసినవుతాను అంది. అలా ఇద్దరూ పందెం వేసుకోగా వినత అప్పుడే చూద్దామంది. కద్రువ పొద్దుపోయింది, రేపు వచ్చి చూద్దామనగా ఇంటికి వెళ్ళిపోయారు. కద్రువ తను వేసిన పందెం కొడుకులకు చెప్పి ఆ తెల్లటి గుర్రం తోకకు నల్లటి మచ్చలాగా చుట్టుకోమని చెబుతుంది. ఆమె దుష్టత్వాన్ని నిరసిస్తూ అధర్మానికి అంగీకరించకపోవటంతో కొడుకులను పరీక్షిత్తు కుమారుడైన

జనమేజయుడు చేసే సర్పయాగం కారణంగా పాములు మరణం బొందుగాక అని శపిస్తుంది. శాపానికి భయపడిన కర్కోటకుడు తల్లి కోరిక మేరకు ఆ గుర్రంతోకకు నల్లటి మచ్చ అయ్యేటట్లు పట్టుకొని వ్రేలాడుతాడు. తరువాతిరోజు అది చూసిన వినత మచ్చ ఉంది కనుక తాను కద్రువకు దాసి అవుతుంది.

ఐదు వందల సంవత్సరాలు వినత కద్రువకు దాసిగా సేవలు చేస్తుంది. అప్పుడు రెండవ గుడ్డు పగిలి అందులో నుండి ఎంతో బలవంతుడైన గరుత్మంతుడు పుట్టి ఆకాశంలోకి ఎగిరి తిరిగి వచ్చి తల్లికి నమస్కరిస్తాడు. అది చూసిన కద్రువ అసూయపడి నా కొడుకులను ఎత్తుకొని తిప్పు, వారు ఏ పని చెప్పినా చెయ్యి అని ఆజ్ఞాపించింది, తల్లి అంగీకారంతో ఎంతో వినయంగా గరుత్మంతుడు కద్రువ చెప్పిన పనులన్నీ చేసేవాడు. ఒకసారి పాములని వీపుపై ఎక్కించుకొని పైకి ఎగురగా సూర్యుడి వేడికి అవి చనిపోయి క్రిందపడ్డాయి. కద్రువ వాటిని మళ్ళీ తిరిగి బ్రతికించుకుంటుంది. కానీ గరుడుడిని తీవ్రంగా నిందిస్తుంది. కద్రువ నిందలకు బాధపడిన గరుడుడు తల్లిని ఇంత బలవంతుడైన నేను నీచాలైన పాములను వీపుపై మోయటానకిట, వాటికి సేవచేయటానికి కారణమేంటి అని అడుగగా తల్లి జరిగింది చెబుతుంది. తన కారణంగా దాస్యం పోతుందని అనూరుడు చెప్పిన మాటను తల్లి ద్వారా తెలుసుకొన్న గరుడుడు దుఃఖించి పాములతో మా దాస్యం పోవటానికి ఏమి చేయాలో

చెప్పమని అడిగాడు. వారు తమకు అమృతాన్ని తెచ్చి ఇస్తే దాస్యం పోతుందని చెప్పారు.

అమృతం తేవటానికి వెళుతూ గరుడుడు తల్లి ఆశీర్వాదం పొంది అమృతం తెచ్చే సమయంలో సరిపడినంత బలం ఉండాలి కనుక ఆహారం అనుగ్రహించమని తల్లిని కోరతాడు. ఆమె సముద్రంలోని నిషాదులను తినమనగా నిమిషంలో తిని తండ్రి దగ్గరకు వెళ్ళి తన ఆకలి తీరలేదని మరేదైనా ఆహారం అనుగ్రహించమని కోరతాడు. దానికి కశ్యపుడు విభావసుడు, సుప్రతీకుడు అనే ఇద్దరు అన్నదమ్ములు తండ్రితాతల ఆస్తికోసం విభేదించి ఒకరినొకరు శపించుకొని తాబేలు, ఏనుగులయ్యారు. అయినా పూర్వశతృత్వంతో ఎప్పుడూ పోట్లాడుకుంటున్నారు. వారిద్దరిని తినమన్నాడు. ఆ రెంటిని తినటానికి వాటిని పట్టుకొని గరుత్మంతుడు పైకెగురగా తన చెట్టుపై పెట్టుకొని తినమని రోహిణం అనే వృక్షం కోరింది. దాని కొమ్మపై వాలగానే గరుడుడి బలానికి అది విరిగిపోయింది. అయితే ఆ కొమ్మను పట్టుకొని తలక్రిందులుగా తపస్సుచేస్తున్న వాలఖిల్యులనే మునులను చూచి నేలపై ఆ కొమ్మపడితే వారు చనిపోతారని కొమ్మను గట్టిగా పట్టుకొని ఎగిరి తండ్రి దగ్గరకు వెళతాడు. కశ్యపుడు వాలఖిల్యులను వేరే ప్రాంతానికి పోమనికోరగా వారంగీకరించి హిమవత్ పర్వతానికి వెళ్ళిపోయారు. ఆ కొమ్మను ఎవరూ తిరుగని హిమాలయం గుహలోని నిప్పురుషం అనే కొండపై తండ్రి

ఆనతితో విడిచిపెట్టాడు గరుడుడు. ఏనుగును, తాబేలుని తిని అమృతం కోసం స్వర్గలోకానికి వెళతాడు. గరుత్మంతుడి వేగానికి, బలానికి కంపించిన స్వర్గాన్ని చూసి ఇంద్రుడు బృహస్పతిని కారణమడుగగా తల్లి దాస్యం పోగొట్టడం కోసం వీరుడైన గరుత్మంతుడొచ్చాడని అతడిని నీవు జయించలేవని చెబుతాడు. ఎంతో రక్షణలో ఉన్న అమృతం దగ్గరకు గరుత్మంతుడు వెళ్ళి అక్కడి వీరులనందరిని జయించి అమృతాన్ని తీసుకుంటాడు. ఆ అమృతాన్ని రుచి కూడా చూపకుండా తీసుకెళుతున్న గరుత్మంతుడిని చూచి విష్ణుమూర్తి నీ ప్రయత్నానికి, బలానికి, వేగానికి, అనాసక్తికి, మంచితనానికి సంతోషించి వరమివ్వటానికి వచ్చాను కోరుకోమనగా గరుడుడు నమస్కరించి అమృతం తినకుండానే ముసలితనం, చావు రాకూడదని ఎప్పుడూ నీ ఎదుటే వుండి భక్తితో నిన్ను సేవించుకోవాలనుకుంటున్నాను అనగా విష్ణువు నీవు నా వాహనంగా, నాకు జెండాగా ఉండమని వరమిచ్చాడు.

ఇంద్రుడు ఆ అమృతం ఎవరికీ ఇవ్వవద్దని వేడుకోగా గరుడుడు తన తల్లి దాస్యం పోగొట్టడానికి అమృతం తెచ్చి ఇస్తానని పాములతో చెప్పాను. కనుక వారికది ఇవ్వవలసిందే, అయితే నేను ఇచ్చిన తర్వాత వారిది తాగకముందే దానిని నువ్వు తిరిగి తెచ్చుకోమని చెబుతాడు. ఇంద్రుడు దానికి అంగీకరించి గరుడుడి

స్నేహాన్ని కోరతాడు. గరుడుడు అమృతం తెచ్చి పాములకు ఇవ్వగా వారు దానిని దర్భాసనంపై వుంచి స్నానం చేయటానికని వెళతారు. అదృశ్యంగా ఉన్న ఇంద్రుడు అమృతం తీసుకెళ్ళిపోగా తిరిగి వచ్చిన పాములు అమృతాన్ని ఉంచిన స్థలమని దర్భలను నాకగా వాడి అయిన దర్భల కారణంగా వాటి నాలుకలు రెండుగా చీలిపోయి అప్పటి నుండి ద్విజిహ్వలు అయ్యాయి. అమృతం ఉంచిన కారణంగా దర్భలు పవిత్రమయ్యాయి. అలా తల్లికి గరుత్మంతుడు దాస్యవిముక్తి కలిగించాడు. అతిగర్వం కలవారై తనకు, తన తల్లికి ఎంతో అపకారం చేసిన కద్రువ కొడుకులు తనకు ఆహారంగా కావాలని ఇంద్రుడి నుండి వరాన్ని పొందాడు గరుడుడు.

ఈ గరుడోపాఖ్యానం కృతయుగంలో జరిగిందిగా చెప్పబడింది. ఈనాడు కూడా ఈ కథలోని పరిస్థితులు మనసమాజంలో కనిపిస్తూనే ఉంటాయి. ఒక వ్యక్తికి ఇద్దరు భార్యలుంటే వారిద్దరి మధ్య ఉండే అసూయ, ద్వేషాలు కద్రువ, వినత పాత్రల ద్వారా చూపబడింది. ఎవరు ముందు ససంతానవతి అయితే వారి ఆధిక్యతే ఎక్కువ అనే భావన కూడా ఇక్కడ కనిపిస్తుంది. తన తొందరపాటు కారణంగా శరీరభాగాలు పూర్తిగా ఏర్పడని కొడుకు జననానికి కారణమయ్యింది. అలాగే తను అనాలోచితంగా పందానికి ఒప్పుకోవటం వలన తాను దాని అవ్వటమే కాక తన

బిడ్డ దాస్యానికి కారకురాలైంది
వినత. ముందు వెనుకలు
అలోచించక పందాలు వేస్తే
ఎప్పుడైనా అనర్థమే కలుగుతుందని
తెలియజేస్తుంది కథ. తన ఆధిక్యత
నిరూపించుకోవటానికి కద్రువ
తాను అబద్ధమాడటమే కాకుండా
తన బిడ్డలను అధర్మాచరణకు
ఉసిగొల్పింది. తన కోపం
కారణంగా తన పిల్లల మరణాన్ని
తానే శాపం రూపంలో ఇచ్చింది.
వినతపట్ల, గరుడుడి పట్ల ఎంతో
నిర్యయగా వ్యవహరించింది. అది
నేటి సమాజంలో జరుగుతున్నదే.

అన్నదమ్ములు పెద్దల ఆసికోసం
శత్రువులైపోవటం ఈ కథలో
ఉంది, నేటి సమాజంలోనూ
జరుగుతున్నదే. అన్నదమ్ములు
కలిసి ఉండకపోతే ఏదో ఒకరోజు
తమ అనైక్యతే తమ అంతానికి
కారణమవుతుందని తాబేలు,
ఏనుగులు తెలియజేస్తాయి.
అధర్మం ప్రబోధించేది తల్లైనా సరే
ఆమెను వ్యతిరేకించాలని నాగులు
తెలియజేశాయి. తల్లి ననుసరించే
పిల్లల ప్రవర్తన ఉంటుందనేవిధంగా
సోదరుడైన గరుడుడి పట్ల పాములు
సోదరభావం లేక దాసుడిలాగానే
చూడటం కనిపిస్తుంది. వారిలోని
దుష్టస్వభావం కారణంగానే
అమృతం పొందకపోగా రెండు
నాలుకలు కలిగినవారయ్యారు.
దర్భలపై అమృతపాత్ర ఉంచిన
కారణంగా దర్భలు పవిత్రం
ఎలా అయ్యాయో సత్పురుషుల
సాంగత్యం కారణంగా
సాధారణమైన వ్యక్తులు
కూడా గొప్పవారవుతారని
తెలియజేయబడింది.
పాలసముద్ర మథనం ఏదైనా

పని సాధించాలంటే అందరినీ
కలుపుకుపోవాలని సూచిస్తుంది.

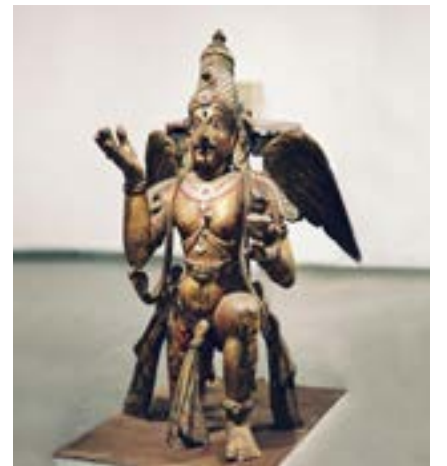
ఇంక ఈ కథలో ప్రధానపాత్ర
గరుత్మంతుడు. ఎంతో
బలవంతమైన గరుడుడు తల్లి
ఆనతి మీద తాను దాస్యం చేశాడు.
ఆ సేవచేయటం కూడా ఎంతో
వినయంతో చేశాడు, ఎటువంటి
ద్వేషభావం చూపడు. కానీ ఆ
దాస్యానికి అంతనేది లేనప్పుడు
ఇంక సహించలేక కారణం
తెలుసుకొని తల్లి దాస్యవిముక్తికి
ఎంతో కష్టపడ్డాడు, అనుకున్నది
సాధించాడు. ఇంత బలవంతుడిని
కదా అని పాములను
కష్టపెట్టడంగానీ, తన తల్లిని అక్కడ
నుంచి దూరం తీసుకువెళ్ళవచ్చు
అనే ఆలోచనకానీ చేయడు.
ఎంత కష్టం కలిగినా చేసుకున్న
ఒప్పందానికి, ఇచ్చిన మాటకు
ప్రాధాన్యం ఇవ్వటం ప్రతి
సందర్భంలో మనకు కనిపిస్తుంది.

వాక్కు ఎంత శక్తిమంతమైందో
నిరూపించబడుతుంది
కథలో. వాక్కు యొక్క శక్తి
వరమైనా, శాపమైనా కదా!
అమృతం చేజిక్కించుకున్న
తర్వాత కూడా మరణాన్ని
జయించగలిగే అమృతాన్ని తాను
ఆశించకపోవటం గరుడుడి
గొప్పతనం. గరుడుడు ఆహారం
అడిగిన సందర్భంలోనూ
ఎవరైతే ఇతరులకు
కష్టకారకులవుతున్నారో, ఎవరి
వల్ల ఇతరులకు ప్రయోజనం
కలగటంలేదో అటువంటి వారినే
ఆహారంగా పొందాడు. ఎవరి
జోలికీరాని సాధుస్వభావులైన
వాలఖిల్యుల వంటివారికి కష్టం

కలుగకూడదని గరుడుడు
ఆశించాడు. చివరకు కూడా
పాములనే ఆహారంగా పొందాడు.
కాబట్టి ఒకరిపట్ల అమానుషంగా
ప్రవర్తిస్తూ దాసులుగా చేసుకుంటే
ఏదో ఒకరోజు ఆ దాస్యం
చేసినవారు సహనం కోల్పోయి
తిరగబడితే ఆ ఆధిక్యత కూడా
తారుమారవుతుంది. అదే ఈ కథ
తెలియజేస్తుంది.

గరుత్మంతుడిలోని ఎన్నో మంచి
గుణాలకు తెచ్చి విష్ణువే స్వయంగా
వచ్చి వరమిస్తానన్నాడు.
ఈ సందర్భంలో కూడా
తెలుసుకోవలసింది “వరాల
కోసం, కోరికల కోసం దేవుళ్ళ
చుట్టూ, మందిరాల చుట్టూ
తిరగనవసరం లేదని, మన
కర్తవ్యాన్ని మనం నిస్వార్థంతో
నిర్వహిస్తుంటే భగవంతుడే
స్వయంగా అనుగ్రహిస్తాడని”
పట్టుదల, సత్సంకల్పం,
ప్రయత్నం, సాహసం, నిస్వార్థం
ఉంటే సాధించలేనిదంటూ
ఏమీ ఉండదని నేటి తరానికి
ఈ గరుడోపాఖ్యానం
సందేశాన్నిస్తుంది.

---సశేషం

"భారతదేశంలో పుట్టినా, ప్రపంచం దత్తత తీసుకున్న క్రీడాకారిణి-సానియా మీర్జా"

సానియా మీర్జా టెన్నిస్ ప్రపంచంలో ఒక ద్రువతార అనటంలో ఎ సందేహం లేదు . ఆమె తన ఆటతో ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న లక్షలాది మంది బాలికలకు స్ఫూర్తిదాయకం ,ఆదర్శంగా నిలిచింది . హైదరాబాద్ లో టెన్నిస్ ఆడటం నుండి ప్రపంచ అత్యుత్తమ మహిళా డబుల్స్ టెన్నిస్ క్రీడాకారిణి అయ్యే వరకు సానియా చాలా కష్టాలను అధిగమించి ఏంతో మందికి స్ఫూర్తిగా నిలిచింది . ఆమె ప్రయాణం కేవలం తన వ్యక్తిగత విజయమే కాదు, భారతీయులందరికీ అమూల్యమైన విజయగాథ కూడా. భారత టెన్నిస్ చరిత్రలో అత్యంత విజయవంతమైన మహిళా క్రీడాకారిణిగా ఎప్పటికీ సానియా మీర్జా మిగిలి పోతారు అనటంలో ఎ సందేహం లేదు .

" ఆమె 2013లో సింగిల్స్ నుండి రిటైర్మెంట్ అయ్యే వరకు సింగిల్స్ మరియు డబుల్స్ లో భారతదేశం యొక్క నంబర్.1 ప్లేయర్ గా కొనసాగింది. టెన్నిస్ లో ఆమె అరంగేట్రం చేసి ఒక దశాబ్దం కంటే ఎక్కువ కాలం అయినా ఆమె ఇప్పటికీ దేశంలో మహిళల టెన్నిస్ కు ప్రతీకగా వెలుగొందుతోంది అనటంలో ఎ సందేహం లేదు."

ఆమె 2013లో సింగిల్స్ నుండి రిటైర్మెంట్ అయ్యే వరకు సింగిల్స్ , డబుల్స్ లో భారతదేశం నంబర్.1 ప్లేయర్ గా కొనసాగింది. టెన్నిస్ లో ఆమె అరంగేట్రం చేసి ఒక దశాబ్దం కంటే ఎక్కువ కాలం అయినా ఆమె ఇప్పటికీ దేశంలో మహిళల టెన్నిస్ కు ప్రతీకగా వెలుగొందుతోంది అనటంలో ఎ సందేహం లేదు.

భారత్ లో జన్మించిన ఏ మహిళా టెన్నిస్ క్రీడాకారిణి చేరుకోని ఎత్తుకు సానియా చేరుకుంది. భారతదేశం పదే పదే గర్వపడేలా చేసింది సానియా. PT ఉష శకం తర్వాత మీర్జా భారతదేశానికి చెందిన అత్యంత విజయవంతమైన భారతీయ మహిళా టెన్నిస్ క్రీడాకారిణి. 2003 నుండి 2013 వరకు భారతదేశ నెంబర్ వన్, 2007లో సాధించిన ప్రపంచ నం. 27 ఆమె కెరీర్లో అత్యధిక ర్యాంకులు

ఆడటానికె పుట్టింది:

సానియాకు 6 ఏళ్ల వయసులో వేసవి సెలవుల్లో సానియా తల్లి నసిమా మీర్జా ఆమెను కోచ్ వద్దకు తీసుకెళ్లగా, సానియా "వయసు చాలా చిన్నది" అని కోచ్ ఆమెకు శిక్షణ ఇవ్వడానికి నిరాకరించాడు, . కానీ ఒక నెల వ్యవధిలో సానియా కోచ్ ఆమె తల్లిదండ్రులను పిలిచి,

" ఇంత చిన్న వయస్సులో ఇంత మంచి ఆటగాడిని ఎప్పుడూ చూడలేదు" అని చెప్పాడు అంటే సానియా ఎంత పట్టుదలతో అట నేర్చుకుందో అర్థం చేసుకోవచ్చు . అప్పటి నుంచి సానియా వెనక్కి తిరిగి చూసుకోలేదు. ప్రతి మ్యాచ్ తో, ప్రతి విజయంతో సానియా రికార్డులు సృష్టించింది.

ఆటలో ఓనమాలు నేర్చుకున్న తర్వాత హైదరాబాద్ లో చిన్న టోర్నీలు మొదలు జాతీయ స్థాయిలో వేర్వేరు నగరాల్లో జరిగే పోటీల్లో సానియా పోటీ పడింది. వెంటనే విజయాలు రాకపోయినా ఆమె ఆటలో ప్రత్యేకత ఉందని, దూకుడు కనిపిస్తోందని మాత్రం భారత టెన్నిస్ వర్గాల్లో చర్చ మొదలైంది. 13 ఏళ్ల వయసులో జాతీయ అండర్-14, అండ -16 టైటిల్స్ గెలవడంతో నానియాకు అసలైన గుర్తింపు లభించింది. జూనియర్ స్థాయిలో ఆమె 10 సింగిల్స్, 13 డబుల్స్ టైటిల్స్ నెగింది.

ఆ తర్వాత అంతర్జాతీయ స్థాయిలో దూసుకుపోయేందుకు ఆమెకు ఎక్కువ సమయం పట్టలేదు. 2003 వింబుల్డన్ టోర్నీలో జూనియర్ బాలికల డబుల్స్లో రష్యాకు చెందిన అలీసా కెబనోవాతో కలిసి సానియా విజేతగా నిలిచింది. ఈ

గెలుపుతో ఆమె భారత టెన్నిస్ లో కొత్త తారగా అందరి దృష్టిలో పడింది.

అందని ఒలింపిక్ పతకం:

సానియా కెరీర్లో ఎన్నో ఘనతలు ఉన్నాయి.... ప్రతిష్టాత్మక ఒలింపిక్ పతకాన్ని మాత్రం ఆమె సొంతం చేసుకోలేకపోయింది. 2008, 2012, 2016, 2020లో నాలుగు ఒలింపిక్స్ లోనూ పాల్గొన్నా ఆమెకు అది లోటుగా ఉండిపోయింది. 2016 రియో ఒలింపిక్స్లో రోహన్ బోపన్నతో కలిసి కాంస్య పతక పోరులో ఓడి నాలుగో స్థానం సాధించడమే ఆమె అత్యుత్తమ ప్రదర్శన. ఆసియా క్రీడల్లో 2 స్వర్ణాలు, 3 రజతాలు, 3 కాంస్యాలతో పాటు కామన్వెల్త్ క్రీడల్లో ఒక రజతం, ఒక కాంస్యం ఆమె గెలుచుకుంది.

హింగిస్తో కలిసి గెలిచిన 14 టైటిల్స్, ఇతర భాగస్వాములతో కలిసి సానియా ఖాతాలో 29 ట్రోఫీలు ఉన్నాయి. సానియా-హింగిస్ జోడీ ఎన్నో చిరస్మరణీయ విజయాలు సాధించింది. అగ్నికి వాయువు తోడై నట్లుగా సానియా అద్భుత ఫోర్ హ్యాండ్, హింగిస్ బ్యాక్ హ్యాండ్ కలిసి ప్రత్యర్థులను పడగొట్టాయి. అయితే కారణాలే మైనా హింగిస్తో విడిపోయిన తర్వాత సానియాకు సంతృప్తికర ఫలితాలు రాలేదు. ఆ తర్వాత 4 టోర్నీల్లో మాత్రమే ఆమె విజేతగా నిలిచింది.

2018 ఆరంభంలో గాయాలతో కొన్ని టోర్నీలకు దూరమైన సానియా అదే ఏడాది చివర్లో కొడుకు పుట్టడంతో టెన్నిస్ కు నిరవధిక విరామం ఇచ్చింది. అయితే ఏడాదిన్నర తర్వాత మళ్ళీ పూర్తి ఫిట్నెస్సో= పునరాగమనం చేసిన అనంతరం మరో రెండు టైటిల్స్

గెలవడం విశేషం. చివరకు ఈ ఏడాది జనవరిలో తన రిటైర్మెంట్ గురించి సానియా ప్రకటన చేసింది. దుబాయ్ ఓపెన్ తన ప్రొఫెషనల్ కెరీర్ లో చివరి టోర్నమెంట్ అని ప్రకటించింది.

మరికొన్ని విశేషాలు :

1986 నవంబర్ 15న సానియా మీర్జా ముంబైలో పుట్టింది.

2010లో పాకిస్తానీ క్రికెటర్ షోయబ్ మాలిక్ ను వివాహం చేసుకున్న సానియాకు నాలుగేళ్ల కుమారుడు ఇజాన్ ఉన్నాడు.

"ఏస్ అగైన్స్ ఆడ్స్ పేరుతో ఆమె ఆటోబయోగ్రఫీ వచ్చింది."

'ఏస్ అగైన్స్ ఆడ్స్ పేరుతో ఆమె ఆటోబయోగ్రఫీ వచ్చింది.

కెరీర్లో ఎన్నో కంపెనీలకు బ్రాండ్ అంబాసిడర్గా వ్యవహరించిన సానియా జీవితాన్ని సినిమాగా ODDS తీయాలని ప్రతిపాదనలు వచ్చినా అవి ఫలించలేదు. ప్రస్తుతం భార్యాభర్త ద్విరు కలిసి 'మీర్జా మలిక్ షో' అనే చాట్ షోను సమర్పిస్తున్నారు. ఇది పాకిస్తాన్లోని 'ఉర్దూ ఫ్లిక్స్' ఓటీటీలో ప్రసారమవుతోంది. భారత ప్రభుత్వం ఖేల్ రత్న, పద్మశ్రీ, పద్మభూషణ్ అవార్డులు ఆమె అందుకుంది.

మహిళల డబుల్స్: వింబుల్డన్ (2015), యూఎస్ ఓపెన్ (2015), ఆస్ట్రేలియన్ ఓపెన్ (2016; అన్నీ మార్తినా హింగిస్తో), ఆస్ట్రేలియన్ ఓపెన్ 5 (2009), 30 ఓపెన్ (2012

ఈ రెండూ మహేశ్ భూపతితో) యూఎస్ ఓపెన్ (2014; బూనో సోరెస్టో).

సింగిల్స్: విజయాలు 271, పరాజయాలు 161 డబుల్స్: విజయాలు 536, పరాజయాలు 248 కెరీర్ ఫ్రైజ్ మనీ: 72 లక్షల 65 వేల 246 డాలర్లు (రూ. 60 కోట్ల 20 లక్షలు)

"భారత్ నుంచి డబ్బూటీవీ టైటిల్ (సింగిల్స్, డబుల్స్) గెలిచిన, గ్రాండ్ స్లామ్ సింగిల్స్ నాలుగో రౌండ్కు చేరిన, వరల్డ్ ర్యాంకింగ్ టాప్-50లో నిలిచిన, మహిళల గ్రాండ్ స్లామ్ గెలిచిన, డబ్బూటీవీ ఫైనల్స్ గెలిచిన, వరల్డ్ నంబర్ వన్ గా నిలిచిన తొలి భారత ప్లేయర్ సానియా మీర్జా"

భారత్ నుంచి డబ్బూటీవీ టైటిల్ (సింగిల్స్, డబుల్స్) గెలిచిన, గ్రాండ్ స్లామ్ సింగిల్స్ నాలుగో రౌండ్కు చేరిన, వరల్డ్ ర్యాంకింగ్ టాప్-50లో నిలిచిన, మహిళల గ్రాండ్ స్లామ్ గెలిచిన, డబ్బూటీవీ ఫైనల్స్ గెలిచిన, వరల్డ్ నంబర్ వన్ గా నిలిచిన తొలి భారత ప్లేయర్ సానియా మీర్జా. ఆనంద భాష్యాలతో, భారత టెన్నిస్ లెజెండ్ సానియా మీర్జా మార్చి 5, 2023న ఒక క్రీడాకారిణిగా ఎక్కడైతే తన ప్రయాణాన్ని ప్రారంభించిందో అక్కడే ముగించింది. రోహన్ బోపన్న, యువరాజ్ సింగ్ మరియు ఆమె 'బెస్ట్ ఫ్రెండ్' బెథానీ మెట్టెక్ సాండ్స్లతో కూడిన ఎగ్జిబిషన్ మ్యాచ్లలో ఆడడం ద్వారా, సానియా ఎట్టకేలకు లాల్ బహదూర్ టెన్నిస్ స్టేడియంలో తన విశిష్ట కెరీర్కు వీడ్కోలు పలికింది.

★★★★★

డా. పులిచెర్ల సాంబశివరావు

పులిచెర్ల లేదా సారా పేరుతో 1970-80లలో కార్టూన్లు గీసిన వీరి పూర్తి పేరు పులిచెర్ల సాంబశివరావు. పుట్టింది ఏప్రిల్ 8న 1946లో, హిందూ కాలేజీలో డిగ్రీ పూర్తిచేసి, ఆంధ్రాయూనివర్సిటీ పి.జి. సెంటర్, గుంటూరు నుండి యం.ఏ. తెలుగు చదివిన వీరు 'వీరేశలింగం రచనలలో హాస్యం' అంశంపై ఆచార్య నాగార్జున యూనివర్సిటీ నుండి పిహెచ్.డి. పట్టా అందుకున్నారు.

గుంటూరు జె.కె.సి. కళాశాలలో తెలుగు ఆచార్యులుగా 34 సం.లు పనిచేసి 2004 సం.లో పదవీ విరమణ చేశారు. ఈనాడు దినపత్రికలలో 'అంతర్యామి' శీర్షికకు ఈనాటికి రాస్తున్నారు.

శ్రీ భారతీయ మార్గము మాస పత్రిక సంపాదకుడిగా ఉన్నారు. తుమ్మల కళారం కార్యదర్శిగా వ్యవహరించారు. స్వర్ణయోగి, రాణాప్రతాప్ (చారిత్రక నవల), కట్ట బ్రహ్మన, శ్రీరామాయణం, భాగవత కథలు, నాలుగు కథల సంపుటాలు, సత్య ధ్వజం కవితా సంపుటి ని ప్రచురించారు.

వేమన చరిత్ర మీద వీరు రాసిన స్వర్ణ యోగి నవలను ఆనాటి ఆంధ్రప్రదేశ్ మాస పత్రికలో సీరియల్ గా ప్రచురించబడటమే కాకుండా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇంటర్ మీడియట్ విద్యకు నాన్ డిప్లెడ్ టెక్స్ట్ గా ఆమోదించింది. వీరు రాసిన అనేక నాటకాలు ఆకాశవాణి ద్వారా ప్రసారం చేయబడ్డాయి.

కార్టూనిస్ట్ గా

వీరి మొదటి కార్టూన్ ఆంధ్రపత్రికలో 1965 అచ్చయింది. తొలి కార్టూన్కు అందుకున్న పారితోషకం రూ.6/- కార్టూన్ రంగంలో సత్యమూర్తి, జయదేవ్, బాబు లాంటి వారు స్ఫూర్తిదాతలు. వీరి కార్టూన్లు 1990 వరకు 'ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక, ఆంధ్రప్రభ, ఆంధ్రజ్యోతి, ఆంధ్రభూమి, ఈనాడు, శంకర్స్ వీక్లీ' లాంటి అనేక పత్రికల పాఠకులను అలరించాయి. జయదేవ్, బాబుగార్లతో కలిసి ఆంధ్రభూమి వారపత్రికలో పేజీ కార్టూన్లు గీశారు. 1980 సం.లో ఆంధ్రా కార్టూనిస్ట్స్ అసోసియేషన్ను స్థాపించి ప్రారంభసభను గుంటూరులో నిర్వహించారు. పుచ్చా పూర్ణానందం ప్రధానవక్తగా పాల్గొన్న ఈసభలో సత్యమూర్తిగారిని సన్మానించారు. ఆనాటి యువ కార్టూనిస్టులెందరో హాజరయ్యారు. 2009 ఎన్నికల సందర్భంగా పులిచెర్ల గారి రాజకీయ కార్టూన్లతో 'అరాజకీయం' పేరుతో కార్టూన్ల సంపుటి ప్రచురించారు.

జీవన చిత్రాలు

“జీవన చిత్రాలు “శీర్షికలో ప్రతి నెల మన దేశంలో అంతరించి పోతున్న కళలు, వాటి మీదే ఆధారపడి బతుకుతున్న కళాకారుల జీవితాలని పాఠకులకు పరిచయం చేయ్యదలచాము . ఒక కళాకారుడిగా నమ్ముకున్న వృత్తిని కళను వదులుకోలేక మరో పక్క పూటగడవక, కుటుంబాన్ని పోషించలేక సతమతమౌతూ జీవచ్ఛవాలుగా బతుకున్న వారి జీవితాల చిత్రరూపులే ఈ జీవన చిత్రాలు శీర్షిక .

భారతదేశంలోనే గాక ప్రపంచవ్యాప్తంగా కొండపల్లి బొమ్మలు ప్రసిద్ధి చెందాయి. కొండపల్లి గ్రామం కృష్ణా జిల్లాలోని ఇబ్రహింపట్నం మండలంలో ఉన్నది. విజయవాడ కు 35కి మీ దూరంలో ఉన్న చిన్న పల్లెటూరు కొండపల్లి .కొండపల్లి లో ఎక్కువగా వడ్రంగి పని చేసే వాళ్ళు ఉండేవాళ్ళు.

రాజస్థాన్ నుంచి ఈ కళాకారులు 16వ శతాబ్దంలో తమతో పాటుగా బొమ్మలు తయారుచేసే కళను తీసుకువచ్చినట్లు చెప్తుంటారు . తరతరాల క్రితం వలసవచ్చిన నిపుణులు ఈ బొమ్మలు రూపొందిస్తూ అక్కడి వారికి నేర్పించటంతో అప్పటినుండి కొండపల్లి బొమ్మలే వారి జీవనాధారం అయ్యాయి . ఈ బొమ్మలు రూపొందించే నిపుణుల్ని ‘ఆర్యక్షత్రియులు’గా పిలుస్తూంటారు.

. ఈ నాలుగువందల ఏళ్ళ సంప్రదాయం తరం నుంచి తరానికి అందుతూ వచ్చింది. ఆ క్రమమంలో కొండపల్లిలోని బొమ్మల కాలనీలో కుటుంబం లోని ప్రతివారూ బొమ్మల రూపొందించడంలో పాలుపంచుకుంటున్నారు. ఈ సముదాయం గురించి బ్రహ్మాండ పురాణంలో ప్రస్తావన ఉంది. ఈ సముదాయం శివుడి నుంచి కళలు, నైపుణ్యం పొందిన ముక్తాబుషి తమకు ఆద్యుడని పేర్కొంటూంటారు.

ఈ కళాకారులు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని అనేక ఆలయాల్లో గరుడుడు, నంది, సింహం, వాహనాలు వంటివాటి విగ్రహాలను తమ పూర్వీకులు చెక్కినట్లుగా చెప్తారు. కాలక్రమేణా కొండపల్లి కొయ్యబొమ్మలు ఆటబొమ్మల నుంచి సేకరణ వస్తువులయ్యాయి.

మార్కెట్లో మార్పుకు ఇది కారణమైంది, ఎందుకంటే పిల్లల బొమ్మలు పాడవగలిగేవి మళ్ళీ మళ్ళీ కొనేవి కాగా సేకరణ వస్తువులు ఒకసారి కొన్నాకా భర్తీ చేయాల్సిన అవసరం తక్కువ ఉంటుంది. దసరా, సంక్రాంతి వేడుకల్లో బొమ్మల కొలువు, దానిలో ఈ కొయ్యబొమ్మలు అంతర్భాగం. వేడుకగా స్త్రీలు తాము సేకరించిన వివిధ కొయ్యబొమ్మల్ని ప్రదర్శిస్తారు.

ప్రస్తుతం కొండపల్లిలో 40 కుటుంబాలు ఈ కళనే నమ్ముకుని జీవిస్తున్నాయి . వాళ్ళను ఒకసారి పలకరిద్దాం .

కొండపల్లి గ్రామానికి చెందిన బి.నాగబాబు గారు తన తొమ్మిదో ఏటనుండి తన తండ్రి సాంబశివరావు గారినుండి ఈ బొమ్మల తయారీ నేర్చుకుని ఇదే వృత్తిని గత 40ఏళ్లుగా కొనసాగిస్తున్నారు .ఈ వృత్తి మీద వచ్చే ఆదాయంతోనే తన ముగ్గురు అమ్మాయిలకు మంచి చదువులు చెప్పించి పెళ్ళిళ్ళు కూడా చేసారు .

కొండపల్లి బొమ్మల కళాకారుల జీవన చిత్రాలు

ఎలా తయారు

చేస్తారు ?

తెల్ల పొణికి అని పిలిచే స్థానిక చెక్క రకం వాడి, కావలసిన ఆకారంలో చెక్కి, ఆపై కూరగాయల నుంచి లభించే రంగులను, సహజ రంగులను, అద్ది బొమ్మలను చేస్తారు. ప్రస్తుతం కొంతవరకూ ఎనామిల్ రంగులను వాడి తయారుచేసే ఈ బొమ్మలు కళాత్మకమైన పనితనానికి ప్రాచుర్యం పొందాయి.

ఏ బొమ్మలు ఎక్కువగా చేస్తారు ?

తాడిచెట్టు బొమ్మలు, ఎడ్లబండి బొమ్మలు, అంబారీ ఏనుగు బొమ్మలు, గ్రామ నేపథ్యంలోని బొమ్మలు, బృందావన బొమ్మలు వంటివి చేస్తూంటారు.

బొమ్మల అమ్మకం ఎలా ఉంటుంది ?

తాయారు చేసిన బొమ్మలన్నీ లేపాక్షి వారి సొసైటీ కి అమ్మటం వల్ల పెద్దగ ఇబ్బంది లేకుండానే వ్యాపారం జరిగిపోతుంది. ప్రస్తుతం ఆన్లైన్ వ్యాపారం ఎక్కువ అవ్వటంతో అమెజాన్ వంటి వాళ్ళు నేరుగా వచ్చి కొనుగోలు చేస్తుండటంతో బాగానే బొమ్మలు అమ్ముడు అవుతున్నాయి.

బొమ్మల ధరను ఎవరు నిర్ణయిస్తారు ?

బొమ్మల ధరను అందరం కలిసి మాట్లాడుకుని నిర్ణయించుకుని లేపాక్షి వారికీ తెలియ చేస్తాము. ఏడాదికి ఒకసారే ధర నిర్ణయింపబడుతుంది. ప్రస్తుతం 300 నుండి 30000 ధర ఉన్న బొమ్మలను తాయారు చేస్తున్నాము.

చైనా బొమ్మలు మీకు పోటీ

ఇస్తున్నాయ ?

అదేమీ లేదండి దేని అందం దానిదే. మా బొమ్మల అందం చైనా బొమ్మలకు రాదు కదా.

కొండపల్లి బొమ్మల సొసైటీ వల్ల ఎటువంటి ఉపయోగం ఉంది ?

ఏ ఉపయోగం లేదండి. సభ్యులు వాళ్ళలో వాళ్ళు కొట్టు కోవటంతోబే సరి పోతుంది.

మీరు లేపాక్షికి అమ్మేది తక్కువకీ, కాని లేపాక్షి లో ఎక్కువధరకు ఈ బొమ్మలను అమ్ముతున్నారు కదా ?

లేపాక్షి ప్రభుత్వ సొసైటీ అయినా, ప్రభుత్వం ఎటువంటి నిధులు ఇవ్వదు లేపాక్షిలో పనిచేసే వాళ్ళందరి జీతాలు మా బొమ్మల ద్వారానే సంపాదించాలి. అందుకనే ఎక్కువ ధరకు అమ్ముతారు.

ఇప్పుడు లేపాక్షిలోనే కాకుండా బయట షాపుల్లో కూడా దొరుకుతున్నాయి. అవి కొద్దిగా తక్కువ ధరకు రావచ్చు.

ఈ వృత్తిని మీ పిల్లలు

కొనసాగిస్తారా ?

ఇప్పటి పిల్లలెవరు ఈ వృత్తి పట్ల ఉత్సాహం చూపించటం లేదు. అందరు సాఫ్ట్వేర్ వంటి కష్ట పడకుండా సంపాదించే ఉద్యోగాలవైపే చూస్తున్నారు. బహుశా ఏడెనిమిది సంవత్సరాల తరువాత ఈ కళ అంతరించి పోతుంది అనుకుంటున్నా. మా తరమే ఆఖరిది అవుతుందేమో!

ప్రభుత్వం నుండి ఎమన్నా సహాయం లభిస్తుందా?

ఎటువంటి సహాయం లేదండి. కాకపోతే లేపాక్షి వల్లే అప్పుడప్పుడు ట్రైనింగ్ వంటి వాటిని నిర్వహిస్తుంటారు. ప్రతిభ ఉన్నవాళ్ళను కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అవార్డులకు ఎంపిక చేస్తారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ అవారు వస్తే మాత్రం 5000 ప్రతి నెల పెన్షన్ వస్తుంది.

ప్రభుత్వం నుండి ఎటువంటి సహాయం ఆశిస్తున్నారు ?

ఓపిక ఉన్నంత వరకు ఇదే వృత్తి మీద బతకాలి. కాని ఓపిక అయ్యిన తరువాత ఏమిటి? తలుచుకుంటేనే భయం వేస్తోంది. మాకు కూడా ప్రభుత్వం పెన్షన్ ఇస్తే బాగుంటుంది.

పొట్టి శ్రీరాములు

ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్రం అనే వాదం 1910లోనే మొదలైంది. 'వందేమాతరం' ఉద్యమంలో చాలామంది తెలుగు నాయకులను జైళ్లలో నిర్బంధించారు, ఆ సమయంలో కూడా ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్రం అవసరం అనే నినాదం ఆరంభమైంది. ఆ కాలంలో మద్రాసు రాష్ట్రంలోని ఆంధ్ర ప్రాంతాలలో విస్తృతంగా ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఉద్యమం ప్రారంభమైంది. 'చేయెత్తి జైకొట్టు తెలుగోడా' వంటి గేయాలు ప్రజలలో ఉద్యమ స్ఫూర్తిని రగిలించాయి. చాలామంది ఆంధ్ర నాయకుల లాగా శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు గారు కూడా ప్రత్యేక ఆంధ్ర/విశాలాంధ్ర ఉద్యమరంగంలోకి దిగి చివరకు ప్రాణాలను పోగొట్టుకున్నారు.

అమరజీవి పొట్టి శ్రీరాములు గారు ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణం కోసం ప్రాణత్యాగం చేసిన గాంధేయవాది, గొప్ప త్యాగమూర్తి. వైశ్య కుటుంబానికి చెందిన పొట్టి గురవయ్య, మహాలక్ష్మమ్మ దంపతులకు, నెల్లూరు జిల్లా పడమటిపల్లిలో 16మార్చి 1901న శ్రీరాములుగారు జన్మించారు. బొంబాయిలో సానిటరీ ఇంజనీరింగ్ లో డిప్లమా చేసిన శ్రీరాములు గారు, బొంబాయి మద్రాసులలో రైల్వేలో పనిచేసారు. 1928లో శిశువుకి జన్మనిచ్చి భార్య మరణించగా, కొద్ది

రోజుల్లోనే ఆ శిశువు, ఆ తరువాత కొద్దికాలానికే ఆయన తల్లి కూడా మరణించడంతో, ఆయన విపరీతమైన వైరాగ్యానికి గురై జీవితాన్ని గాంధీగారి అహింసా మార్గంవైపు దేశ సేవకై మళ్ళించారు.

దేశ స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో ఆయన నిర్విరామంగా పని చేసారు. 1930 ఉప్పు సత్యాగ్రహంలోనూ, 1941-42 'క్విట్ ఇండియా' ఉద్యమాలలో ఆయన పలుమార్లు జైలు శిక్ష అనుభవించారు. యెర్లేని సుభ్రమణ్యం గారు, కృష్ణా జిల్లా కొమరవోలులో ఏర్పాటు చేసిన 'గాంధీ ఆశ్రమం'లో చేరిన ఆయన, గ్రామ పునరుద్ధరణ కార్యక్రమాలు చేపట్టారు. 1943-1944 సంవత్సరాలలో ఆయన నెల్లూరు జిల్లాలో విస్తృతంగా ఖాది ఉద్యమం నడిపించారు. 1946-48 కాలంలో హరిజనుల దేవాలయాల ప్రవేశంపై 3-4సార్లు

నిరాహారదీక్షలు చేపట్టి, నెల్లూరు మూలపేటలోని వేణుగోపాలస్వామి గుడిలో హరిజనుల ప్రవేశం కల్పించడంలో విజయం సాధించారు. అప్పటి మద్రాసు ప్రభుత్వం నుంచి హరిజనులకు పలు ప్రయోజనాలు కలిగేలా ఒత్తిడి తెచ్చి, ప్రభుత్వ ఆదేశాలు జారీ చేయించగలిగారు. జిల్లా కలెక్టర్లు హరిజనుల అభ్యున్నతి కోసం జిల్లాలలో పర్యటించి పని చేసేలా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంది.

ఆయన జీవితం చివరి దశలో కూడా ఎన్నో సంవత్సరాలు నెల్లూరులో ఉండి హరిజనుల అభ్యున్నతికి పాటుపడిన మహానీయుడాయన. చెప్పులు గొడుగు కూడా లేకుండా వేసవి మండుటెండలో, శరీరానికి ప్లకార్డు చుట్టుకుని హరిజనోద్ధరణ ప్రచారం చేసేవారు. గాంధీ హత్యానంతరం, 'గాంధీ స్మృతి నిధి'కి ఆంధ్రలో శ్రీరాములుగారు అధ్యక్షులుగా పని చేసారు. భూదాన్ ఉద్యమాలలో కూడా పాల్గొన్నారు.

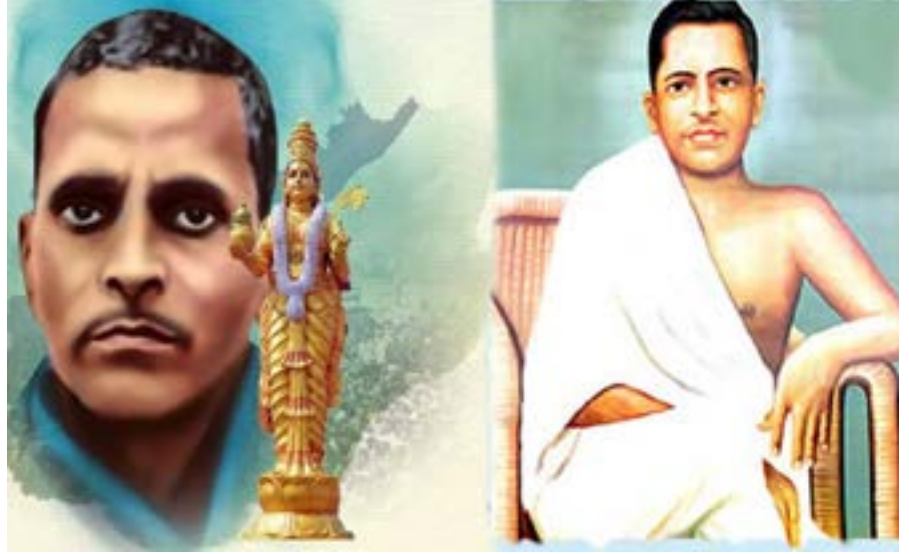
1912లో కృష్ణాజిల్లా నిడదవోలులో, తరవాత గుంటూరు జిల్లా బాపట్ల, విజయవాడ, విశాఖపట్నంలలో కూడా సభలు పెట్టి తీర్మానాలు చేసారు. శ్రీమతి ఆన్ని బెసెంట్ అధ్యక్షతన జరిగిన కాంగ్రెస్ క్రియాశీలవర్గం సమావేశంలో ఒక అడుగు ముందుకు వెళ్లి, భాషా ప్రయోక్త

రాష్ట్రాల ఏర్పాటు జరగాలని
తీర్మానం కూడా జారీ చేసారు.

అయితే బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం
కానీ, తరువాత 1947
స్వాతంత్ర్యానంతర భారత
ప్రభుత్వం కానీ, రెండూ ఆంధ్ర
రాష్ట్ర నిర్మాణానికి ఒప్పుకోలేదు.
(కానీ అంతకు దశాబ్దాల ముందే
బీహార్, ఓడిసా రాష్ట్రాల ఏర్పాటు
జరిగిపోయాయి, మొదటినుంచి
అడుగుతున్న ఆంధ్ర రాష్ట్రం
ఎందుకు ఇవ్వలేదో కారణాలు
లేవు). కేంద్ర ప్రభుత్వం 'ధర్
కమిషన్' ఏర్పాటు చేయగా, వారు
ఎటూ తేల్చక, మద్రాస్ రాష్ట్రంలోని
తెలుగు ప్రాంతాలను, తెలుగు
రాష్ట్రంగా పరిగణించుకోవచ్చు
అని సూచించారు, ప్రజలు
దీనిని నిరాకరించారు. అప్పుడు
1948జైపూర్ లో జరిగిన కాంగ్రెస్
కమిటీ సమావేశం 'జవహర్లాల్
నెహ్రూ, సర్దార్ వల్లభాయి పటేల్,
పట్టాభి సీతారామయ్య'లతో కూడిన
త్రిసభ్య కమిటీ వేసారు. వారు
మద్రాస్ నగరాన్ని మినహాయించి,
మిగిలిన తెలుగు ప్రాంతాలని
కలుపుకుంటూ ఆంధ్ర రాష్ట్రం
ఏర్పాటు సూచించారు. అయితే
మద్రాస్ తమదే అని నమ్మిన
తెలుగువారు మద్రాస్ నగరం
వదులుకోవడానికి సిద్ధపడలేదు.

15ఆగస్ట్ 1951 నుంచి 'స్వామి
సీతారాం' గారు, ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్ర
సాధనకై ఆమరణ నిరాహారదీక్ష
చేపట్టారు. నెహ్రూ ప్రభుత్వం
బేఖాతర్ చేసింది. 35రోజుల పైగా
సాగిన దీక్ష తరువాత పరిస్థితి

ఆందోళనకరంగా మారుతోందని
గ్రహించి ఆచార్య వినోబా భావే,
ప్రధాని నెహ్రూకి తెలియపరిస్తే,
వారిద్దరూ కలిసి స్వామి
సీతారాంగారిని కలిసి, ఆంధ్ర
రాష్ట్ర ఏర్పాటుపై హామీ ఇచ్చి దీక్ష
విరమింపచేసారు. అయితే ప్రధాని
పదవిలో ఉండి కూడా నెహ్రూ
మాట తప్పారు కానీ, తన హామీ
నెరవేర్చలేదు.

అప్పుడు శ్రీ పాట్టి శ్రీరాములు
గారు మద్రాస్ నగరంలో 'మహర్షి
బులుసు సాంబమూర్తి' గారి ఇంట్లో
19అక్టోబర్ 1952 నుంచి ప్రత్యేక
ఆంధ్రరాష్ట్ర సాధనకై ఆమరణ
నిరాహారదీక్ష చేపట్టారు. అయితే
రాష్ట్రంలోని కాంగ్రెస్ నాయకులు
మాత్రం, ప్రధాని నెహ్రూ మీద
భయభక్తుల వల్ల శ్రీరాములు
గారి దీక్షకు మద్దతుగా రాలేదు.
చాలామంది ఈ దీక్ష కొద్దిరోజులు
సాగి ఆగిపోతుందనుకున్నారు
కాని అలా జరగలేదు. 20రోజుల
తరువాత శ్రీరాములు గారి ఆరోగ్య

పరిస్థితి విషమించింది.

ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరి
ప్రకాశం పంతులు గారు, ఇతర
ప్రముఖులు ఆయనను చూడడానికి
వచ్చేవారు. గాంధేయవాది
యెర్నేని సుభ్రమణ్యం గారు,
శ్రీరాములుగారి పరిస్థితి చూసి
విలపించేవారు. ఎంతమంది
చెప్పినా ఆయన దీక్ష
విరమించలేదు. అవయవాలు
శుష్కించి, మనిషి కృశించి, శరీరం
లోని ఆమ్లాలు, రక్తం, మూత్రం
మొదలైన వ్యర్థాలు ఎగదన్నుకుని
నోట్లోంచి వచ్చేవి, ఆయన
నరకయాతన పడ్డారు. అయినా
వజ్ర సంకల్పంతో ఆయన అలాగే
దీక్ష కొనసాగించారు. 56వ
రోజు ఆయన కృంగిపోయి,
కోమాలోకి వెళ్లారు. ఆ తరువాత
రెండు రోజులకి ఊపిరి అందక
విపరీతమైన యాతన పడ్డారు.
15డిసెంబర్ 1952, 58రోజుల
నిరాహారదీక్ష తరువాత శ్రీరాములు
గారు ప్రాణత్యాగం చేసి అమరజీవి

పాటి శ్రీరాములు

అయారు. ఈ వార్త దావానలంలా మద్రాసు నగరం, రాష్ట్రం అంతా పాకింది. అమర గాయకుడు ఘంటసాల, మోపరూ దాసు మొదలైన వారు పరిగెత్తుకుని వచ్చారు. అక్కడికక్కడే గేయం కూర్చి, శ్రీ ఘంటసాల అమరజీవి సమక్షంలో అమరగానం చేసారు.

రాష్ట్రం కోసం శ్రీరాములు గారు ప్రాణత్యాగం చేసారనే వార్త విని ఆంధ్రులు కోపోద్రిక్తులైయారు. మూడు రోజుల పాటు పలు నగరాల్లో, ముఖ్యంగా మద్రాసు నగరంలో ధర్నాలు, విధ్వంసకాండ చెలరేగింది. విశాఖపట్నం, విజయవాడ, విజయనగరం, భీమవరం, తాడేపల్లిగూడెం, రాజమండ్రి, ఏలూరు, గుంటూరు, తెనాలి, నెల్లూరు, కనిగిరి,

ఒంగోలు మొదలైన నగరాల్లో అల్లర్లు చెలరేగాయి. అనకాపల్లి, విజయవాడలో పోలీసులు ఆందోళనకారులపై జరిపిన కాల్పుల్లో ఏడుగురు చనిపోయారు. ఇంత ప్రళయం జరిగిన తరువాత, నెహ్రూ దిగివచ్చి, 19డిసెంబర్ 1952న, ఆంధ్ర రాష్ట్ర అవతరణకి ఒప్పుకున్నారు. అయితే ఇంత బలిదానం జరిగిన తరువాత కూడా, మళ్ళీ పాత తీర్మానం ప్రకారంగానే, ప్రధాని నెహ్రూ, తమిళనాడు కాంగ్రెస్ నాయకుడు శ్రీ రాజాజీ నిర్ణయం ప్రకారం, మద్రాసు నగరాన్ని ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో కలపకుండా నివారించగలిగారు.

కర్నూల్ రాజధానిగా 1అక్టోబర్ 1953 తేదిన, ఆంధ్ర రాష్ట్రం అవతరించింది.

ఆ తరువాత 3సంవత్సరాలకి, విశాలాంధ్ర రాష్ట్రం ప్రాతిపదికన, 1నవంబర్ 1956న హైదరాబాద్ రాజధానిగా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర అవతరణ జరిగింది.

సత్యాగ్రహం, నిరాహారదీక్ష, సహాయనిరాకరణ స్వాతంత్రోద్యమంలో బ్రిటిష్ వారి మెడలు వంచడానికి వాడిన అస్త్రాలు. వాటిని త్రికరణశుద్ధిగా నమ్మి ప్రాణత్యాగం చేసిన వారు వేళ్ళ మీద లెక్కపెట్టగలిగేంత మంది కూడా లేరు. వారిలో అరుదైన నిస్వార్థ నిష్కామ యోగి శ్రీ పాటి శ్రీరాములు గారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఆయన ఆత్మత్యాగం ఫలితం.

శ్రీ రామ నవమి

శ్రీ రాఘవం దశరథాత్మజ మప్రమేయం
సీతాపతిం రఘుకులాన్వయ రత్న దీపం
ఆజానుబాహుం అరవింద దళాయతాక్షం
రామం నిశాచర వినాశకరం నమామి

విష్ణువు యొక్క 7వ
అవతారంగా ప్రసిద్ధి చెందిన
రాముడి పుట్టినరోజును రామ
నవమిగా మనమందరం
పండుగ జరుపుకుంటున్నాము
. శ్రీరాముడు వసంత
ఋతువులో చైత్ర శుద్ధ నవమి
రోజున పునర్వసు నక్షత్రపు
కర్కాటక లగ్నంలో సరిగ్గా
అభిజిత్ ముహూర్తంలో అంటే
మధ్యాహ్నం సరిగ్గా 12:00
గంటలకు త్రేతాయుగంలో
జన్మించాడు. చైత్ర శుద్ధ
నవమి రోజున శ్రీరాముడి
వివాహం, పదునాలుగు
సంవత్సరాల అరణ్యవాసం,
రావణ సంహారం తరువాత
శ్రీరాముడు సీతాసమేతంగా
అయోధ్యలో పట్టాభిషిక్తుడు
అయిన రోజు కూడా చైత్ర శుద్ధ
నవమి. ప్రతి సంవత్సరం చైత్ర
శుక్ల నవమి (చాంద్రమాన,
చైత్ర మాసం తొమ్మిదవ రోజు)
రామనవమి జరుపుకుంటారు.
అనేక దేవాలయాలలో, చైత్ర
నవరాత్రుల మొదటి రోజు
నుండి తొమ్మిది రోజుల పాటు
శ్రీరామనవమి జరుపుకుంటారు.

కైలాసంలో ఒక రోజు
పార్వతీదేవి పరమశివుడిని ఈ
విధంగా ప్రశ్నించింది

'స్వామీ! 'కేసోపాయేన లఘునా
విష్ణోర్నామ సహస్రకం' అని విష్ణు
సహస్రనామ స్తోత్రానికి కాస్త
సూక్ష్మమైన మార్గం చెప్పమని
కోరింది. దానికి ఈశ్వరుడు 'ఓ
పార్వతీ! నేను నిరంతరం ఆ
ఫలితం కోసం జపించేది ఇదే
సుమా!' అని చెప్పి ఈ శ్లోకంతో
మంత్రోపదేశం చేశాడు .

శో శ్రీరామ రామ రామేతి
రమే రామే మనోరమే ! సహస్ర
నామతత్పుల్యం రామనామ
వరాననే !!

ఈ శ్లోకం మూడుసార్లు
స్మరించినంత మాత్రానే ఒక్క విష్ణు
సహస్రనామ పారాయణ ఫలితమే
కాదు, భక్తులకు శివసహస్రనామ
ఫలితం కూడా లభిస్తుంది. 'రామ'
అంటే రమించడం అని అర్థం
కాబట్టి మనం ఎప్పుడూ మన
హృదయాలలో శ్రీరాముని స్మరిస్తూ
ఉండాలి. ఎవరయితే భక్తులు
కాశీలో జీవిస్తూ ఆ పుణ్యక్షేత్రంలో
మరణిస్తారో వారి మరణ
సమయాన ఆ భక్తవశంకరుడే ఈ
తారకమంత్రం వారి కుడి చెవిలో
చెప్పి వారికి సద్గతి కలిగిస్తారన్నది
భక్తుల ప్రగాఢ విశ్వాసం.

బధ్రాచల రాముడు :

రాముడు తన భార్య సీత మరియు
సోదరుడు లక్ష్మణుడితో కలిసి
14 సంవత్సరాల వనవాసంలో
భద్రాచలం ఆలయానికి
సమీపంలో ఉన్న పర్ణశాలలో
కొంత కాలం గడిపాడని
నమ్ముతారు. సీతను రావణుడు
అపహరించిన ప్రదేశం కూడా ఇదే.
అక్కడ నివసించే భద్ర అనే ఋషి
గొప్ప రామ భక్తుడు. అతని భక్తితో
పొంగిపోయి, రాముడు అతనికి
మోక్షాన్ని వాగ్దానం చేశాడు కానీ
రామావతారం సమయంలో తన
వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చలేకపోయాడు.

భద్రుడి తపస్సుకు మెచ్చి
అతనికి మోక్షం ఇవ్వాలనే
ఉద్దేశ్యంతో విష్ణువే రాముడి
రూపంలో భద్రుడి ముందు
కనిపించాడు. తన నాలుగు ఆకాశ
హస్తాలతో చేతులలో శంఖు,
సుదర్శన చక్రాన్ని మరియు
క్రింది చేతులలో విల్లు బాణాన్ని
పట్టుకుని ద్ధర్మనం ఇచ్చాడు. సీత
శ్రీరాముని ఎడమ తొడపై కూర్చుని
ఉండగా, సోదరుడు లక్ష్మణుడు
అతనికి ఎడమ వైపున కొలువై
ఉన్నాడు. . రాముని ఈ రూపం
వైకుంఠ రామ నారాయణ (రామ
మరియు విష్ణువుల కలయిక) అని

పిలువబడింది.

ముత్యాల తలంబ్రాలు :

సీతారాముల కళ్యాణం లో
ముత్యాల తలంబ్రాలను
వాడటం అనాదిగా వస్తోంది
. రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే స్వయంగా
ఈ తలంబ్రాలను స్వామి వారికి
అర్పించటం ఆనవాయితీ
.తలమ్మాలలో వినియోగించే
బియ్యాన్నీ గోటితో ఒలిచి
స్వామివారికి సమర్పిస్తారు.
క్షీరపురిగా పిలిచే చిరాల వాసులు
సీతారామ కల్యాణానికి వడ్లను
గోటితో ఒలిచి బధ్రాచలం
పంపిస్తుంటారు.

ప్రతి సంవత్సరం నియమ
నిష్ఠలతో వడ్లను వలిచి సుగంధ
ద్రవ్యాలతో కలిపి తలంబ్రాలను
చేస్తారు. తలంబ్రాలను తాయారు
చేసే క్రతువులో దేశం లోని వివిధ
రాష్ట్రాల వారిని, విదేశాలలో వారిని
కూడా భాగస్వాములు చేస్తున్నారు.
సుమారు పది వేల మంది భక్తులు
వివిధ దేశాల నుండి ఈ క్రతువులో
పాల్గొంటున్నారు .

సంపూర్ణ రామయణం
చిత్రంలో దర్శకుడు బాపు ఈ
ముత్యాల తలంబ్రాల విసిష్టతను
గొప్పగా చెప్పాడు.అమ్మవారు
స్వామి వారి పై ఈ తలంబ్రాలను
పోస్తున్నప్పుడు అవి నీలంగా
మారతాయి, ఎందుకంటే స్వామి
వారు నీల మేఘ శ్యాముడు కదా.

అలాగే స్వామి వారు అమ్మవారి
మీద వీటిని పోస్తున్నప్పుడు అవి
రోజూ రంగులోకి మారతాయి
ఎందుకంటే అమ్మవారు అంత
ఎర్రగా ఉంటారు కాబట్టి .ఈ
సన్నివేశంలో బాపు లోని
చిత్రకారుడు దర్శకుడిని
అధిగమిస్తాడు .

రామనవమి ప్రసాదాలు :

‘రా’ అనే అక్షరం పలకగానే
నోరుతెరుచుకుని మనలోపల
ఉన్న పాపాలు అన్నీ బయటకు
వచ్చి రామనామ అగ్నిజ్వాలలో
పడి దహించుకుపోతాయట. ‘మ’
అనే అక్షరం ఉచ్చరించినప్పుడు
నోరు మూసుకుంటుంది కాబట్టి
బయట మనకు కనిపించే
ఆ పాపాలు ఏవీ మానవుల
శరీరాలలోకి ప్రవేశించలేవు.

ముఖ్యంగా శ్రీరామనవమి వేసవి
కాలం ప్రారంభంలో వస్తుంది
కాబట్టి శ్రీరాముడిని పూజించిన
తరువాత కొత్తకుండలో
మిరియాలు, బెల్లంతో చేసిన
పానకం, వడపప్పు నైవేద్యంగా
పెట్టి పంచి పెడతారు.

ఈ ప్రసాదాల వెనుక
ఆయుర్వేదిక పరమార్థం
కూడా ఉంది. భగవంతుడికి
నివేదించే ప్రసాదాలు అన్నీ
సమయానుకూలంగా, ఆరోగ్యాన్ని
బట్టి నిర్ణయించినవే. శరదీ
ఋతువు, వసంత ఋతువు
యముడి కోరలు లాంటివే అని

దేవీ భాగవతం చెబుతోంది.
పానకంలో ఉపయోగించే
మిరియాలు, ఏలకులు వసంత
ఋతువులో వచ్చే గొంతు
సంబంధిత వ్యాధులకు
ఉపశమనాన్ని ప్రసాదిస్తూ,
ఔషధంలా పనిచేస్తాయి అని
ఆయుర్వేదం నిరూపిస్తుంది.
అదే కాకుండా పానకం
శ్రీమహావిష్ణువుకు అత్యంత
ప్రీతికరమైనది.

అలాగే పెసరపప్పు
శరీరంలోని ఉష్ణాన్ని తగ్గించి,
చలవ చేస్తుంది, జీర్ణశక్తి అభివృద్ధి
పరుస్తుంది, దేహకాంతి, జ్ఞానానికి
ప్రతీక పెసరపప్పునే వడపప్పు
అంటారు ఇది మందుతున్న
ఎండలలో 'వడదెబ్బ' కొట్టకుండా
వేడి నుంచి కాపాడుతుంది.
పెసరపప్పు బుధగ్రహానికి
ప్రీతిపాత్రమైనది.

రామాయణం కేవలం
రాముడు - రావణుడికి మధ్య
జరిగిన యుద్ధం గురించిన
కథ కాదు ధర్మం - అధర్మం,
దైవత్వం -రాక్షసత్వం , మంచి -
చెడుల మధ్య తేడాలను స్పష్టం-
గా చెప్పిన విశ్వ వ్యాప్తతమైన
సందేశం.

" జీవితంలో ఎటువంటి విపరీతాన్నైనా , చెక్కుచెదరకుండా , సత్యమార్గాన్ని వీడకుండా స్వధర్మాన్ని ఆచరిస్తూ వచ్చాడు. తన జీవితాన్ని అత్యంత సమతుల్యతతో నిర్వహించుకున్నాడు, అందుకే మనకు దేవుడు అయినాడు "

ప్రతి మనిషిలో రాముడు ఉంటాడు రవాణాసురుడు ఉంటాడు . అహంకారం , అహంభావం , అత్యాశ, తృప్తి చెందని కోరికలతో జీవనం సాగించే మనుషులు రావణాసురిడికి ప్రతీకలు దైవత్వం, ప్రేమ, దాతృత్వం, వినయం వంటి గుణాలు ఉన్నవాళ్లు రాముడికి ప్రతీకలు. గుణాన్ని బట్టి ఎ మనిషైన రాముడు లేదా రావణుడు అవుతాడు అని రామాయణం మనకు ఒక గొప్ప సందేశాన్నీ ఇస్తుంది .

రాముని ఔన్నత్యం, జీవితంలో ఆయన ఎదురుకున్నపరిస్థితుల్లో లేదు, ఆయన తన జీవితాన్ని ఎంతటి సామరస్యంతో , హుందాతనంతో నిర్వహించుకున్నారన్న దానిలో ఉంది. ఎటువంటి విపత్తు వచ్చిపడినా ఆయనెప్పుడూ కూడా ఏ ఒక్కరినీ దూషించడంగానీ, పరిస్థితి విషమించిందని అందరిపై విరుచుపడటం గానీ, చేయలేదు. ఎటువంటి పరిస్థితిలోనైన హుందాగాగానే ఉండేవాడు . రాముడిలో మనం ఒక మంచి కొడుకును , ఒక మంచి సోదరుడిని , మంచి భర్తను , ఒక మంచి రాజునూ మనం చూడవచ్చు. మీరు కూడా ఆయనలా మారాలంటే

కొడుకుగా:

మీ తండ్రి ఆజ్ఞలను గౌరవంగా , ప్రేమగా పాటించండి. మీ తండ్రి గౌరవం కోసం మీ స్వంత సౌకర్యాన్ని త్యాగం కొంతైనా చెయ్యటం అలవాటు చేసుకోండి. అంతేగాని మీ సుఖాల కోసం, సౌకర్యాలకోసం తల్లిదండ్రులను అనాధ ఆశ్రమాలలో వదలకండి

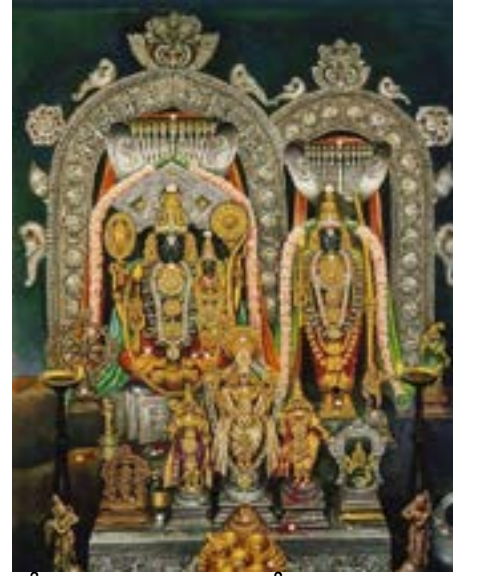
సవతి కొడుకుగా:

మీ సవతి తల్లి (లేదా అత్తగారు) మీ పట్ల దయ చూపనప్పటికీ, ఆమె తన స్వంత బిడ్డకు అనుకూలంగా మీపై స్పష్టంగా వివక్ష చూపినప్పటికీ, ఆమెపై ఆగ్రహం వ్యక్తం చేయకండి, ఆమెతో పోరాడకండి. ఆమెను, ఆమె కోరికలను గౌరవించండి. అప్పుడు మేట్టినిల్లు కుడా మీకు పుట్టినిల్లు లాగానే అనిపిస్తుంది

సోదరుడిగా:

మీ సోదరులకు విధేయతతో ఉండండి. మీకన్నా చిన్న వాళ్ళు అయితే వాళ్ళ పట్ల శ్రద్ధ వహించండి. మీ ప్రేమ అనురాగాలను వాళ్ళకు పంచండి . అశాశ్వతమైన అస్తులకోసం శాశ్వతమైన బంధాలను తెంచు కొకండి .

భర్తగా:

నీ భార్యను రక్షించుకో. ఆమె రక్షణ మరియు ఆమె స్వచ్ఛత కోసం పోరాడు . కానీ గృహస్థుల మార్గం కంటే , దైవిక మార్గం కూడా ప్రాధాన్యతనిచ్చే సందర్భాలు ఎక్కువగా వినియోగించుకోండి . గృహస్థుని పాత్రను అంతిమ పాత్రగా చూడవద్దు.

రాజుగా:

మీ చుట్టూ ఉన్నవాళ్ళ కోసం , మిమ్మల్ని నమ్మినవాళ్ళ కోసం, సర్వస్వం త్యాగం చేయండి. మీ స్వంత సౌలభ్యం, మీ స్వంత ఆనందం గురించి చింతించకండి. మీ స్వంత అవసరాల కంటే మీ మీద ఆధారపడ్డ వాళ్ళకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉండండి.

మీ జీవితంలో మీరేం చేసారు ఎంత సంపాదించారు, ఏం జరిగిందీ , ఏం జరగలేదూ.. ఇటువంటి వాటికి ఏ విలువా లేదు. సంకటకాలాల్లో మిమ్మల్ని మీరు ఎలా నిలదొక్కుకున్నారో , శ్రీరాముడిలా హుందాగా ఈ జీవితాన్ని సాధ్యమైనంత అవలీలగా ఎలా దాటారో... అదే అన్నిటికంటే ముఖ్యమైనది!

1. భారతదేశ ఆర్థిక నిర్మింపబడిన అతిపాడవైన వేలాడే బ్రిడ్జి పేరేమిటి?

- 1) గగన్ బ్రిడ్జ్
- 2) మైత్రి బ్రిడ్జ్
- 3) మహాత్మా బ్రిడ్జ్
- 4) సత్పారి బ్రిడ్జ్

2. ఏ దేశం మొట్టమొదట 5జి నెట్వర్కుని దేశ మొత్తం అమలుచేసింది?

- 1) జపాన్
- 2) సింగపూర్
- 3) దక్షిణ కొరియా
- 4) చైనా

3. వాటికన్ ను చెందిన సెయింట్ ఫ్రాన్సిస్ - శాంతి దీపం అవార్డును ఎవరికి వరించింది

- 1) నరేంద్రమోడి
- 2) మహమ్మద్ యునస్
- 3) ఎ.ఆర్. రహ్మాన్
- 4) సచిన్

4. లండన్ అంతర్ బ్యాంకుల ఆఫర్ రేటును నిర్ణయించేదెవరు

- 1) బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇంగ్లాండ్
- 2) థామ్సన్ రూటర్స్
- 3) యూరోపియన్ బ్యాంకు సమాఖ్య
- 4) యూరోపియన్ సెంట్రల్ బ్యాంకు

5. తండ్రా రకం వాతావరణం ఏ ఖండంలో కనిపించదు?

- 1) ఆసియా
- 2) ఉత్తర అమెరికా
- 3) ఆస్ట్రేలియా
- 4) యూరప్

6. అంతర్జాతీయ చిరుధాన్యాల దినోత్సవంగా ఏ రోజు జరుపుకుంటారు?

- 1) ఫిబ్రవరి 3
- 2) ఫిబ్రవరి 6
- 3) ఫిబ్రవరి 10
- 4) ఫిబ్రవరి 12

7. ఏ దేశం ప్రధాని నరేంద్రమోడికి సెయింట్ ఆండ్రు ఆపస్టోల్ అవార్డుతో సత్కరించింది

- 1) యు. ఏ. ఇ.
- 2) ఉక్రెయిన్

- 3) రష్యా
- 4) బెలారస్

8. 91వ అకాడమీ అవార్డులలో ఏ చిత్రం ఉత్తమ చిత్ర అవార్డు గెలుచుకుంది?

- 1) రోమా
- 2) గ్రీనుక్
- 3) థి ఫావరెట్
- 4) బీమెన్ రాప్పాడి

9. వజిరలాంగ్కార, ఏదేశరాజుగా సింహాసనం అధిష్టించాడు

- 1) మలేషియా
- 2) థాయ్లాండ్
- 3) జపాన్
- 4) ఇండోనేషియా

10. రష్యా ప్రభుత్వం అందించే పుష్కిన్ పురస్కారం ఈ ఏడాది ఎవరు అందుకొన్నారు

- 1) మీటా శారియన్
- 2) నిర్మలన్ తారామన్
- 3) దేవికా చౌదరి
- 4) నలిని సింఘల్

11. 'ఫిట్ ఇండియా' కమిటీకి ఎవరు నాయకత్వం వహిస్తున్నారు?

- 1) నరేంద్రమోడి
- 2) మిల్కా సింఘ్
- 3) కిరణ్ కిజ్జి
- 4) విరాట్ కోహ్లా

12. ఏ వర్షాధార అడవులు 15 రోజులుపైగా అగ్నికి ఆహుతయ్యాయి?

- 1) అమజాన్
- 2) నైల్
- 3) కాంగో
- 4) గినా

13. వీర్ సావర్కర్ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయాన్ని అధీకృత చెకో పోస్టుగా ప్రకటించారు

- 1) లక్షదీప్
- 2) కొచ్చిన్
- 3) అండమాన్
- 4) పోర్టుబ్లెయిర్

14. ఐసిసి అవార్డు పొందిన రెండో మహిళా క్రీడాకారిణి?

- 1) మిథాలిరాజ్
- 2) స్మితి మంధానా

3) హర్రన్ ప్రీత్ కౌర్

4) దీప్తి శర్మ

15. 'మజిలీ' నదీ ద్వీపం ఏ రాష్ట్రంలో వున్నది?

- 1) అస్సామ్
- 2) మణిపూర్
- 3) నాగాలాండ్
- 4) మిజోరామ్

16. గారో పర్వతాలు ఏ రాష్ట్రంలో వున్నాయి?

- 1) నాగాలాండ్
- 2) మేఘాలయ
- 3) మణిపూర్
- 4) త్రిపుర

17. ఏ పారుగు దేశం పెట్రోలు, డీజిల్, తదితర వాటికోసం మనదేశం మీద ఆధారపడుతోంది?

- 1) బంగ్లాదేశ్
- 2) నేపాల్
- 3) మాల్దీవులు
- 4) మారిషస్

18. ఏ పట్టణంలో పెద్ద ఎత్తున సిల్కు ఉత్పత్తివుతోంది?

1) భగట్టూరు

2) శ్రీనగర్

3) మొరాదాబాద్

4) మైసూర్

19. సత్రియా డాన్స్ ఏ రాష్ట్రంలో వుట్టింది?

- 1) బిహార్
- 2) ఒడిషా
- 3) అస్సామ్
- 4) ఉత్తర్ ప్రదేశ్

20. సాల్వ వంశం చివరి చక్రవర్తి ఎవరు ?

- 1) ఆరాఘ్
- 2) కైకుబాద్
- 3) కుస్రూ
- 4) ఆదిల్షా

21. ఏ ప్రభుత్వశాఖ "స్వేచ్ఛ-75" పథకాన్ని ప్రారంభించింది

- 1) చిన్న మధ్య తరహా పరిశ్రమలు
- 2) హామ్ శాఖ
- 3) నైపుణ్యాభివృద్ధి
- 4) సామాజిక న్యాయం, సాధికారత మంత్రి

22. మానవ వనరుల

మంత్రిత్వశాఖ రూపొందించిన
ఒన్ స్టాప్ విద్యా పోర్టల్
పేరేమిటి?

- 1) సాక్షత్
- 2) సెల్ఫీ
- 3) సైలెంట్
- 4) ఇ-పాఠశాల

23. సిడిఎన్ఎలగా ....

- 1) సెంట్రల్ డెవలప్మెంట్ మొబైల్ అసోసియేషన్
- 2) కోడ్ డివిజన్ మొబైల్ యాక్సెస్
- 3) కోడ్ డివిజన్ మల్టిపుల్ యాక్సెస్
- 4) సెంటర్ ఫర్ డెవలప్మెంట్ ఆఫ్ మల్టిపుల్ యాక్సెస్

**24. ఓఎస్ఐ నమూనాలో
మూడవ పాఠ పేరేమిటి?**

- 1) నెట్వర్క్
- 2) సెషన్
- 3) ఫిజికల్
- 4) అప్లికేషన్

**25. ఏ రాష్ట్రంలో తడి
భూములను రక్షించమని కేంద్ర
మంత్రి భూపేంద్రయాదవ్
యాత్రను ప్రారంభించారు**

- 1) మహారాష్ట్ర
- 2) గోవా
- 3) కేరళ
- 4) కర్ణాటక

**26. ఎ.టి.డి. ఉత్తమ కంపెనీ
అవార్డు-2023 ఎవరు
గెలుచుకున్నారు**

- 1) NTPC
- 2) ONGC
- 3) IDCL
- 4) GAIL

**27. ప్రాథమిక విధులు ఏ
సంవత్సరంలో రాజ్యాంగంలో
పొందుపరిచారు**

- 1) 1971
- 2) 1972
- 3) 1975
- 4) 1976

**28. టర్క్, సిరియా భూకంప
బాధితులను సహాయం
చెయ్యటానికి భారతదేశం
చేపట్టిన ఆపరేషన్ పేరు?**

- 1) రక్ష
- 2) మదన్
- 3) డోస్ట్

- 4) గుడ్వెస్

**29. ఏ కంపెనీ హైద్రోజన్
శక్తితో నడిచే హెవీ ట్యూడి
ట్రక్కులను మొట్టమొదట ఉత్పత్తి
ప్రారంభించింది?**

- 1) రిలయన్స్
- 2) టాటా
- 3) అమజాన్
- 4) ఇన్ఫోస్

**30. హార్వార్డ్ లా రివ్యూ
ప్రెసిడెంటుగా ఇటీవల ఎవరు
ఎన్నికయ్యారు?**

- 1) అప్పర్ అయ్యర్
- 2) నేహా చౌదరి
- 3) మీనా చౌహాన్
- 4) రాధిక సన్మిహ

**31. గ్రీన్ బాండ్లను విడుదల
చేసిన మొదటి మున్సిపాలిటీ
ఏది?**

- 1) భోపాల్
- 2) నాసిక్
- 3) జైపూర్
- 4) ఇండోర్

**32. ఏ భారతీయ సంగీత
దర్శకుడు 2023కుగాను గ్రామీ**

అవార్డు గెలుచుకున్నాడు?

- 1) కీరవాణి
- 2) ప్రీతమ్
- 3) రిక్కి కేజ్
- 4) ఎ.ఆర్. రెహమాన్

33. ఏ నగరంలో మొట్టమొదటి C మొబైల్ డివైసు ప్రారంభించారు

- 1) సూరత్
- 2) అహ్మదాబాద్
- 3) అమ్రేరి
- 4) నాశిక్

34. బ్రెజిల్ సాహిత్య అవార్డు ఇటీవల ఏ భారతీయ కవిని వరించింది?

- 1) సౌరభంగ్
- 2) అభయ్ మార్

3) అమర్ ప్రకాశ్

4) సామ్యవసికా

35. 2022కు గాను బి.ఆర్. అంబేద్కర్ జాతీయ అవార్డును ఎవరు అందుకున్నారు.

- 1) తపేష్ మహాజన్
- 2) విక్రమ్ సింహ

3) సునీల్ కృష్ణన్

4) బాలకృష్ణ పద్మ

36. స్మారక్ మిత్ర యోజన్ కింద ఎన్ని స్మారక కట్టడాలను ప్రైవేటు రంగానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం అప్పగించింది

- 1) 2000
- 2) 3000
- 3) 1000
- 4) 400

37. 30వ పిల్లల సైన్స్ కాంగ్రెస్ ఎక్కడ ప్రారంభమయ్యింది?

- 1) ఇంఫాల్
- 2) కొహిమా
- 3) అహ్మదాబాద్
- 4) గాంధీనగర్

38. 20-20 మ్యాచ్ లో ఏ బౌలర్ అత్యధిక వికెట్లు తీసుకున్నాడు

- 1) నరేంద్ర ధీర్
- 2) చాహల్
- 3) చౌహాన్
- 4) షమి

39. మావోయిస్టు ప్రాంతమైన

బుద్ధపహారు ఇటీవల ఏ ముఖ్యమంత్రి సందర్శించారు?

- 1) హెమంత్ సోరెన్
- 2) వాల్
- 3) నితిష్ కుమార్
- 4) భూపేష్ బాదల్

40. ఏ జిల్లా అంతర్జాతీయ సరిహద్దుపై వుంది?

- 1) గోరఖ్ పూర్
  - 2) జైపూర్
  - 3) కిన్నార్
  - 4) కుల్లు
- సమాధానాలు

1. 2	2. 3	3. 2
4. 2	5. 3	6. 3
7. 3	8. 2	9. 2
10. 1	11. 3	12. 1
13. 4	14. 2	15. 1
16. 2	17. 3	18. 3
19. 3	20. 2	21. 4
22. 1	23. 3	24. 1
25. 2	26. 1	27. 4
28. 3	29. 1	30. 1
31. 4	32. 3	33. 2
34. 2	35. 3	36. 2
37. 3	38. 2	39. 1
40. 3		

మార్పు

ఒక రోజు జంతువులన్నీ
భగవంతుడి ముందు ధర్మాకి
దిగాయి. భగవంతుడు తపోనిష్ఠలో
వుండి, వాటి గోల భరించలేక,
నెమ్మదిగా కళ్ళు తెరిచి ' ఏమిటి
నాయన లారా ఇలా వచ్చారని'
అడిగాడు.

అన్ని జంతువులు ముక్త కంఠంతో
“దేవుడా నువ్వు మాకు ,మా
జాతికి తీరని అన్యాయం , ద్రోహం
చేస్తున్నావు” అంటూ బిగ్గరగా
అరిచాయి .

“ అదేమిటి నాయనా అంత మాట
ఉన్నారు. నేనేమి చేశాను “ అని
దేవుడు వాపోయాడు .

దానికి గుర్రం ,”స్వామి నేను ఎంతో
వేగంగా పరుగెత్తు గలను, కాని
మనిషి అనేవాడు నాలా పరుగెత్త
లేడు .అయినా నీకు మనిషంటేనే
ఇష్టం, ఇది న్యాయమా ” అని
అడిగింది.

వెంటనే సింహం అందుకుని 'హే
భగవాన్' నాలాంటి శక్తి మంతుడు
ఎక్కడన్నా వున్నాడా , నేను పంజా
విసిరితే మనిషి అక్కడికక్కడే
చస్తాడు ,కాని నీకు అతనంటేనే
ఇష్టం, ఈ పద్ధతి నాకేమి నచ్చ లేదు
“ అంటూ తన అసంతృప్తిని బయట
పెట్టింది

సింహం మంత్రిగారైన నక్క
కూడా 'స్వామి నా అంత తెలివి
తేటలు మనిషికున్నాయా?’అని
తెలివిగా ప్రశ్నించింది.

ఏనుగు కూడా ,”స్వామి నేను
ఎంత బరువునైన ఎత్తగలను,

మనుషులేమో కనీసం వారి బరువు
వారే మోయలేరు . కాని నువ్వువారి
పక్షానే వుంటావు” అన్నది.

కోతి కూడా నేనేమైన తక్కువ
తిన్నానా అని , “నేను ఎంత
చిటారు కోమ్మనైనా యిట్టే చేరు
కుంటాను. నాలా మనిషి చెట్టు
లెక్కగలడా “అని అడిగింది .

ఇలా ఒక్కొక్క జంతువు ఒక్కక్క
లా దేవుడికి మనిషి మీద ఫిర్యాదు
చేసాయి.

దానికి భగవంతుడు
,”నాయనలారా ఇంతకీ మనిషికి
నేను చేసిన మేలేమిటి మీకు
చెయ్యని దేమిటి వివరంగా
చెప్పండి “ అన్నాడు.

దానికి వినయంగా స్వామి
నువ్వు ఎప్పుడు జన్మించినా
మనిషిగా పుడతావు, ఒక
కృష్ణుడిగా, రాముడిగా, ఏను
క్రీస్తుగా అవతారం దాల్చి
,మమ్మలనేమో వాళ్ళ ను మోస్తూ
తిరగమని శాసించావు. ఇది నీకు
న్యాయమ ”అన్న వి జంతువులన్నీ

దానికి భగవంతుడు ఒక
నిమిషం మౌనం దాల్చి, వెంటనే
“నిజమే నాయనలారా మనిషి
గుర్రం లా వేగంగా పరుగెత్త లేడు,
సింహంలా బలం లేదు. నక్కలా
తెలివి తేటలు లేవు, కోతిలా
ఎగరలేడు. ఇవేవి లేక పోయినా
మనిషికి ఒకే ఒక్క గుణం వుంది,
అది మారే గుణం. మనిషిన్నవాడు
మారతాడు ,తనని తాను
మలచుకుంటూ ఈ సమాజాన్ని

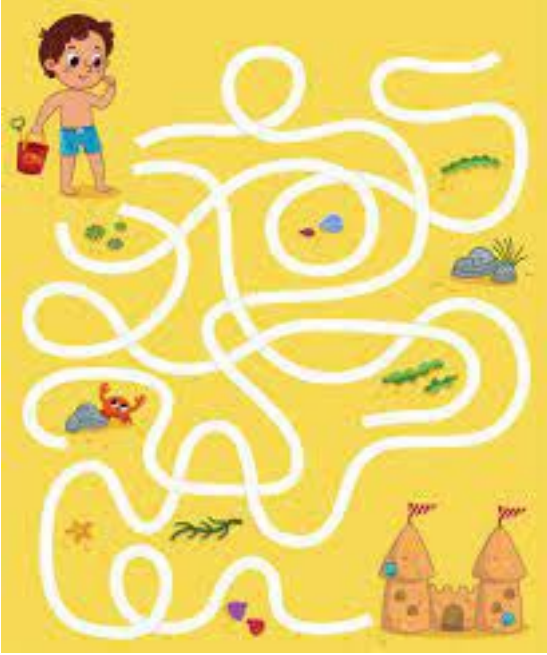
మార్చుస్తాడు, మహాత్ముడౌతాడు.
మార్పును ఆహ్వానించేవాడు
మనిషి, లేకపోతే జంతవు. మీరు
జీవితంలో మార లేరు కాబట్టే
మీరు సేవకులుగా, బానిసులుగా
మిగిలిపోతున్నారు .

భగవంతుడు మనిషికి విచక్షణ
జ్ఞానం ఇచ్చాడు . ఆ జ్ఞానం
తో ఏది చెయ్యాలి, ఏది చెయ్య
కూడదో తెలుసుకునే శక్తి
వస్తుంది .తద్వారా తనని తాను
మర్చుగోగలుగుతాడు. అ
శక్తి జంతువులకు ఇవ్వలేదు
భగవంతుడు .

కాబట్టి పిల్లలు మీరు కూడా
ఎప్పటికప్పుడు అమ్మ నాన్నలు.
ఉపాధ్యాయులు చెప్పినట్లు
నుడుచుకుంటూ మిమ్మల్ని మీరు
మార్చుకుంటూ ముందుకు
వెళితే మీరు గొప్ప గొప్ప
పదవులు పొందుటమే కాక గొప్ప
వ్యక్తులుగా మారతారు . జీవితం
ఆనందంగా గడపగలుగుతారు
, లేకపోతే ఎదో ఒక చిన్న
ఉద్యోగంతో సరిపెట్టుకోవాల్సి
వస్తుంది. జీవితాంతం ఒకరి కింద
సేవకులుగా మిగిలిపోతారు .

- ఈ .ఎస్ .డి .ఎస్ .మణికంట

★★★★★

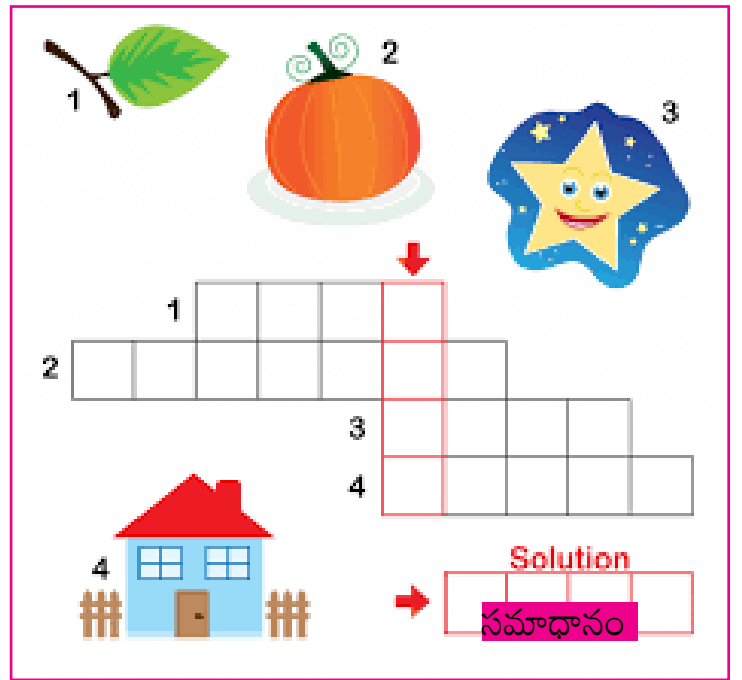

నేనెవరో కనుక్కోండి
తెల్ల సువాసనల మొగ్గ ఎర్రగా
పూసి మాయమయ్యింది

బొమ్మకు రంగులు వెయ్యండి

ఖాళీలు పూరించండి పిల్లలు(ఇంగ్లీషులో)

మెదడుకు మేత

1. పది చీరలు ఆరడానికి గంట సేప పడితే ఇరవై చీరలు ఆరడానికి ఎంత సేపు పడుతుంది ?
2. కిలో ఇనుము బరువు ఎక్కువా లేక కిలో దుది బరువు ఎక్కువా ?
3. ఐదు మూడులు ఉపయోగించి 31కి సమానం అయ్యేటట్లు రాయండి ?

సమధానాలు పక్క పేజీలలో చుడండి

సాహితీ పద సుమతి

1						6
			2			
	3					
				7		
	4					
				5		
9						8

* ఈ పేజీ ప్రింట్ తీసి జవాబులు వ్రాసి పంపండి.

* కరెక్టుగా వ్రాసి పంపిన వారిలో లాటరీ తీసి ఇద్దరికి రూ.116/-నగదు బహుమతి

* పంపవలసిన చివరి తేది
30/03/2023

మెదడుకు మేత సమాధానాలు

1. ఒక గంట
2. రెండూ సమానమే
3. $3^3 + 3 + 3/3 = 31$

ఖాళీలు పూరించండి

1. Leaf
2. Pumpkin
3. Star
4. House

అడ్డం

1. అమ్మ బోతే అడవి, కొనబోతే.....
2. బేతాళకథలు ప్రచురించిన పత్రిక
3. ఇంద్రుని మరో పేరు
4. రోలోచ్చి దీనితో మొరపెట్టు కుంది
5. కవిత్రయంలో మొదటివాడు అటునుంచి ఇటు
6. అల్పజీవి నవల రచయిత కుడి నుంచి ఎడమకు
7. కోరిక
8. వంతెన అటునుంచి ఇటు
9. ఇందులో పోస్తేనే తీర్థమవుతుంది

నిలువు

1. విమర్శిని రచయిత ఇంటి పేరు
2. ఛందానికే ఆభరణం
3. నవగ్రహాలలో ఒకటి
4. సతీ దేవి మరో పేరు తిరగబడింది
5. భాస్కర శతకం వ్రాసినది పైనుంచి కిందకి
6. వికటకవి
7. అల్పము
8. గాలిబ్ గీతాలు తెలుగులో రాసినవాడు పైనుంచి కిందకి
9. త్రాడు తిరగబడింది

sumathi.potilu@gmail.com

చిత్ర కథ

ఈ క్రింది బొమ్మకు సరసమైన కథ రాసి పంపండి. ఉత్తమ మైన కథకు నగదు బహుమతి అందించ బడును.

చిత్ర కవిత

ఈ క్రింది బొమ్మకు కవిత రాసి పంపండి. ఉత్తమ మైన కవితకు నగదు బహుమతి అందించ బడును.

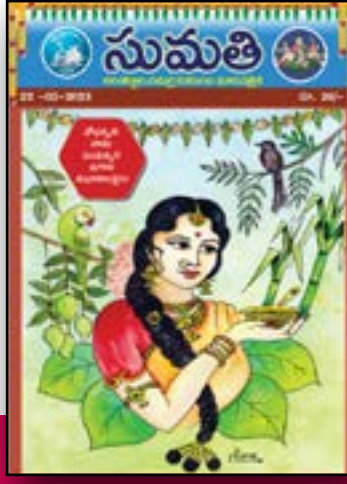

సుమతి పాఠకుల అభిప్రాయాలకు అత్యంత విలువను ఇస్తుంది. మీ మంచి సలహాలే మా అభివృద్ధికి సోపానం. పాటకుల సలహాలను, అభిప్రాయాలను ఈ క్రింది మెయిల్ కు పంపండి.

sumathi.salahalu@gmail.com

చీఫ్ ఎడిటర్
శ్రీమతి ఎ. శ్రీవిద్య

ఎడిటర్
శ్రీమతి కె. వీణ

సుమతి చందాదారులుకండి

ఆరోగ్యకరమైన సాహిత్యాన్ని కుటుంబం మొత్తానికి అందించాలని తెలుగు భాషకు మరింత ఉన్నత స్థానాన్ని కల్పించాలని శోభకృతు నామ సంవత్సరం ఉగాది నుండి మీ ముందుకు వస్తుంది

సుమతి

కుటుంబ మాసపత్రిక

సుమతి మాసపత్రిక అంతర్జాల పత్రిక విడి ప్రతి వెల. **రూ. 25 /-** రూపాయలు

సంవత్సర చందా కి కేవలం **రూ. 250/-**

ఐదు సంవత్సరాల చందా కేవలం **రూ. 1,200/-**

ఐదు సంవత్సరాలు చందా కట్టిన వారికి 200 విలువచేసే పుస్తకాలను ఉచితంగా పంపబడును ఈ క్రింది ఫోన్లు గూగుల్ పే కు లేదా ఫోనేపే కు చేయవచ్చు.

7893111985

సుమతి

అంతర్జాల సమగ్ర కుటుంబ మాసపత్రిక

సుమతి కార్టూన్లు & కారికేచర్ పోటీలు

సుమతి అంతర్జాల కుటుంబ మాసపత్రిక శోభకృతు నామ సంవత్సర ఉగాది నుండి వెలువడుతున్న సందర్భంగా తెలుగు కార్టూనిస్ట్ లకు, చిత్రకారులకు ఇదే మా ఆహ్వానం. మీ విలువైన కార్టూన్లు & కారికేచర్ లను పోటీలకు పంప వలసినదిగా కోరుతున్నాము.

ఉత్తమ కార్టూన్లు & కారికేచర్ లకు నగదు బహుమతితో పాటు ప్రశంసా పత్రం అందించబడుతుంది. సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన వాటికి ప్రశంసా పత్రం ఇవ్వబడుతుంది.

నిబంధనలు

- * కార్టూన్లు & కారికేచర్లు A4 సైజ్ లో ఉండాలి.
- * ఎవ్వరినీ కించ పరిచే విధంగా ఉండరాదు.
- * కార్టూన్లు & కారికేచర్ లు ఎక్కడా ప్రచురించ లేదని హామీ పత్రం తప్పనిసరి

పంపుటకు
చివరి తేది :

10-04-23

రచనలను పంపవలసిన ఈ మెయిల్ ఐ.డి.

నవలలు : sumathi.cartoons2023@gmail.com

సుమతి ఉగాది కథలు, కవితల పోటీ విజేతలు

ఉగాది కవితల పోటీ విజేతలు

నగదు బహుమతి పొందిన ఉత్తమ కవితలు

1. ఎగిసి పడే కెరటాన్నయై
2. గుప్త నిధి
3. తడి ఆరని గయం
4. నేలను సూరిస్తున్న ఆకాశం
5. మేలు కొలిపే సమయం ఆసన్నమయ్యింది
6. తనో చైతన్య సాగరం

- ఎన్. లహరి
డి. అనసూయ
సి.హెచ్. వరాహ కృష్ణ
బి. కళా గోపాల్
కే. ప్రసాద్
డి. నాగజ్యోతి శేఖర్

సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన కవితలు

1. ఉగాది
2. తోలుబొమ్మలు
3. ఓ కన్నీటి చుక్క
4. వందనాలమ్మ
5. అభిలాష
6. చకోర పక్షులు
7. స్పీడ్ బ్రేకర్లు
8. మధ్యతరగతి కుటుంబం
9. సర్పంబు పడగ నీడన
10. కాస్త ఆలోచించు
11. నేను మేల్కొనాలి
12. బ్రతుకు బాటలో బోగడ పూలు
13. తమస్సు

- పి నాగేశ్వరరావు
ఎస్. వెంకు
కే రవికుమార్
శ్రీమతి మంజిత కుమార్
సింగిరాజు శ్రీనివాసరావు
కే నరసింహారావు
గుండాన జోగారావు
కిడాల శివకృష్ణ
జి. లలిత ప్రవల్లక
బి మాధవి
గుండేటి వెంకటరమణ
పి సుబ్రమణి
మూలా వీరేశ్వర రావు

ఉగాది కథల పోటీ విజేతలు

సేరసేమైన కథలు

నగదు బహుమతి పొందిన కథలు

1. తనివి తీరలేదు	పెనుమాక నాగేశ్వరరావు
2. తనువా .హరి చందనమె	కె.ఎన్ .వి .ఆంజనేయులు
3. మనసు పలికే	తట్వర్తి నాగేశ్వరరావు
4. చెదరని శిల్పం	వి పూర్ణ కామేశ్వరి
5. వెన్నెల దారిలో వలపుల సెగ	టి శ్రీనివాసరావు
6. మలి వయస్సులో	ఎన్ సుజనా దేవి

సాధారణ ప్రచురణకు ఎన్నికైన కథలు

1. పాదర విందాం	చాగంటి ప్రసాద్
2. ప్రేమ బంధం	శానాపతి ప్రసన్నలక్ష్మి
3. అందం	జి రంగబాబు
4. ప్రణయ గీతామృతం	కే వీ సూర్యనారాయణ
5. తేనెటీగ	శరత్చంద్ర
6. వలుపుల కోయిలలు	ఎం బి ఎస్ ఎస్ ప్రసాద్
7. రసరమ్య ప్రయాణం	ఎం రమేష్ కుమార్
8. క్షణభంగురం	ఉయ్యూరు అనసూయ
9. గౌతమి తీరం	కె రవికుమార్
10. ఆనందం అనుబంధం	ఏ సతీష్
11. వెన్నెల వెలుగులో	ఏ జనార్దన్ రావు
12. తీయటి తోడు	ఆర్ రమేష్

ఉగాది కథల పోటీ విజేతలు

హాస్యం

నగదు బహుమతి పొందిన కథలు

1. లెక్క సరిపోయింది	చాగంటి ప్రసాద్
2. కలవరమాయే	ఇంద్రగంటి నరసింహమూర్తి
3. గీతోపదేశం	పోతుల కృపాకర
4. గుణపాఠం	కె వి సూర్యనారాయణ
5. గిరిజ సమేత గోపాలం	ఏ వేణుగోపాల్
6. రేర్ స్పెసిమెన్	ఎన్ వి ఎస్ ఎస్ ప్రసాద్

సాధారణ ప్రచురణకు ఎన్నికైన కథలు

1. పర్సోపాఖ్యానం	ఎన్ త్రినాధరావు
2. ప్లీజ్ సబ్మిట్	మంజిత కుమార్
3. మరుపు	కే రాంప్రసాద్
4. జోడి	కే వీ ప్రభాకర్ రావు
5. అమ్మో బామ్మ	సి హెచ్ గౌతమి
6. పాపం సత్తిబాబు	కే రవికుమార్
7. అమ్మో ఆదివారం	వాడపల్లి పూర్ణ కామేశ్వరి
8. ఎవరది	ఏ సురేష్ కుమార్
9. బిబిఎస్	కేవీ శివకుమార్
10. అనుకున్నదొక్కటి	ఏ సతీష్
11. ఇదో రకం	ఏ జ్యోతి
12. వీరయ్య మామ	కే ఎన్ వి ఆంజనేయులు

ఉగాది కథల పోటీ విజేతలు

క్రమ్

నగదు బహుమతి పొందిన కథలు

1. రాంగ్ నెంబర్ ఆర్ రమేష్
2. బామ్మా సాహసం ఎం సుగుణ రావు
3. రెండు హత్యలు తటవర్తి నాగేశ్వరి
4. డిపాజిట్ వై రచన
5. నేరం ఎవరిది సూర్యనారాయణ
6. యు ఆర్ అండర్ అరెస్ట్ ఏ వేణుగోపాల్

సాధారణ ప్రచురణకు ఎన్నికైన కథలు

1. గురివింద ఎం వీరేశ్వరరావు
2. బేడిసి కొట్టిన అస్త్రం ఈ వెంకట రమణారావు
3. సెల్ఫ్ డిఫెన్స్ ఇవి సత్యనారాయణ
4. రచయిత హత్య శరత్చంద్ర
5. మనుషులు ఉన్నారు జాగ్రత్త ఎంబీఎస్ఎస్ ప్రసాద్
6. సైబరాయనం సిహెచ్ వరాహ కృష్ణ
7. నేనే హంతకున్ని కే రవికుమార్

ఉగాది సామాజిక స్ఫూర్తి నింపే కథల పోటీ విజేతలు

నగదు బహుమతి పొందిన కథలు

1. జీవితం ఓ వ్యాపకం	బి హెచ్ గౌరీ శంకర్
2. అహింసా పరమో ధర్మః	సింగిరాజు శ్రీనివాసరావు
3. నేనూ మనిషినే కదా	బైతి దుర్గమ
4. ఉత్తరం నేర్పిన పాఠం	చేన్నూరి సుదర్శన్
5. మమ్మల్ని బతకనివ్వండి	ఎన్ సుజన దేవి
6. తెరతీయ రాదా	జి రాణి

సాధారణ ప్రచురణకు ఎన్నికైన కథలు

1. చారమాంకం	మూలా వీరేశ్వర రావు
2. అమ్మకానికో అమ్మ	ప్రమీల శర్మ
3. ప్రేమతత్వమే మానవత్వం	ఐ ఎన్ మూర్తి
4. చిట్టెమ్మ బొట్టు పెట్టుకుంది	కే జానకి
5. శిశిరంలో వసంతం	బి వి రమణ మూర్తి
6. సెకండ్ ఇన్నింగ్స్	సింగిరాజు శ్రీనివాస రావు
7. అతిథి దేవో భావ	ఎం వి చంద్రశేఖర్
8. హృదయాభిగ్రహం	వి పూర్ణ కామేశ్వరి
9. జీవన్నాటకం	ఎం లక్ష్మి మైథిలి
10. నిజమైన స్నేహితుడు	కె వి సూర్యనారాయణ
11. తెరవెనుక మనిషి	ఆర్ వి రాజ శేఖర్
12. జానకి విముక్తి	టి విజయలక్ష్మి

సుమతి

అంతర్జాల సమగ్ర కుటుంబ మాసపత్రిక

సుమతి నాటిక & నాటకాల పోటీలు

సుమతి అంతర్జాల కుటుంబ మాసపత్రిక శోభకృతు నామ సంవత్సర ఉగాది నుండి వెలుబడుతున్న సందర్భంగా తెలుగు రచయితలు, రచయిత్రుల నుండి తెలుగు నాటిక & నాటకాలను పోటీలకు ఆహ్వానిస్తున్నాము. వీటిని పంపగోరె రచయితలు ఈ క్రింది విభాగాలలో తమ నవలలను పంపవచ్చు.

- * సామాజిక స్ఫూర్తి నింపే నాటికలు ,నాటకాలు
- * చారిత్రాత్మక సంఘటనలు పరిణామాలను వివరించే నాటకాలు
- * పౌరాణిక నాటికలు ,నాటకాలు
- * కామెడీ నాటకాలు,నాటికలు

ప్రతి విభాగంలో ఎంపికైన వాటికి 1000/- నగదు , ప్రశంసా పత్రం ఇవ్వబడును. సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన నవలలకు ప్రశంసా పత్రం ఇవ్వబడును.

నిబంధనలు

- * నాటిక & నాటకం డిటిపి లో 15 నుండి 20 పేజీలకు మధ్య ఉండాలి
- * ప్రతి పేజీకి 20-25 లైన్లు ఉండాలి
- * ప్రతి రచన మొదటినుండి చివరి వరకు చదివించే గుణం ఉండాలి
- * ప్రతి రచనతో హామీ పత్రాలు తప్పనిసరి
- * రచయిత రచనలు అన్నీ యూనికోడ్లో టైప్ చేసి పంపాలి

రచనలను
పంపుటకు
చివరి తేది :
10-04-23

రచనలను పంపవలసిన ఈ మెయిల్ ఐ.డి.

: sumathi.natakalu223@gmail.com

